

Székelyföld EU forrásokra alapozott fejlesztése

Csutak István

Székelyföld EU forrásokra alapozott fejlesztése

Támpontok egy átfogó fejlesztési tervhez

Státus - 2011

© Csutak István, 2011

ISBN 978-606-8052-36-6

Készült a Státus nyomdában Madéfalván 2011-ben

Tiparul executat sub comanda nr. 4/2011 la Status Printers Siculeni

Tartalomjegyzék

I. Bevezető – Introducere – Introductory Words	9
II. A célterület – Teritoriul – The Area	12
III. Szereplők elemzése – Analiza actorilor – Stakeholder Analysis	16
IV. A problémák – kedvezőtlen állapotok – Probleme - Problems	45
V. Probléma fák – ágazati diagnózisok – Arborii problemelor – Problem Trees	88
VI. Cél fák – ágazati megoldások (kezelések) – jövőkép – Arborii obiectivelor – Goal Trees.....	114
VII. Pénzügyi terv, mutatók – jövőkép számokban – Plan financiar, indicatori – Financial Allocation, Indicators.....	141
VIII. Logikai Keretmátrixok – Matrice Cadru Logic – Logical Framework Matrix	172
IX. Kockázat elemzés – Analiza riscurilor – Risk Analysis	176
A. Melléklet - Célterület részletes adatai – Anexa A – Date detaliate despre teritoriu – Appendix A – Area's Data	192

I. Bevezető – Introducere – Introductory Words	9
I.1. Bevezető	9
I.2. Introducere	10
I.3. Introductory Words	11
II. A célterület – Teritoriul – The Area	12
II.1. A célterület lehatárolása	12
II.2. A célterület bemutatása	13
III. Szereplők elemzése – Analiza actorilor – Stakeholder Analysis	16
III.1. Szereplők mátrixa	16
III.2. Térségi szereplők Venn diagrammáé elemzése	23
III.3. A térség Spider diagrammáé elemzése	24
III.4. SWOT elemzés – tünetek lajstroma	26
III.5. A SWOT elemzés alapján választott fejlesztési stratégia	43
IV. A problémák – kedvezőtlen állapotok – Probleme - Problems	45
IV.1. A problémák okainak meghatározása	45
A SWOT elemzés (0)	45
IV.2. Problémák EAFRD I	46
IV.3. Problémák EAFRD II	52
IV.4. Problémák EAFRD III	56
IV.5. Problémák EAFRD IV	61
IV.6. Problémák ERDF	62
IV.7. Problémák CF	78
IV.8. Problémák ESF	79
V. Probléma fák – ágazati diagnózisok – Arborii problemelor – Problem Trees	88
V.1. Egy probléma fa felépítése	88
V.2. A hatások számszerű meghatározása	88
V.3. EAFRD (EMVA) I. tengely Probléma fája	89
V.4. EAFRD (EMVA) II. tengely Probléma fája	90
V.5. EAFRD (EMVA) III. tengely Probléma fája	91
V.6. ERDF (ERFA) és CF (KA) Probléma fája	92
V.7. ESF (ESZA) Probléma fája	103
VI. Cél fák – ágazati megoldások (kezelések) – jövőkép – Arborii obiectivelor – Goal Trees	114
VI.1. Egy cél fa felépítése	114
VI.2. A hatások számszerű meghatározása	114
VI.3. Egy tengely/program pénzügyi terve	114
VI.4. EAFRD (EMVA) I. tengely Cél fája	116
VI.5. EAFRD (EMVA) II. tengely Cél fája	117
VI.6. EAFRD (EMVA) III. tengely Cél fája	118
VI.7. EFRD (ERFA) és CF (KA) Cél fája	119
VI.8. ESF (ESZA) Cél fája	130
VII. Pénzügyi terv, mutatók – jövőkép számokban – Plan financiar, indicatori – Financial Allocation, Indicators	141
VII.1. EMVA (EAFRD)	141
VII.2. ERFA (ERDF) és KA (CF)	148

VII.3. ESZA (ESF)	157
VIII. Logikai Keretmátrixok – Matrice Cadru Logic – Logical Framework Matrix	172
VIII.1. Közös Stratégiai Keret (KSK) Logikai Keretmátrixa	172
IX. Kockázat elemzés – Analiza riscurilor – Risk Analysis	176
IX.1. Kockázatok listája.....	177
IX.2. Kockázati térképek	188
IX.3. Fenyegetések mátrixa	190
IX.4. A fejlesztési terv végrehajtásának fő paraméterei a kockázatelemzés tükrében	191
A. Melléklet - Célterület részletes adatai – Anexa A – Date detaliat despre teritoriu – Appendix A – Area's Data	192

I. Bevezető – Introducere – Introductory Words

I.1. Bevezető

Lassan (de menthetetlenül) a 2007 – 2013 –as pénzügyi tervezési időszak közepe is eljön. Számvetés persze csak 2013 –ban esedékes. Akkor meg az „n+2” –es szabályra hivatkozva, 2015 lesz a nyilvános elszámolás időpontja. Akkor meg már a 2014 - 2020 -as tervezési időszak elején leszünk, és persze, hogy az éppen időszerű tűzoltósdí tombol majd.

Számvetést persze csak akkor lehet végezni, ha előre kitűzött célok, mérhető mutatóinak várt és megvalósult eredményeit hasonlíthatjuk össze. Ehhez viszont fejlesztési terv szükséges. A fejlesztési tervek a stratégiákban megfogalmazott célkitűzések megvalósításához pénzforrásokat rendelnek.

Mi több, körvonalazódik már az Európai Unió 2014 –től várható kohéziós politikája is.¹ A fejlesztési politikák szorosabb integrációja és „stratégiai szempontból hatékonyabb tárgyalási és nyomon követési folyamat” megvalósítása várható. A fő irány az Európa 2020² stratégia célkitűzéseinek megvalósítása lesz. Ezen belül pedig várható a „Közös Stratégiai Keret” (KSK) megjelenése. A keretbe beletartozna a Kohéziós Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Halászati Alap. Vagyis a regionális politika és a vidékfejlesztés közös keretbe kerül majd. Ennek tudatában viszont az EU vidékfejlesztési politikájának leltárát³ de nagyon valószínű jövőbeni célkitűzéseit⁴ is szem előtt kell tartani.

Ezért lenne jó, ha a következő (2014 – 2020) pénzügyi előirányzat alapelveit is figyelembe véve, megszületne a Székelyföld és a Részek külön fejlesztési terve. Ennek természetesen törvényes akadálya nincs.

E tervek az Európai Bizottság módszertanával,⁵ (mind az adott mind a remélhetőleg átszervezett) fejlesztési régiókhöz igazodva, a jelenleg érvényes fejlesztéspolitikai dokumentumok⁶ kereti között elkészülhetnek.

Jelen dolgozat kiindulási pontja és egyben módszertani alapja lehet egy a közeljövőben (még hasznos időben) elkészülő és végrehajtható, külön a Székelyföldre és külön a Részekre vonatkozó fejlesztési tervnek.

- A szakmai – módszertani alapon túl szükséges viszont
- a fejlesztési terv hatékony társadalmi vitája/egyeztetése és azt követően
- a fejlesztési terv politikai támogatottságának megteremtése, és ezeket követően
- a fejlesztési terv végrehajtása (projektek generálása, intézményrendszer működtetése).

A társadalmi vita/egyeztetés az érintett adófizető polgárok és intézményi szereplők érdeklődésén és részvételén,

a politikai támogatottság megteremtése és a fejlesztési terv végrehajtása a felelős, legitim politikai szereplők politikai akaratán múlik.

2011. február

Csutak István, csutak@nextra.ro

¹ A gazdasági, szociális és területi kohézióról szóló ötödik jelentéssel kapcsolatos következtetések: a kohéziós politika jövője, A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK, A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK ÉS AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANKNAK, Brüsszel, COM(2010) 642/3

² http://europa.eu/press_room/pdf/complet_en_barroso___007_-_europe_2020_-_en_version.pdf

³ European Union, Directorate-General for Agriculture and Rural Development, RURAL DEVELOPMENT IN THE EUROPEAN UNION STATISTICAL AND ECONOMIC INFORMATION, REPORT 2009, December 2009

⁴ COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS, The CAP towards 2020: Meeting the food, natural resources and territorial challenges of the future, Brussels, 18.11.2010 COM(2010) 672 final

⁵ Project Cycle Management Guidelines, March, 2004, European Commission

⁶ Nemzeti Stratégiai Referencia Keret (Cadrul Național Strategic de Referință), Nemzeti Vidékfejlesztési Program (Plan Național de Dezvoltare Rurală), Halászati Operatív Program (Program Operațional de Pescuit)

I.2. Introducere

Încet (dar fără scăpare) ajungem la mijlocul perspective financiare 2007 – 2013. „Decontul” va fi actual doar în 2013. Atunci însă această dată, în virtutea regulii „n+2” va fi împinsă undeva în 2015. Dar la momentul respectiv vom fi la începutul următoarei perioade: 2014 - 2020 și evident, cum ne-am complăcut de nenumărate ori, vom fi martorii unor producții pompieristice.

Concluzii realiste se pot trage doar dacă comparăm indicatorii prevăzuți și cei realizați ai unor obiective clar definite dinainte. Pentru aceasta este nevoie de un program de dezvoltare. Programele de dezvoltare alocă fonduri pentru realizare obiectivelor formulate în strategii.

Mai mult decât atât, se creionează deja politica de coeziune a UE pentru anii de după 2014.⁷

Ne așteptăm la o integrare mai accentuată a politicilor de dezvoltare și la „orientări clare la nivel european și procese de negociere și monitorizare mai strategice”. Direcția principală va fi realizarea obiectivelor Europe 2020⁸. Această abordare înseamnă un cadru strategic comun (CSC). Cadrul ar include Fondul de coeziune, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit. Altfel spus politica regională și ce de dezvoltare rurală vor avea un cadru *comun*. Conștienți fiind de acest fapt va trebui să ținem cont de inventarul politicii de dezvoltare rurală⁹ și de foarte probabilele obiective din viitor ale dezvoltării rurale¹⁰.

Ar fi bine deci, ca ținând cont și de principiile viitoarei perspective financiare (2014 – 2020) să se conceapă programele separate de dezvoltare ale Ținutului Secuiesc și Crișanei. Evident în fața unui asemenea demers nu există obstacol legal.

Aceste programe realizate conform metodologiei și cu instrumentele UE¹¹, (aliniat atât la regiunile de dezvoltare existente cât și cele reorganizate într-un viitor nu prea îndepărtat) rămân în cadrul trasat de către documentele programatice de nivel național¹².

Prezenta lucrare poate fi punct de plecare și bază metodologică pentru elaborarea și implementarea în viitorul apropiat (încă în timp util) a unor programe separate de dezvoltare pentru Ținutul Secuiesc și cel al Crișanei.

Dincolo de baza profesională – metodologică, se impune

- o consultare publică eficientă/ căutare unui consens, apoi
- câștigarea unei susțineri politice a programului respectiv și în sfârșit
- implementarea programului de dezvoltare (generare de proiecte, administrarea cadrului instituțional).

Reușita consultărilor publice și a găsirii consensului depinde de interesul cetățenilor și al actorilor instituționali,

dobândirea susținerii politice și implementarea depinde de voința politică a actorilor politici legitimi.

Februarie, 2011r

István CSUTAK, csutak@nexta.ro

⁷ EUROPEAN COMMISSION, Brussels, 18.11.2010, COM(2010) 672 final, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS, The CAP towards 2020: Meeting the food, natural resources and territorial challenges of the future

⁸ http://europa.eu/press_room/pdf/complet_en_barroso___007_-_europe_2020_-_en_version.pdf

⁹ European Union, Directorate-General for Agriculture and Rural Development, RURAL DEVELOPMENT IN THE EUROPEAN UNION STATISTICAL AND ECONOMIC INFORMATION, REPORT 2009, December 2009

¹⁰ COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS, The CAP towards 2020: Meeting the food, natural resources and territorial challenges of the future, Brussels, 18.11.2010 COM(2010) 642 final

¹¹ Project Cycle Management Guidelines, March, 2004, European Commission

¹² Cadrul Național Strategic de Referință, Planul Național de Dezvoltare Rurală, Programul Operațional de Pescuit

I.3. Introductory Words

Bit by bit (but with no escape) the midpoint of the financial prospective 2007 – 2013 arrived. The “account” for the wasted time will be appropriate in 2013. At this very moment thanks to the “n+2” rule, the date for any report will be adjourn somewhere in 2015. But in 2015 we will be at the beginning of the new 2014 - 2020 period and self-evidently a spectacular fire-brigade show will be presented.

One can make realistic conclusion only if we compare planned OVI's versus those realized, having previously well defined, and unambiguous objectives. That is the development programs are for. Development programs are planning resources (including funds) for the objectives defined in strategies.

More than else, the cohesion policy after 2014 was outlined¹³.

We will see in the future further alignment of cohesion policy with the Europe 2020 Strategy¹⁴. This requires, first of all, clear guidance at European level and a more strategic negotiating process and follow-up.

The main new strategic programming approach for cohesion policy means a common strategic framework (CSF). The framework would cover the Cohesion Fund, the European Regional Development Fund, the European Social Fund, and the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Fisheries Fund.

In other terms the rural development and the regional policy would have a *common* framework. Recognizing this, we will attend to the “inventory” of the rural development¹⁵ and to the most probable goals of the rural development¹⁶.

It would be fine to take account of the principles of the new (2014 – 2020) financial period, to design distinct development programs for the Szeklerland and the Partium. Of course, there is no legal impediment facing such an initiative.

These programs would be designed according to the EU methodology and with the proper tools¹⁷ (with regard to the present NUTSII regions as well as to the forthcoming newly reshaped ones), will remain inside the present national programmatic framework¹⁸.

This exercise could be an origin and also a methodological basis for shaping and implementing in the subsequent future (in a useful space of time) for individual development programs for the Szeklerland and the Partium.

Beyond the professional – methodological basis there must have

- an effective public debate/ searching for the consensus, then
- winning political support for the development program and finally
- implementing the development program (initiate projects, running the institutional framework).

The achievement of public debates and the finding of a consensus depend on the interest of citizens and institutional stakeholders, while

to get on the political support and the implementation of the program is pending on the reasonable political stakeholder's volition.

February, 2011

István CSUTAK, csutak@nexta.ro

¹³ COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS, The CAP towards 2020: Meeting the food, natural resources and territorial challenges of the future, Brussels, 18.11.2010 COM(2010) 642 final

¹⁴ http://europa.eu/press_room/pdf/complet_en_barroso___007_-_europe_2020_-_en_version.pdf

¹⁵ European Union, Directorate-General for Agriculture and Rural Development, RURAL DEVELOPMENT IN THE EUROPEAN UNION STATISTICAL AND ECONOMIC INFORMATION, REPORT 2009, December 2009

¹⁶ EUROPEAN COMMISSION, Brussels, 18.11.2010, COM(2010) 672 final, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS, The CAP towards 2020: Meeting the food, natural resources and territorial challenges of the future

¹⁷ Project Cycle Management Guidelines, March, 2004, European Commission

¹⁸ National Strategic Reference Framework, National Plan for Rural Development, Operational Programme for Fisheries

II. A célterület – Teritoriul – The Area

II.1. A célterület lehatárolása

A célterület – Székelyföld/Ținutul Secuiesc/Szeklerland - behatárolásának kényes feladatától eltekintünk mindaddig, amíg a lehatárolás pontos, a szereplők és a szakma által egyaránt elfogadott ismérvei meg nem születnek.

Amit tudunk:

- Brassó megye egy helységének (Apáca - lakóinak többsége valószínű, hogy székelyföldi identitással is rendelkezik)
- Kovászna megye majdnem minden helységének (kivéve Bodzaforduló és Szitabodza)
- Hargita megye majdnem minden helységének (kivéve a Maroshévíz környéki, hangsúlyosan román többségű települések)
- Maros megye (Szováta és Balavásár közötti) tíz helységének három, a vidékfejlesztésben fontos mutatójából indultunk ki.

Mindaddig, amíg a szakmailag – politikailag elfogadott célterületet sikerül behatárolni, Brassó, Hargita, Kovászna és Maros megyének 272 közigazgatási egységéből¹⁹ 118, vélhetően székelyföldi identitással rendelkező közigazgatási egysége alkotja a célterületet. (Ez majdnem 600,000 embert jelent. (pontosan 600,991 az Országos Statisztikai Intézet 2008 -as, már jelzett, adatai szerint).

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Megye	Összes helység	Kiválasztott helységek	Hátrányos Helyzetű Hegyvidék ZMD ²⁰	%	Magas Természeti Értékű Terület HNV ²¹	%	ZMD és HNV	%	Kiválasztott helységek lakossága
				= D/C		= F/C		= H/C	
BV	58	1	1		1		1		2,745
CV	45	43	33	77%	24	56%	22	51%	219,812
HR	67	63	57	90%	31	49%	29	46%	336,303
MS	102	11	3	27%	10	91%	3	27%	42,131
	272	118	94		66		55		600,991

Hargita megyében a kiválasztott helységek 77% -a, Kovászna megyében 90% -a, Maros megyében 27% -a Hátrányos helyzetű hegyvidéki – vidékfejlesztési forrásokból kiemelten támogatható - település

Hargita megyében a kiválasztott helységek 56% -a, Kovászna megyében 49% -a, Maros megyében 91% -a Magas természeti értékű – vidékfejlesztési forrásokból kiemelten támogatható – település. Amint az a helységek részletesebb adatait tartalmazó táblázatból (192 .old., **Célterület részletes adatai** c. Melléklet) kiderül a célterület helységeinek 79.7%-a hátrányos helyzetű hegyvidéki, 55.9%-a magas természeti értékű terület, 74.6%-a alapvetően szegény település.

A lakosok 15.9%-a szegénységi küszöb alatt él. A célterület legszegényebb helysége Sepsikőröspatak.

¹⁹ http://www.inse.ro/cms/files/siruta/Siruta%20diacritice_2008.mdb

²⁰ MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE, Autoritatea de Management pentru PNDR, ANEXA 2 LA ORDINUL NR. _____/_____, GHIDUL SOLICITANTULUI PENTRU PARTICIPAREA LA SELECȚIA GRUPURILOR DE ACȚIUNE LOCALĂ, 2.3 Lista UAT incluse în Zona Montană Defavorizată

²¹ MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE, Autoritatea de Management pentru PNDR, ANEXA 2 LA ORDINUL NR. _____/_____, GHIDUL SOLICITANTULUI PENTRU PARTICIPAREA LA SELECȚIA GRUPURILOR DE ACȚIUNE LOCALĂ, Anexa nr. 5 Zone HNV

II.2. A célterület bemutatása

A térség 14, közigazgatásilag városnak minősített településéből, 11 -ben lényeges magyar többség él. A legkisebb városban mintegy 1,700 a legnépesebben mintegy 62,000 lakos él.

Öt városnak 20,000 feletti a lakossága. Valójában csupán ez az öt település támogatható az EU regionális politikáján keresztül. A 20,000 lakosnál kevesebbel rendelkező városok az EU vidékfejlesztési politikájának LEADER programján keresztül, eléggé szigorú feltételek közepette juthatnak fejlesztési forrásokhoz.

A térség összlakosságának 62% -a él közigazgatásilag is vidéki térségben.

Belátható időn belül sem az állam sem az önkormányzatok nem lesznek képesek kizárólag önerőből fejlesztéseket finanszírozni. Ezért a bemutatás/leltár elkészítésének szempontjai az EU társfinanszírozások megszerzését tartják majd szem előtt.

II.2.1 A bemutatás/leltár elkészítésének fő szempontjai

II.2.1.1 A vidékfejlesztés terén²²

- 1 A mezőgazdasági és erdőgazdálkodási ágazat versenyképességének javítása
 - 1.i a mezőgazdasági ágazat szerkezetátalakítása és korszerűsítése
 - 1.ii az integráció javítása az élelmiszeripari láncban
 - 1.iii az innováció és a kutatáshoz és fejlesztéshez (K+F) való hozzáférés megkönnyítése
 - 1.iv az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásának és elterjedésének ösztönzése
 - 1.v a dinamikus vállalkozói szellem előmozdítása
 - 1.vi új felvevőpiacok keresése a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási termékek számára
 - 1.vii a gazdaságok és az erdőgazdálkodás környezetvédelmi teljesítményének javítása
- 2 A környezet és a vidék minőségének javítása
 - 2.i a környezetvédelmi szolgáltatások és az állatbarát gazdálkodási gyakorlat előmozdítása
 - 2.ii a megművelt táj, valamint az erdők megóvása
 - 2.iii az éghajlatváltozás elleni küzdelem
 - 2.iv a biogazdálkodás hozzájárulásának megerősítése
 - 2.v a minden szempontból előnyös környezeti/gazdasági kezdeményezések ösztönzése
 - 2.vi a területi egyensúly előmozdítása
- 3 A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása
 - 3.i a gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottsági arány növelése a szélesebb értelemben vett vidéki gazdaságban
 - 3.ii a nők munkaerőpiacra történő belépésének ösztönzése
 - 3.iii a falvak újraélesztése
 - 3.iv a mikro-vállalkozások és kézműipari vállalkozások fejlesztése
 - 3.v a fiatalok képzése a helyi gazdaság diverzifikációja által igényelt szakismeretekre
 - 3.vi az IKT alkalmazásának és elterjedésének ösztönzése
 - 3.vii a megújuló energiaforrások biztosításának és innovatív felhasználásának fejlesztése
 - 3.viii a turizmus fejlesztésének ösztönzése
 - 3.ix a helyi infrastruktúra modernizálása, különösen az új tagállamokban

²² A TANÁCS HATÁROZATA, (2006. február 20.), a vidékfejlesztésre vonatkozó közösségi stratégiai iránymutatásokról (2007–2013 közötti programozási időszak), (2006/144/EK)

II.2.1.2 A kohéziós politika terén²³

- 1 Európát és régióit a beruházások és a munka szempontjából vonzóbbá kell tenni
 - 1.i A közlekedési infrastruktúrák kiterjesztése és fejlesztése
 - 1.ii A környezetvédelem és a növekedés közötti együttműködés erősítése
 - 1.iii Válasz a hagyományos energiaforrások intenzív európai felhasználásának kérdésére
- 2 Több és jobb munkahely
 - 2.i Több ember bevonása és megtartása a foglalkoztatásban és a szociális védelmi rendszerek korszerűsítése
 - 2.ii A munkavállalók és vállalkozások alkalmazkodóképességének és a munkaerőpiac rugalmasságának fokozása
 - 2.iii A humán erőforrásba való beruházás növelése a jobb oktatás és képzés révén
 - 2.iv Igazgatási kapacitás
 - 2.v Az egészséges munkaerő fenntartásában nyújtott segítség

A felsorolt szempontok nagyban meghatározzák a célterület felmérésének módját. A célterület bemutatásának lehetséges váza a következő:

²³ TANÁCS HATÁROZATA, (2006. október 6.), a kohézióra vonatkozó közösségi stratégiai iránymutatásokról, (2006/702/EK)

II.2.2 A térség

II.2.2.1 Földrajzi jellemzők

II.2.2.2 Elzártság

II.2.2.3 Ellátottság

II.2.2.4 Infrastruktúra

II.2.2.4.1 Közlekedés

II.2.2.4.2 Közszolgáltatások

II.2.2.4.3 Oktatás

II.2.2.5 Környezeti örökség

II.2.2.6 Épített és kulturális örökség

II.2.3 A népesség

II.2.3.1 Demográfia

II.2.3.2 Aktív lakosság (Munkaerőpiac – munkanélküliség – elvándorlás)

II.2.3.3 Elöregedés

II.2.3.4 Képzettség szintje

II.2.3.5 Térség-specifikus ismeretek és kompetenciák

II.2.3.6 Jövedelem – életmód - életkörülmények

II.2.4 Gazdasági tevékenység – vállalkozási környezet

II.2.4.1 Primer – szekunder (ipar – KKV – mikro-vállalkozások)

II.2.4.2 Tercier – szolgáltatások – turizmus

II.2.5 Szociális- és egészségügyi infrastruktúra

II.2.6 Fenntartható városfejlesztés

II.2.7 Vidékfejlesztés

II.2.7.1 A mezőgazdaságban rejlő tartalékok (primer termelés)

II.2.7.2 Életminőség – A vidéki térségek fejlődése

II.2.7.3 A mezőgazdaság és erdőgazdálkodás versenyképessége

II.2.8 Társadalom, intézményrendszer (egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények)

A térség részletes és pontos bemutatásához szükséges a helységekre lebontott vonatkozó statisztikai adatok feldolgozása. Ez idő- és forrásigényes rutinmunka.

Jelen dolgozat keretei nem teszik lehetővé az összes statisztikai adat begyűjtését, rendszerezését és feldolgozását.

A továbbiakban bemutatásra kerülő elemzések a térség 35 helységének adatai alapján készültek el.

Valószínűsíthető, hogy az elemzések megállapításai tűrészhatáron belüli mértékben térnek el a valós helyzettől.

III. Szereplők elemzése – Analiza actorilor – Stakeholder Analysis

Szereplőnek tekintünk minden olyan egyént, csoportot, szervezetet (intézmény, vállalkozás, civil szféra) mely a fejlesztés sikerében vagy sikertelenségében érintett/érintett.

Az elemzés kulcskérdései a következők:

- Kinek a problémáit és lehetőségeit elemezzük?
- Ki és milyen módon nyer vagy veszít, amennyiben a fejlesztés létrejön?

A fő cél megtalálni a módot, ahogyan a fejlesztés a célcsoport számára társadalmi, gazdasági és intézményi szinten a leghasznosabbá válik illetve minimálisra csökkenteni a lehetséges kedvezőtlen hatásokat, ideértve a szereplők közötti lehetséges konfliktusokat is.

A szereplők elemzése egyben kiindulási pont az elemzés következő lépéshez, a SWOT analízishez.

III.1. Szereplők mátrixa

Érintett szereplő	• Érdekek, ♦ problémák	• A fejlesztésben való érdekeltség, ♦ képesség a változ(tat)ásra	Kapcsolat más szereplőkkel (partnerség, ellentétes érdekek, kiegészítő érdekek)	A szereplő fő célkitűzései	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvező hatásai	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvezőtlen hatásai	A szereplő érdekeit érintő lehetséges beavatkozások (ellentétek csökkentése, partnerség bátorítása)
Gazdák	• Túlélni (esetenként profitot növelni); • Források hiánya; ♦ Információk hiánya	• Forrásbevonásra alapozó fejlesztés; ♦ Versenyképes termékek előállításának kényszere	• Együttműködés az önkormányzatokkal, civil szférával; • Konfliktus a konkurenciával	Növelni a versenyképességet: • Félig önellátó gazdaságok szerkezeti átalakítása; • Piacon maradni (bekerülni a piacra)	• Mentalitásváltás; • Információ csere; • Lehetőségek feltárása; • Helyi termelői hálózat kialakítása; • Munkahelyek megőrzése/létrehozása	• Feszültség a gazdák között; • Káros környezeti hatások	• Hatékonyabb információ áramoltatás; • Folyamatos, széleskörű és közérthető tájékoztatás; • Akcióterv megfogalmazása és annak koordinált végrehajtása

Érintett szereplő	• Érdekek, ♦ problémák	• A fejlesztésben való érdekeltség, ♦ képesség a változ(tat)ásra	Kapcsolat más szereplőkkel (partnerség, ellentétes érdekek, kiegészítő érdekek)	A szereplő fő célkitűzései	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvező hatásai	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvezőtlen hatásai	A szereplő érdekeit érintő lehetséges beavatkozások (ellentétek csökkentése, partnerség bátorítása)
Panziók, szálláshelyek	• Létrehozni/fejleszteni a vendéglátó egységeket; ♦ Források hiánya; ♦ Információk hiánya	• Növelni a vendégéjszakák számát; ♦ Versenyképes termékek előállításának kényszere	• Együttműködés helyi gazdákkal és civil szervezetekkel; • Feszült kapcsolat az önkormányzatokkal; • Konfliktus a versenytársakkal; • Gyenge képesség ágazati együttműködésre	Fejleszteni a helyi turizmust: • jobb szolgáltatásokat kínálni (Bővíteni a turisztikai kínálatot; Bevezetni a pihenőturizmust); • koherens helyi turisztikai identitás teremteni	• Kínálat összehangolása; • Lehetőségek feltárása; • Partneri hálózatok létrehozása; • Mentalitás változása; • Munkahelyek létrehozása • Alternatív jövedelmi források	• Versenytársak közötti feszültségek; • Káros környezeti hatások	• Partnerségek és koordináció támogatása; • Hatékonyabb információ áramoltatás; • Folyamatos, széleskörű és közérthető tájékoztatás; • Akcióterv megfogalmazása és annak koordinált végrehajtása
Vállalkozók	Nehéz vállalkozást alapítani vagy a létezőt fejleszteni.	• Egyszerűsíteni a vállalkozásalapítást; • Könnyíteni a vállalkozások fejlesztését; ♦ Alacsony alkalmazkodási képesség	• Partnerség az önkormányzatokkal és bizonyos vállalkozásokkal; • Konfliktus a lakossággal, a környezetvédőkkel, a versenytársakkal	• Növelni a versenyképességet; • Fejleszteni a specifikus infrastruktúrát	Lehetőségek feltárása, információ csere helyi vállalkozók hálózata, mentalitás változása, munkahelyek teremtése	Versenytársak közötti feszültségek, káros környezeti hatások	• Partnerségek és koordináció támogatása • Hatékonyabb információ áramoltatás; • Folyamatos, széleskörű és közérthető tájékoztatás; • Akcióterv megfogalmazása és annak koordinált végrehajtása
Civil szervezetek	• Információszórás; • Felnőttképzés; ♦ Partnerségek hiánya;	Specifikus szakértelem; kezdeményezés; készség a társadalmi párbeszédre; azonosulás a közösség céljaival	Együttműködés minden szereplővel	• Bővíteni a partnerséget; • Célterületen tevékenykedni; • Javítani az életminőséget	Társadalmi párbeszéd javulása; Nő a befolyása; Új partnerek jelennek meg	Kiderülhet a kezdeményezés hiánya és az alacsony együttműködési képesség	Javul az információ áramoltatás; Részt vállalhat felnőttképzésben; Kialakul/javul a társadalmi párbeszéd

Érintett szereplő	• Érdekek, ♦ problémák	• A fejlesztésben való érdekeltség, ♦ képesség a változ(tat)ásra	Kapcsolat más szereplőkkel (partnerség, ellentétes érdekek, kiegészítő érdekek)	A szereplő fő célkitűzései	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvező hatásai	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvezőtlen hatásai	A szereplő érdekeit érintő lehetséges beavatkozások (ellentétek csökkentése, partnerség bátorítása)
Hagyományos kézművesség ⁵	• Alternatív jövedelmi forrássá tenni a kézművességet; ♦ Nem eléggé ismert; ♦ Források hiánya	• Hagyományok ápolása; ♦ Kényszer a termékek népszerűsítése és forgalmazása	Együttműködés a civil szervezetekkel és a falusi turizmus szereplőivel	Bevezetni a piacra a hagyományos mesterségeket és termékeket	Partneri kapcsolatok lehetősége kézművesekkel, civil szervezetekkel és a falusi turizmus szereplőivel	Feszültségek a versenytársak között, gondot jelent a termékek értékesítése	Partnerségek támogatása, Termékek forgalmazásának támogatása
Képzők ⁶	• Stabil jövedelmi forrássá tenni a képzést; ♦ A kínálat és a kereslet nincs összhangban	• Növelni a képzés hatékonyságát; ♦ Képesek elsajátítani a szükséges ágazati szaktudást	Együttműködnek más civil szervezetekkel és tanintézményekkel	Összhangba hozni a kínálatot a kereslettel	Kapcsolódni tudnak új ágazatokhoz, létrejönnek ágazatok közötti partnerségek	Konfliktusok a képzésben érdekelt más szereplőkkel	Támogatni a társadalmi párbeszédet
Önkormányzatok ⁷	• Javítani az életminőséget; ♦ Források hiánya	• Kezdeményező; • Van fejlesztési elképzelése; • Vannak információi; ♦ Vannak törvény által előírt fejlesztési kötelezettségei	Partnerség minden szereplővel, de hibásan értelmezi saját „versenyzői” státuszát	• A törvényes kötelezettségek teljesítésén túlmutató partnerségek létrehozása; • Tanácsadás;	• Nőnek a jövedelmek; • Egyensúlyba kerülnek a helyi szereplők ideértve a lakosságot is; • A partnerségeket	Megjelennek a törvényes kötelezettségeken túlmutató vállalások	Támogatni a társadalmi párbeszédet és az áttekinthetőséget
Közüntézmények ⁸	• Ágazati fejlesztéseket végrehajtani; ♦ Csak részinformációkat birtokolnak	• Törvényes keretük van a kezdeményezésre; ♦ Nem pártolják a változást	A feladatok elvégzéséből adódnak a kapcsolatok és lehetséges konfliktusok	Létrehozni a fejlesztésekre összpontosító partnerséget	Megjelennek új fejlesztési lehetőségek	Megjelennek a törvényes kötelezettségeken túlmutató vállalások	Koherens rendszerbe foglalni a fejlesztési célkitűzéseket

Érintett szereplő	• Érdekek, ♦ problémák	• A fejlesztésben való érdekeltség, ♦ képesség a változ(tat)ásra	Kapcsolat más szereplőkkel (partnerség, ellentétes érdekek, kiegészítő érdekek)	A szereplő fő célkitűzései	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvező hatásai	A fejlesztésnek a szereplőre gyakorolt kedvezőtlen hatásai	A szereplő érdekeit érintő lehetséges beavatkozások (ellentétek csökkentése, partnerség bátorítása)
Kistérségi társulások	Helyi fejlesztéseket megvalósítani	• EU feltételrendszerhez kötött forrásokat akarnak megszerezni; ♦ Korlátozott együttműködési képesség	Együttműködnek a helyi közösséggel és a szomszédos társulásokkal	• Javítani az életminőséget; • Multiplikatív hatást elérni a partnerség kiterjesztésével	Létrejönnek tényleges partnerségek, közösen lehet fejlesztési projekteket megvalósítani.	Alkalmazkodni kell egymáshoz a partnereknek.	Együttműködés, közös tervezés a partnerekkel.
Pénzügyintézetek	Profitot akarnak.	• Nem érdekeltek fejlesztési projektek támogatásában.; ♦ A törvényi keret nem megfelelő.	Gyenge együttműködési készség a fejlesztésekben érdekelt szereplőkkel.	Biztonságossá és jövedelmezővé tenni a hitelezést.	Nem megállapítható.	Nem megállapítható.	A pénzügyintézeteket nem lehet befolyásolni. A gondokat jelezni kell az országos szinten befolyásos szereplők (Irányító Hatóságok) felé.

Az eddigi tapasztalat és gyakorlat alapján az „állami szereplők, „Irányító Hatóság” és annak közreműködő szervezetei, Pénzügyminisztérium (társfinanszírozás) külön kockázati tényezőként kell, hogy szerepeljenek. Ezért a Kockázat elemzéssel foglalkozó fejezetben foglalkozunk velük.

III.1.1 Szereplők mátrixának értékelése

A szereplőket első lépésben két szempont szerint osztályozzuk:

1. Mekkora befolyása van a változásra? (NAGY, KÖZEPES, KICSI)
2. Milyen mértékben támogatja a változást? (BLOKKOL, SEMLEGES, TÁMOGAT)

	CoefInfluence	Action Influence	Milyen mértékben támogatja a változást		
			BLOKKOL	SEMLEGES	TÁMOGAT
Mekkora befolyása van a változásra	1,00	NAGY	0.14	0.57	1.00
	0,50	KÖZEPES	0.33	0.67	1.00
	0,25	KICSI	0.60	0.80	1.00

Teljes támogatottság esetén a siker valószínűsége egységnyi, azaz értéke 1.

A különböző párosításokhoz rendelt valószínűségi együttható azt mutatja, hogy amennyiben egyedül az adott típusú szereplő befolyásolná a sikert, és a szereplőkön kívül más tényezők nem befolyásolnák a sikert, akkor az adott szereplő, a rá ható külső beavatkozás nélkül, milyen valószínűséggel tudná érvényesíteni álláspontját? (Például a NAGY/befolyású/-BLOKKOL típusú szereplő 14% -ra csökkentené az egyébként 100% valószínűséggel bekövetkező sikert.)

A szereplő reakciójának számszerűsítésékor még egy paraméter figyelembe vesszünk, éspedig azt, hogy „milyen mértékben érinti a változás a szereplőt.

Minél érzékenyebben érinti a szereplőt a változás, annál erősebb lesz a reakciója.

Az értékelésnek két eredményét számítjuk:

- **1. Jelenleg:** Mi a valószínűsége annak, hogy a szereplők adott állapotában a fejlesztés sikeres legyen?
- **2. Mi lesz ha:** Mi a valószínűsége annak, hogy a szereplőkkel szembeni beavatkozást követően a fejlesztés sikeres legyen?

A második számításhoz minden szereplőre beavatkozási célt határozzunk meg:

2.1. Minimál stratégia: BLOKKOLóból -> az első SEMLEGES cellába elmozdítani

2.2. Normál stratégia:

2.2.1. BLOKKOLóból -> az első SEMLEGES cellába elmozdítani

2.2.2. SEMLEGESből -> az első TÁMOGATó cellába elmozdítani

2.3. Maximál stratégia

2.3.1. BLOKKOLóból -> az első TÁMOGATó cellába elmozdítani

2.3.2. SEMLEGESből -> az utolsó TÁMOGATó cellába elmozdítani

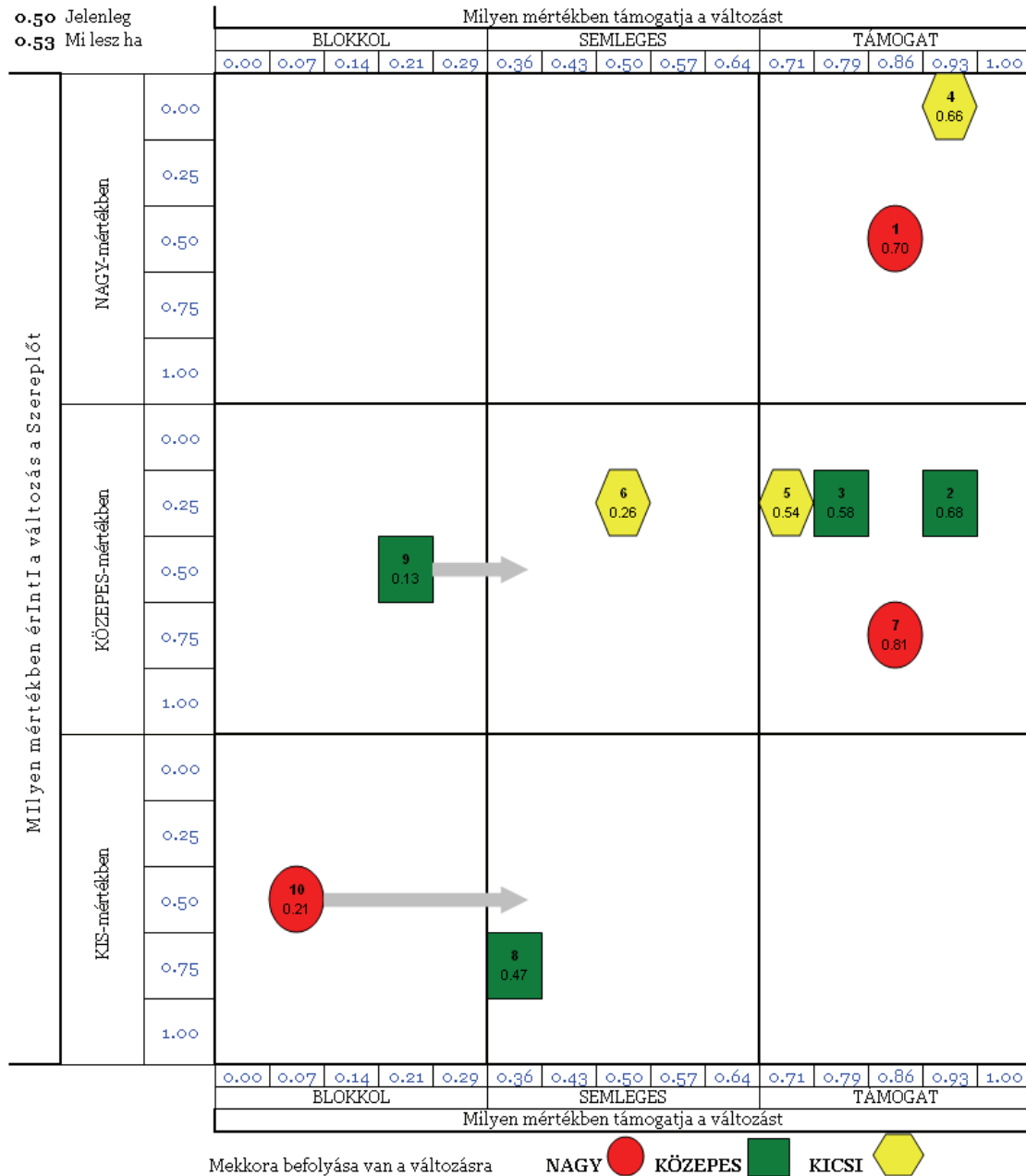
A különböző szereplőket az alábbi koordináta rendszerben helyezzük el:

		BLOKKOL					SEMLEGES					TÁMOGAT				
		0.00	0.07	0.14	0.21	0.29	0.36	0.43	0.50	0.57	0.64	0.71	0.79	0.86	0.93	1.00
Milyen mértékben érinti a változás a Szereplőt	NAGY-mértékben	0.00														
		0.25														
		0.50														
		0.75														
		1.00														
	KÖZEPES-mértékben	0.00														
		0.25														
		0.50														
		0.75														
		1.00														
	KIS-mértékben	0.00														
		0.25														
		0.50														
		0.75														
		1.00														
		0.00	0.07	0.14	0.21	0.29	0.36	0.43	0.50	0.57	0.64	0.71	0.79	0.86	0.93	1.00
		BLOKKOL					SEMLEGES					TÁMOGAT				
		Milyen mértékben támogatja a változást														

A négyzetes háló celláinak értékét a következő módon számítjuk ki:

$$\text{Coef_InfluenceAction} * \left[X_{[0.00,0.07...0.093,1.00]}^2 + Y_{[0.00,0.025,0.75,1.00]}^2 \right] * \text{Max}(\text{CoefInfluence}) / \text{Max} \left(\left[X_{[0.00,0.07...0.093,1.00]}^2 + Y_{[0.00,0.025,0.75,1.00]}^2 \right] \right)$$

X: 0.00, 0.07, 0.014 ... 0.86, 0.93, 1.00; Y: 0.00, 0.25, 0.50, 0.75, 1.00

A szereplők értékelése elég hűen tükrözi a valós helyzetet. Bár látszólag mindenki meggyőződéssel támogatja a fejlesztési elképzeléseket, a valóságban a siker valószínűsége alig haladja meg az 50% -ot.

Minimál stratégiával kiszámítva a „Mi lesz ha” állapotot a végeredmény számottevően nem javul.

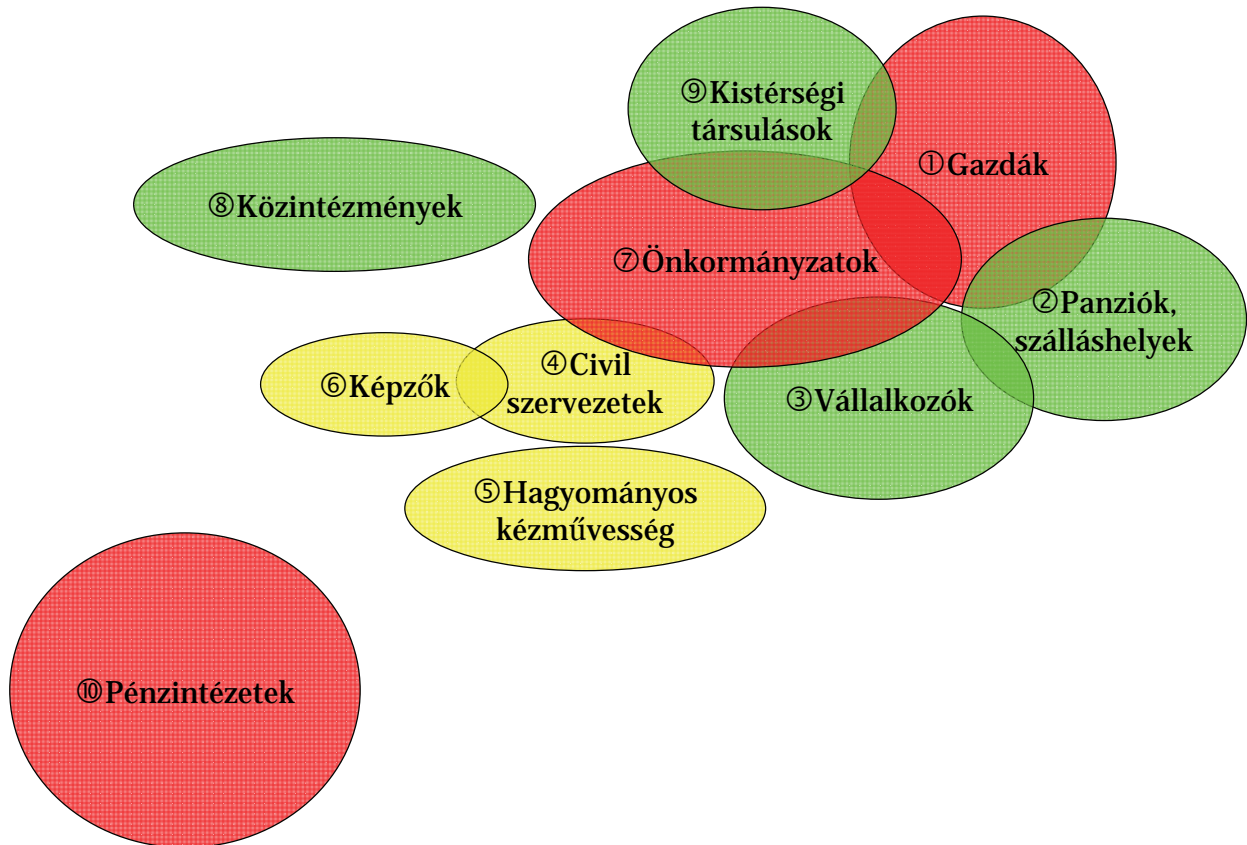
Mindazonáltal valós esély mutatkozik a fejlesztési stratégia sikeres végrehajtására.

III.2. Térségi szereplők Venn diagrammás elemzése

Venn diagrammával ábrázoljuk és elemezzük a kulcsfontosságú szereplők csoportjainak viszonyát és kapcsolatát. A kör/ellipszis területének nagysága hordozza a befolyás nagyságát, míg a csoportok közötti távolság az együttműködés, egymásra hatás gyengeségét/erősségét jelzi.

III.2.1 Térségi szereplők Venn diagrammás ábrázolása

Térségi szereplők Venn diagrammás ábrázolása

III.2.2 Térségi szereplők Venn diagrammás ábrázolásából levonható következtetések

A Venn diagramma a jelenlegi állapot megjelenítése.

A **10** Pénzüzetek a fejlesztés szempontjából a legbefolyásosabb csoport, de „távoli” és „zárkózott”. A **8** Közüzetmények kisebb befolyással bír, de eléggé „zárkózott” és legszívesebben az önkormányzatokkal lép kapcsolatba.

Az **1** Gazdák, **2** Panziók, szálláshelyek, **3** Vállalkozók, **4** Civil szervezetek, **9** Kistérségi társulások függőségi viszonyban vannak a **7** Önkormányzatokkal.

A **6** Képzők szinte kizárólag a **4** Civil szervezetekkel vannak kapcsolatban.

A **5** Hagyományos kézművesség szinte kizárólag a **4** Civil szervezetekkel van kapcsolatban.

A **5** Hagyományos kézművesség képviselőire szinte kizárólag csak a **4** Civil szervezetek figyelnek.

Az **1** Gazdák, **2** Panziók, szálláshelyek, **3** Vállalkozók, **5** Hagyományos kézművesség képviselői „közvetlenül” érintkeznek (vagy sem) az önkormányzatokkal, közüzetményekkel.

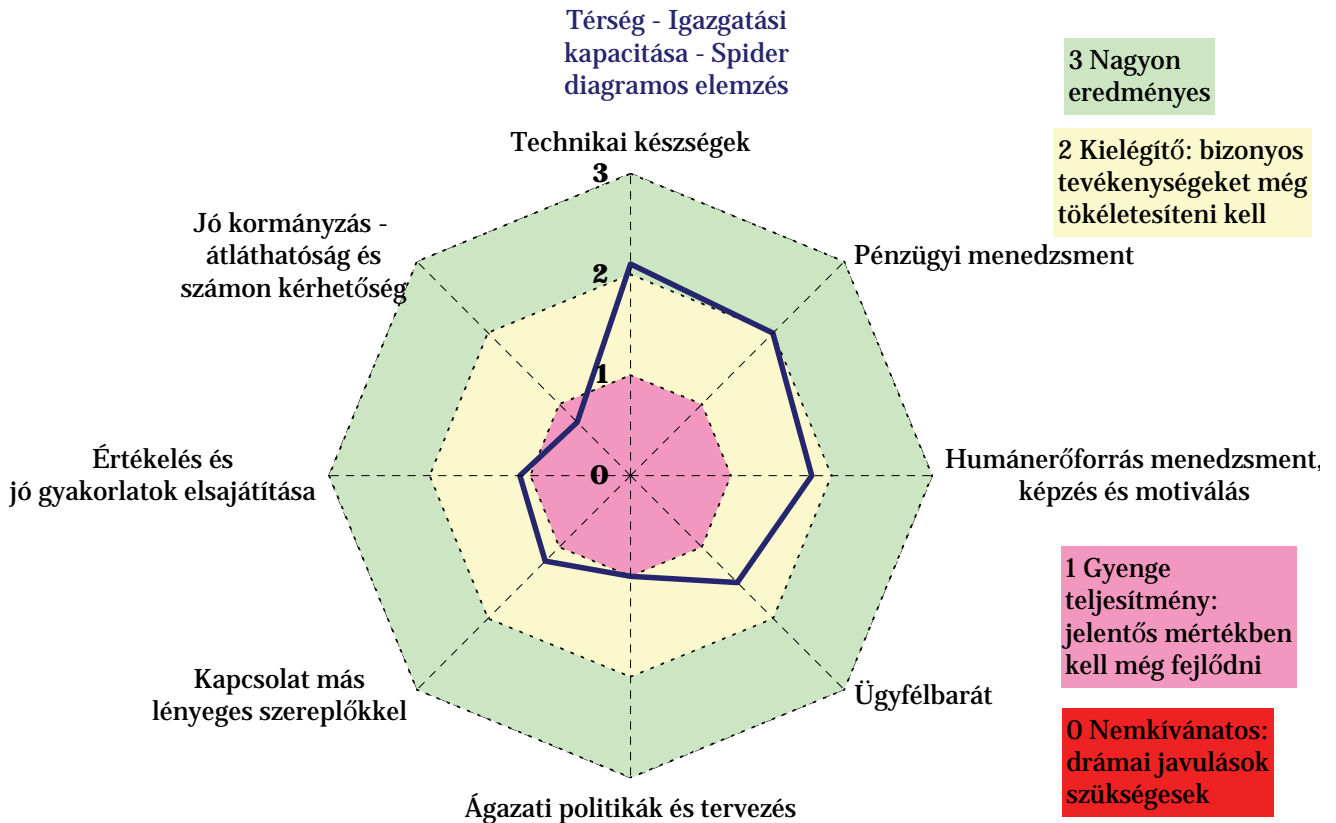
Látható, hogy hiányzik az intézményesített kapcsolatrendszer (céhek, érdekképviseltek, termelői társulások, stb.)

A Venn diagramma által feltárt hiányosságok kezelése fejlesztéspolitikai eszközökkel nem megvalósítható.

A kívánt állapot meghatározása (jövőkép) és annak elérése a tágabb, politikai kontextus és a jó kormányzás („good governance²⁴”) függvénye.

III.3. A térség Spider diagrammás elemzése

A Spider diagrammával a térség intézményi/igazgatási kapacitását elemezzük.

A viszonyítási alapot az országos átlag nyújtja. Ehhez képest a vizsgált szempontok minősítése a következő:

A Venn diagrammából is kiderül, hogy a legbefolyásosabb szereplők az önkormányzatok. Ez nyomja rá bélyegét a Spider diagramma eredményeire is.

Technikai készségek	Eredményes	A kevés igazán jó szakértő nem szívesen áll az önkormányzatok szolgálatába.
Pénzügyi menedzsment	Kielégítő	A pénzügyi menedzsmentet leggyakrabban költségvetési intézmények könyvelői végzik, ebből adódóan elsősorban politikai és nem minőségi/piaci szempontokat érvényesítenek, másrészt a gyenge teljesítmény az Irányító Hatóságok (Központi Közigazgatás) ötletszerű, elsősorban politikai megrendeléseket kiszolgáló rendelkezéseinek tudható be.

²⁴ GOOD GOVERNANCE IN THE EUROPEAN UNION, http://www.polsoz.fu-berlin.de/polwiss/forschung/international/europa/arbeitspapiere/2008-7_Boerzel_Pamuk_Stahn.pdf

Humánerőforrás menedzsment, képzés és motiválás	Kielégítő	Érdemi képzésekre nincs lehetőség. A munkatársakat elsősorban nem szakmai tudásuk/teljesítményük, hanem politikai lojalitásuk alapján ítélik meg. Ez a motiválási gyakorlat nem a jól képzett szakértőknek kedvez.
Ügyfélbarát viselkedés	Gyenge	A hivatalok alkalmazottai egyre távolabb ülnek a nyugat európai „civil servant/service” típusú viselkedéstől.
Ágazati politikák és tervezés	Gyenge	Nincsenek sem a helységek sem a térségek szintjén jövőképre alapozott fejlesztési tervek.
Kapcsolat más lényeges szereplőkkel	Kielégítő	Mind a formális törvényi-/intézményes keret mind pedig az informális csatornák a kapcsolattartást és együttműködést bátorítják.
Értékelés és jó gyakorlatok elsajátítása	Kielégítő	Nincsenek rendszeres értékelések. Nem gyökerezett meg a „tanult leckék” következtetések kamatoztatása. A „jó gyakorlat” bevezetése egyelőre a gépies utánzást jelenti.
Jó kormányzás - átláthatóság és számon kérhetőség	Gyenge	A helyi szereplők ezen a téren maximális alkalmazkodnak az országos gyakorlathoz.

A Spider diagramma által feltárt hiányosságok kezelése fejlesztéspolitikai eszközökkel nem megvalósítható.

A kívánt állapot meghatározása (jövőkép) és annak elérése a tágabb, politikai kontextus és az igazgatási képesség („administrative capacity²⁵”) függvénye.

²⁵ Report Number: 36930-GLB EU-8 Administrative Capacity in the New Member States: The Limits of Innovation?, http://siteresources.worldbank.org/INTECA/Resources/EU8_AdminCapacity_Dec06.pdf, ADMINISTRATIVE CAPACITY IN THE EUROPEAN UNION: HOW HIGH CAN WE JUMP?, <http://www.coleurope.eu/content/rd/devoffice/acad/cooperation/EITC/Paper%20Moxon-Browne.pdf>, Evaluating Socio Economic Development, SOURCEBOOK 1: Themes and Policy Areas: Increasing Institutional and Administrative Capacity, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/evalsed/downloads/sb1_institutional_capacity.doc

III.4. SWOT elemzés – tünetek lajstroma

A SWOT elemzés a 0

A célterület bemutatása c. alfejezet (13. old.) címet követi, mintegy összegezve az adatokból levonható következtetéseket.

A táblázatok **ERŐSSÉGEK/ GYENGESÉGEK** részében a III Szereplők elemzése c. fejezetben (16. old.) felsorolt szereplőket tekintjük rendszeren belülieknek. A rendszer belső jellemzőit e szereplők adják.

A SWOT elemzésben kiemelten próbáltuk a **GYENGESÉGEK** –et részletezni, hisz ezek „orvoslása” a fő cél.

A SWOT táblázat **GYENGESÉGEK** oszlopában a **besatírozott GYENGESÉGEK** kezelhetők. A fejlesztési terv keretei között nem kezelhető gyengeségek a logikai keret mátrixában a „Feltételezések” oszlopban kockázati tényezőként jelennek meg.

A SWOT táblázat **GYENGESÉGEK** oszlopa mellett az „EU forrás” oszlop az illető probléma megoldásra elérhető forrás megnevezését tartalmazza:

EAFRD - European Agricultural Fund for Rural Development²⁶, EMVA - Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap,
FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

EAFRD I – első tengely, EAFRD II – második tengely, stb.

ERDF - European Regional Development Fund²⁷, ERFA - ERDF - , ERFA - Európai Regionális Fejlesztési Alap,
FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională

ESF - European Social Fund²⁸, ESZA – Európai Szociális Alap, FSE - Fondul Social European

CF – Cohesion Fund²⁹, KA – Kohéziós Alap, FC – Fondul de Coeziune

²⁶ COUNCIL REGULATION (EC) No 1698/2005 of 20 September 2005 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development, (EAFRD)

²⁷ REGULATION (EC) No 1080/2006 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 5 July 2006 on the European Regional Development Fund and repealing Regulation (EC) No 1783/1999

²⁸ REGULATION (EC) No 1081/2006 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 5 July 2006 on the European Social Fund and repealing Regulation (EC) No 1784/1999

²⁹ COUNCIL REGULATION (EC) No 1084/2006 of 11 July 2006 establishing a Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1164/94

III.4.1

III.4.2 SWOT – A térség

III.4.2.1 SWOT – A térség (földrajzi jellemzők - elzártság - ellátottság - infrastruktúra)

SWOT – A térség		EU forrás
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
földrajzi jellemzők - elzártság - ellátottság - infrastruktúra		
Érintetlen hegyvidék	Gyenge minőségű turisztikai szolgáltatások	EAFRD III; ERDF
Natura 2000 területek	* nincs vonzó mini-vakációs kínálat	EAFRD III; ERDF
Gazdag kulturális örökség (hagyományok, műemlékek)	* kevés az üdülési és szórakozási szolgáltatás	EAFRD III; ERDF
Helyi/regionális érdekű központok	Sokkal az országos átlag alatt van a 100 km ² -re jutó közút- és vasúthálózat sűrűsége	
	Alacsony az elérhetősége az országos / európai úthálózatnak, mert a megyei úthálózatot nem rehabilitálják és nem tartják karban	ERDF
	Sokkal az országos átlag alatt van a telekommunikációs infrastruktúra	
	Országos átlag alatt van a lakásállomány ellátottsága	

SWOT – A térség		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
földrajzi jellemzők - elzártság - ellátottság - infrastruktúra		
Növekedik, a válsághelyzet miatt, az érdeklődés az alacsony árfekvésű turisztikai célpontok iránt	A térséget fontos közlekedési útvonalak nem érintik. A térség közlekedési infrastruktúrája rossz állapotban van, a turisztikai célpontok nagyon nehezen megközelíthetők A közlekedési infrastruktúra állapota folyamatosan romlik - fokozódik a térség fizikai elszigetelődése	

III.4.2.2 SWOT – A térség (környezeti örökség)

SWOT – A térség		EU forrás
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
környezeti örökség		
Egységes térség földrajzi- környezeti szempontból	A környezetgazdálkodással kapcsolatos intézkedések alulfinanszírozottak	ERDF
	Alacsony fokú az informáltság a fenntartható fejlődésről, a környezet és fejlődés kérdéseinek összetartozásáról, a fogyasztók nem ismerik fel az összefüggést a fogyasztás növekedése és a környezet állapotának esetleges romlása között;	ERDF
	A megszűnt, intenzív ipari tevékenység nyomán sok szennyezett, gyakran illegális hulladéktárolóként használt ipartelep létezik	ERDF
Ásványvizekben gazdag térség cu o compoziție carbogazoasă, clorosodică, calcică	Szakértelem és szaktudás hiánya a környezetgazdálkodásban	EAFRD I
	A Natura_2000 térségeknek nincsenek gazdálkodási tervei, infrastruktúrája, a védett övezetekben kevés a szakember	
	A valódi mérhető környezet-és természetvédelmi javító eljárások arányai nem elégségesek (a természetvédelmi szempontok nem kellően érvényesülnek a mg-i termelésben)	EAFRD II
	Nem terjedtek el a környezetbarát technológiák, a természeti erőforrások védelme, fenntartása nem megfelelő	EAFRD II
	Alacsony hozamú, nehezen művelhető; az átlagnál alacsonyabb termésátlagokat teljesítő; alacsony népsűrűségű és magas mezőgazdasági foglalkoztatottsági aránnyal jellemezhető, agro-ökológiai adottságok szempontjából homogén kedvezőtlen Adottságú hegyvidéki Területek - KAT	EAFRD II
	A KAT nagy részén csökken a gazdálkodás ezáltal hiányos a környezet megőrzése és javítása, a vidék fenntartása és a terület turisztikai potenciáljának megőrzése	EAFRD II
	Többletköltségek és jövedelem kiesések sújtják a Natura_2000 területeken gazdálkodókat a vadon élő madarak védelméről- és a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló irányelvek végrehajtása miatt.	EAFRD II
Magas természeti értékű területek közé sorolható, nagy biodiverzitású mezőgazdasági területek és legelők	A természeti értékekkel bíró területek megfelelő kezelése és fenntartása nem megoldott	EAFRD II
Hagyományosan extenzív mezőgazdasági gyakorlat nagy területeken, igazolja a magas természeti értékű mezőgazdasági rendszerek létezését	Égetik a tarlókat és a legelőket	

SWOT – A térség		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
környezeti örökség		
	Védett területeken tárolják a háztartási- és a turizmusból származó hulladékok	EAFRD III; ERDF
	A háztartási- és istállóhulladék kezelése elégtelen	EAFRD III
	Az állattartó gazdaságokban, nem léteznek az istállóhulladék kezeléséhez (főleg a raktározáshoz) szükséges feltételek és eszközök	EAFRD I
	Gyenge a települési szilárd hulladék gyűjtését - tárolását - megsemmisítését támogató infrastruktúra;	EAFRD III; ERDF
A közösségi gazdálkodás régi hagyománya még él	Az előírásoknak nem megfelelően működő hulladéklerakók száma magas;	EAFRD III
Kiaknázatlan természeti erőforrások	A települési szilárd hulladék mennyisége folyamatosan nő; alacsony a szelektív hulladékgyűjtés aránya; kialakulatlan a hulladék újrahasznosítás - és értékesítés piaca;	EAFRD III; ERDF
A mezőgazdasági területek magas biodiverzitása	Tönkreteszik, ellopják a természeti rezervátumok tájékoztató tábláit	EAFRD III; ERDF
	Az új erőtulajdonosok korlátozott mértékben képesek az erdők fenntartható kezelésre	EAFRD I
	A magán tulajdonban levő faiskolák alacsony tevékenységi szintje	EAFRD I
	Csökken az erdők területe, gyengül az erdők környezetvédelmi, társadalmi, közjóléti és gazdasági szerepe	EAFRD II
	Az ökomezőgazdaság gyengén fejlett, piaca jelentéktelen	EAFRD I
	A helyi feldolgozók elavult eszközöket használnak, alacsony hatékonysággal termelnek - tevékenységük nem környezetkímélő, termékeik minősége ingadozó	EAFRD I
	A szennyvizek kezelésének és ártalommentes elhelyezésének mértéke elmarad az európai színvonalától. A megfelelő szennyvízkezeléssel el nem látott területeken a szennyvizek nagy része a talajt és a talajvizet terheli és szennyezi.	EAFRD III; ERDF
	A lakosság, csak korlátozott mértékben, az európai színvonal alatti arányban, fér hozzá központosított ivóvíz- és szennyvíz hálózatokhoz; a lakossági ivóvíz sok térségben gyenge minőségű;	EAFRD III; ERDF
	Sok önkormányzatnál nincs hatékony vízszolgáltató;	EAFRD III
	A kisvárosokban gyenge hatásfokú a vízgazdálkodás;	ERDF

SWOT – A térség		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
környezeti örökség		
Tudatosítani a "magas természeti érték" jelentőségét	Veszélybe kerülhet a legelők jelentős hányada a közösségi állategészségügyi normák bevezetése miatt. A hagyományos legeltetési formákhoz ragaszkodó gazdák nem képesek a gyors átállásra.	
Támogatni lehet a magas természeti értékű agrár-rendszereket, piacokat lehet létrehozni a hagyományos termékek számára, támogatni lehet az agro - turizmust	A globális klímaváltozás a mikroklímák egyensúlyát is veszélyezteti	
A helyi közösségeket ösztönözni lehet a biodiverzitását megőrzendő	Sok helységben nincs vagy nem kielégítő a csatornázás és háztartási hulladékgazdálkodás	
Ki lehet aknázni az erdők multifunkcionális jellegét: ökoturizmus, kikapcsolódást segítő tevékenységek, erdei gyümölcs begyűjtése, környezetvédelmi kifizetések	A földtulajdoni lapok hiánya károsan befolyásolja az új erdőtulajdonosok fenntartható erdőgazdálkodásra való átállását	

III.4.2.3 SWOT – A térség (épített és kulturális örökség)

SWOT – A térség		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
épített és kulturális örökség		
Egységes térség a kulturális örökség szempontjából		
Számos és változatos országos jelentőségű osztályozott objektum	Menedzsment és szakmai kompetenciák hiánya az épített örökség védelmezés hasznosítás terén	
Nemzetközi szinten is sikeres, jó gyakorlat a hasznosítás területén a Kálnoky kastély	Gyenge turisztikai szolgáltatási infrastruktúra; nincs vonzó kínálat, mely a kulturális örökség és a hagyományok értékesítésre alapozna	EAFRD III; ERDF
A legtöbb esetben a tisztázott a tulajdon- illetve a kezelési jog	Gyenge hozzáférés különösen a kultúrához kapcsolódó alapszolgáltatásokhoz	EAFRD III
Az objektumok általában az ismert természeti kockázatok hatókörén kívül esnek	A kézműipar termékei nehezen jutnak piachoz	
A térség etnográfiailag jól körülhatárolható	A legtöbb objektum nagyon rossz állapotban van	ERDF
Hozzáadott értékkel rendelkező, hasznosítható hagyományok		

SWOT – A térség		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
épített és kulturális örökség		
Tervezhető és elérhető EU fejlesztéspolitikai támogatások	A legtöbb objektum nagyon rossz állapotban van	

III.4.3 SWOT – A népesség (demográfia – aktív lakosság – elöregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák)

SWOT – A népesség		EU forrás
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
demográfia – aktív lakosság – elöregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák		
	Erőteljes kivándorlás a hanyatló iparú, mezőgazdaságtól erősen függő térségekből	EAFRD I
A létező etnikai különbözőség értékékként felmutatható és kiaknázható	Az elöregedés, születések számának csökkenése és az elvándorlás kedvezőtlen befolyásolja a lakosság korösszetételét és létszámát. Az elöregedés folytatódik.	
Nő a mezőgazdasági profilú képzett személyek száma	Az iskoláskorú gyerekek és fiatalok számának drasztikus csökkenése várható.	
	Az aktív lakosság összetétele kedvezőtlen - magas az aktív lakosság körében tapasztalható munkanélküliség	
	A gazdálkodók-és általában a mezőgazdaságban foglalkoztatottak korösszetétele kedvezőtlen	EAFRD I
	Az 1,000 személyre számított függőségi index 45%	
	Csökken a munkaképes lakosság számaránya.	
	A munkaerőpiacról hiányozni fognak a jól képzett fiatalok, különösen az IKT, egészségügy, építőipar területéről.	ERDF
	Nagyon magas a hosszú távú munkanélküliség incidenciája - sokkal a regionális, országos, közösségi átlag fölött	ESF
	Hiányosak a gazdálkodók szakmai, vállalkozói, piaci és marketingismeretei	EAFRD I
	A szakképzés nem kellően gyakorlatorientált, a szaktanácsadási rendszer működése nem kielégítő	EAFRD I
	Rossz állapotban van / elavult / gyengén fejlett a folyamatos szakmai képzési infrastruktúrája	ERDF
	Magas a kötelező oktatási rendszerből való kilépések aránya	ESF
	Az iskolák/egyetemek korlátozott képessége a folyamatos szakmai képzés terén	ESF
	A képzések és a megszerezhető kompetenciák nem illeszkednek sem a belső munkaerőpiac igényeihez sem az Közösségi szinthez	ESF
	Az munkavállalást megelőző és a munkahelyi képzés gyenge kínálata	ESF
	Elégtelen munkaegészségtani és munkahelyi biztonsági feltételek	ESF
	A szociális partnerek nem vesznek részt humán erőforrás fejlesztésben	ESF

SWOT – A népesség		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
demográfia – aktív lakosság – elöregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák		
	A folyamatos felnőttképzésben való alacsony részvétel	ESF
	Alacsony a munkaerő piaci mozgékonyaság	ESF
	Alacsony az időszakosan munkát vállalók aránya	ESF
	Alacsony fokú a hátrányos helyzetű csoportok beépülése az oktatásba, képzésbe és a formális munkaerőpiacba	ESF
	Fejletlenek a hátrányos helyzetű csoportok tagjai számára kínált közösségi szolgáltatások	ESF
	A perifériális térségek leszakadnak az oktatási rendszerekről	ESF
	Alacsony a 18. életévüket betöltött, állami gondozásból kikerülő fiatalok képzésben való részvétele és munkaerő piaci jelenléte	ESF
	A munkaerőpiacon alacsony a nők aránya	ESF

SWOT – A népesség		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
demográfia – aktív lakosság – elöregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák		
Szociális programokat lehet indítani	Fokozódik a fiataloknak szándéka a térség elhagyására	
Támogatható a vidéki térségekben a gazdasági tevékenységek diverzifikálása	Nőnek a bérköltségek- és általában a fiskalitás	
A szakmai képzések javíthatják a gazdák kompetencia szintjét	Nincsenek beruházások	
Megfiatalítható az erdőgazdálkodásban az üzemvezetők generációja		

III.4.4 SWOT - Gazdasági tevékenység

III.4.4.1 SWOT - Gazdasági tevékenység (primer – szekunder (ipar – KKV – mikro-vállalkozások))

SWOT - Gazdasági tevékenység		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
primer – szekunder (ipar – KKV – mikro-vállalkozások)		
	A gazdasági élet erősen mezőgazdaság függő	EAFRD III
	A kisvárosok szolgáltató- és kereskedelmi ágazatai, fizetőképes kereslet hiányában, visszafejlődnek	
	A modern, infrastruktúra hiánya (közművesítés, utak, közvilágítás) elriasztja a külföldi beruházásokat	ERDF
	A vidéki térségekben az alacsony jövedelmezőségű, hagyományos termelő ágazatok súlya jelentős, a nem mezőgazdaságra alapozott megélhetési formák elterjedése lassú	EAFRD I
	A vidéki települések vállalkozás és tőkevonzó képessége, a tudás intenzív munkahelyek száma alacsony	EAFRD I
	A vidéki lakosság vállalkozási képessége, innovációs készsége alacsony, a készségek és saját erő hiányában kevésbé tudják kihasználni a kínálgató fejlesztési lehetőségeket	EAFRD III
Léteznek hagyományos mesterségek: fa- és kőfaragás	A fa- és kőkitermelés az egyedüli helyi iparágak	EAFRD III
	Nem léteznek élelmiszeripari feldolgozó- és értékesítő hálózatok	EAFRD I
	Esetlegesen a helyi ipar kapcsolatai a gazdaság más ágazataival, térségen belül és térségen kívül.	EAFRD I
	Hiányzik a gyakorlatban alkalmazott partnerség és a működő hálózatok	EAFRD I; ESF
	Nagyon alacsony a bejegyzett ökotermelők száma.	EAFRD I
	Nagyon kismértékű a termékek EU konformitása.	EAFRD I
	A kis-és közepes méretű élelmiszer feldolgozó vállalkozások strukturális gyengeségei, elavult műszaki színvonala, gyenge marketing tevékenysége	EAFRD I
	Az élelmiszer-feldolgozás és az alapanyag termelés jelentős elkülönülése, a minőség-követés nem kielégítő	EAFRD I
	A gazdasági szolgáltatások és a kapcsolódó infrastruktúra (értékesítés, logisztika, kommunikáció) szegényes	EAFRD I; ERDF
	Tőkeszegény vállalkozások	ERDF
	A vidéki településeken igen alacsony, csökkenő gazdasági aktivitás, kényszervállalkozások nagy száma	
	Alacsony a termelő befektetések rátája	ERDF
	Alacsony termelékenység a feldolgozó iparban	ERDF

SWOT - Gazdasági tevékenység		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
primer – szekunder (ipar – KKV – mikro-vállalkozások)		
	Elavult technológiák alkalmazása, főleg a nagyvállalatok esetében	
	Fejlesztési források hiányával küszködő KKV -k	ERDF
	Alacsony a vállalkozások EU szabatosága	ERDF
	Gyenge a KKV -k nemzetközi együttműködése	
	Igazgatási képesség hiánya miatt, a gazdaság nem tud terjeszkedni együttműködésekön-/hálózatokon-/üzleti agglomerációkon keresztül	ERDF
	Hiányzik a dinamikus vállalkozások alapja	ERDF
	Hiányzik a vállalkozásokat támogató logisztikai infrastruktúra	ERDF
	Kevés a K+F -re fordított köz- és magánberuházás	ERDF
	Elavult K+F infrastruktúra, hiányoznak a menedzseri adottságokkal is rendelkező gyakorlott kutatók	ERDF
	Gyenge az együttműködés a kutató intézetek, egyetem és vállalkozások között	ERDF
	Kevés a hazai jogvédett találmány, nem megfelelő a hazai K+F értékesítése	ERDF
	Kevés a technológiai transzfer	ERDF
	Kevés a kiemelkedő kutatási központ	ERDF
	Csökken az ipar közvetlen jelenléte a kutatásban	ERDF
	Elégtelen az IKT - ellátottság és használat	ERDF
	IKT szakadék a városi és vidéki térségek között	ERDF
	Alacsony az "e - szolgáltatások" használata (e - kormányzat, e-egészségügy, e - tanulás)	ERDF
	Alacsony színvonalú a vállalkozók által elérhető e - üzleti szolgáltatások kínálata	ERDF
	Elavult és szennyező technológiákat használnak az energia iparban	ERDF
	A termelői ágazat nagyon energiaigényes	ERDF
	Az energiát szállító hálózatokon nagyok a veszteségek	
	A vidéki gazdaság gyengén diverzifikált és mezőgazdaság függő. Ezért a vidéki térségben a vállalkozók jövedelme nagyon alacsony. A mezőgazdasági tevékenység döntő hányada a félig-önellátás. Az Előcsatlakozási Alapok (PHARE, ISPA, SAPARD) forrásait olyan kis mértékben irányították a térségbe, hogy hatásuk nem kimutatható.	

SWOT - Gazdasági tevékenység	
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
primer – szekunder (ipar – KKV – mikro-vállalkozások)	
Növekszik a kereslet a hagyományos, minőségi öko - termékek iránt	Alacsony képesség az alapanyagok EU konformmá tételére
Tervezhető és elérhető EU fejlesztéspolitikai támogatások	A központi közigazgatás intézkedéseinek megjósolhatatlansága

III.4.4.2 SWOT - Gazdasági tevékenység (tercier – szolgáltatások – turizmus)

SWOT - Gazdasági tevékenység		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
tercier – szolgáltatások – turizmus		
A térség turisztikai hagyományai:	Alternatív gazdasági tevékenységek szűkös lehetőségei	EAFRD III
· balneáris,	A nem mezőgazdaságra alapozott megélhetési formák elterjedése lassú	EAFRD III
· kikapcsolódás és pihenés,	Gyengén fejlett vállalkozói kultúra	ESF; ERDF
· kulturális	A hagyományos kézműipari termékek gyenge promóciója, a társadalmi elismertség hiánya, értékesítési bizonytalanságok	EAFRD I
A balneáris-, gyógyturizmusnak van a legnagyobb hagyománya a térségben.	Szórványos a kereskedelem és a szolgáltatói ágazat, nem léteznek hálózatok, klaszterek vagy céhek	EAFRD I; ERDF
Kitűnő földrajzi- és környezeti adottságok a kikapcsolódási turizmus számára	A terciér szektor erősen függ a félig-önellátó mezőgazdaságtól	EAFRD I
Természeti erőforrások, helyi termékek, vidéki életmód	Gyenge minőségű a turisztikai szolgáltatások infrastruktúrája	EAFRD III
Változatos turizmusra adott lehetőségek és látogatható célpontok	Nincs megfelelő infrastruktúrája a pihenő- és szórakozó turizmusnak	EAFRD III
Hagyományos mesterségek öröksége - kerámia, fa, gyapjú	Az épített- és kulturális örökség rengeteg objektumát nem használják a vidéki-, kulturális-, vallásos turizmus fellendítésére	EAFRD III
Nagy lehetőségek az építészeti-, etnográfiai-, öko-, kulináris turizmus terén, kisebb mértékű a kulturális turizmus tartaléka	Használhatatlan a legtöbb ásványvizes fürdőhelység	ERDF
A vidéki térség szellemisége, érintetlen környezet, specifikus konyha	A falusi turisztikai jelentős minőségi heterogenitása és szolgáltatások és területi integrációjának hiánya	EAFRD III
Az épített és a szellemi örökség a térségnek sajátos profilt ad	A gazdasági szolgáltatások és a kapcsolódó infrastruktúra (értékesítés, logisztika, kommunikáció) szegényes	EAFRD III; ERDF

SWOT - Gazdasági tevékenység	
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
tercier – szolgáltatások – turizmus	
Támogatható az agro- és az ökoturizmus	A vidéki térségek infrastrukturális fejlesztése sok időt vesz igénybe
Gondozható a természeti örökség, fejleszthető a falusi turizmus	A lakosság elöregedése
Fejleszthetők a hagyományos, öko - termékek	Az EU konform élelmiszerbiztonsági normák életbe léptetése korlátozza a hagyományos termékek agroturisztikai értékesítését
Fejleszthető és kiaknázható a kézművesség	
Bővíülhetnek a szolgáltatások	
Tervezhetőek és elérhetőek EU fejlesztéspolitikai támogatások	

III.4.5 SWOT - Szociális- és egészségügyi infrastruktúra

SWOT - Szociális- és egészségügyi infrastruktúra		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
szociális- és egészségügyi infrastruktúra		
A helységek felében léteznek önkormányzati /közösségi a lakosok által is támogatott szociális szolgáltatások.	Elavult, leromlott szociális-, egészségügyi, oktatási infrastruktúra	ERDF
A civil szervezetek széleskörű tevékenységet folytatnak, ide értve a hátrányos helyzetű csoportokat is	Legkevesebb 8 fontos népegészségügyi diagnózis esetében, a lakosság egészségi mutatói sokkal rosszabbak az országos átlagnál	
	Egészségügyi hálózat: gyenge lefedettség. A 10.000 lakosra számolt egészségügyi személyzet mutatói sokkal az országos átlag alattiak - az térségben dolgozó egészségügyi személyzet túlterhelt	ERDF
	Jellemzően nehézkes a lakossági szolgáltatásokhoz való hozzájutás	ERDF
	Gyenge minőségű és hiányos a krízishelyzetek elhárítását szolgáló operatív bázisok eszközfelszereltsége	ERDF
	A diagnosztizálás lehetőségei folyamatosan romlanak, nincsenek korszerű felszerelések, az egészségügyi infrastruktúra rehabilitálására nincsenek források.	ERDF
	Az elöregedő és elszegényedő lakosság egyre nehezebben jut orvosi ellátáshoz, főleg szakorvosi ellátáshoz.	ERDF
	A térségben nincs rangos egyetemi központ.	
	A szociális téren dolgozóknak nincs EU konform szak-képzési lehetőségük.	ERDF
	A térségben nincsenek minőségi oktatási intézmények	
	A lakosság egészségi állapota folyamatosan romlik	
	Az egészségügy költségvetési támogatása drámaian csökken	
	A térség egyre kevésbé vonzó az egészségügyi szakemberek számára	

SWOT - Szociális- és egészségügyi infrastruktúra		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
szociális- és egészségügyi infrastruktúra		
Tervezhetőek és elérhetőek EU fejlesztéspolitikai támogatások	A helyi önkormányzatok felkészületlenek és nincs forrásuk az egészségügyi intézmények működtetésére.	

III.4.6 SWOT - A mezőgazdaságban rejlő tartalékok (primer termelés)

SWOT - A mezőgazdaságban rejlő tartalékok (primer termelés)		EU forrás
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
	Hiányzik a korszerű mezőgazdasági és erdészeti infrastruktúra	EAFRD I
	A mg-i tevékenység alacsony jövedelmezősége, tőkehiány	EAFRD I
	A hasznosított mezőgazdasági terület - HMT - jelentős hányadát önellátó és félig-önellátó, alacsony hatásfokú gazdaságok művelik meg.	EAFRD I
	A gazdaságok mérete, formája, termelőkapacitása közötti összhang nem megfelelő, egyes tevékenységekben a műszaki, technikai színvonal alacsony	EAFRD I
	Az épületek, építmények, állattartó telepek jelentős hányada nem felel meg az uniós előírásoknak	EAFRD I
	A kisebb gazdaságok gyengén felszereltek, eszközeik rossz minőségűek.	EAFRD I
	Alacsony az újrahasznosítható forrásokból nyert energiafelhasználás szintje.	EAFRD I
	A termelői infrastruktúra hiányos, korszerűtlen	EAFRD I
	A termékpályák egészét segítő szolgáltatások, kereskedelmi, logisztikai rendszerek (raktározás, szállítás) fejletlenek	EAFRD I
	A területek túlzottan felaprózottak, a tulajdonszerkezet kedvezőtlen, a technológiai szint nagyon alacsony.	EAFRD I
Nagy területek hagyományosan extenzív mezőgazdasági gyakorlat igazolja a magas természeti értékű mezőgazdasági rendszerek létezését	Hagyományos eljárásokra alapoz a növénytermelő/állattenyésztő félig-önellátó gazdaságok jelentős hányada.	EAFRD I
	Kedvezőtlen elsősorban a félig-önellátó gazdaságok szerkezete.	EAFRD I
	A mezőgazdasági termelők között elégtelen az együttműködés.	EAFRD I
Magas természeti értékű területek közé sorolható, nagy biodiverzitású mezőgazdasági területek és legelők	A technológia elavult, a logisztika nem kielégítő, a szakértelem hiányos - a termelésre az innovációt elutasító tradicionalizmus jellemző	EAFRD I
	A legtöbb termelő egyéni termelő, legjobb esetben egyéni vállalkozói engedélye vagy családi vállalkozása van. A termékeket egyénileg értékesítik.	EAFRD I
	Az egyéni gazdálkodók piaci szervezethez alacsony szintű	EAFRD I
	A kisgazdaságokban helyi piacra előállított termékek nehézkes helyi értékesítése	EAFRD I

SWOT - A mezőgazdaságban rejlő tartalékok (primer termelés)		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
	A termelők elutasítóak vagy érdektelenek a társulási formákkal szemben.	

SWOT - A mezőgazdaságban rejlő tartalékok (primer termelés)		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
Lehetséges a növénytermelés diverzifikálása	Kompetenciahiány a piacra termelő gazdaságok piacainak megteremtésében (ingatlanpiac, hitelpiac, tanácsadás, marketing szolgáltatások)	
Az ökológiai mezőgazdaság dinamikus térfoglalás		

III.4.7 SWOT – Életminőség – A térségek fejlődése

III.4.7.1 SWOT – Életminőség – A térségek fejlődése (Életminőség)

SWOT – Életminőség – A térségek fejlődése		<i>EU forrás</i>
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
Életminőség		
Gazdag "vidéki örökség" (hagyományok, környezet, hagyományos építészet)	A (gyengén fejlett) térségben a társadalmi egyenlőtlenségek fokozódnak	
Vidéki identitás – Helyi identitás	Egészségtelen életmód, hiányzik a rendszeres sportolás	
	Gyenge alpinfrastruktúra (utak, ivóvíz, szennyvízkezelés, villamos hálózat, vezetékes gáz)	EAFRD III
	Korlátozott hozzáférés az alapszolgáltatásokhoz (gyerekek számára, idősök számára, kikapcsolódás, pihenés)	EAFRD III
	Az értékes kulturális örökséggel rendelkező helységek állapotának hangsúlyozott romlása	EAFRD III
	Szegénység fokozott előfordulása az elszigetelt településeken	
	Az Előcsatlakozási Alapok (PHARE, ISPA, SAPARD) forrásait olyan kis mértékben irányították a térségbe, hogy hatásuk nem kimutatható.	
	A 100 km ² -re jutó közút- és vasúthálózat sűrűsége sokkal az országos átlag alatt van.	
	A lakások ellátottsága jóval az országos átlag alatt van, különösképp a villamos berendezés és távfűtés/központi fűtés terén.	CF

SWOT – Életminőség – A térségek fejlődése		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
Életminőség		
Tervezhetőek és elérhetőek EU fejlesztéspolitikai támogatások	Eltűnő félben a vidéki hagyományok és általában az örökség	
	A vidéki térségek elnéptelenednek	

III.4.7.2 SWOT – Életminőség – A térségek fejlődése (A térségek fejlődése)

SWOT – Életminőség – A térségek fejlődése		EU forrás
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
A térségek fejlődése		
	Nincs kellő kompetencia a térség endogén kapacitáit kiaknázni képes, erős helyi partnerségek létrehozására	EAFRD III; EAFRD IV
	Alacsony a vidéki térségek természeti értékek fenntartható hasznosítása	EAFRD II
	Alacsony a vidéki térségek kulturális értékeinek kihasználtsága	EAFRD III
	A kis- és közepes városok többsége kezdi elveszteni városi funkcióit	ERDF
	A kistelepülések általánosan romló településképet mutatnak	EAFRD III
	A vidéki lakosság vállalkozási képessége, innovációs készsége, gazdasági aktivitása alacsony	
	A helyi fejlesztések közötti gyenge szinergia, gyenge integráció	EAFRD III
	Bizalmi tőke és belső kezdeményező készség hiánya	
	Nehézkes a lakossági szolgáltatásokhoz való hozzájutás, hiányoznak a lokális, non-profit megoldások, meglévő szolgáltatások minőségében nagy térségi és települési különbségek vannak	EAFRD III
Léteznek LEADER kezdeményezések	A szereplők nem rendelkeznek együttműködési tapasztalatokkal	EAFRD III; EAFRD IV
Léteznek szakmai, társadalmi egyesületek	Nincsenek beruházható saját források, nincs önerő a társfinanszírozáshoz	

SWOT – Életminőség – A térségek fejlődése		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
A térségek fejlődése		
LEADER Helyi Akció Csoportok létrehozása		
Endogén kapacitások kiaknázása az EU fejlesztéspolitikáin keresztül	Nincs kellő kompetencia erős külső partnerségek létrehozására, az endogén kapacitások kiaknázására	

III.4.8 SWOT – Társadalom, intézmények (egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények)

SWOT – Társadalom, intézmények		EU forrás
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények		
Sok a bejegyzett civil szervezet, változatos a tevékenységi körük A közösségi gazdálkodás régi hagyománya bátoríthatja a közös erdőgazdálkodást és kitermelést	Saját források hiánya Képzetlen animátorok	
	Gyenge a partnerségeket létrehozó képesség	
	A közintézmények alulbecsülik reformjavaslatok megfogalmazásához szükséges erőfeszítést	'ESF'
	Gyenge intézményi képességek a közösségi szabályok és szabványok alkalmazásához - az intézmények viselkedése nem jogkövető	'ESF'
	Nem léteznek eredménykövetésre alapozó igazgatási rendszerek	'ESF'
	A közintézmények eredménytelensége, melyet a képzetlen, nem meritokratikus elvek alapján alakalmazott köztisztviselők okoznak	'ESF'
	A nehézkes közszolgálat eredménytelensége, ami az adófizetők elégedetlenségét eredményezi	'ESF'
	Sikertelen decentralizáció: Pontatlanok, egymást átfedik a különböző szintek kompetenciái, a kompetenciákhoz nem tartoznak erőforrások - elégteleneke a közszolgáltatások	'ESF'
	Nem létezik pontos, stabil követelményrendszer a közszolgálatban	'ESF'
	Nem átgondoltak a nyilvántartási rendszerek - A vállalkozók túl gyakran és túl sok helyre kell különböző jelentéseket benyújtásnak	'ESF'

SWOT – Társadalom, intézmények		
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK	
egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények		
Az EU fejlesztéspolitikája bátorítja a partnerségek létrehozását	Az állami intézmények kaotikus viselkedése és intézkedései	

III.5. A SWOT elemzés alapján választott fejlesztési stratégia

III.5.1 Lehetséges forgatókönyvek

A következő lehetséges forgatókönyveket ("scenáriók") vettük számításba:

- Trend forgatókönyv (azt mutatja meg, hogy a jelenlegi tendenciák alapján minden beavatkozás nélkül milyen jövőbeni képet mutat majd a térség)
- Cél forgatókönyv „A” (Külső, profitorientált befektetők által kezdeményezett és végrehajtott fejlesztés, amely a kiemelt városokra, településekre koncentrálódik.)
- Cél forgatókönyv „B” (A vidéki térségek stabilitását középpontba állító, a helyi vállalkozók csoportjai által végrehajtott fejlesztés, amely a tradicionális értékekre helyezi a hangsúlyt.)
- Cél forgatókönyv „C” (A társadalmi, gazdasági szereplők [önkormányzatok, vállalkozók, civil szervezetek] együttműködésén alapuló integrált fejlesztés, amelyben a gazdasági előnyök mellett jelentős szerepet kap a térségi erőforrások fenntartható használata, az emberi életminőség javítása, és a természeti kulturális, adottságok védelme.)

A „Trend” forgatókönyv védhetetlenül „Worst Case Scenario” – felé vezet, ezért ez a forgatókönyv elkerülendő.

Az „A” célforgatókönyvnek nincs valós alapja, mert a térség „külső” (térségen/országon) kívüli befektetők számára nem vonzó.

A „B” célforgatókönyvnek nincs valós alapja, mert a térség egyik nagy gondja pontosan a saját tőke hiánya. Még a társfinanszírozás előteremtése is gondot jelent. Annál kisebb az esélye annak, hogy teljes (netán integrált) fejlesztési projektek/programok belső anyagi forrásokból megoldhatók legyenek.

A legkedvezőbbnek a „C” célforgatókönyv tűnik. Egy ilyen forgatókönyv stratégiai célkitűzése a *fenntartható fejlesztés* - a térség környezeti, természeti és kulturális értékeinek védelme mellett, biztosítani a lakosság életminőségének fokozatos javulását.

Kiindulva abból, hogy:

- kívánatos a „C” célforgatókönyv érvényesülése
- jelen fejlesztési terv egy viszonylag rövid időszakra (2011 – 2013) vonatkozik
- a **GYENGESÉGEK** és a **VESZÉLYEK** a térségben uralkodó állapotok és az életminőség folyamatos és egyre gyorsuló romlását gerjesztik úgy véljük, hogy a fejlesztési tervet érdemes egy „Max – Max” (S - O) – vagyis „**Offenzív stratégiára**”, alapozni. Egy ilyen stratégia az **ERŐSSÉGEK**re alapozva hasznosítja a **LEHETŐSÉGEK**et.

	Strengths	Weaknesses
Opportunities	S-O strategies	W-O strategies
Threats	S-T strategies	W-T strategies

IV. A problémák – kedvezőtlen állapotok – Probleme - Problems

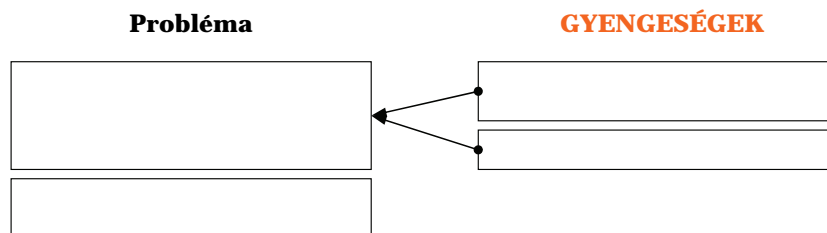
IV.1. A problémák okainak meghatározása

A SWOT elemzés (0

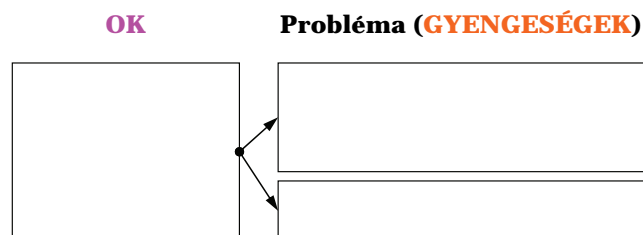
SWOT **26.** old.) **GYENGESÉGEK** oszlopában tünetek és okok egyaránt fellelhetők. Első lépésként a **GYENGESÉGEK**ből kiindulva a kedvezőtlen állapotok generáló alapvető okokat határozzuk meg³⁰, mégpedig úgy, hogy a rendelkezésre álló közösségi források (EAFRD, ERDF, ESF, CF) által támogathatók legyenek.

Az ok -> okozat összefüggést nyilakkal jelöltük.

Vannak olyan esetek, amikor sikerült a kedvezőtlen állapotra jellemző **GYENGESÉGEK**et úgy megfogalmazni, hogy valójában a probléma okait találtuk meg.

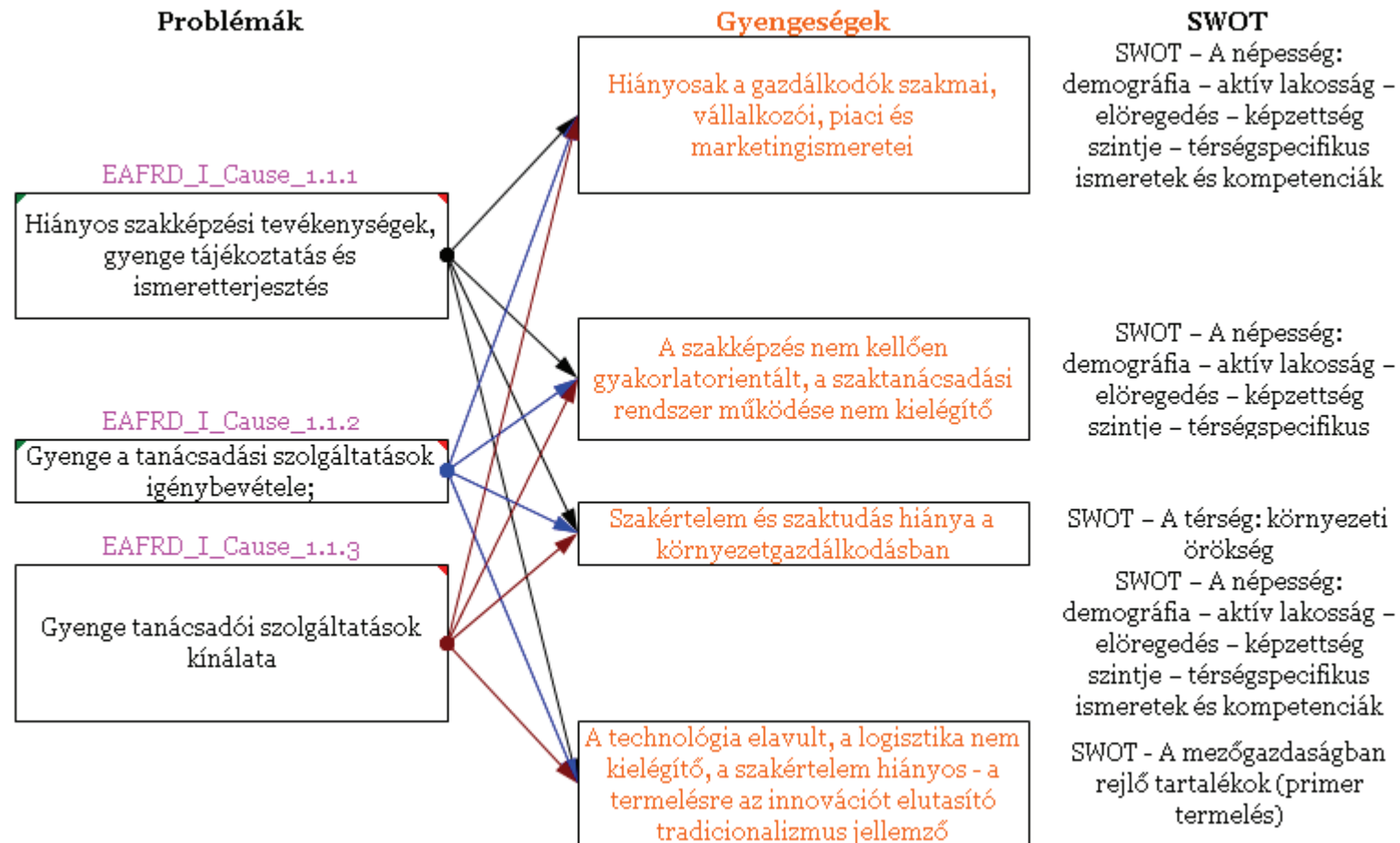
A másik változat az, amikor a **GYENGESÉGEK** egyben magát a problémát jelentik. Ilyenkor meg kell találni a kiváltó **okokat**.

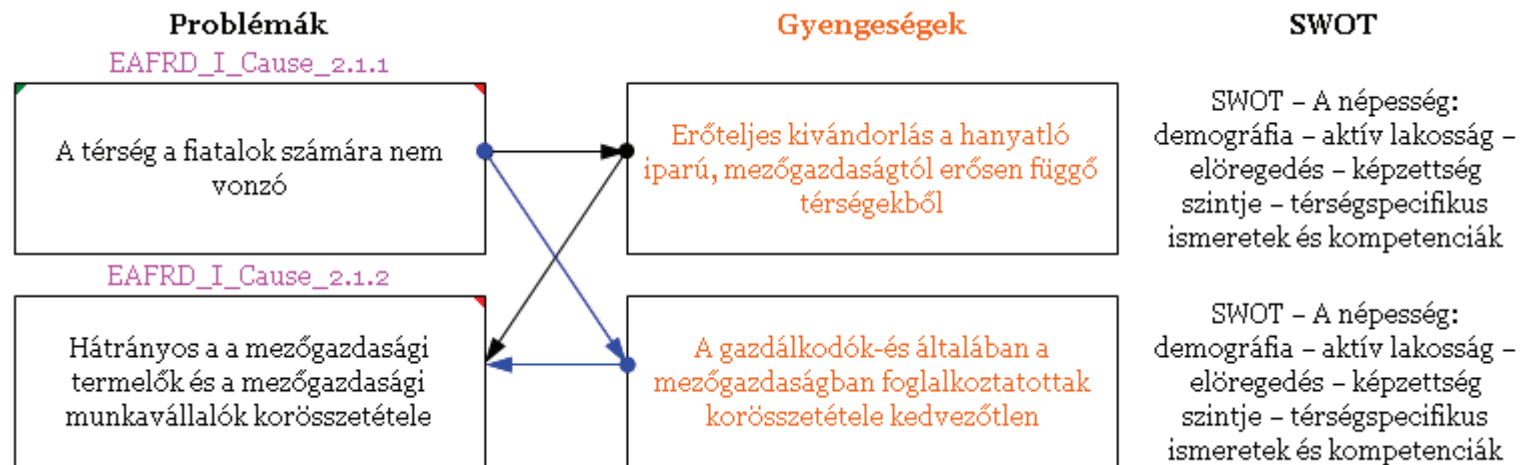

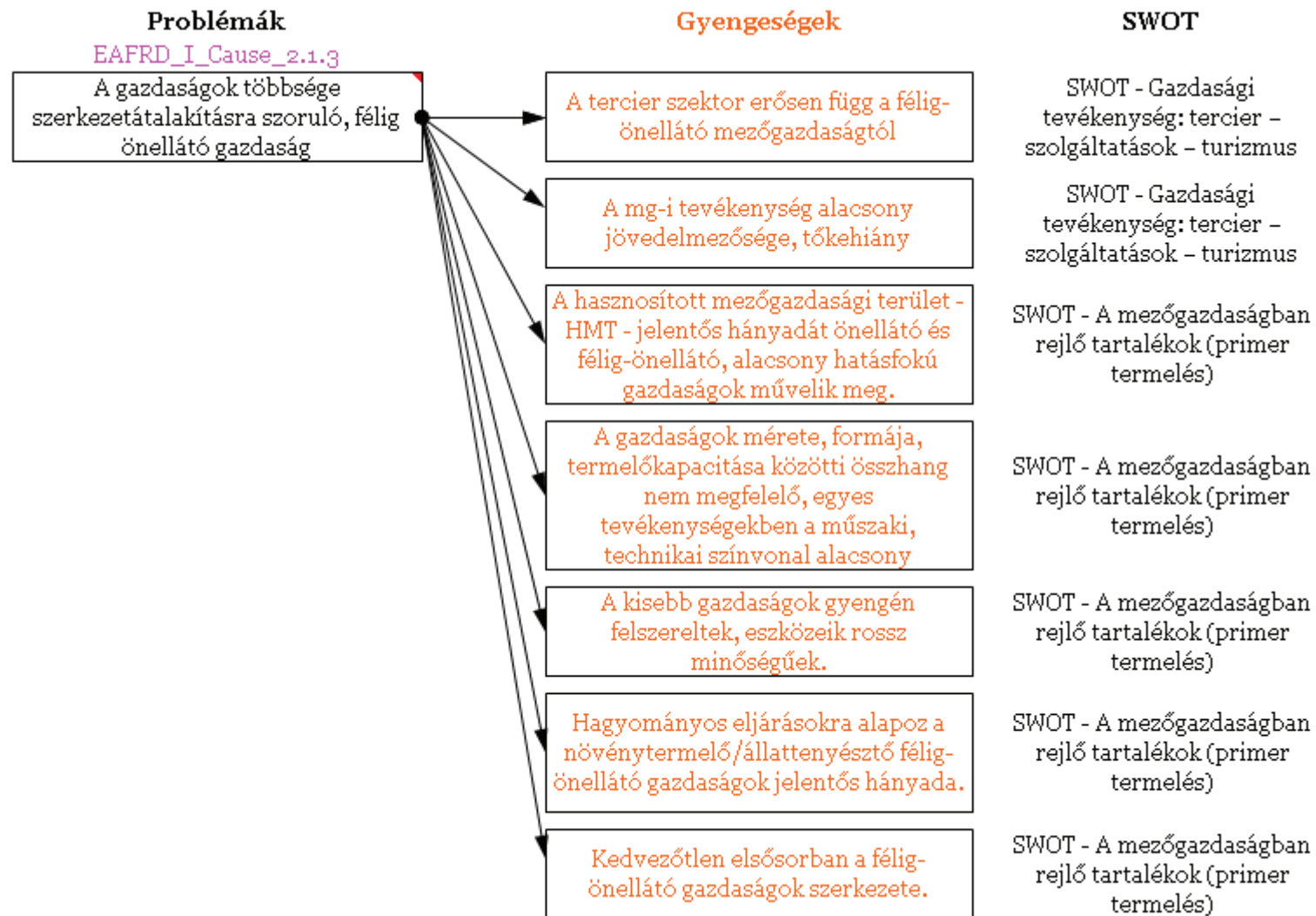
Az okok fölött található az **azonosító (EU_forrás_Cause_n.n.n)** – ez az azonosító segít megtalálni az okot a diagnózist ábrázoló ú.n. „Probléma fa” bal szélén, az alap – okok között.

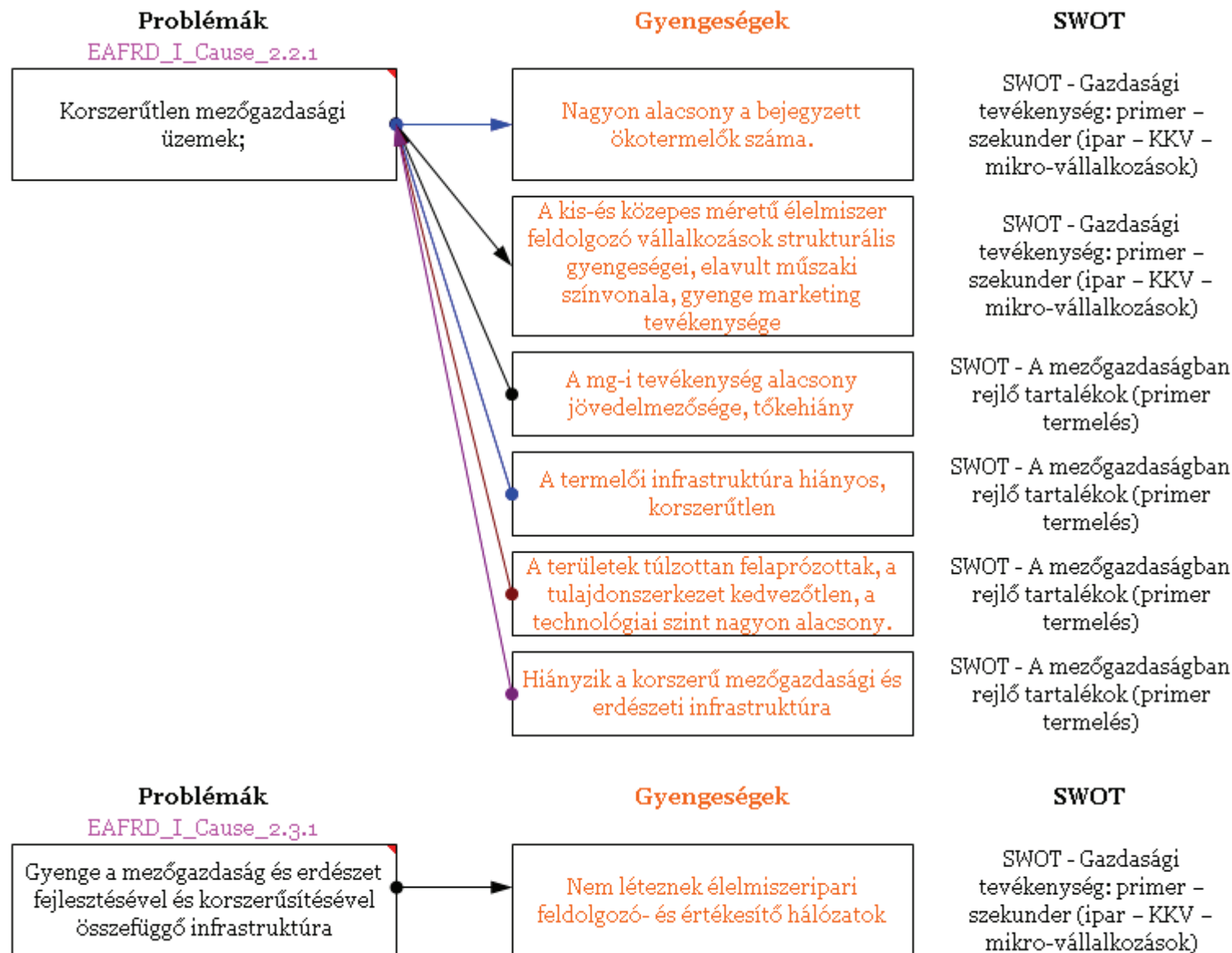
³⁰ Ok – okozati összefüggések megállapításának módszertanát lásd: Earl Babbie, 'The Practice of Social Research', 10th edition, Wadsworth, Thomson Learning Inc.

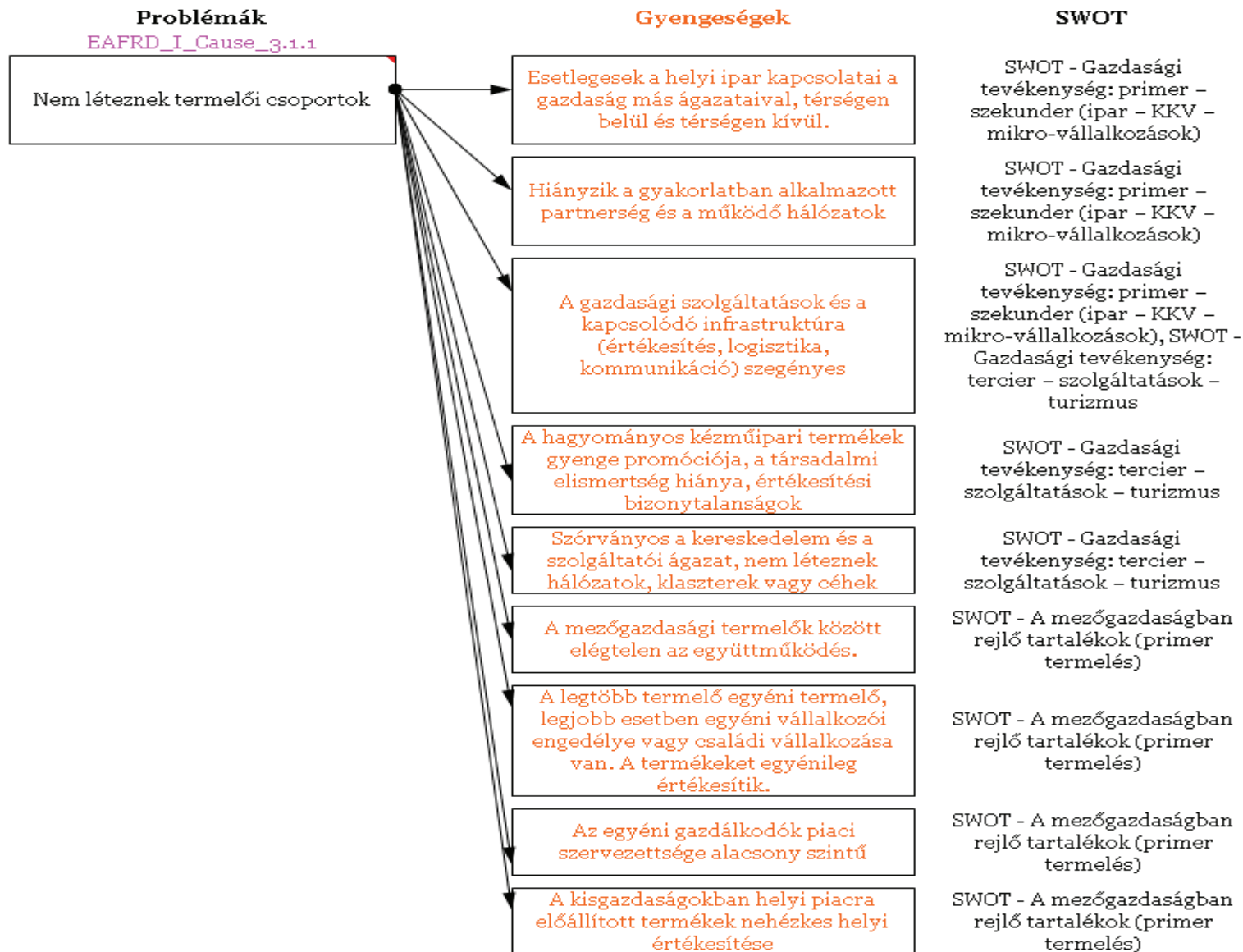
IV.2. Problémák EAFRD I

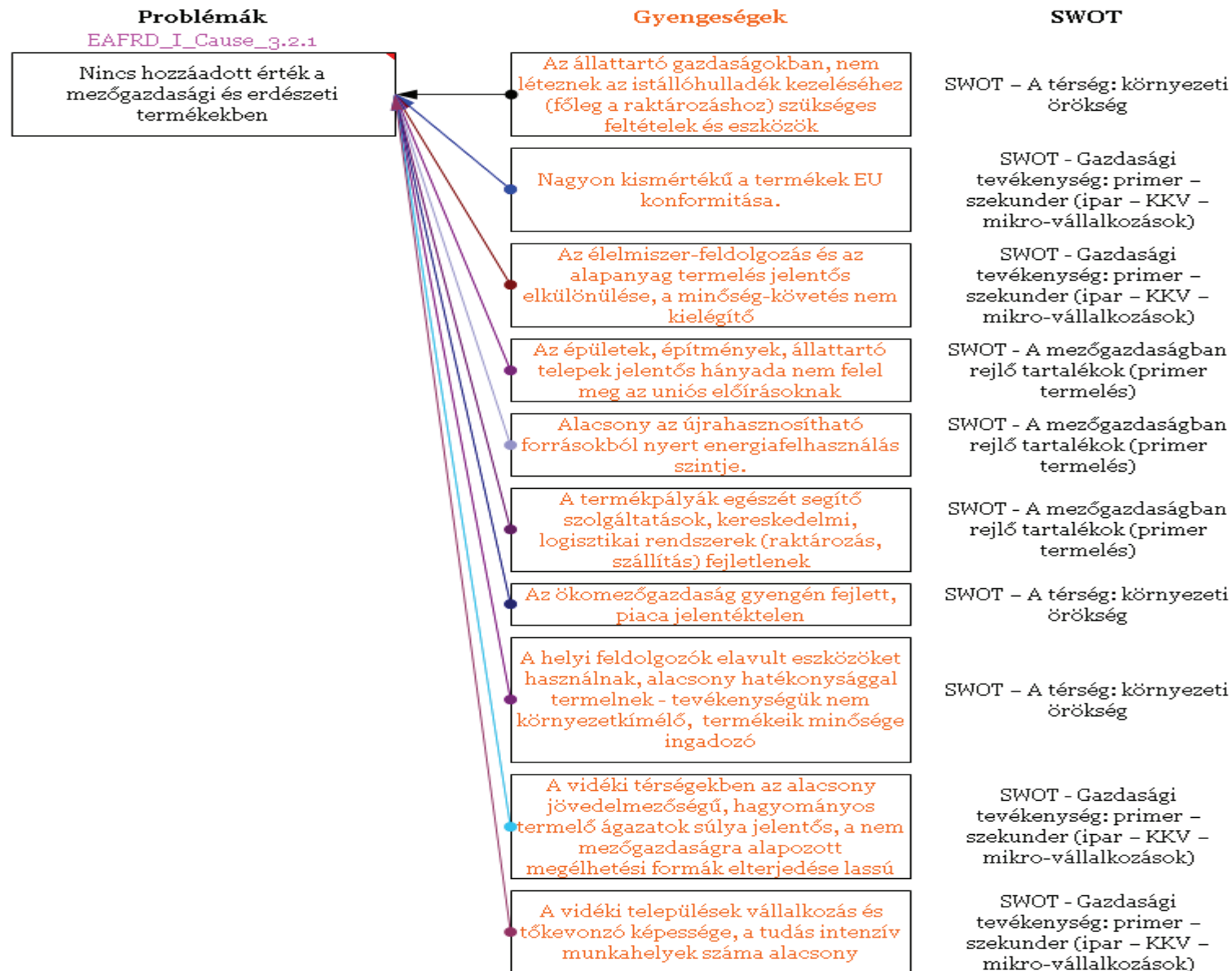

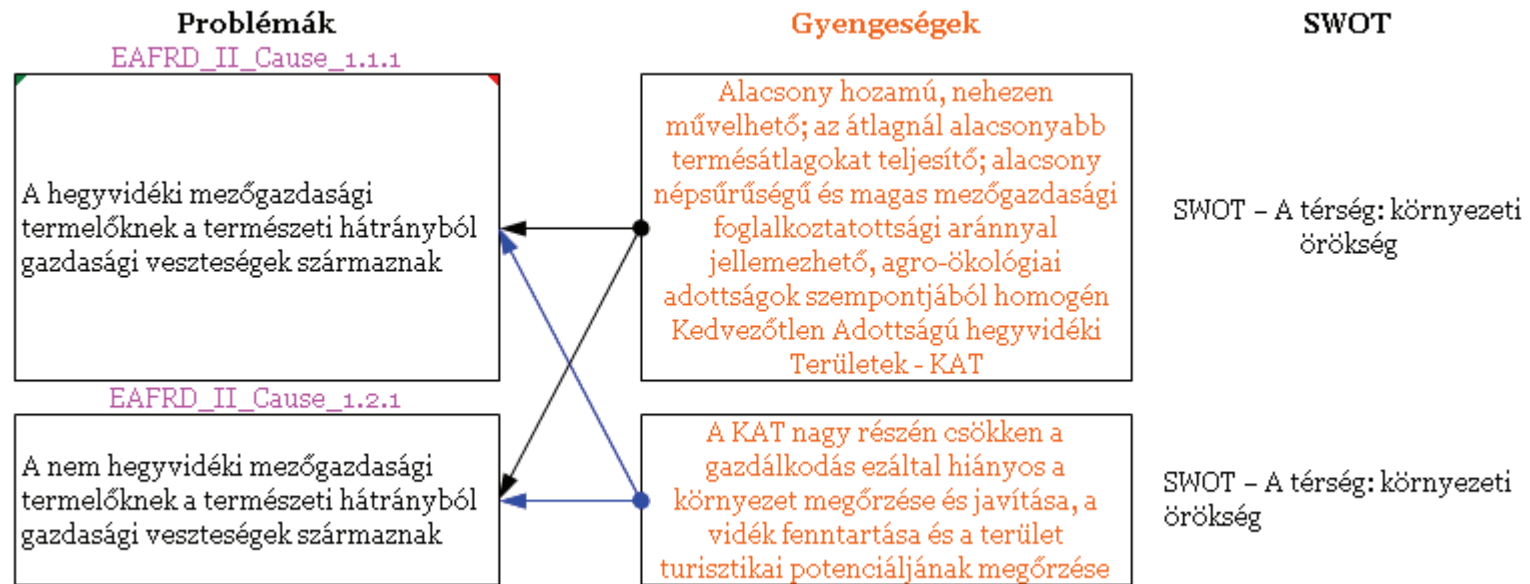

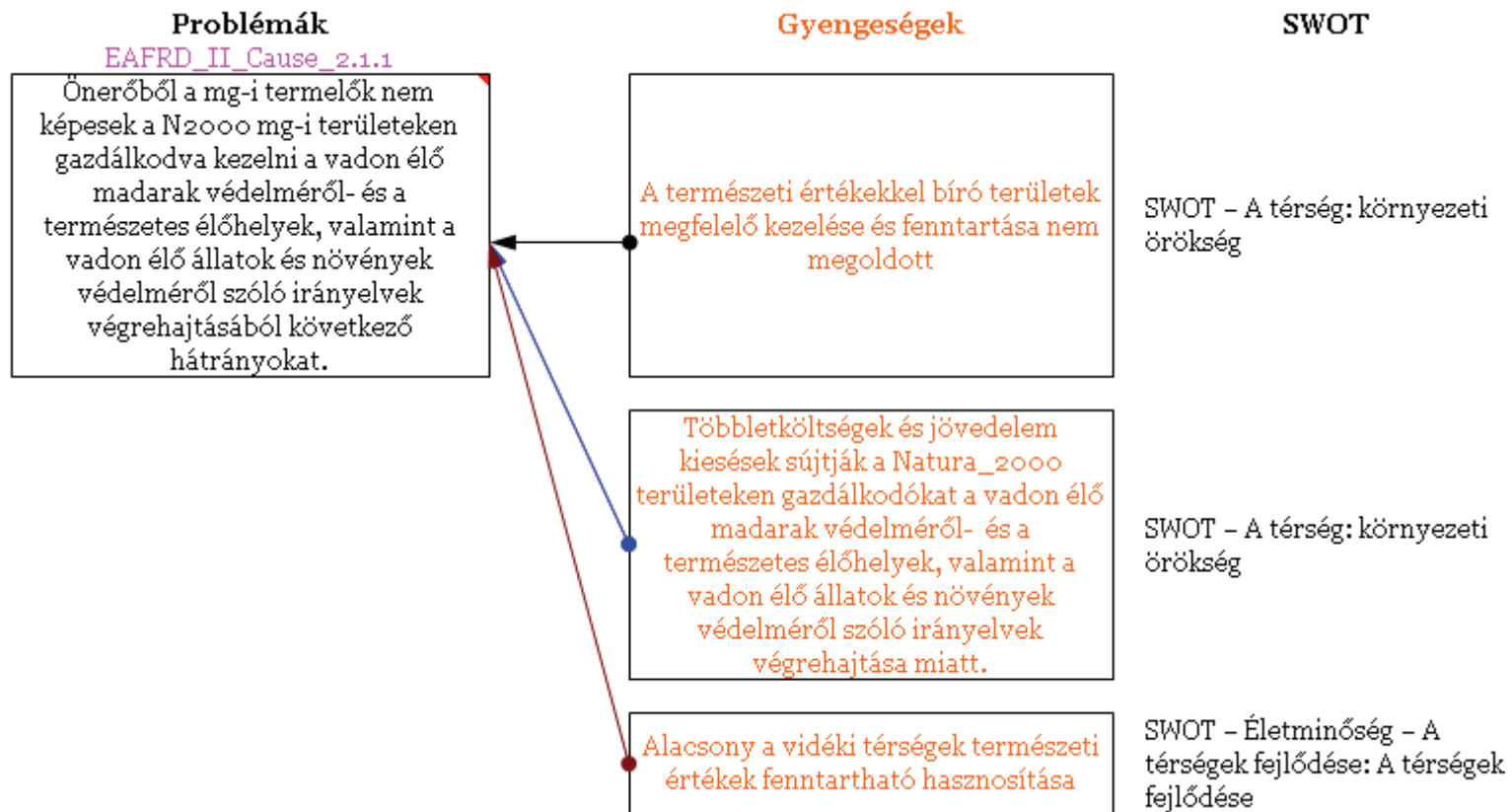

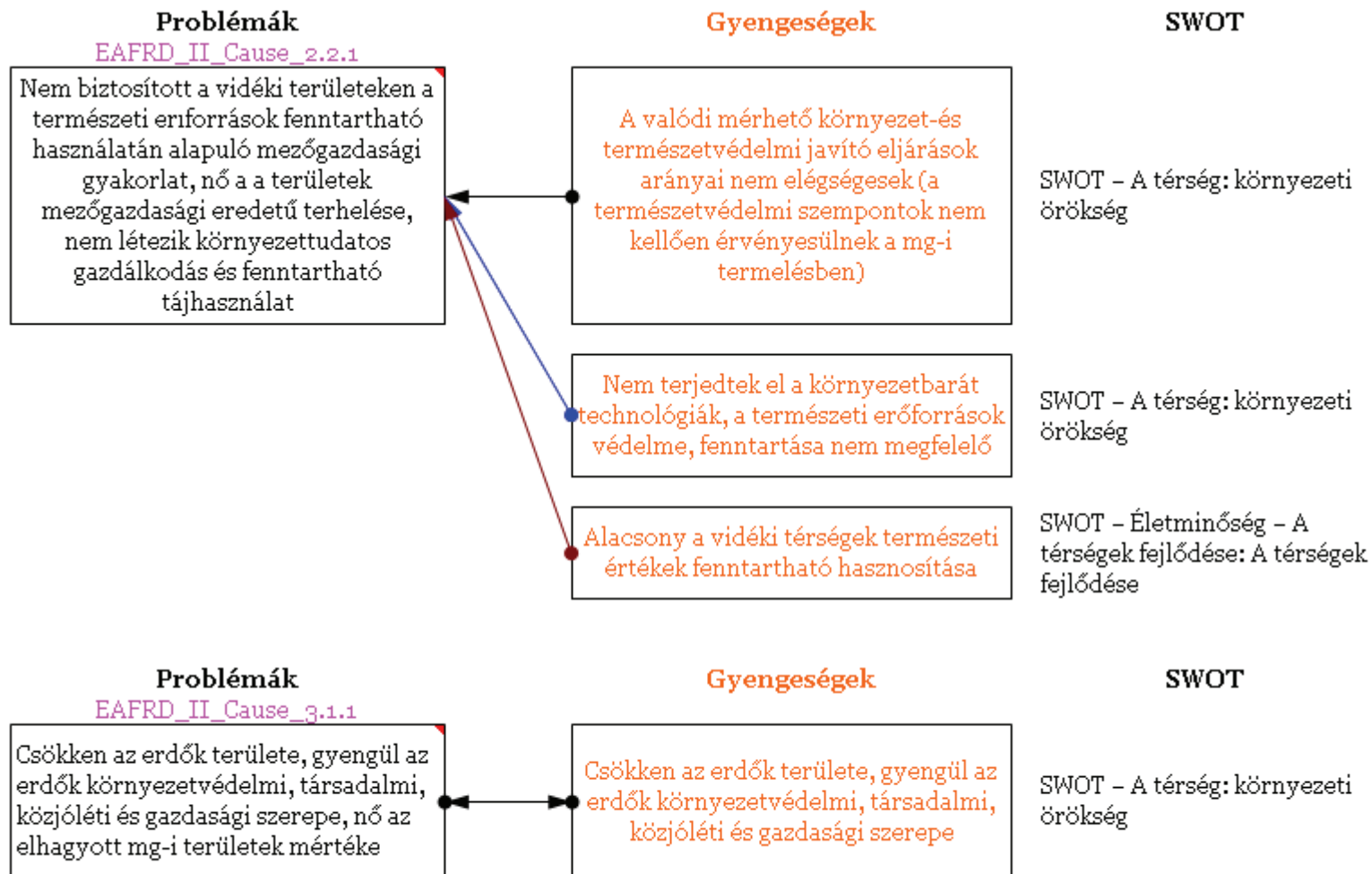

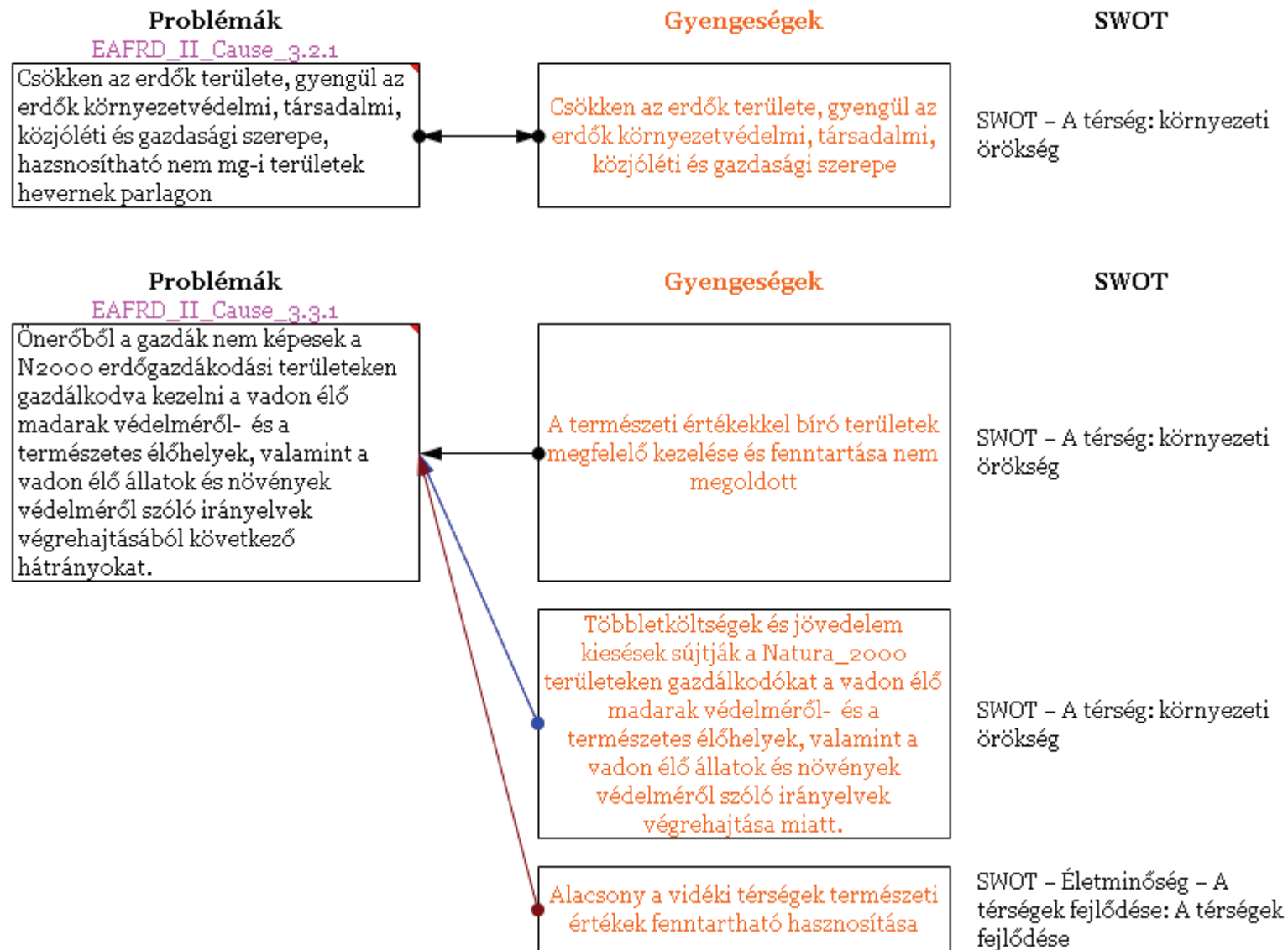

IV.3. Problémák EAFRD II

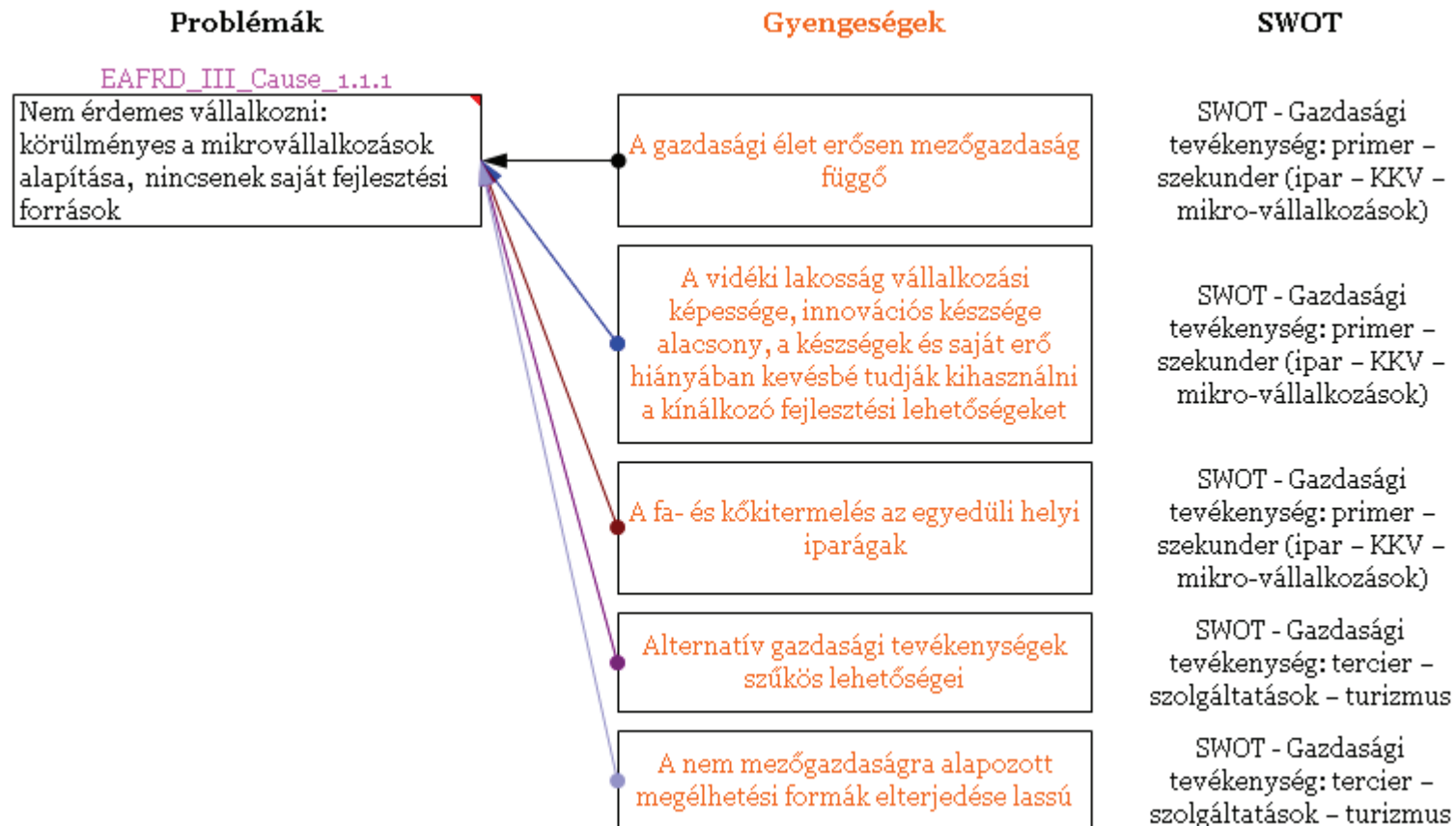

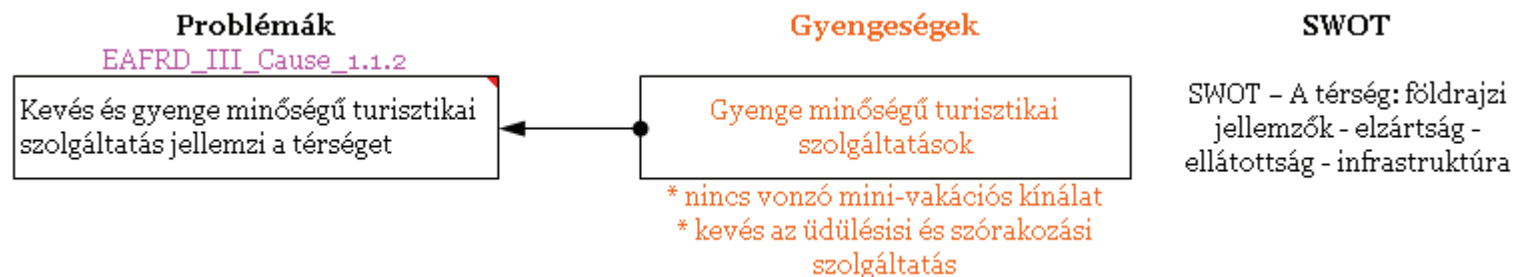
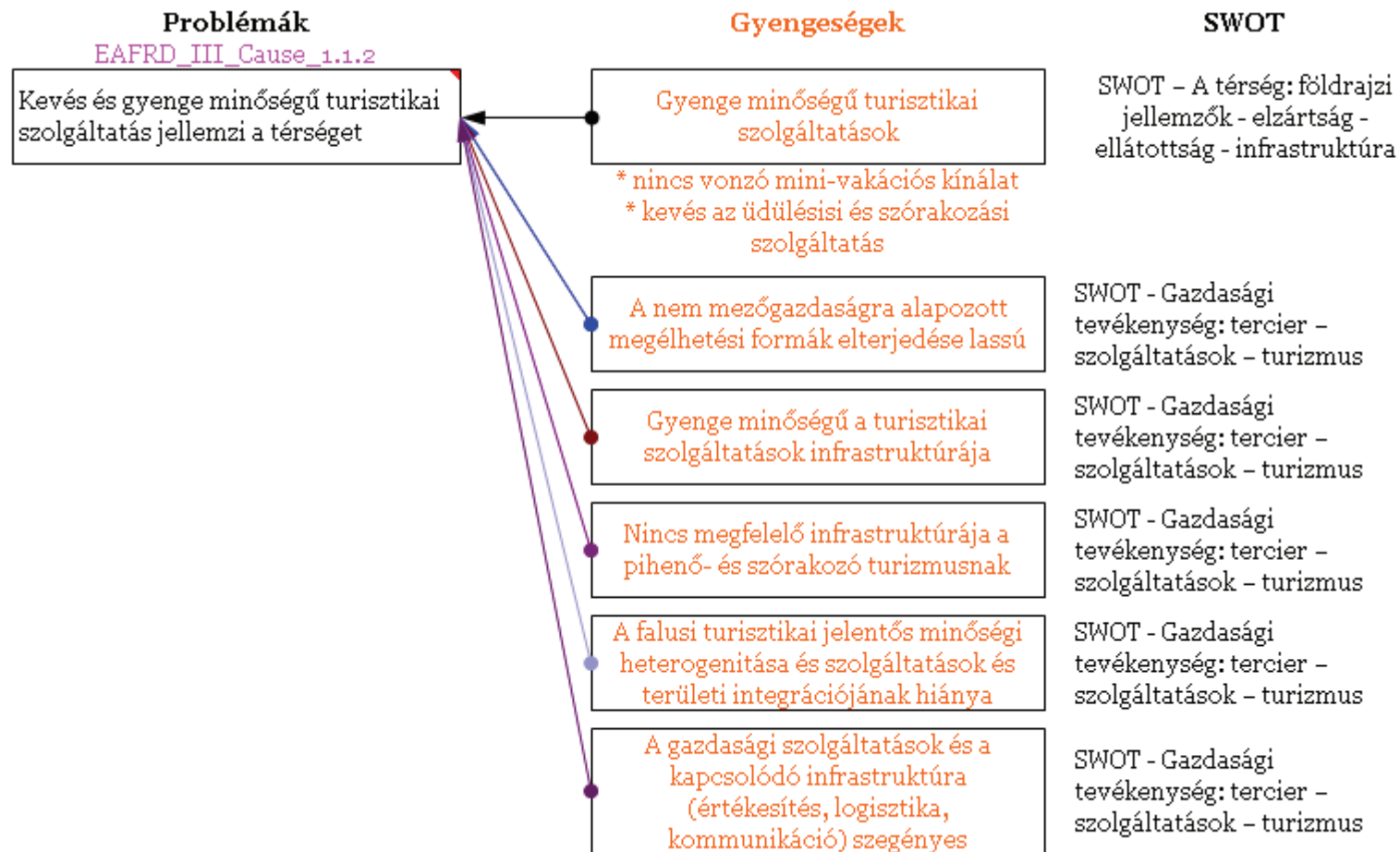

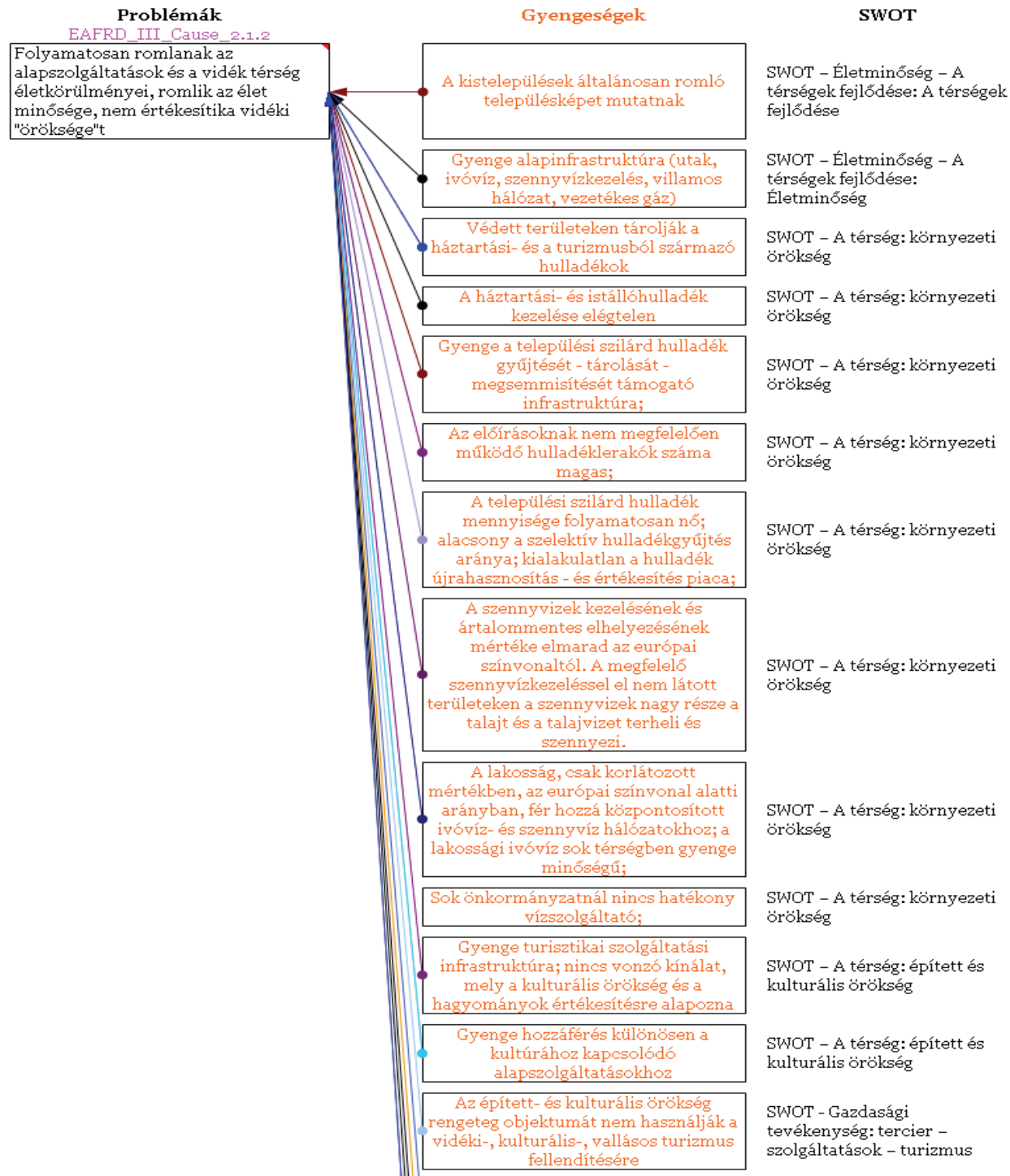

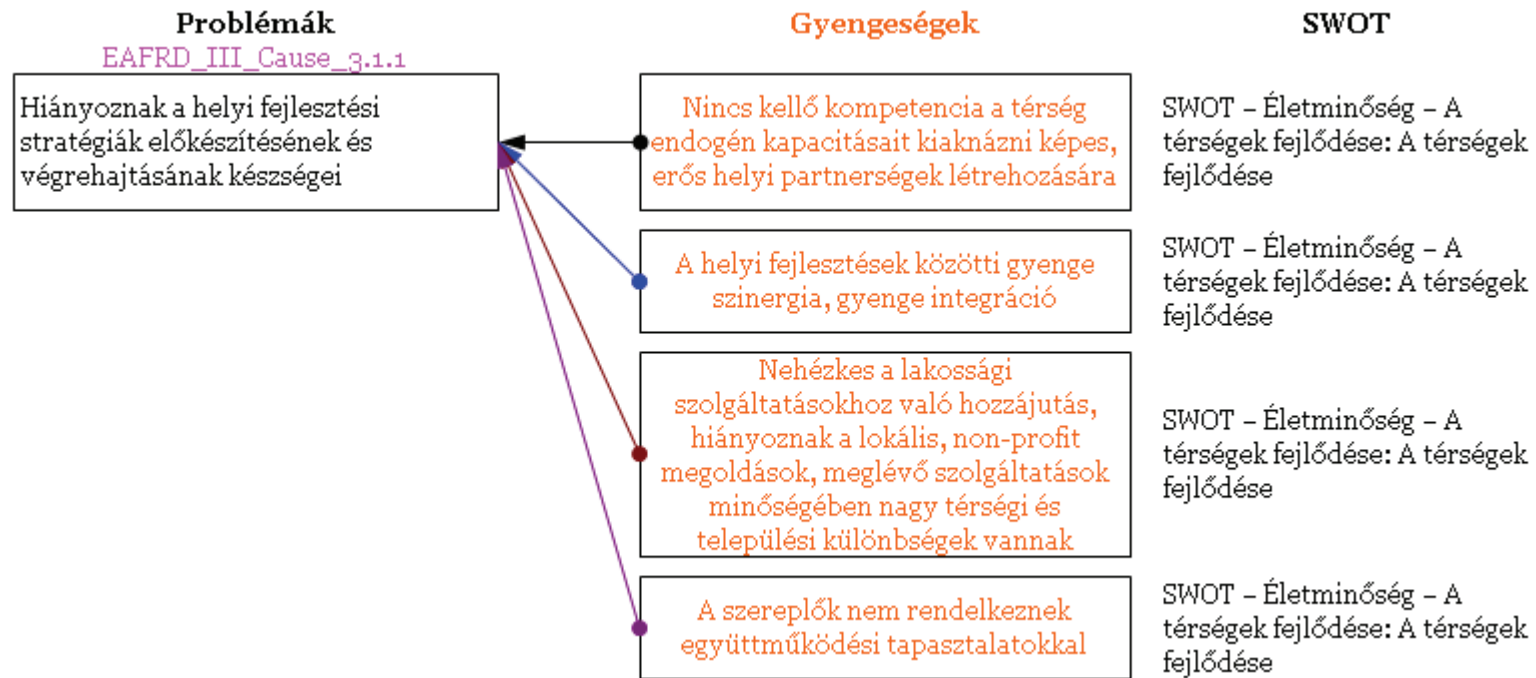

IV.4. Problémák EAFRD III

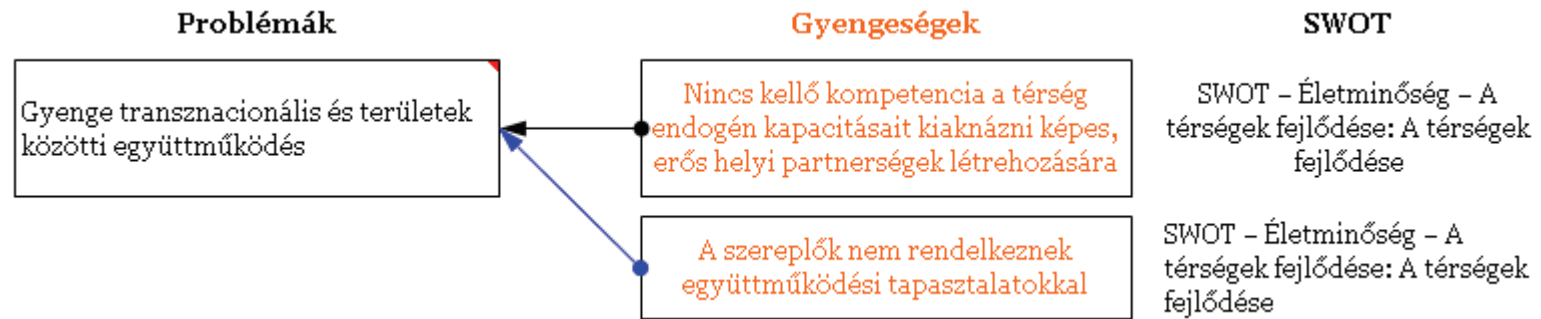

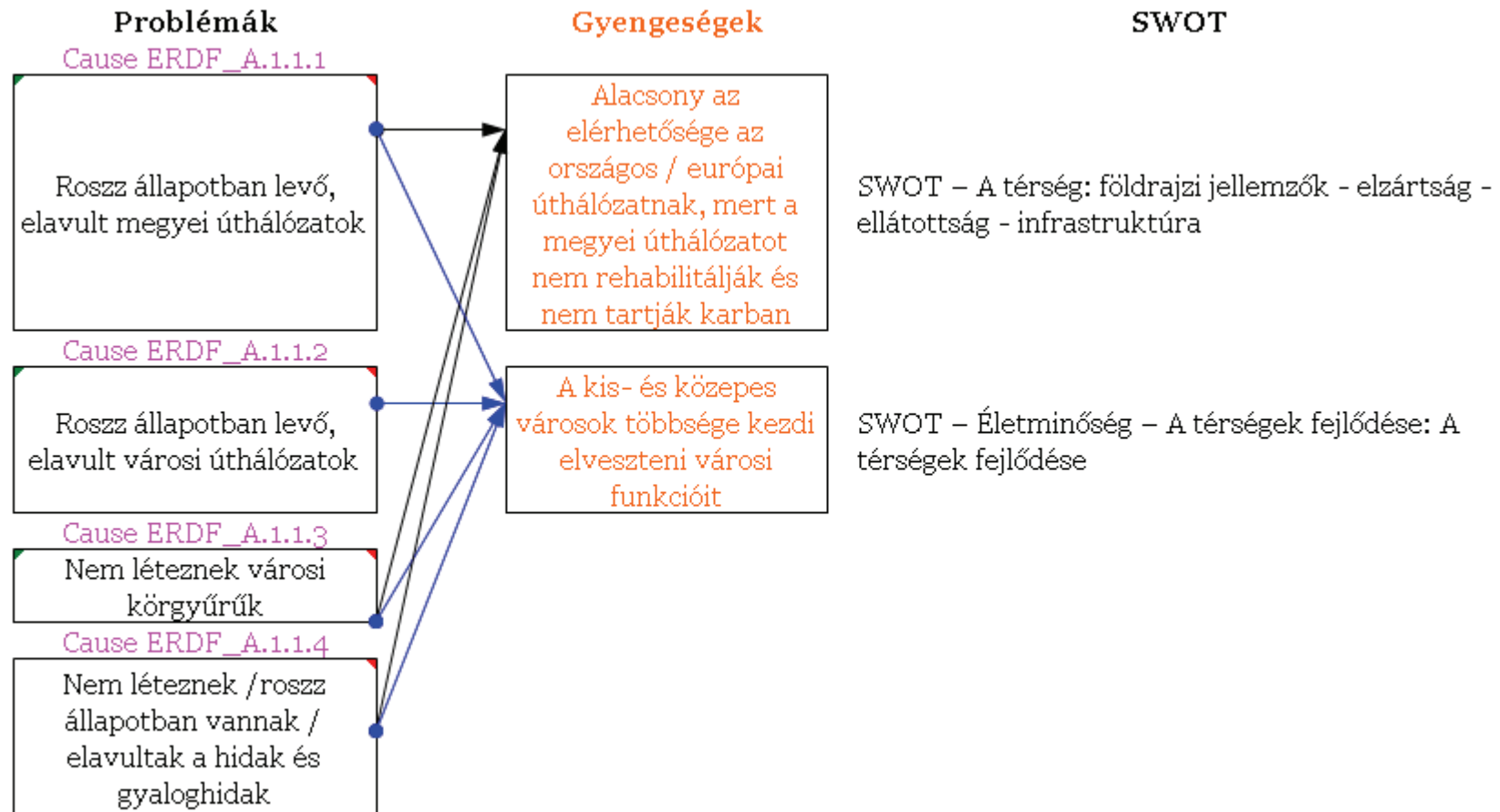

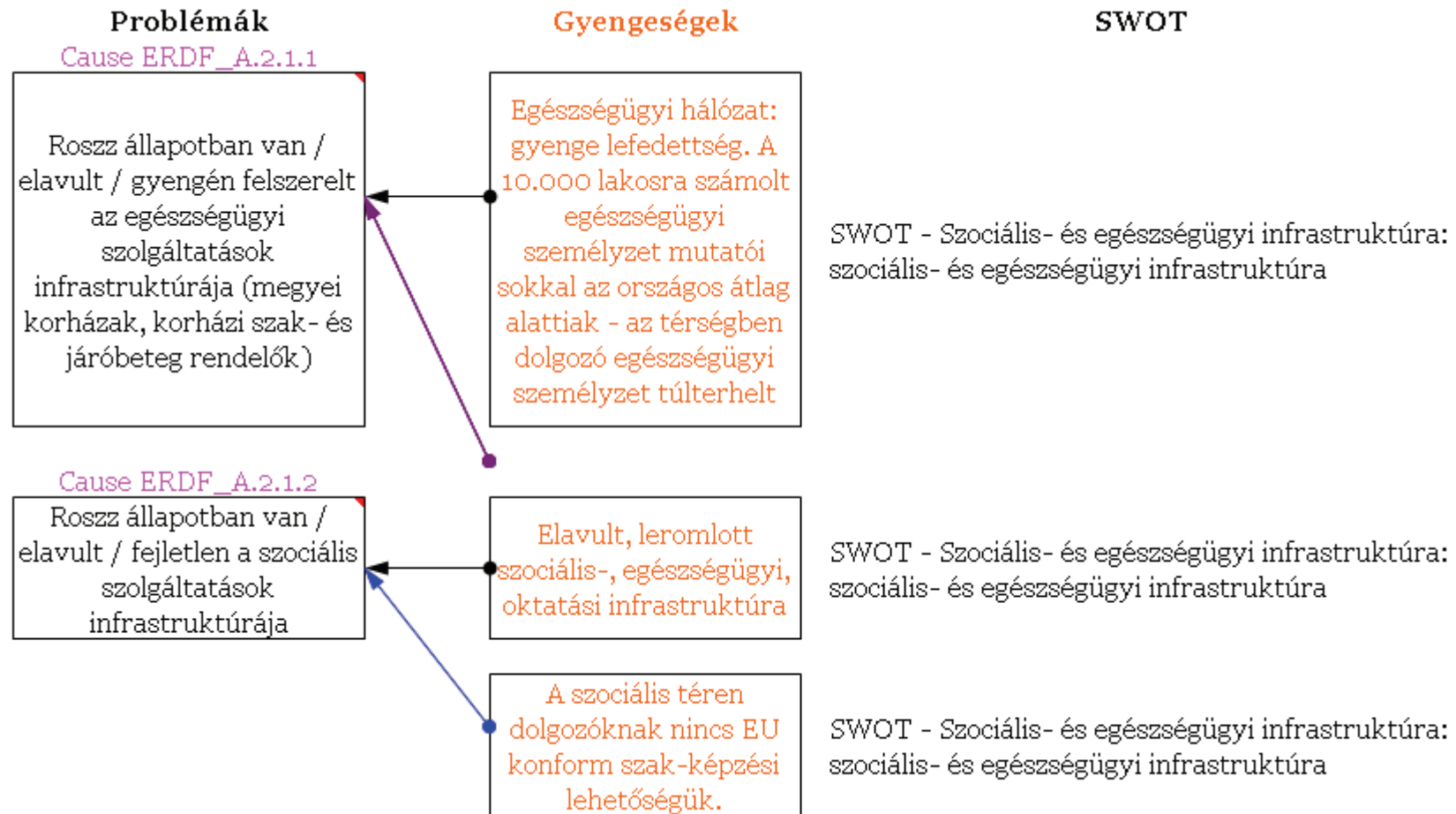

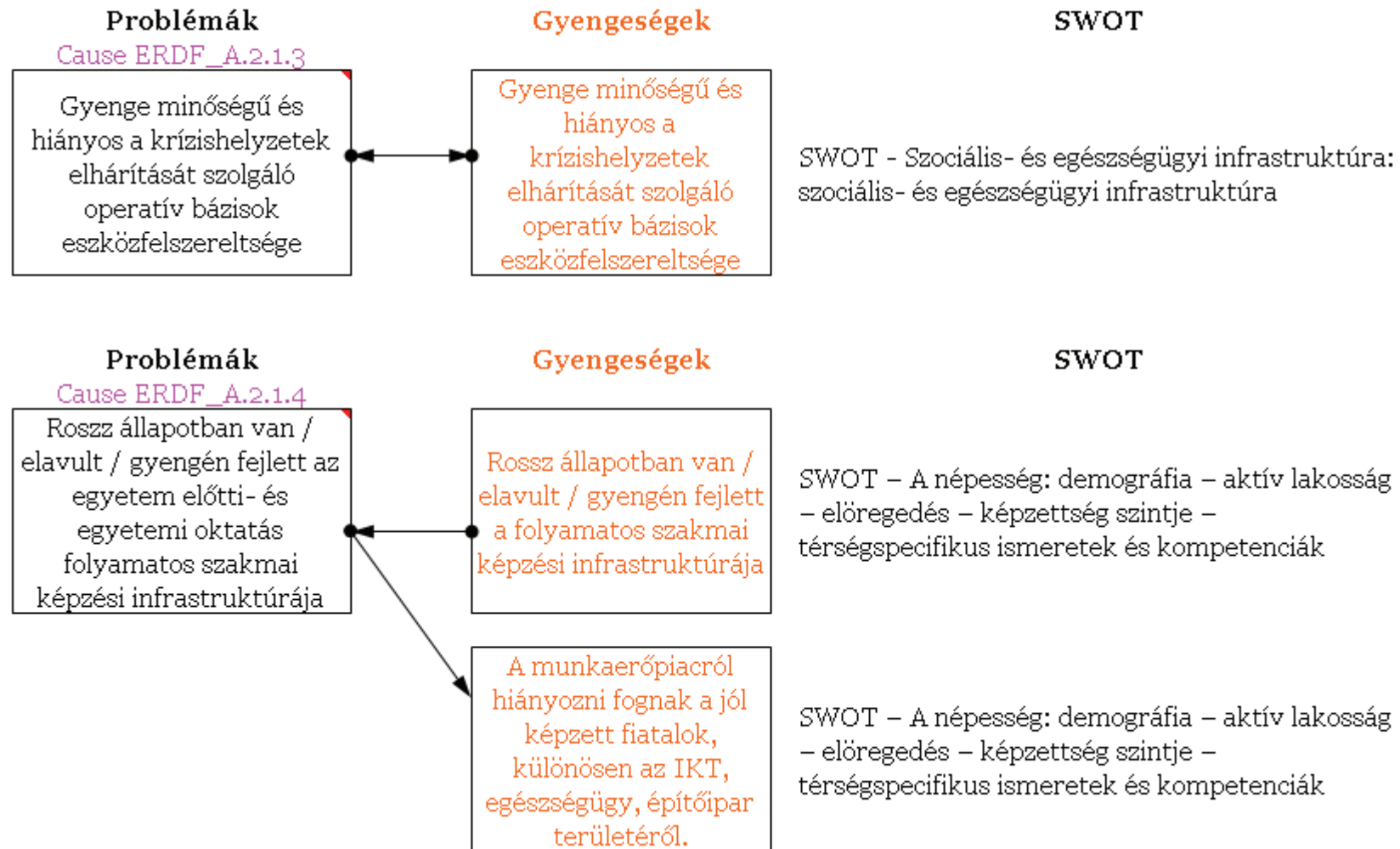
IV.5. Problémák EAFRD IV

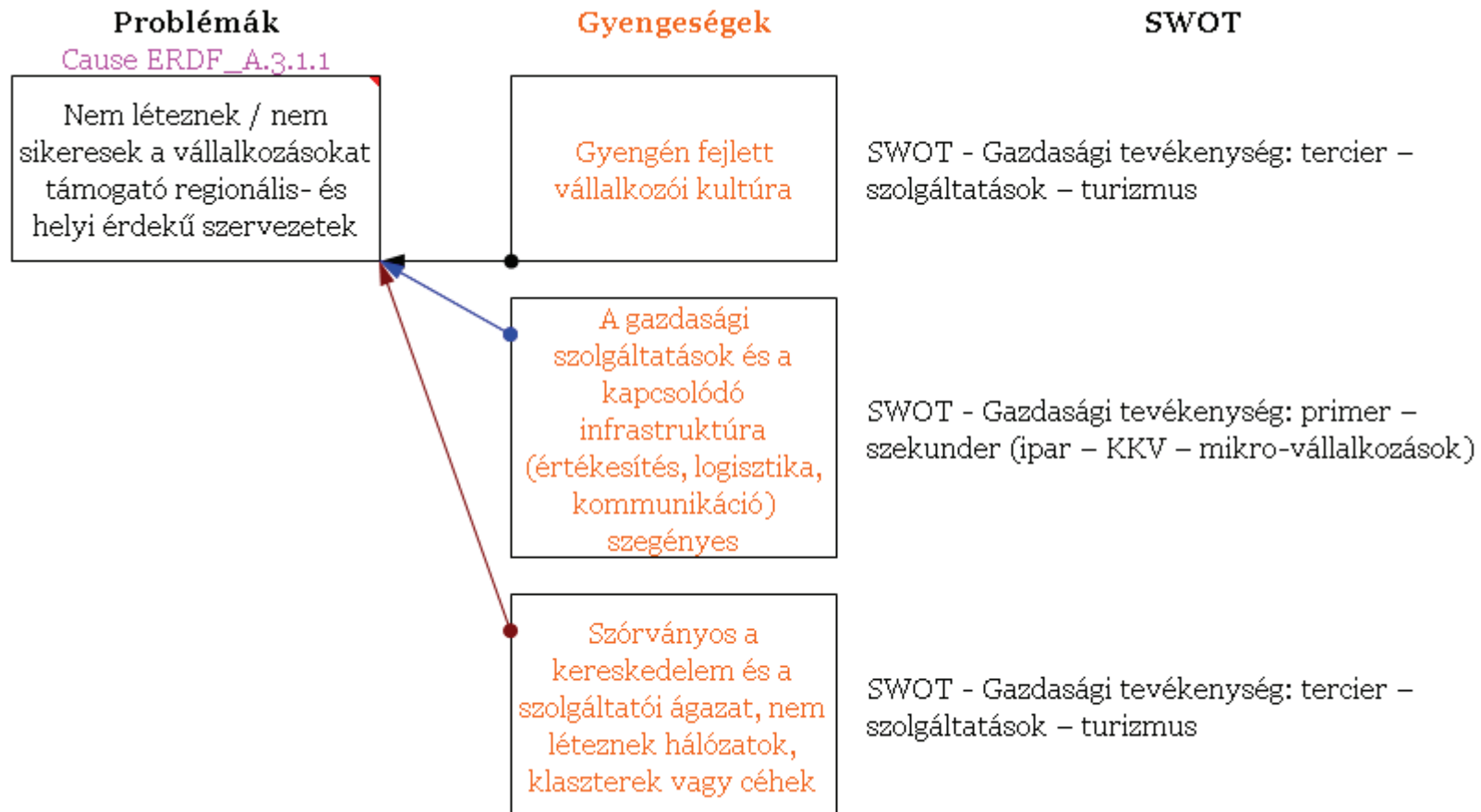

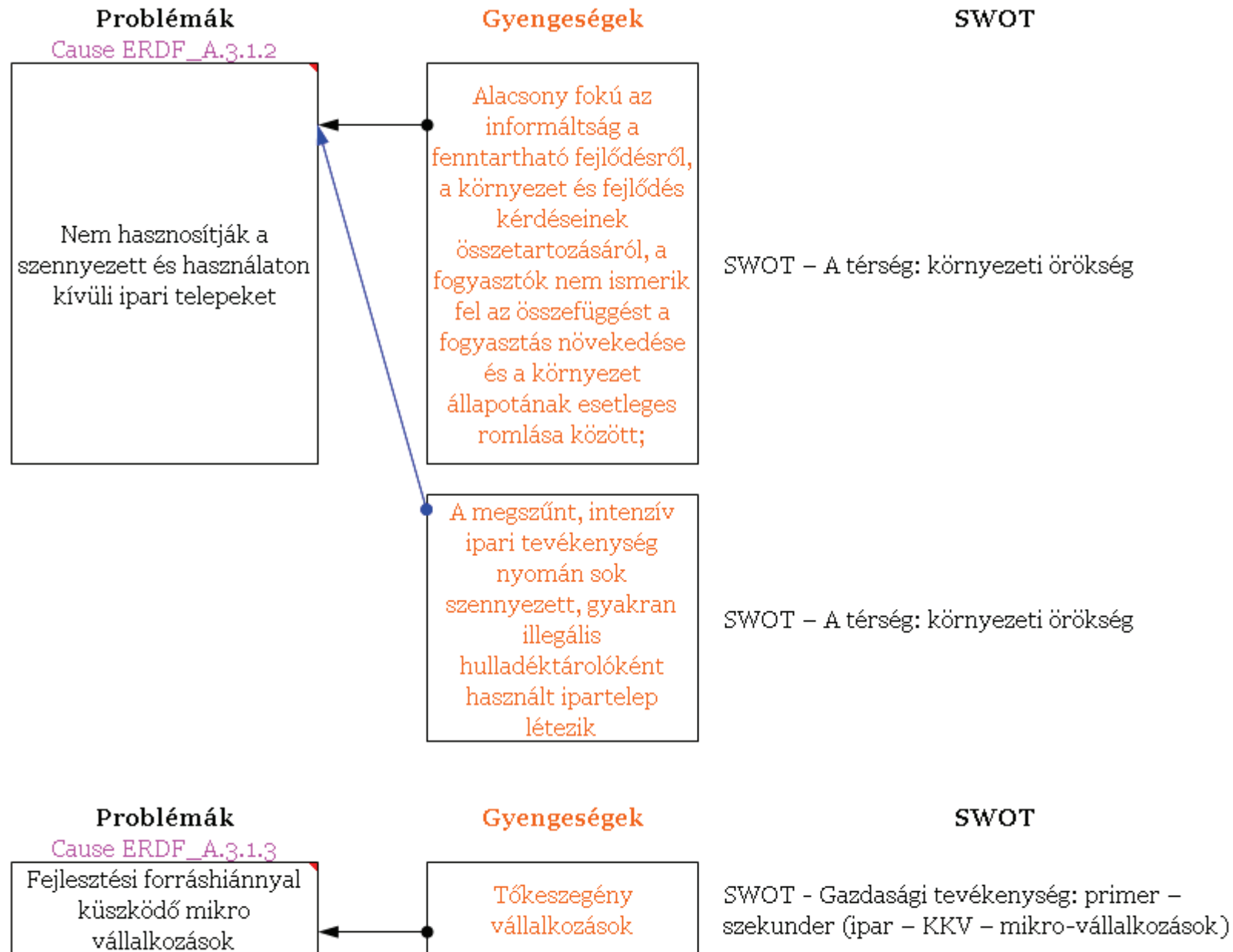
IV.6. Problémák ERDF

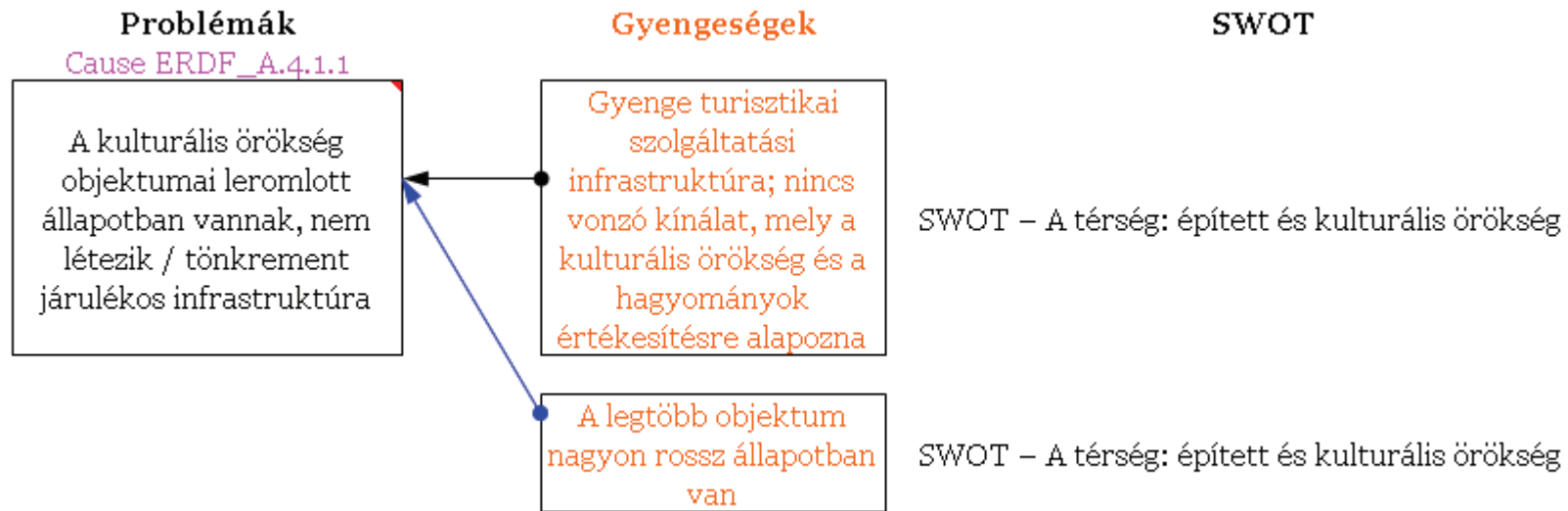

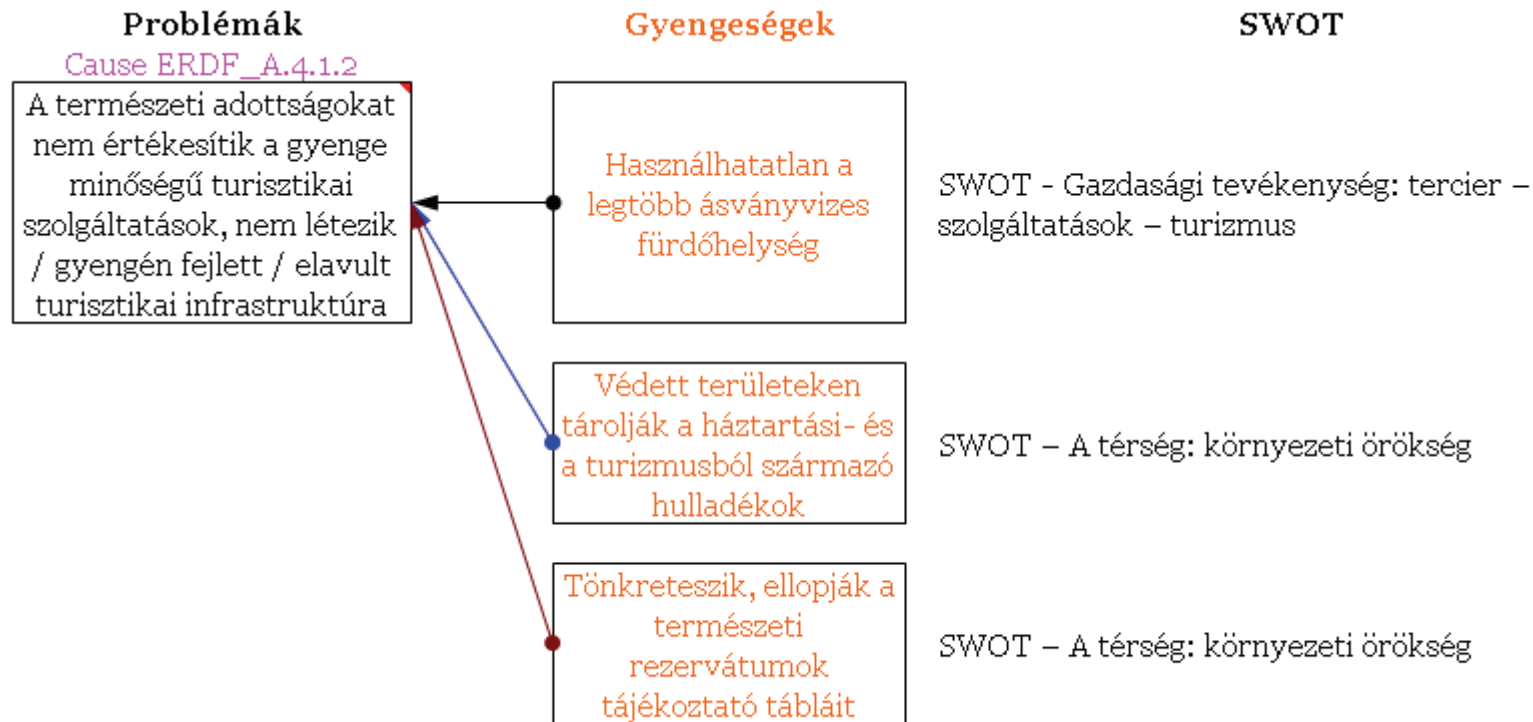

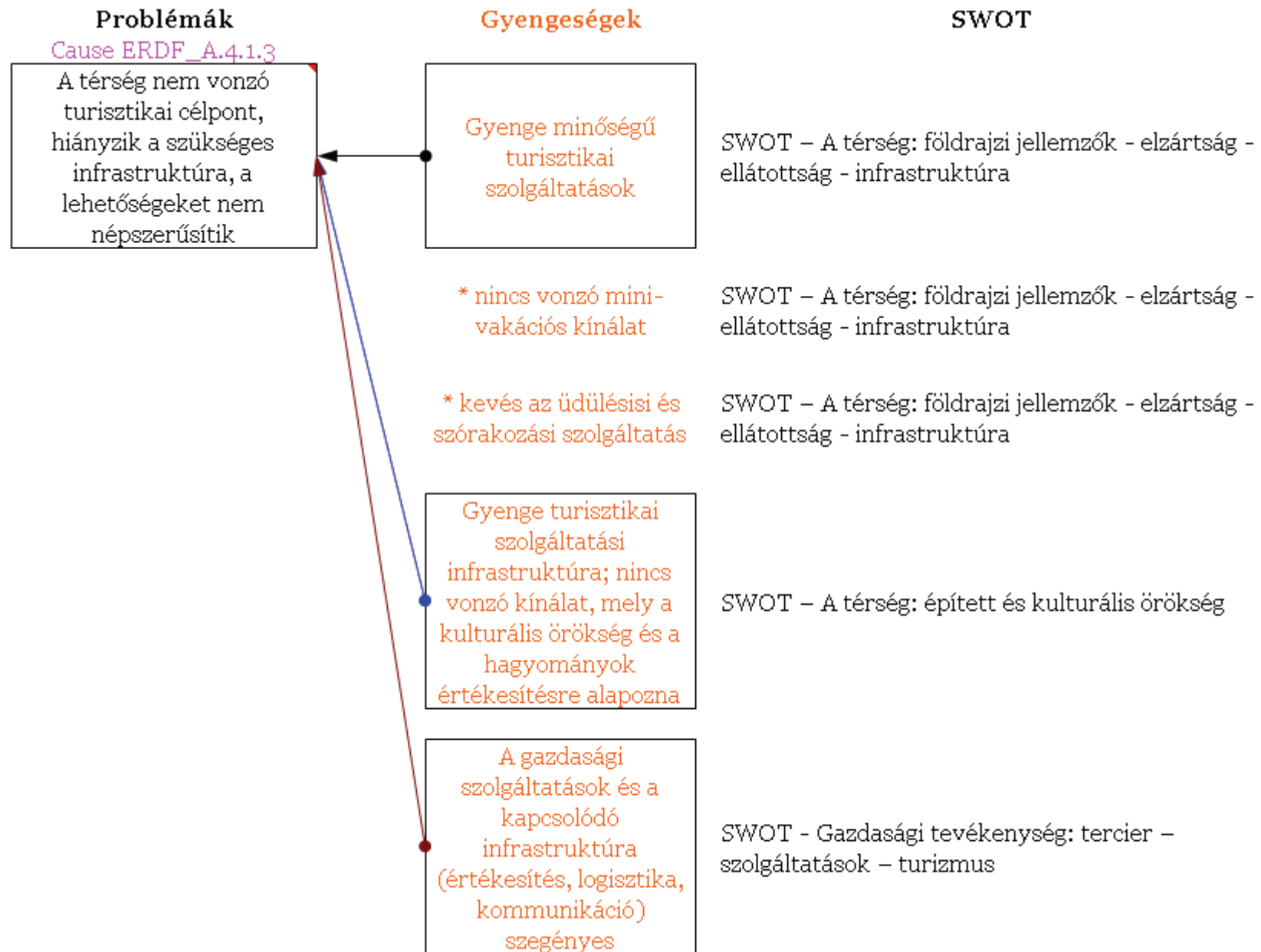

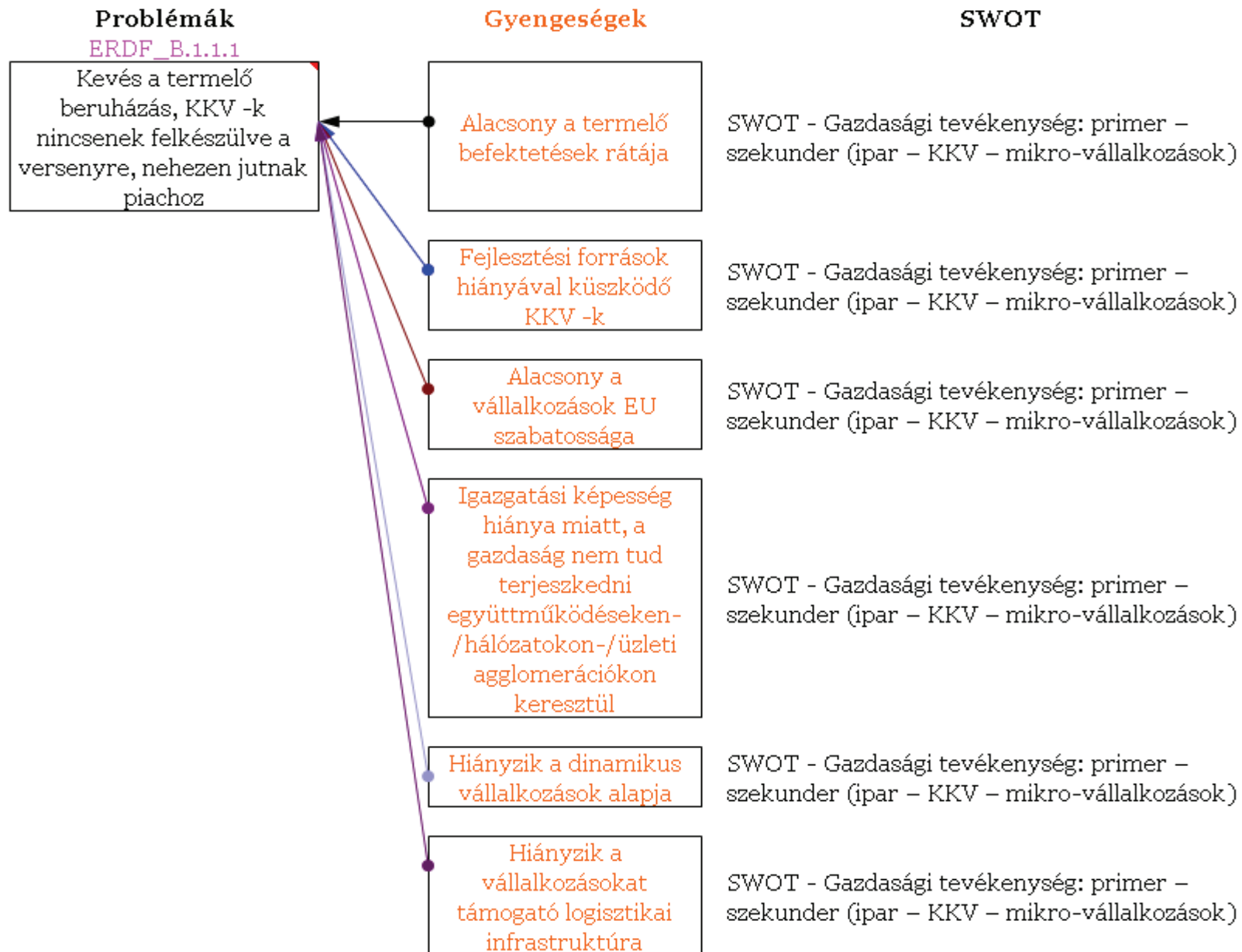

Problémák

ERDF_B.1.1.2

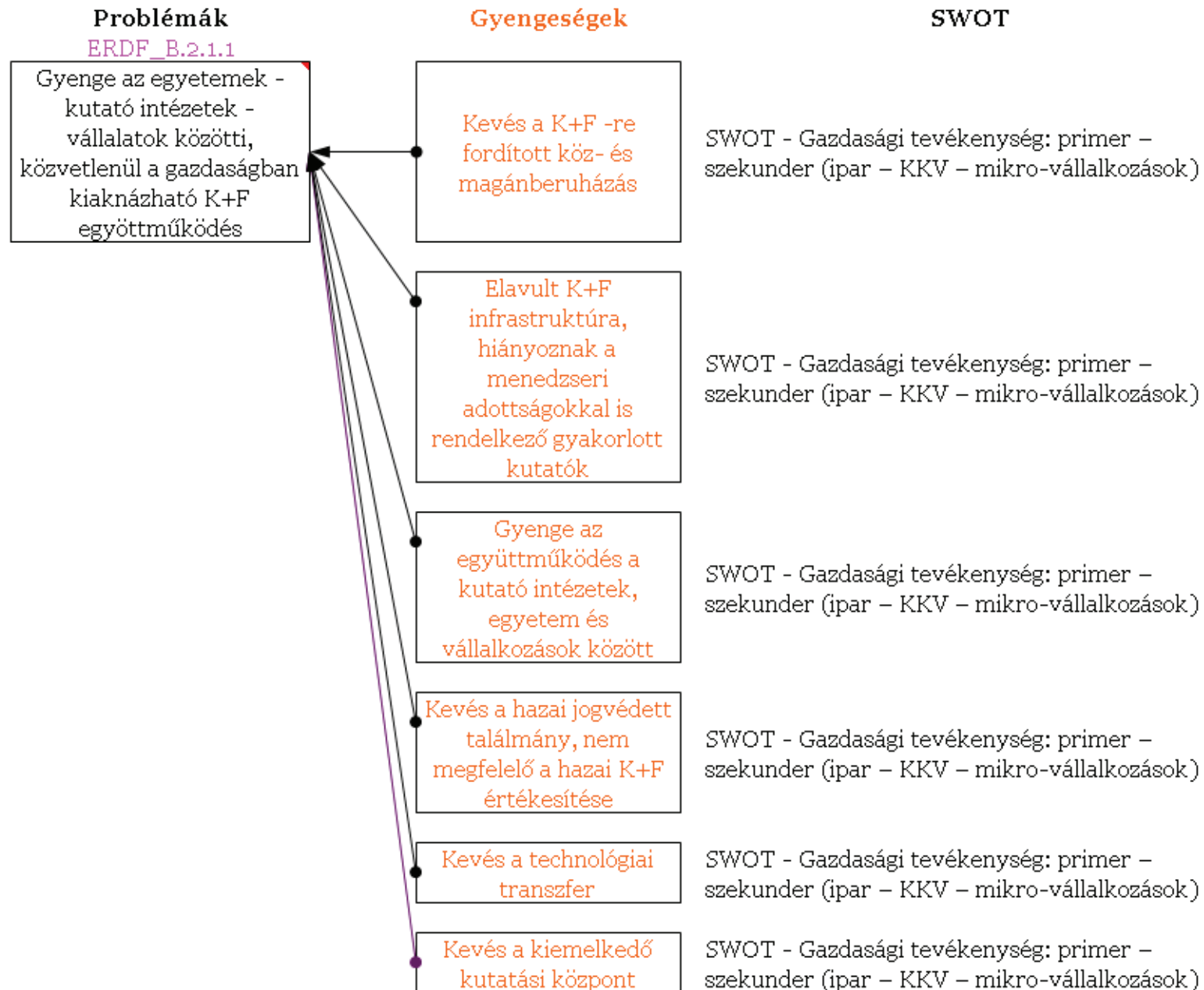
Elégtelen a vállalkozások
fenntartható fejlődést célzó
felkészülése

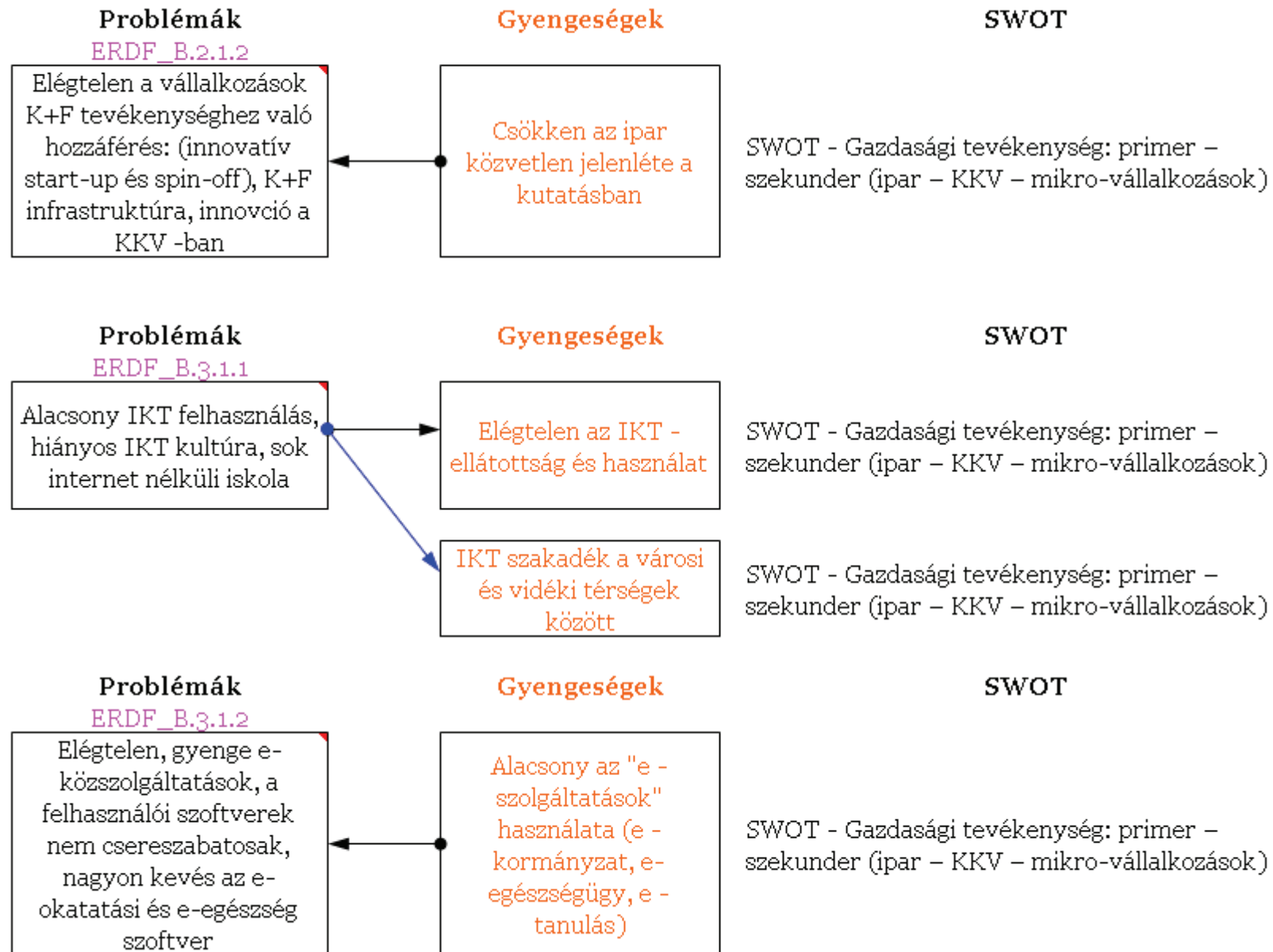
Gyengeségek

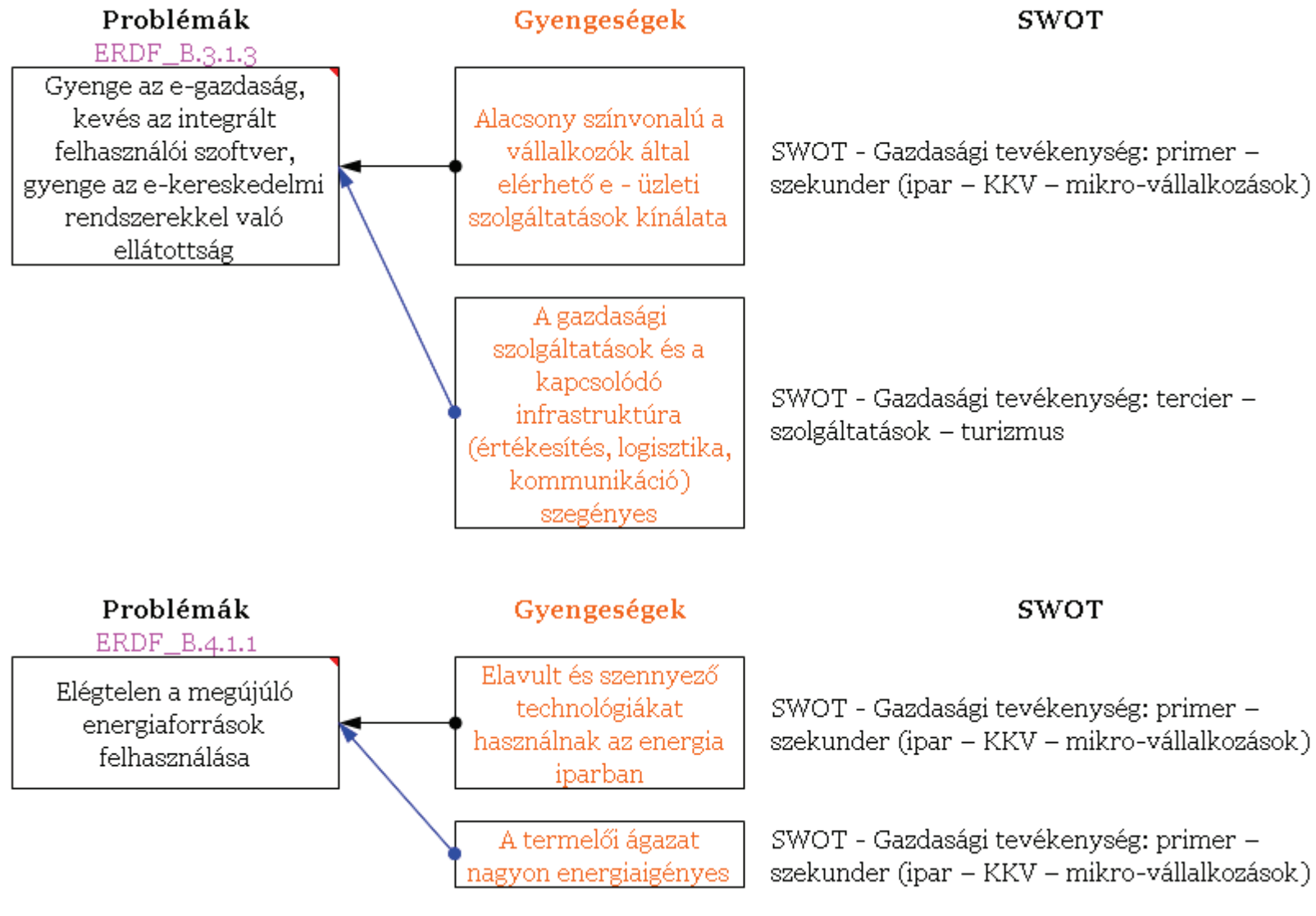
Alacsony
termelékenység a
feldolgozó iparban

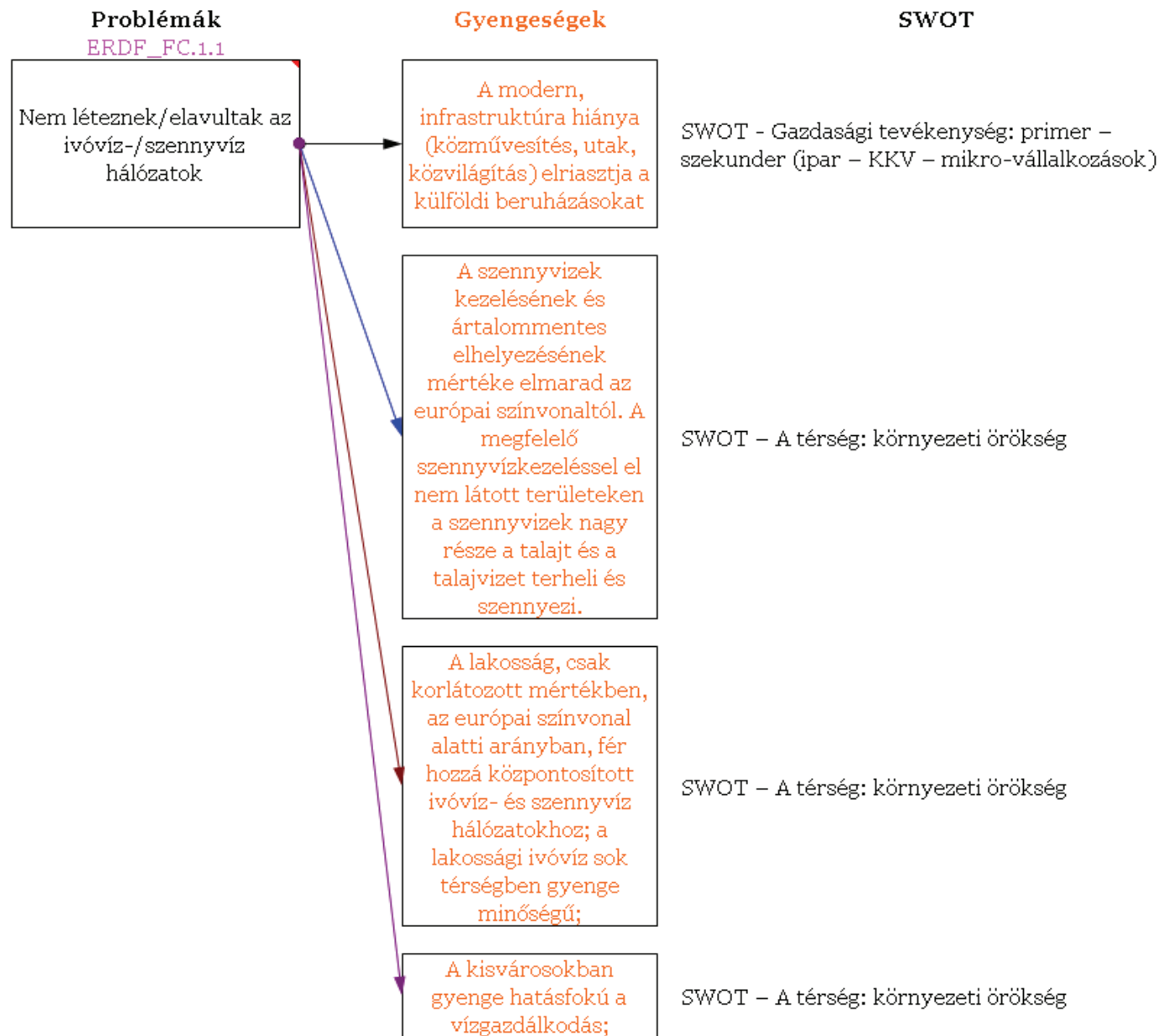
SWOT

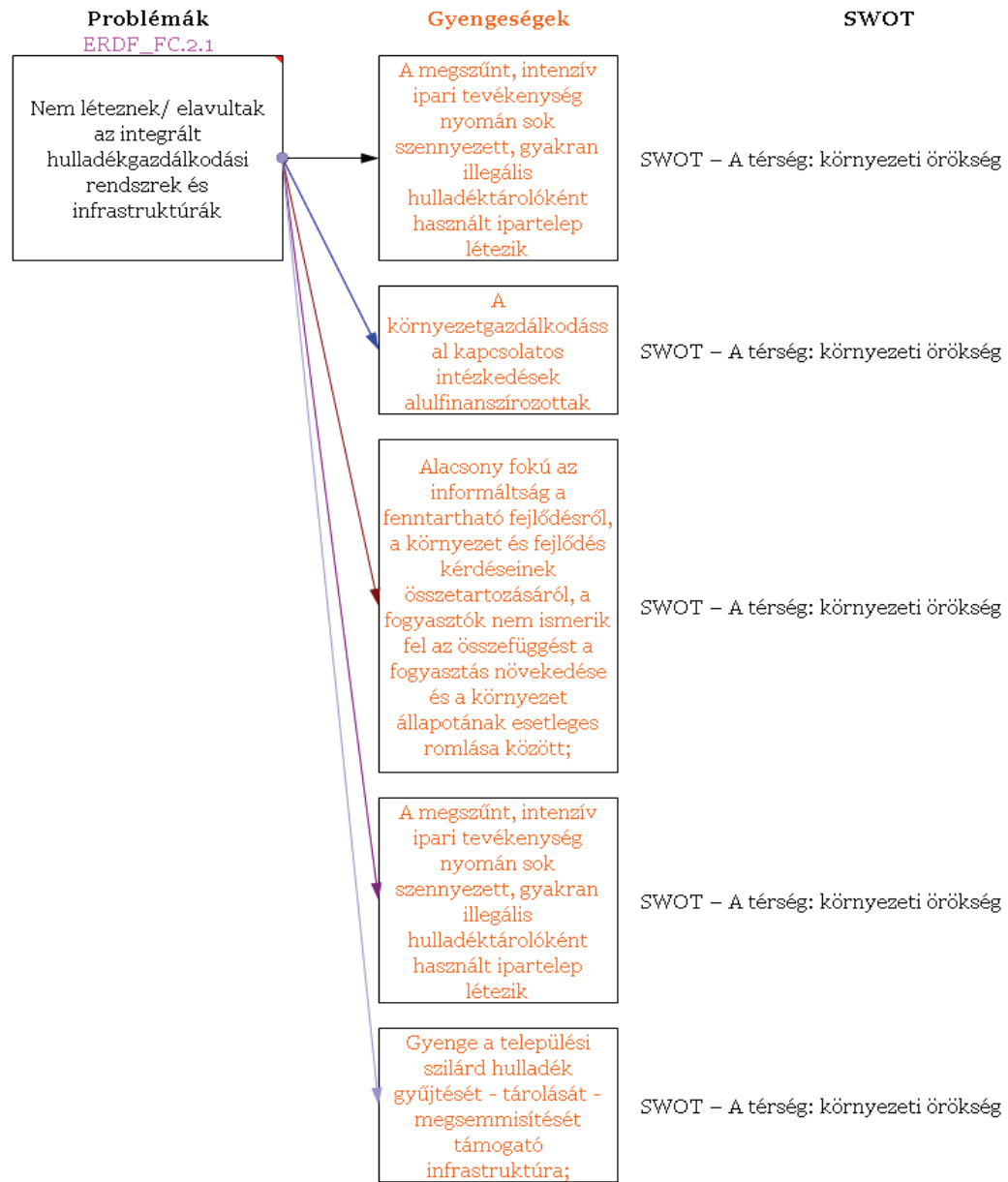
SWOT - Gazdasági tevékenység: primer –
szekunder (ipar – KKV – mikro-vállalkozások)

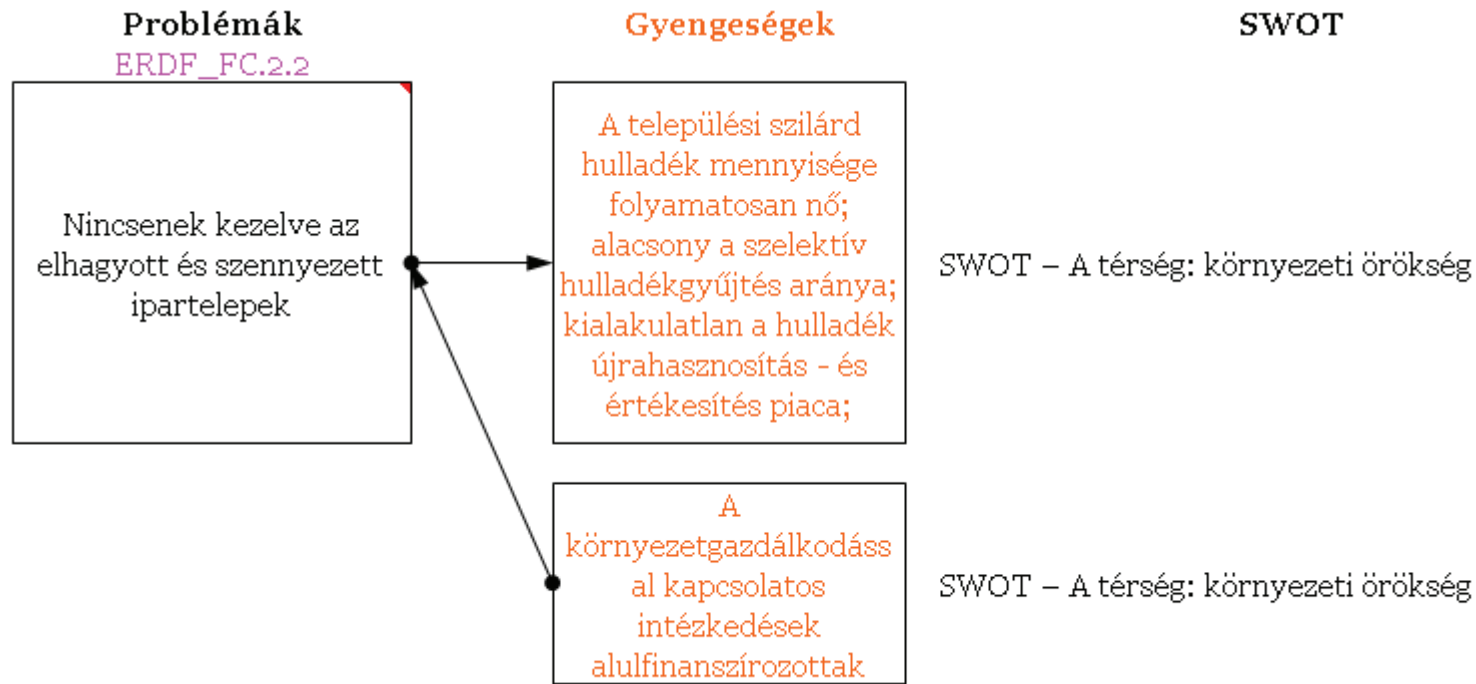

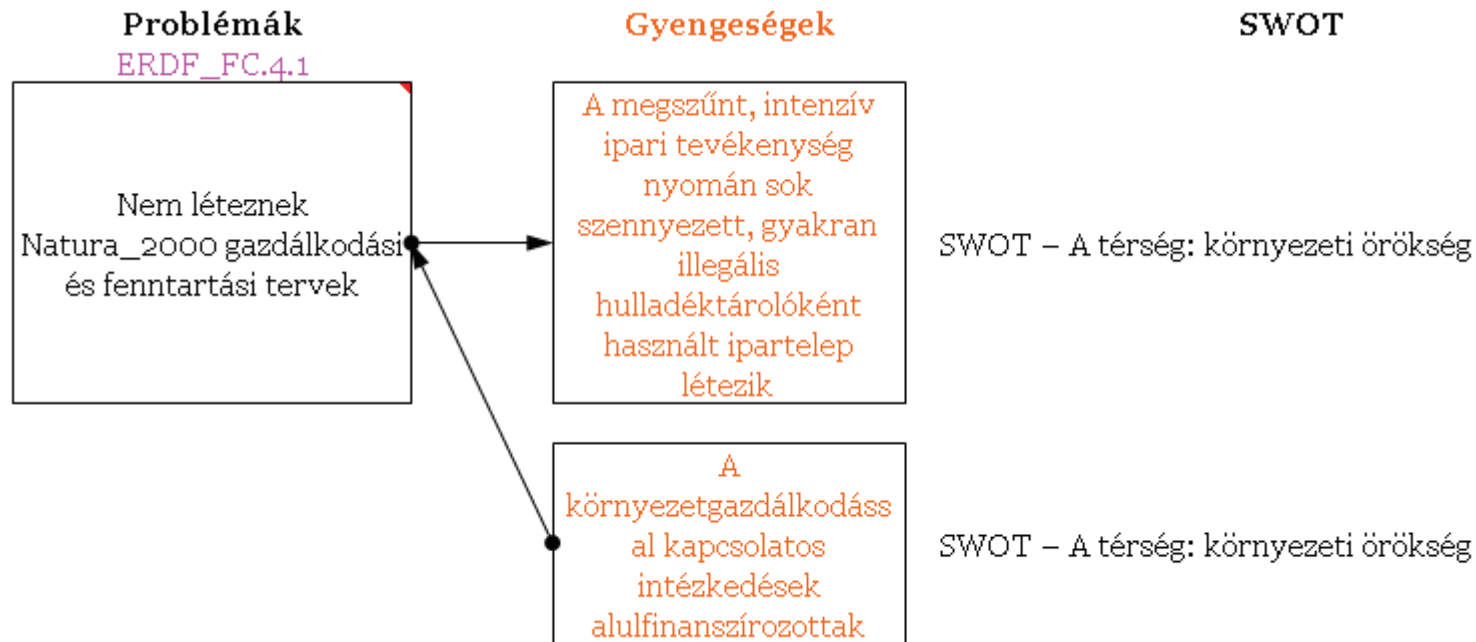

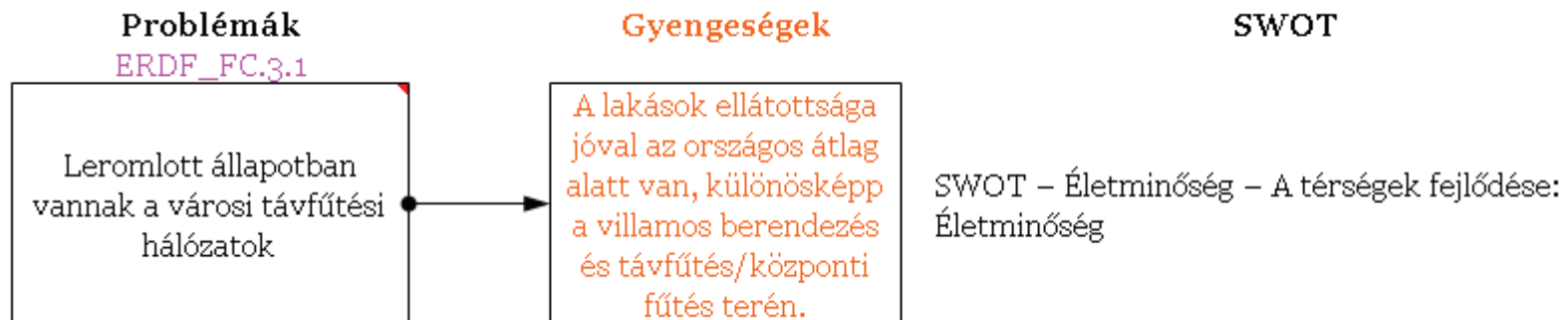

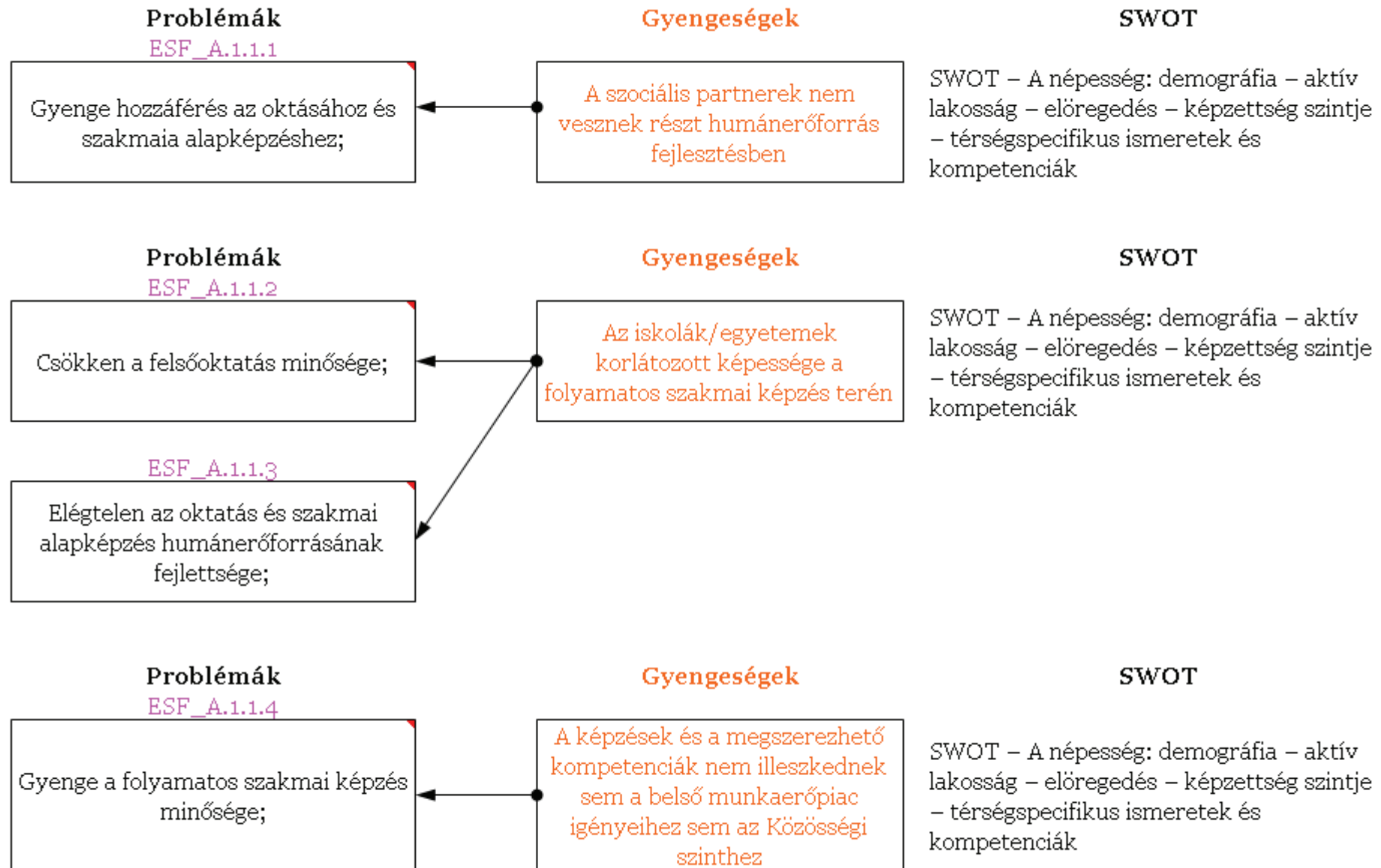

IV.7. Problémák CF

IV.8. Problémák ESF

Problémák

ESF_A.2.1.2

Magas a kötelező oktatási rendszerből való kilépések aránya;

Gyengeségek

Magas a kötelező oktatási rendszerből való kilépések aránya

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_A.2.1.3

Nehézkes a hozzáférés, alacsony részvétel a folyamatos szakmai képzés terén;

Gyengeségek

A folyamatos felnőttképzésben való alacsony részvétel

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_A.3.1.1

Hiányzik a vállalkozói kultúra;

Gyengeségek

Gyengén fejlett vállalkozói kultúra

SWOT

SWOT - Gazdasági tevékenység: terciér – szolgáltatások – turizmus

Problémák

ESF_A.3.1.2

Alacsony a vállalkozások és a munkavállalók alkalmazkodó képessége;

Gyengeségek

Elégtelen munkaegészségtani és munkahelyi biztonsági feltételek

Alacsony a munkaerő piaci mozgékonyaság

Alacsony az időszakosan munkát vállalók aránya

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_A.3.1.3

Nincsenek partnerségek, kevés a kezdeményezés a szociális partnerek körében, civil szférában;

Gyengeségek

Hiányzik a gyakorlatban alkalmazott partnerség és a működő hálózatok

SWOT

SWOT - Gazdasági tevékenység: primer – szekunder (ipar – KKV – mikro-vállalkozások)

Problémák

ESF_A.4.1.1

Nem léteznek a foglalkoztatást növelő aktív intézkedések;

Gyengeségek

Alacsony fokú a hátrányos helyzetű csoportok beépülése az oktatásba, képzésbe és a formális munkaerőpiacba

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_A.5.1.1

Gyenge a szociális piacgazdaság;

Gyengeségek

Fejletlenek a hátrányos helyzetű csoportok tagjai számára kínált közösségi szolgáltatások

Nagyon magas a hosszú távú munkanélküliség incidenciája - sokkal a regionális, országos, közösségi átlag fölött

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_A.5.1.2

Nehézkés, gyakran nem lehetséges a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak a munkaerő piacra való belépése;

Gyengeségek

Fejletlenek a hátrányos helyzetű csoportok tagjai számára kínált közösségi szolgáltatások

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_A.5.1.3

Nincs valós esélyegyenlőség a munkaerő piacon;

Gyengeségek

Alacsony a 18. életévüket betöltött, állami gondozásból kikerülő fiatalok képzésben való részvétele és munkaerő piaci jelenléte

A munkaerőpiacon alacsony a nők aránya

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_A.5.1.4

Kevés és gyenge a befogadó munkaerő piacot támogató nemzetközi kezdeményezés;

Gyengeségek

A perifériális térségek leszakadnak az oktatási rendszerekről

SWOT

SWOT – A népesség: demográfia – aktív lakosság – előregedés – képzettség szintje – térségspecifikus ismeretek és kompetenciák

Problémák

ESF_B.1.1.1

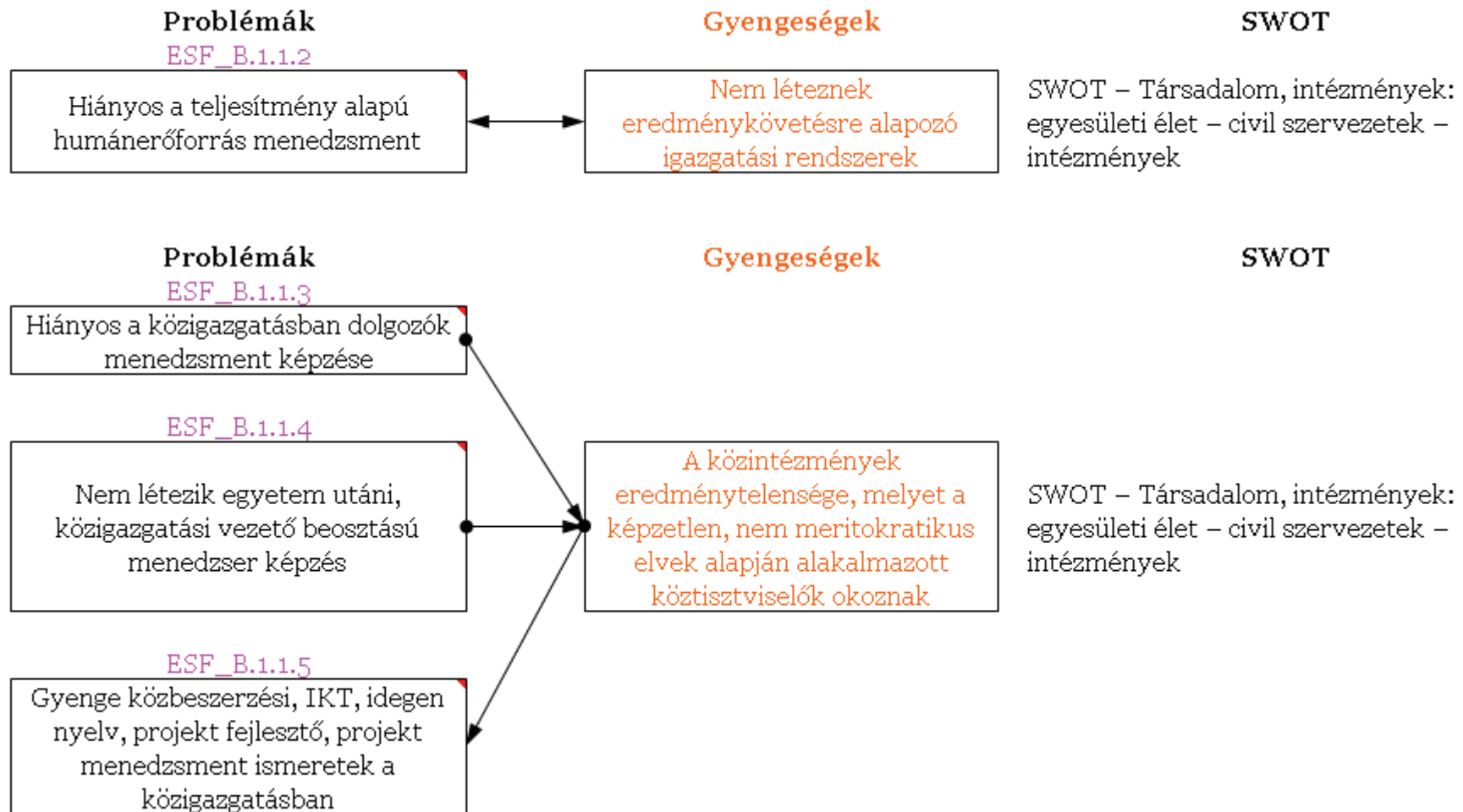
Gyenge a közmenedzsment, a közigazgatásból hiányoznak a hivatásos köztisztviselők, a helyi közösségek közös fejlesztési szervezetei nem működnek

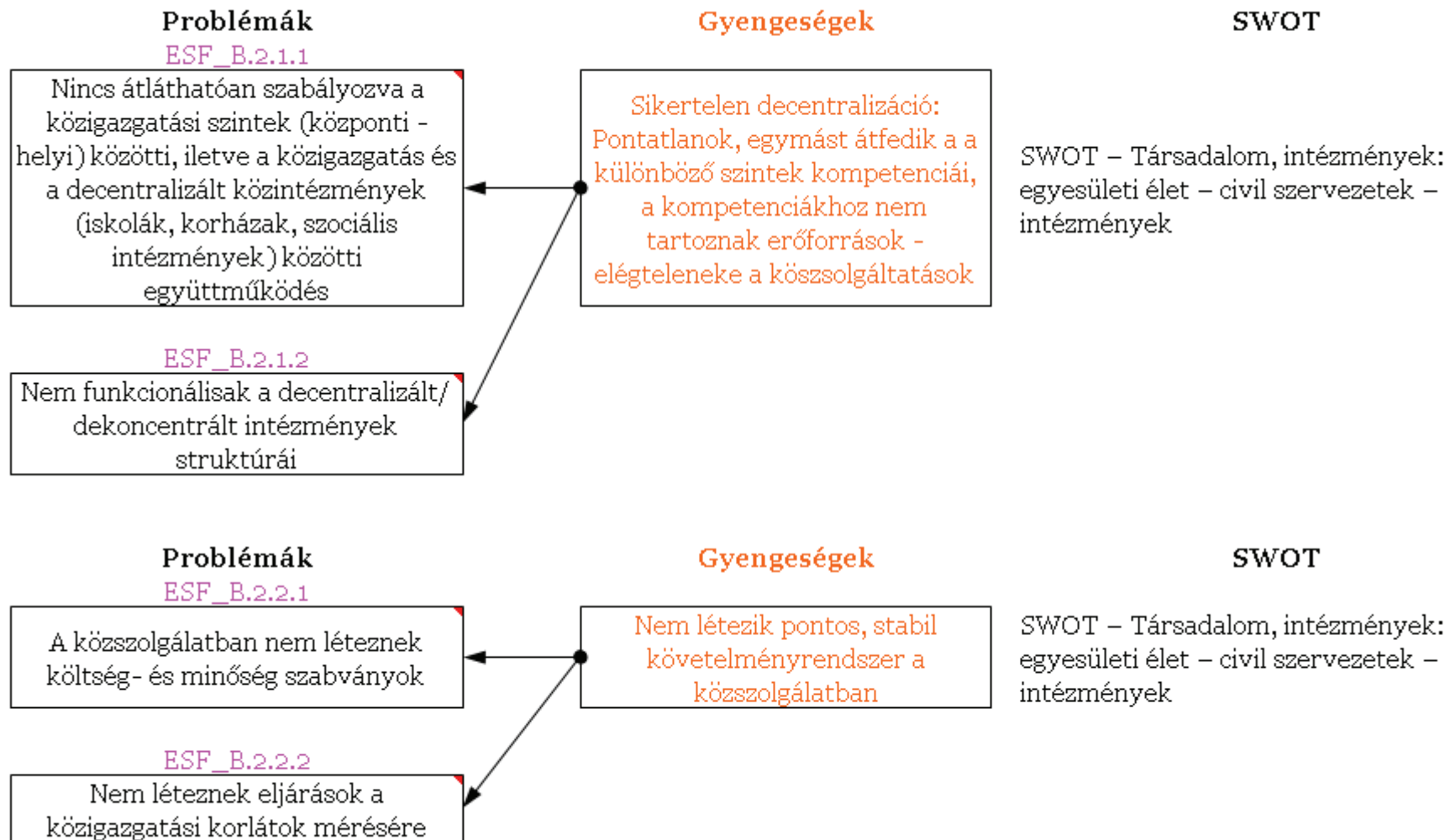
Gyengeségek

A közigazgatás eredménytelensége, melyet a képzetlen, nem meritokratikus elvek alapján alkalmazott köztisztviselők okoznak

SWOT

SWOT – Társadalom, intézmények: egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények

Problémák

ESF_B.2.2.3

Zűrzavaros adó- nyilvántartási és begyűjtési rendszer

Gyengeségek

A nehézkes közszolgálat eredménytelensége, ami az adófizetők elégedetlenségét eredményezi

SWOT

SWOT – Társadalom, intézmények: egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények

Problémák

ESF_B.2.2.4

Időigényes, tervezetlen, szervezetlen (köz)szolgáltatások

Gyengeségek

A közigazgatások alulbecsülik reformjavaslatok megfogalmazásához szükséges erőfeszítést

SWOT

SWOT – Társadalom, intézmények: egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények

Problémák

ESF_B.2.2.5

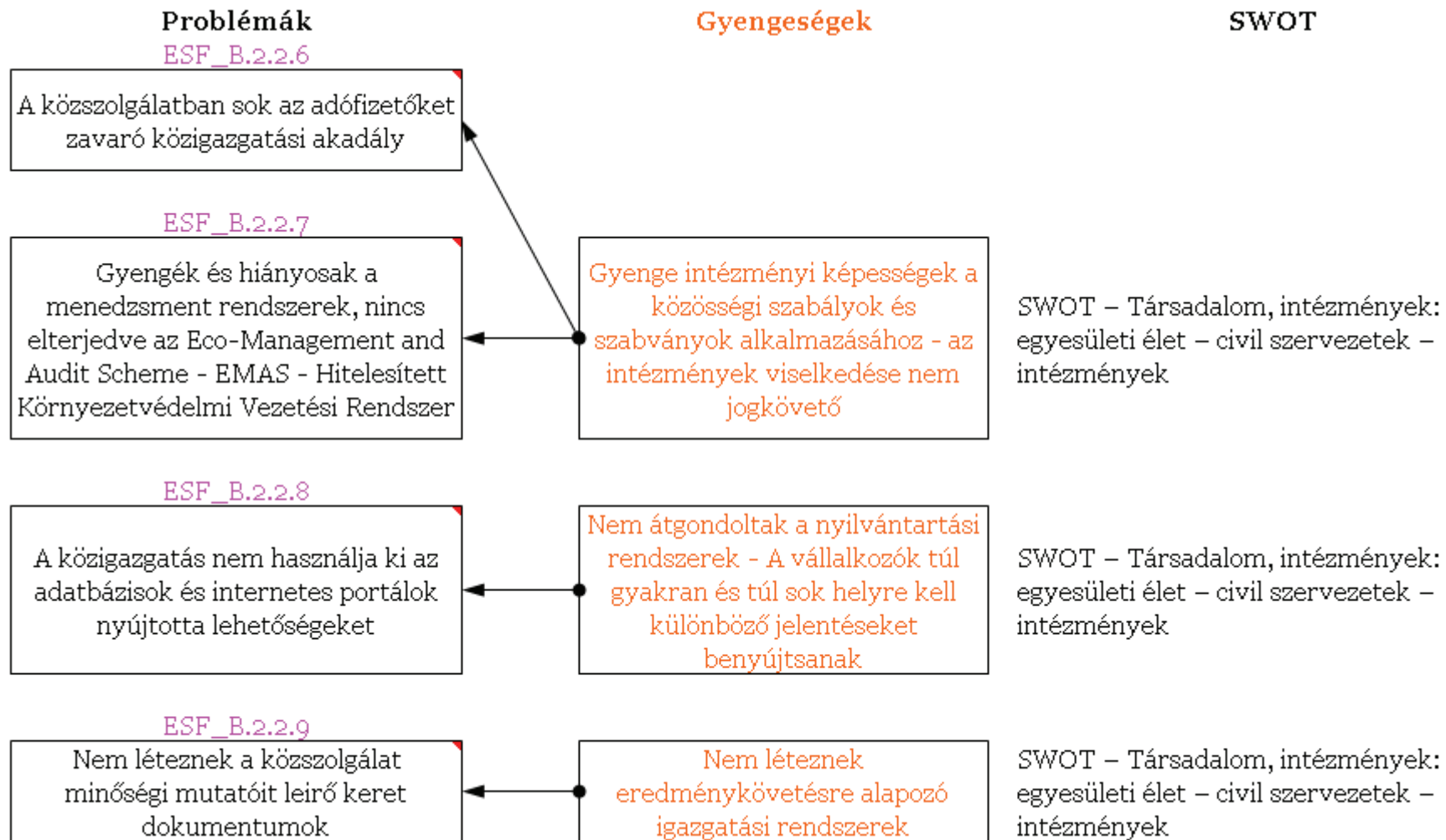
Nincs a közszolgálatok teljesítményét értékelő rendszer

Gyengeségek

Nem létezik pontos, stabil követelményrendszer a közszolgálatban

SWOT

SWOT – Társadalom, intézmények: egyesületi élet – civil szervezetek – intézmények

V. Probléma fák – ágazati diagnózisok – Arborii problemelor – Problem Trees

A problémák alapvető okainak feltárását és meghatározását (IV. A problémák 45. old) követően egy négyzetes ok – okozati kapcsolatban levő fa struktúrába foglaltuk az gerjesztő OKOKtól egészen az átfogó diagnózist jelentő PROBLÉMA meghatározásáig a kedvezőtlen állapotokat.

A probléma fa az [ok] → [okozat - okok] → [okozat - ok] → [okozat - PROBLÉMA] „útvonalon”

- egyrészt logikai összefüggéseket tár fel,
- másrészt (a célszoftver ezt lehetővé teszi) a logikai összefüggések alapján számszerűsíti az összefüggéseket/befolyásokat.

A számszerűsítés minősége természetesen az elemzést végző szakértő(k) tapasztalatán, gazdasági- és nem utolsó sorban matematikai/statisztikai ismereteinek függvénye.

Az alap problémákat (okokat) ágazatonként és közösségi forrásokra elérhetőségét szem előtt tartva csoportosítottuk.

V.1. Egy probléma fa felépítése

[okok] → [okozatok - okok] → [okozatok - okok] → [okozat - PROBLÉMA]

[measures] → [specific_objectives] → [strategic_objectives] → [axis]

[intézkedések] → [specifikus célkitűzések] → [stratégiai célkitűzések] → [tengely]

másként értelmezve

az angol elnevezések eleve a „végtermékre” összpontosulnak. A végtermék pedig nem más mint a PROBLÉMA (diagnózis) MEGOLDÁSA (kezelés), vagyis a kedvezőtlen állapotok kedvezőbb állapotba való átváltása ágazati politikák → programok → projektek útján.

V.2. A hatások számszerű meghatározása

A Probléma fa felülete 3 logikai részből (szint/level) áll:

1. [sum of weights] [strategic_objectives] [out] [weight] [sum of weights] [axis]
2. [sum of weights] [specific_objectives] [out] [weight] [sum of weights]
3. [input] [measures] [out] [weight] [weight] [sum of weights] [specific_objectives]

$$[\text{sum of weights}] = \sum_{i=1}^n [\text{out}]_i * [\text{weight}]_i / [\text{out}] = [\text{input}], [\text{out}] = [\text{sum of weights}]$$

$$[\%]_{\text{LEVEL}_i} = [\%]_{\text{LEVEL}_{i-1}} * [\text{out}]_{\text{LEVEL}_i} * [\text{weight}]_{\text{LEVEL}_i} / [\text{sum of weights}]_{\text{LEVEL}_{i-1}}$$

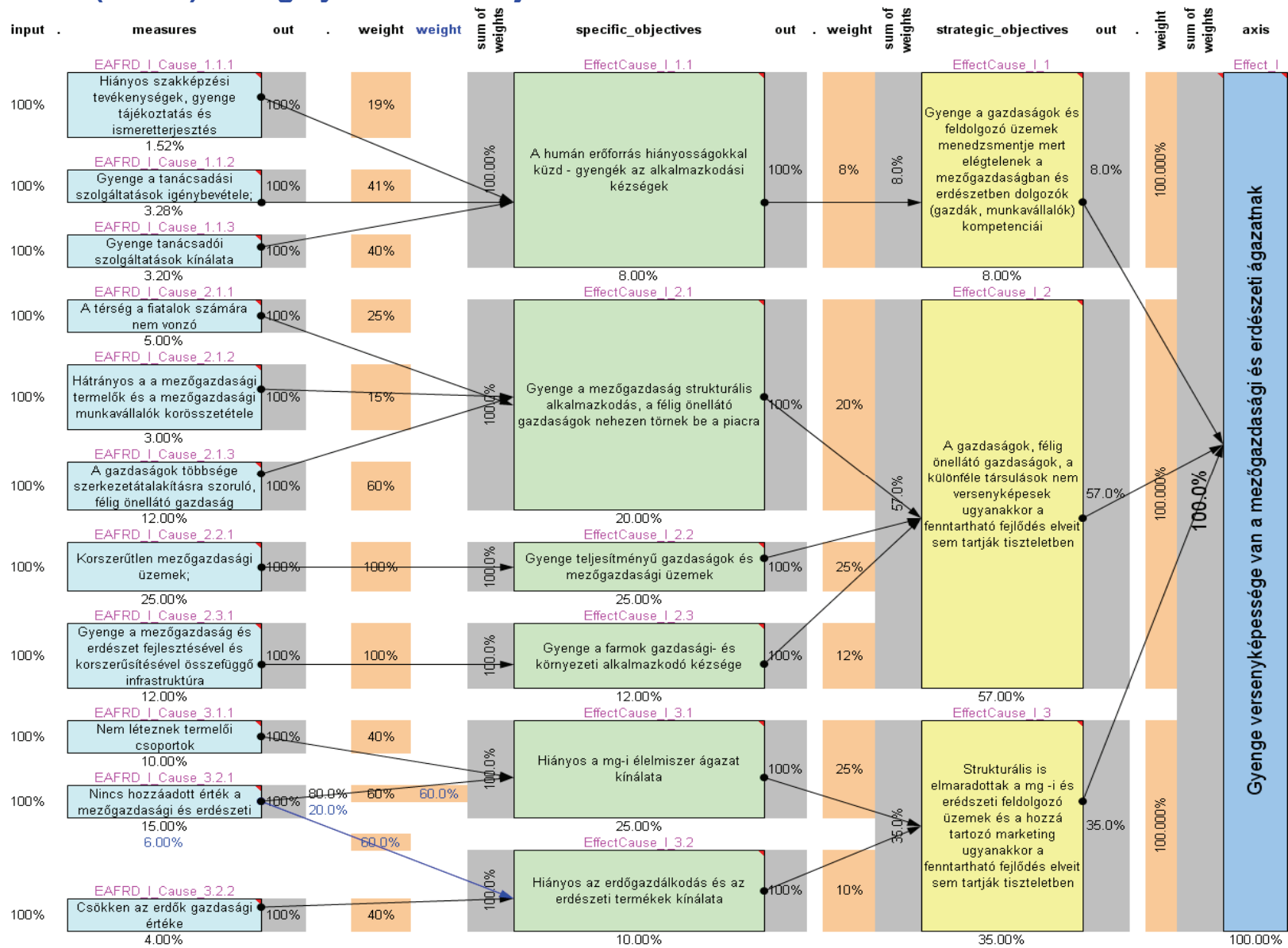
A Probléma fa módosítható paraméterei:

[input]: 0% - 100% között, egy alapvető ok meghatározásának pontossága

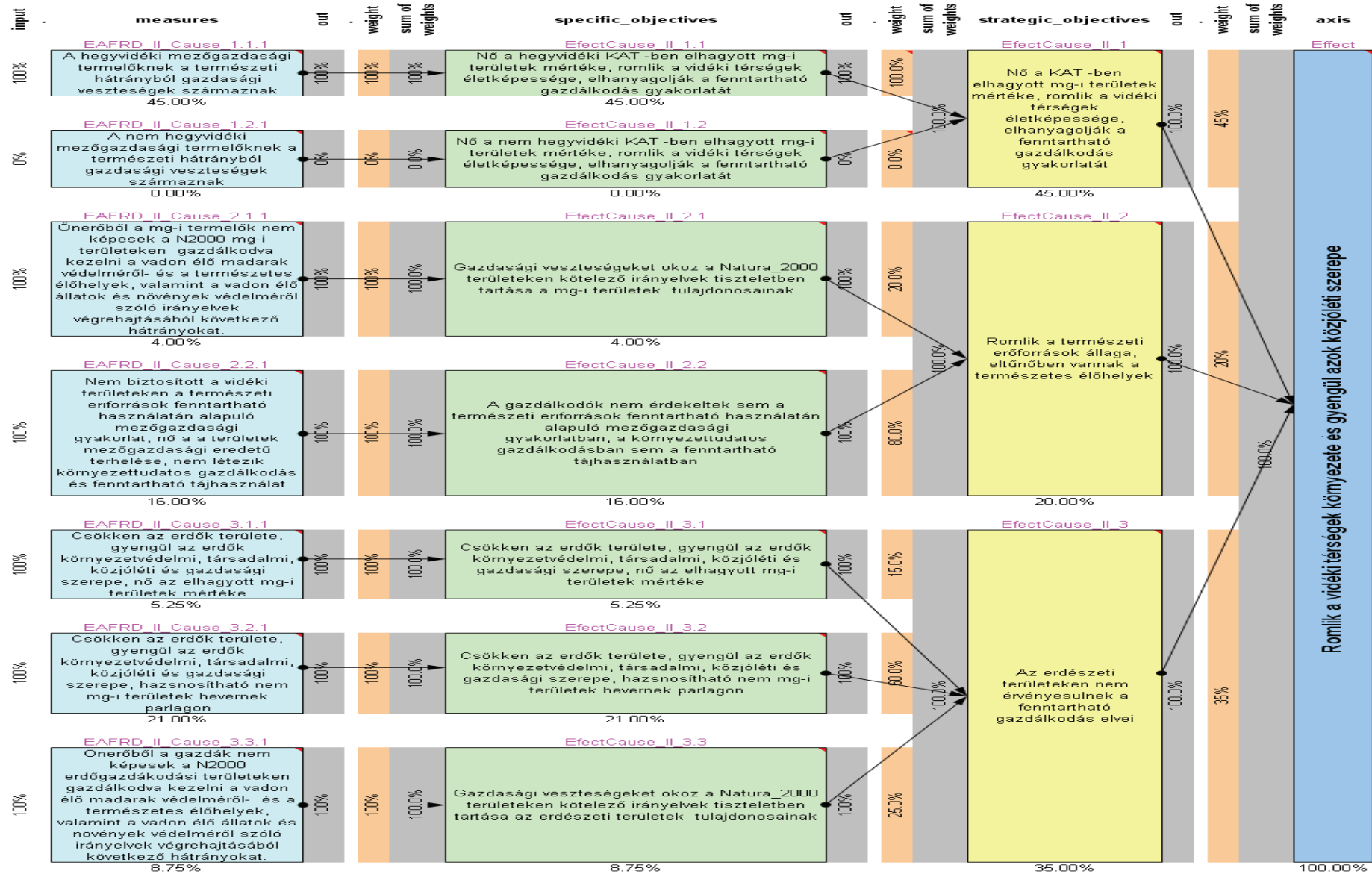
[weight] : 0% - 100% között, az illető ok milyen mértékben befolyásolja az okozat létrejöttét

A fenti két paraméter meghatározásának pontossága befolyásolja a Probléma fa számszerűsítésének pontosságát.

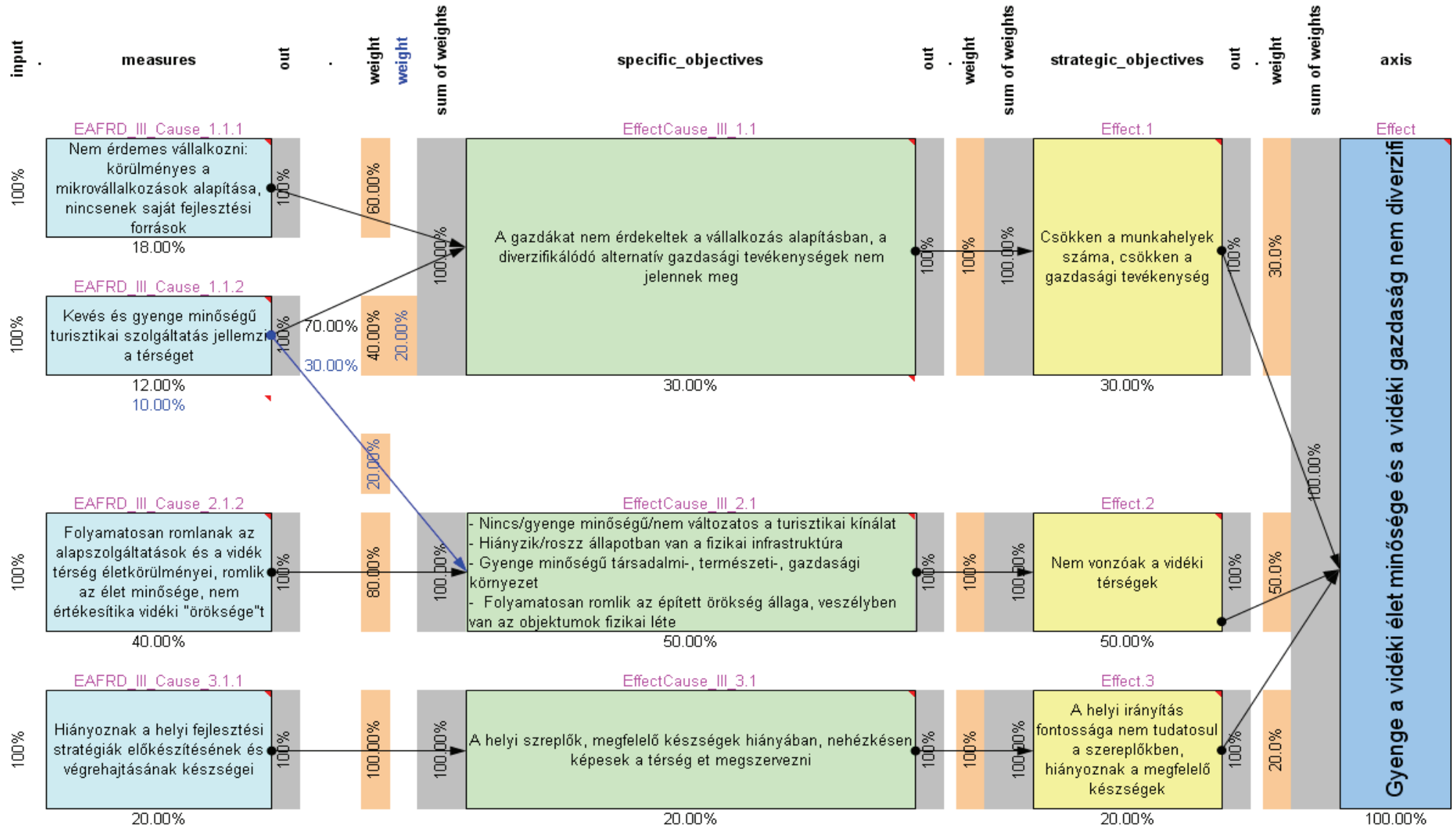
V.3. EAFRD (EMVA) I. tengely Probléma fája

V.4. EAFRD (EMVA) II. tengely Probléma fája

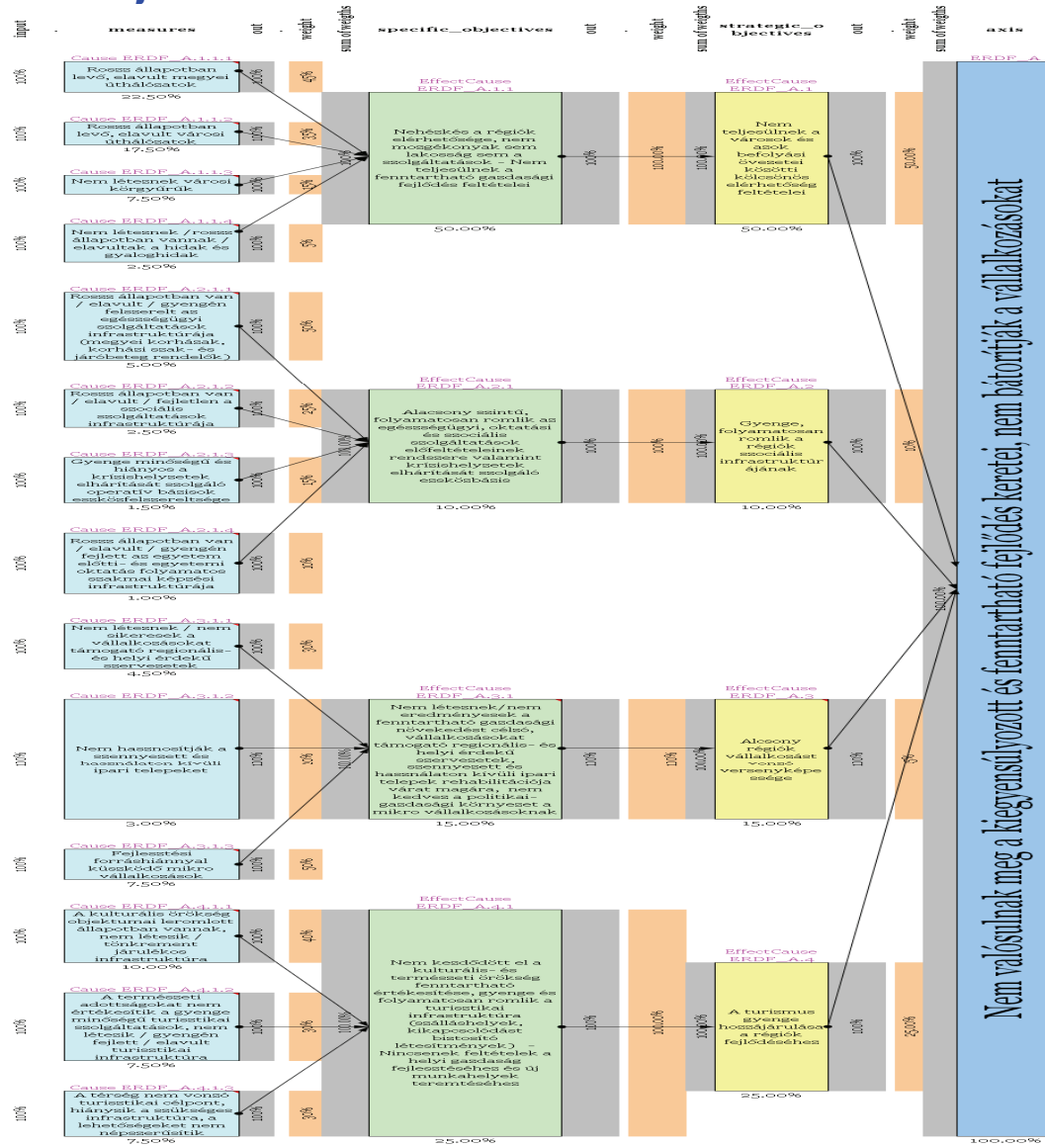

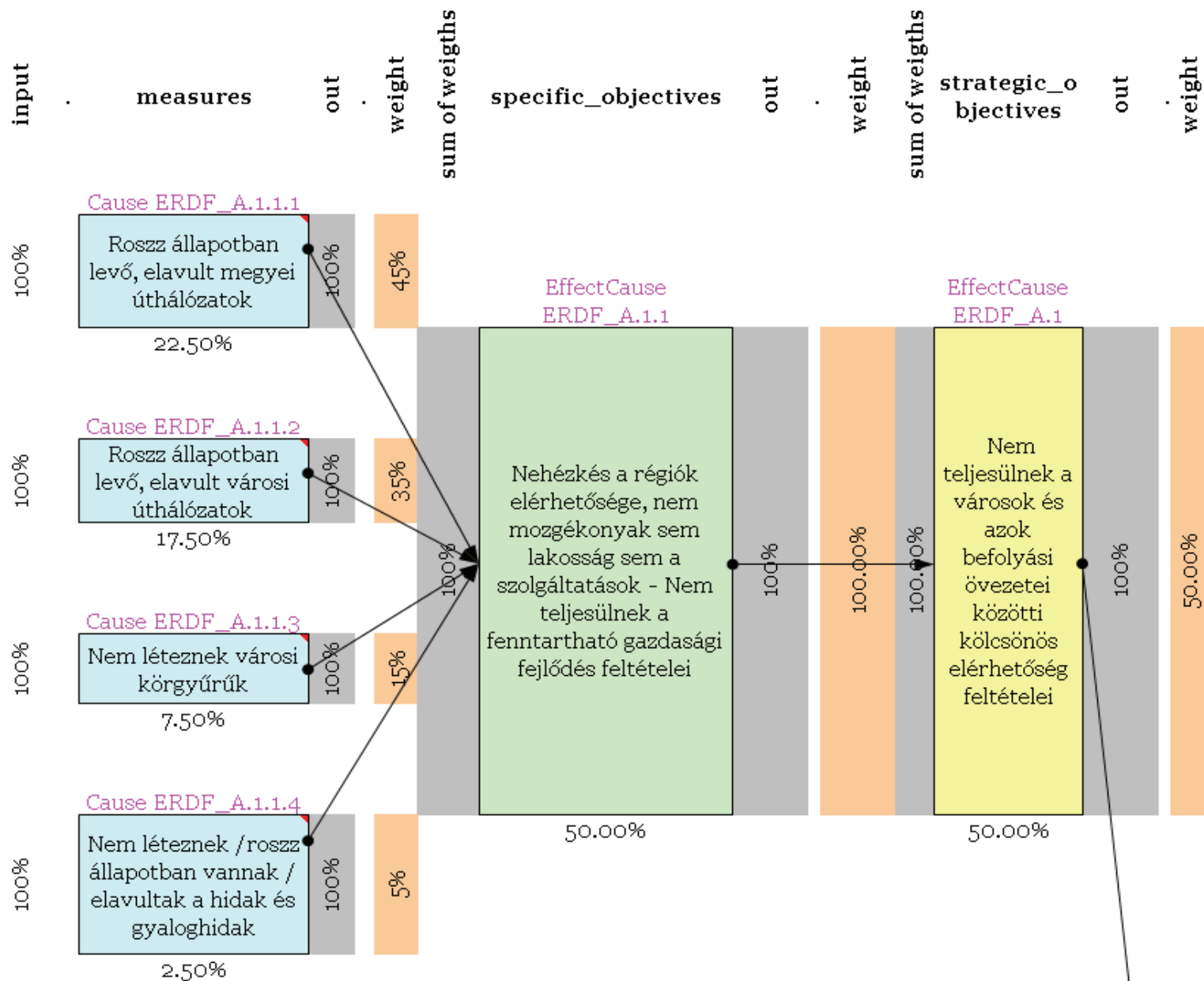
V.5. EAFRD (EMVA) III. tengely Probléma fája

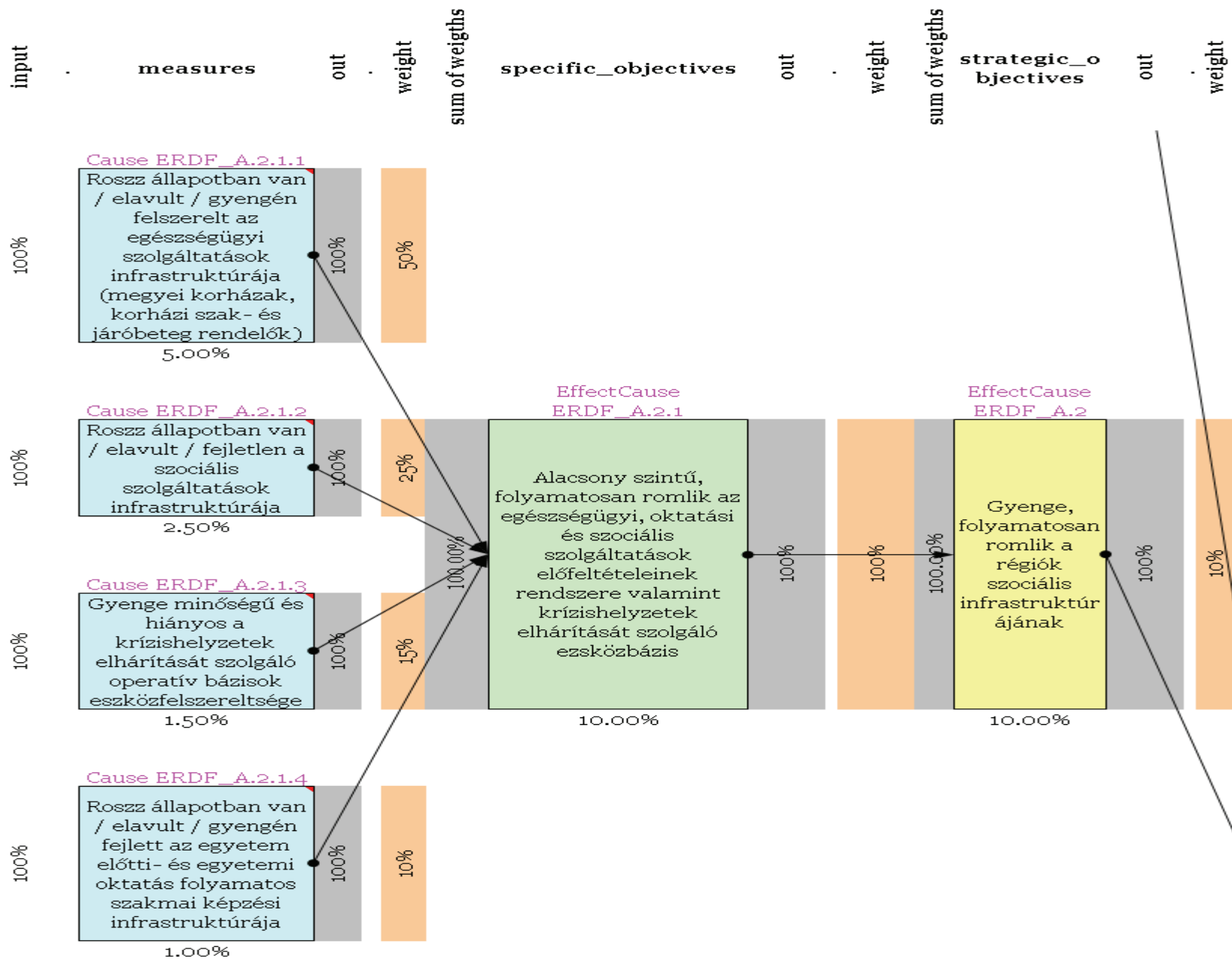

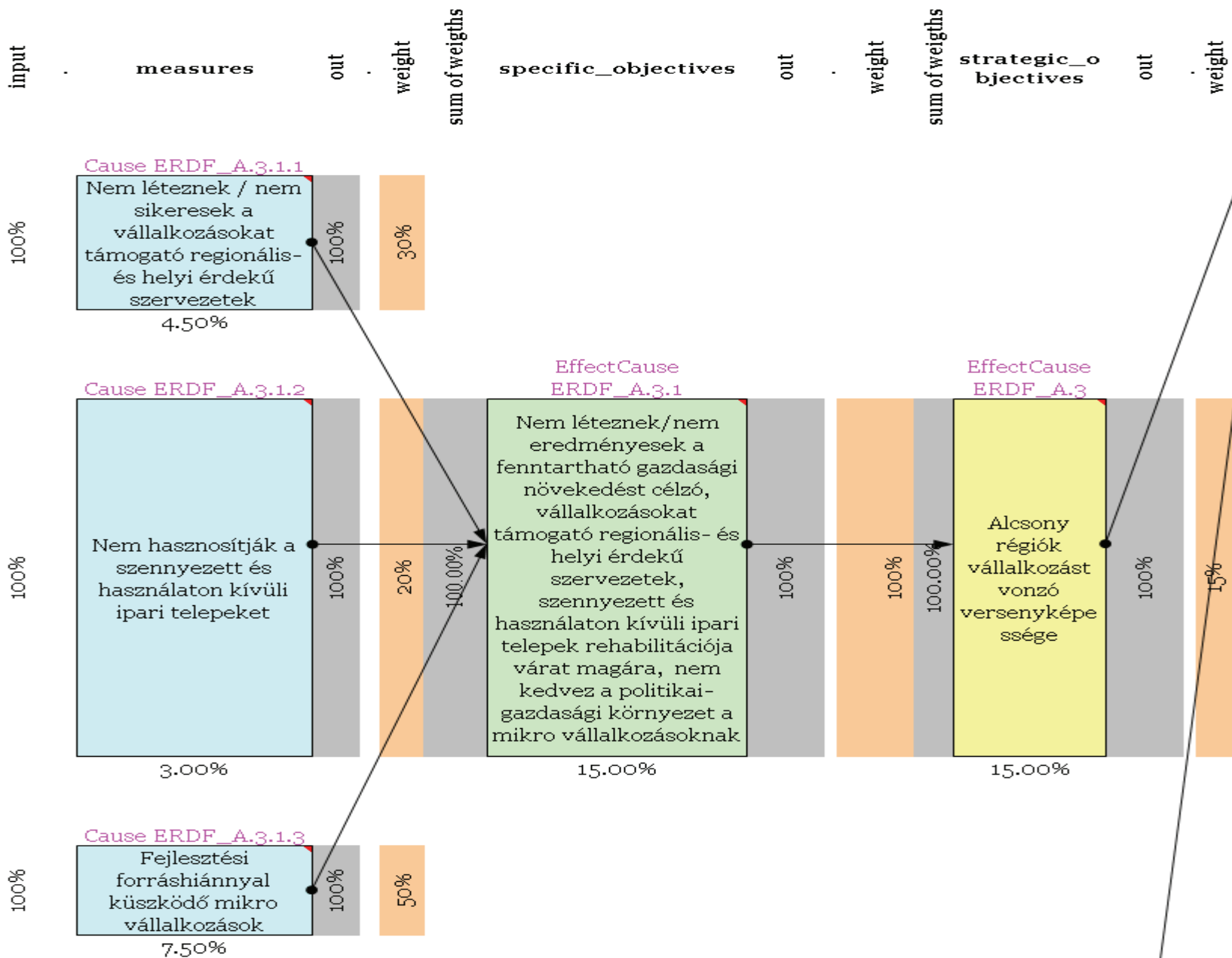
V.6. ERDF (ERFA) és CF (KA) Probléma fája

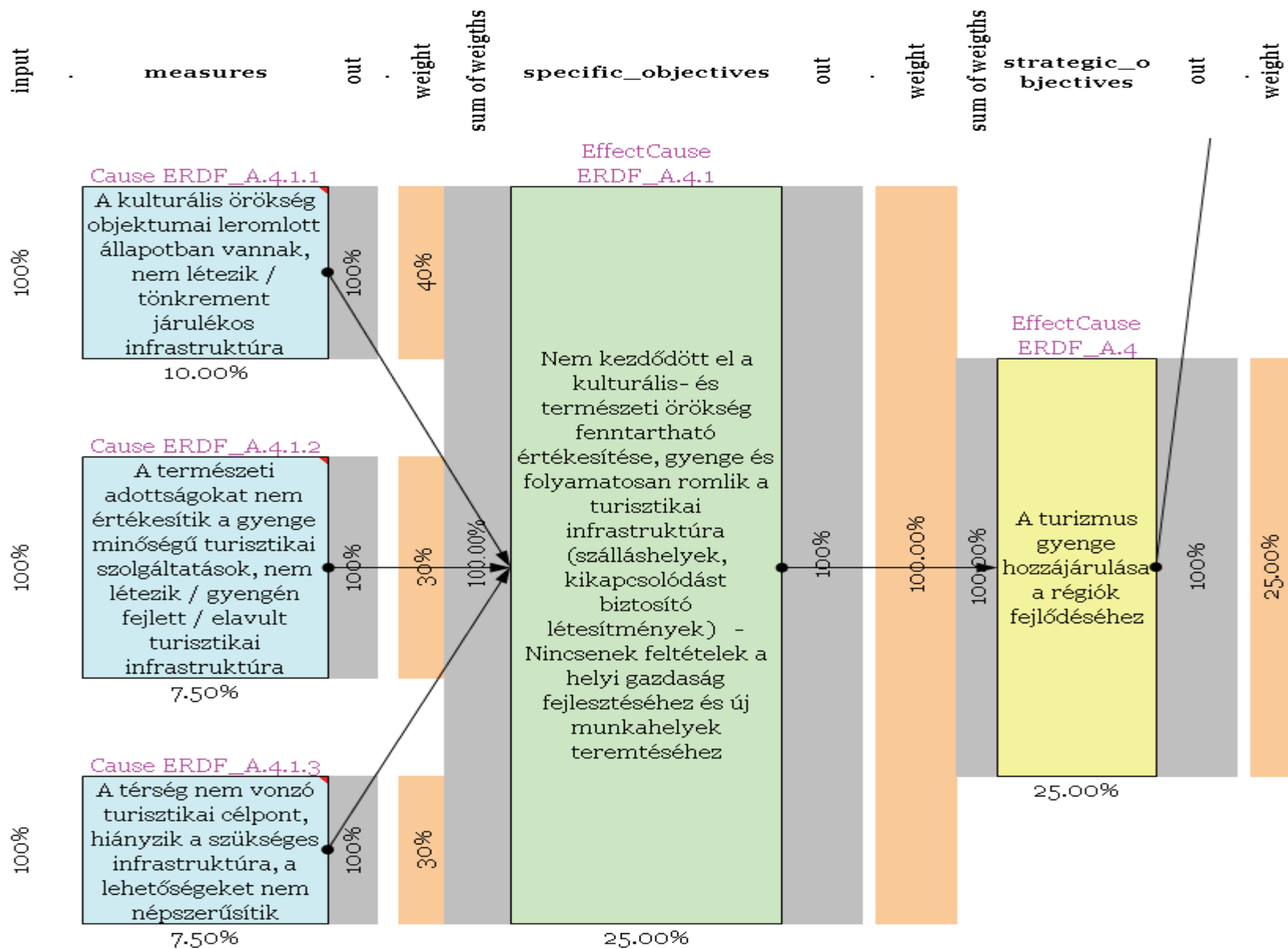
V.6.1 ERDF (ERFA) Probléma fája - A

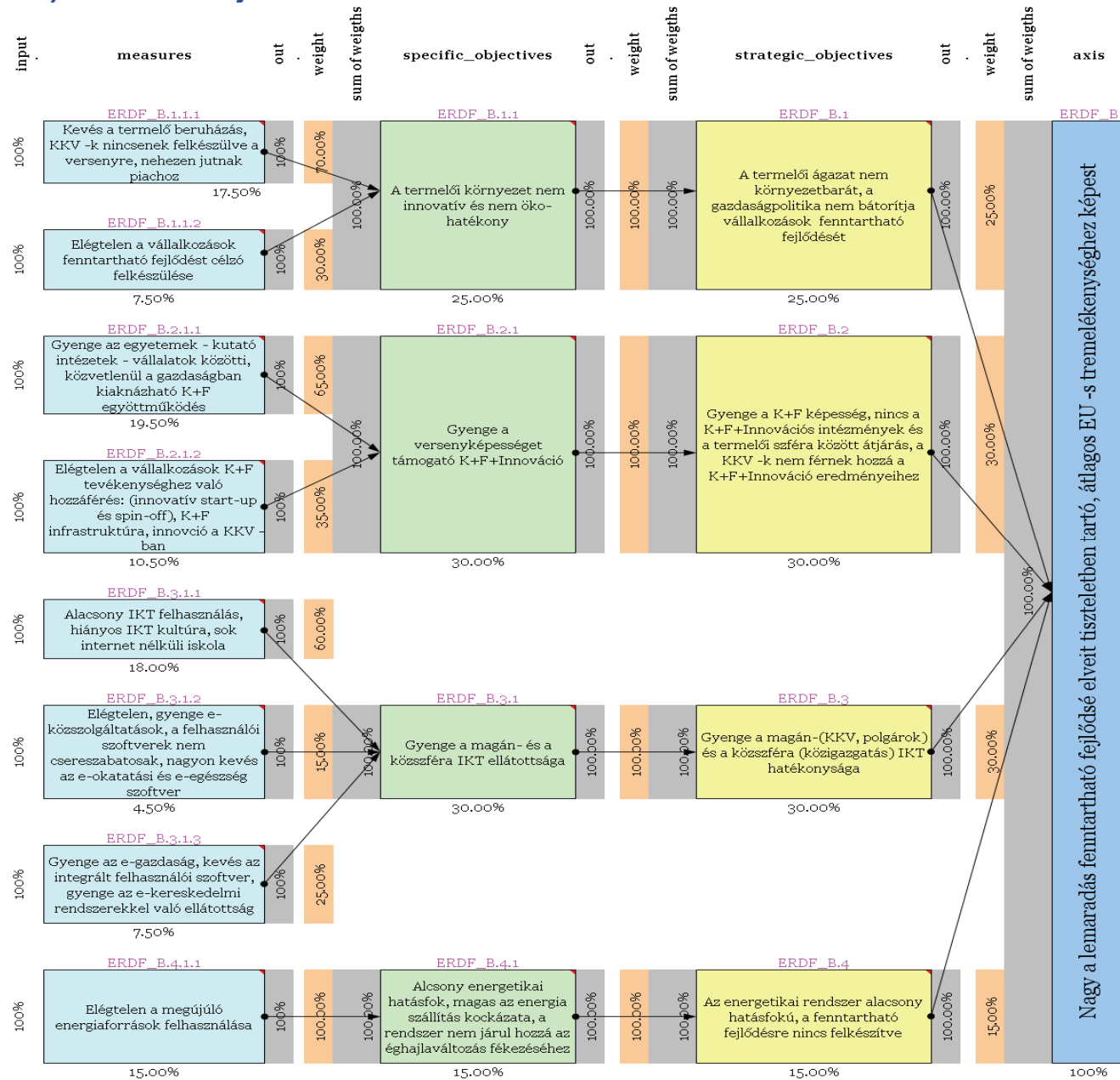

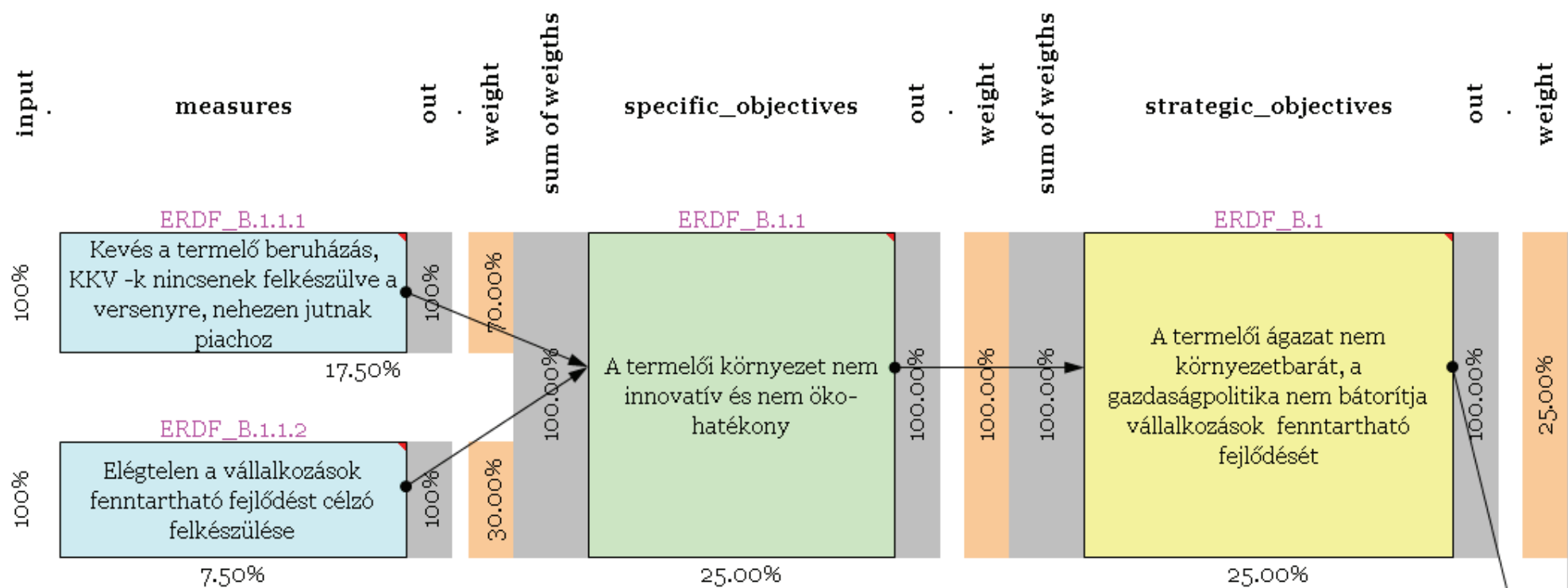

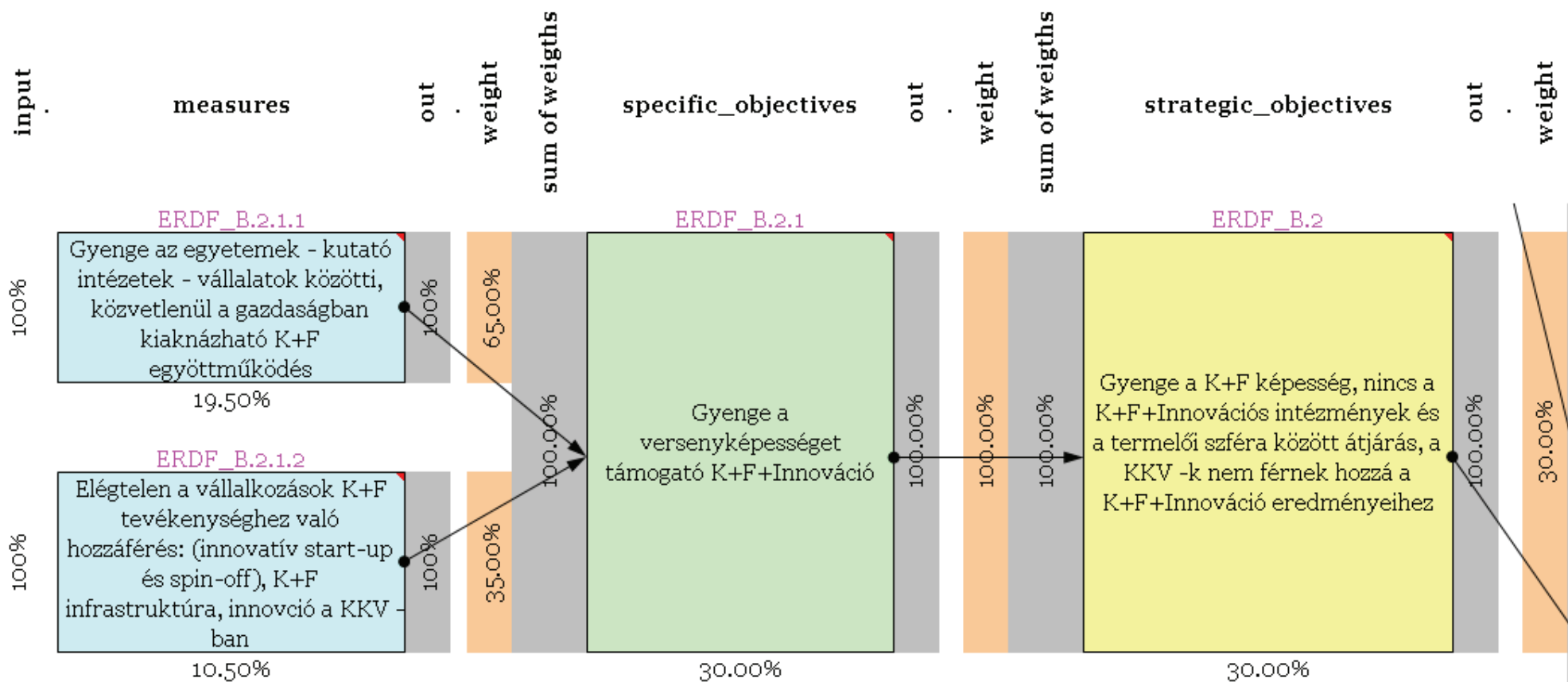

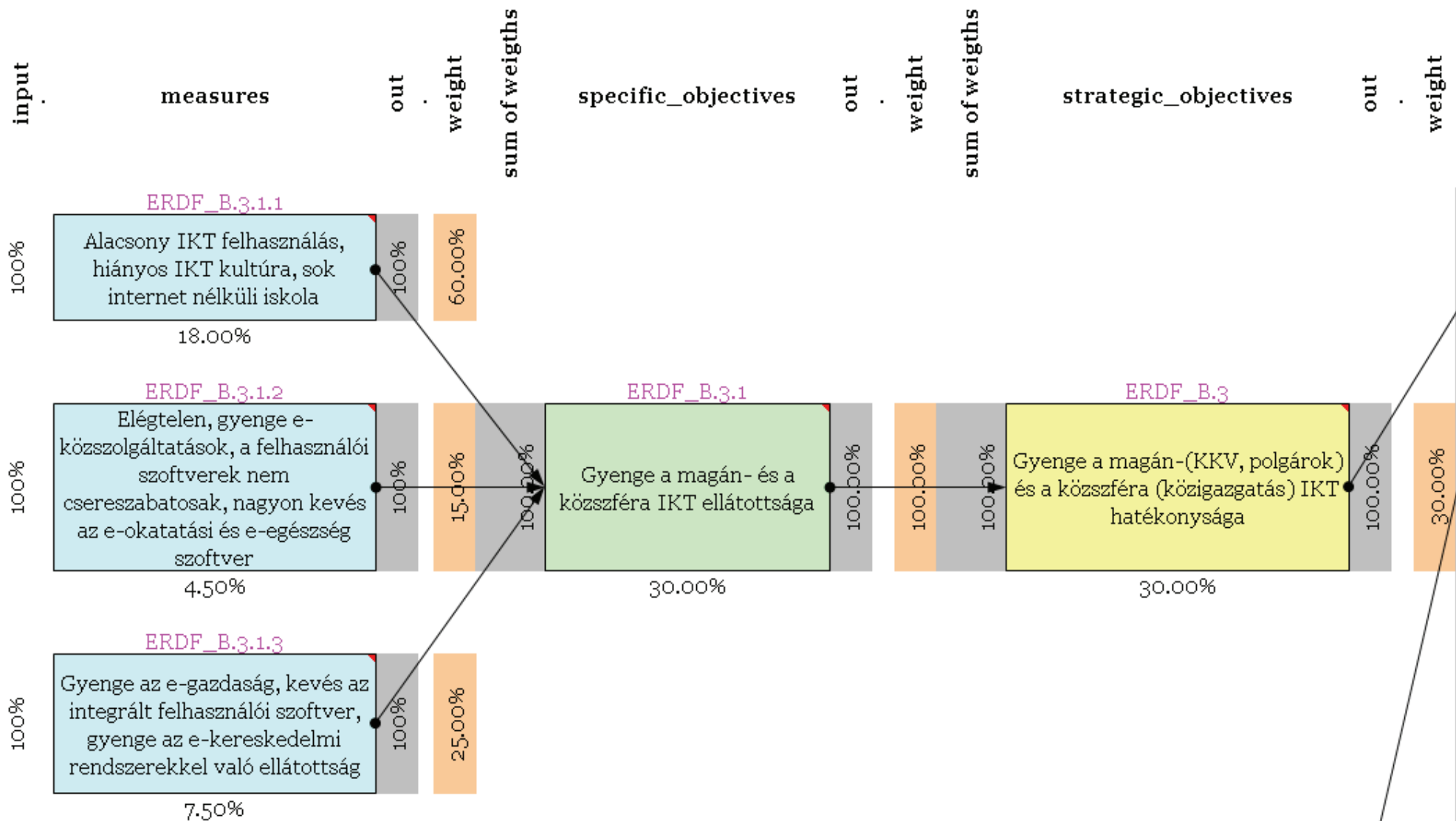

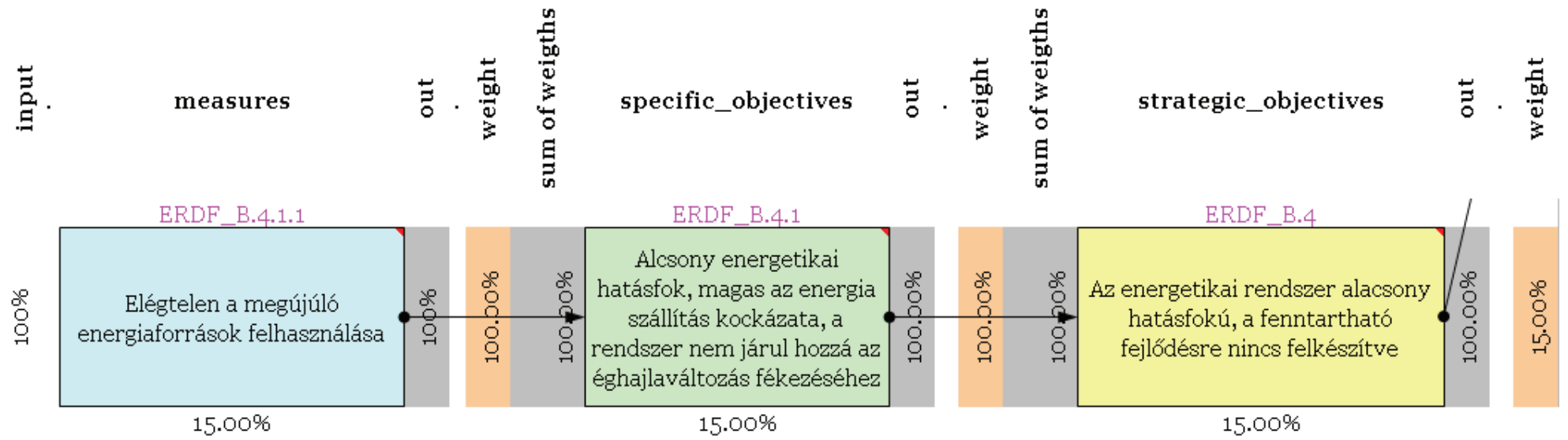
V.6.2 ERDF (ERFA) Probléma fája - B

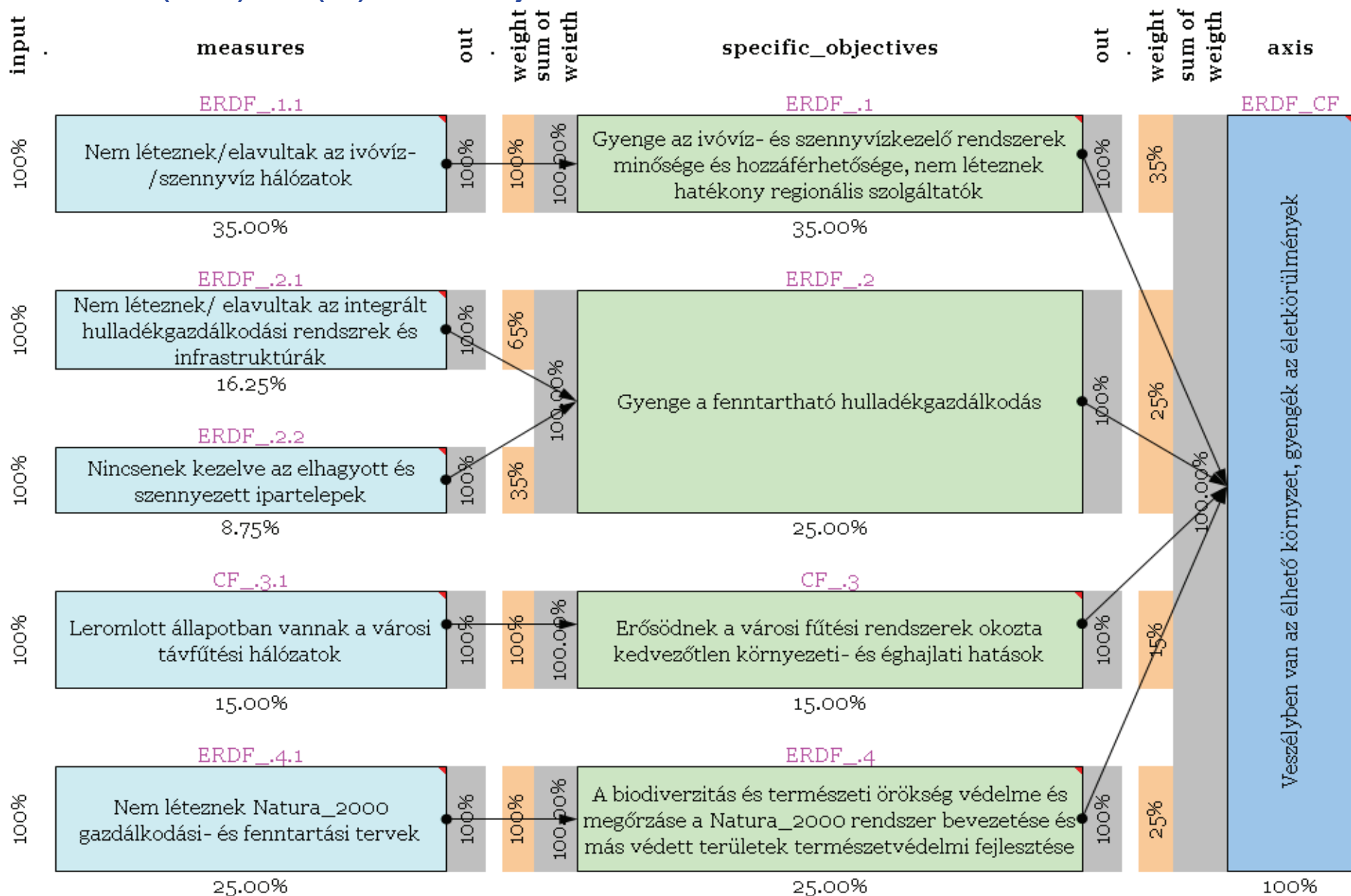

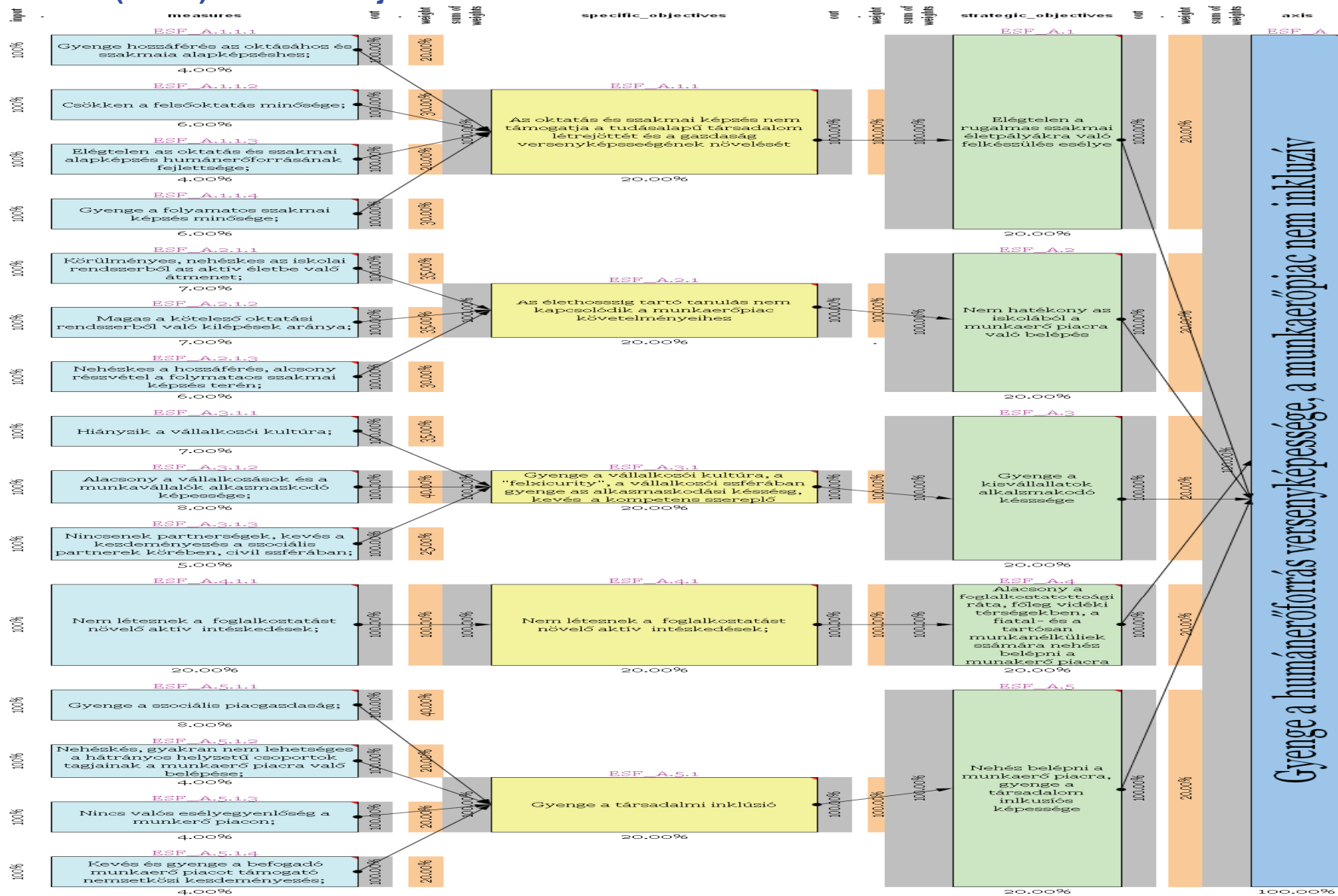

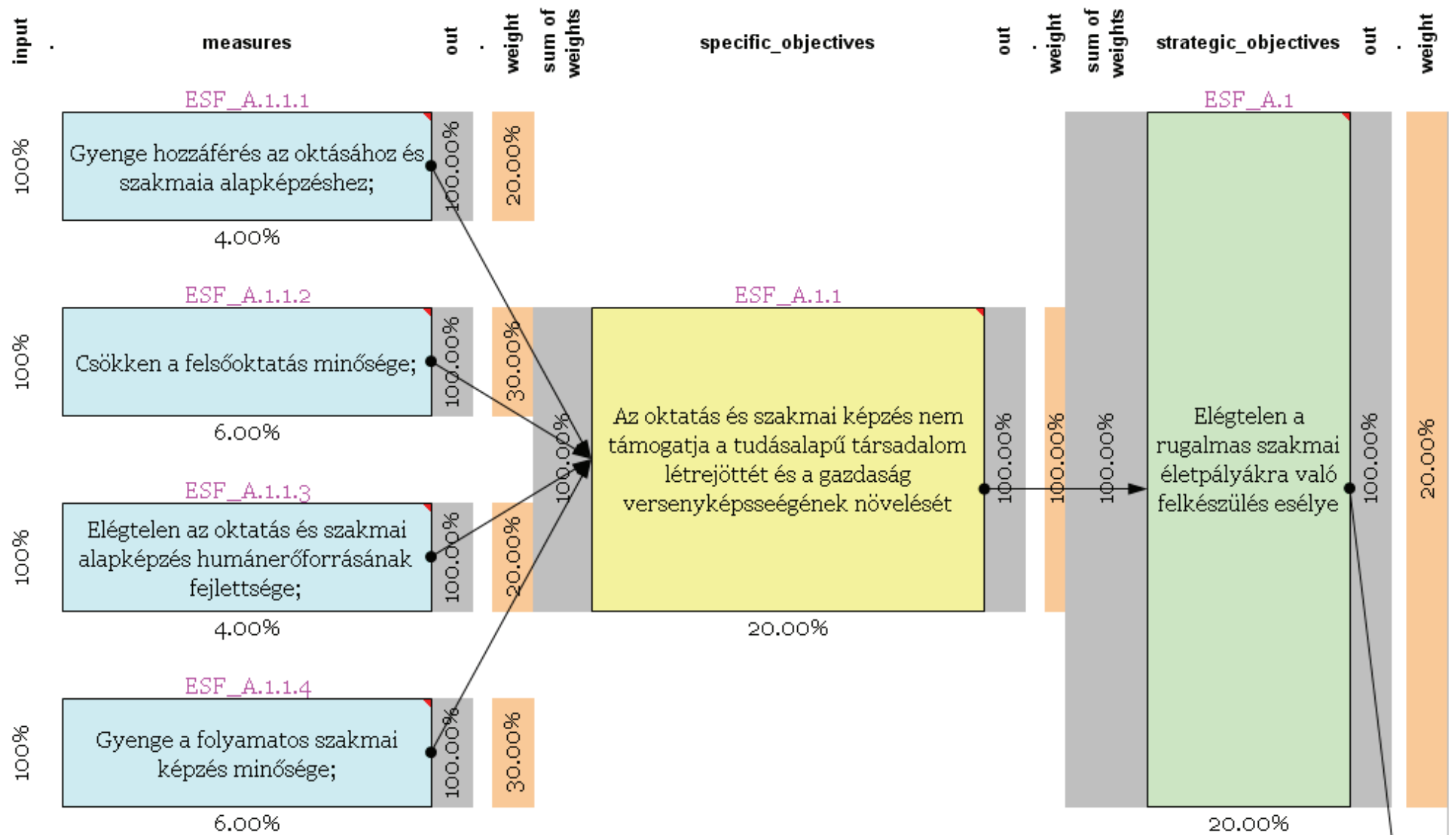

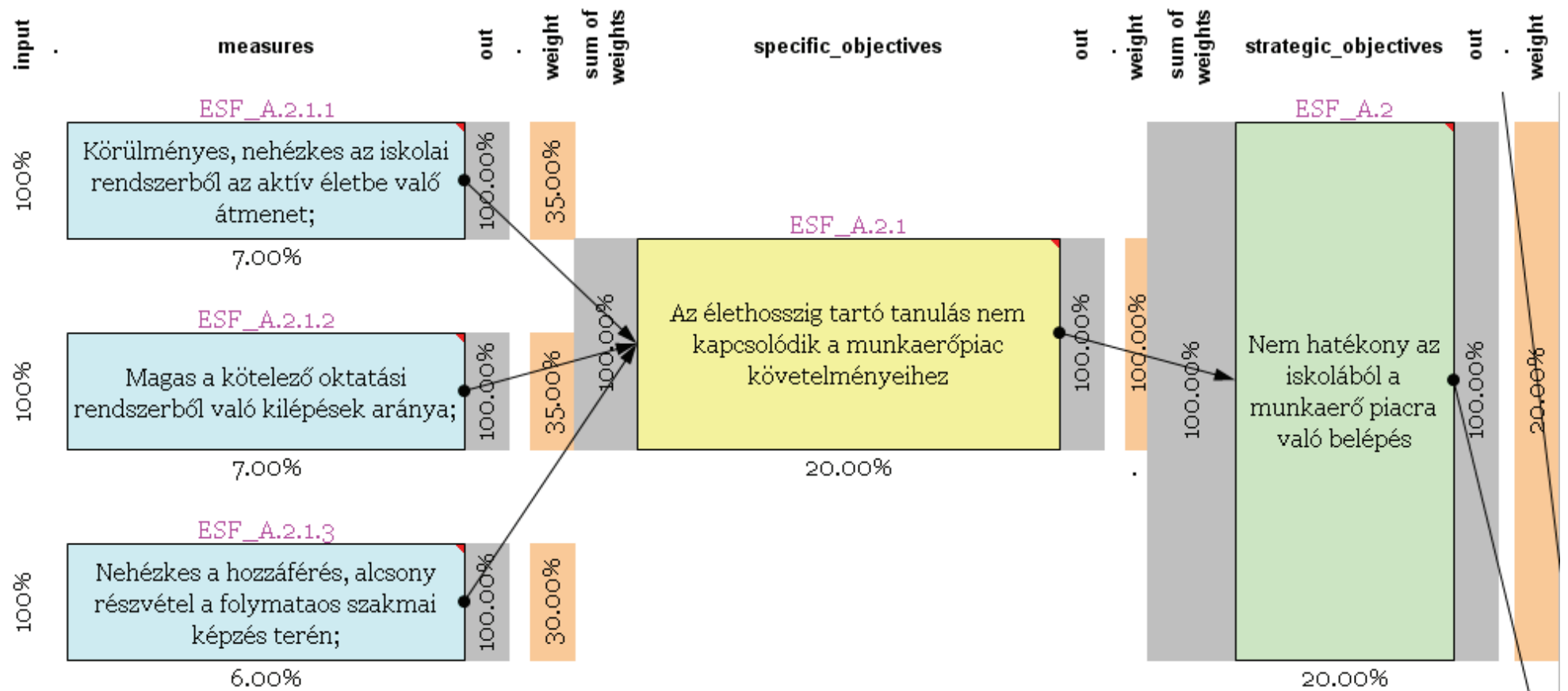
V.6.3 ERDF (ERFA) – KA (CF) Probléma fája

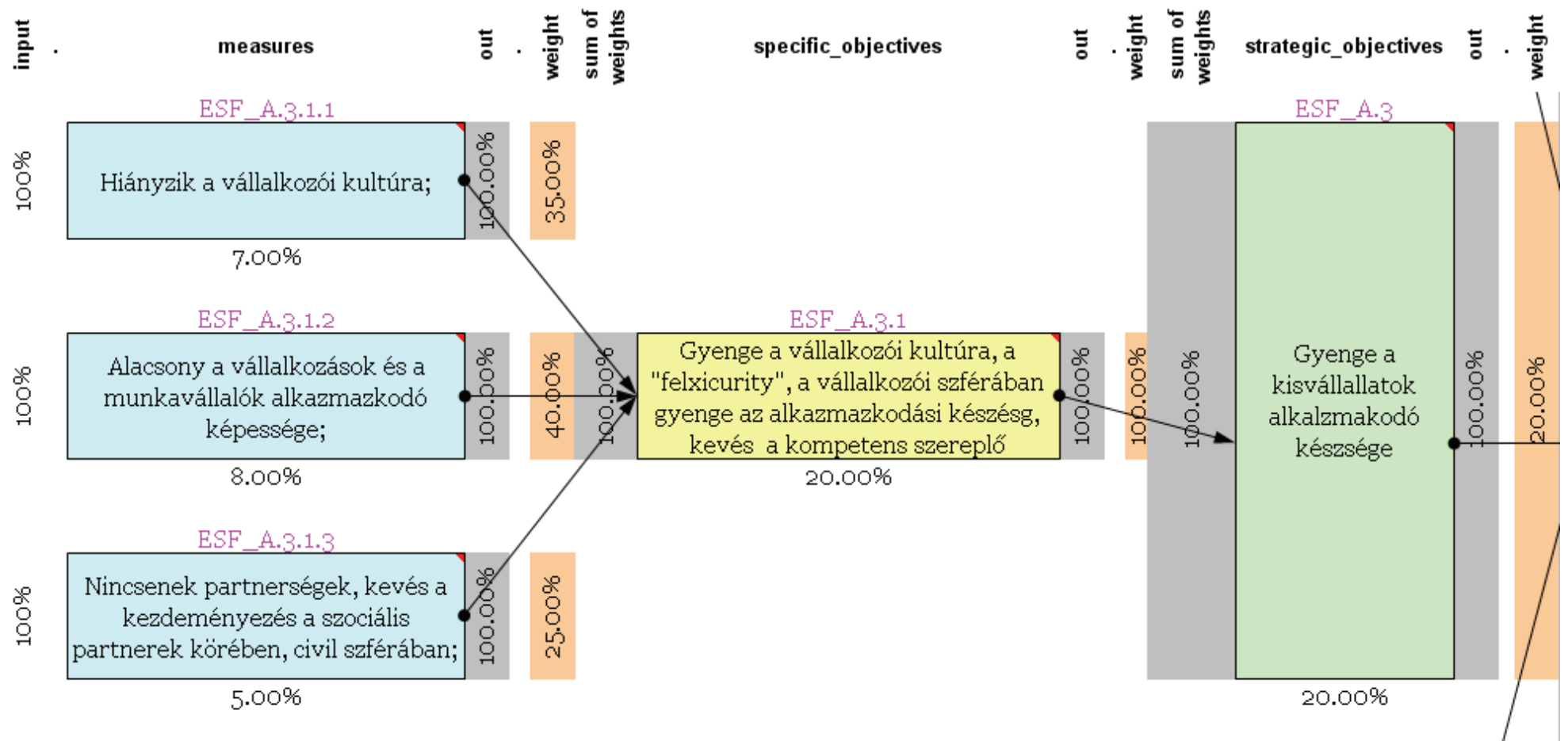

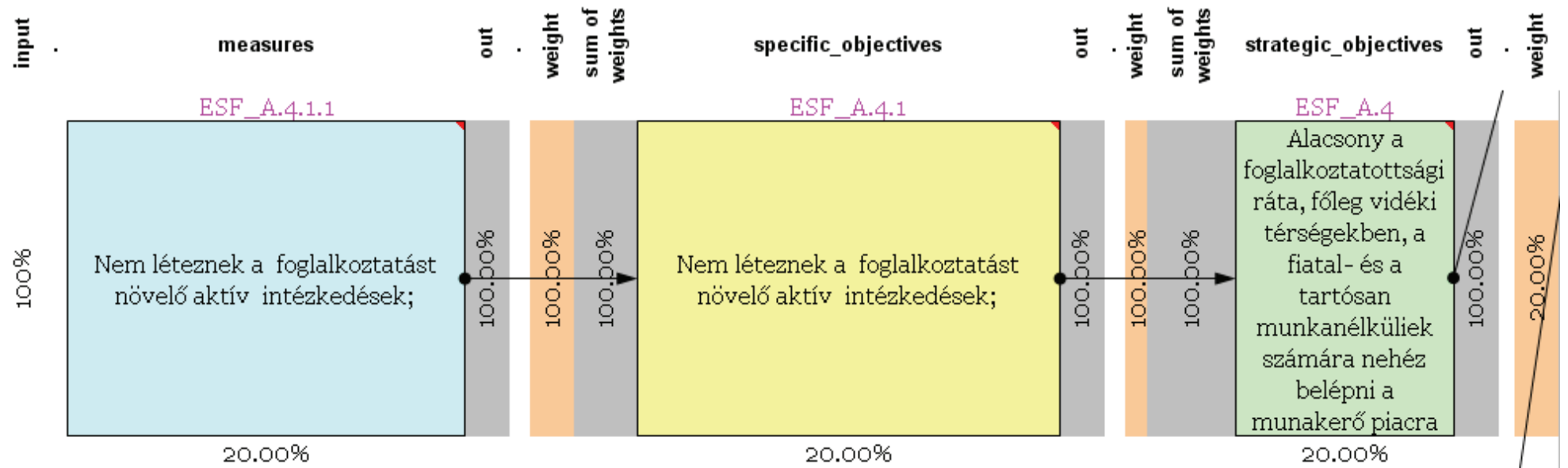
V.7. ESF (ESZA) Probléma fája

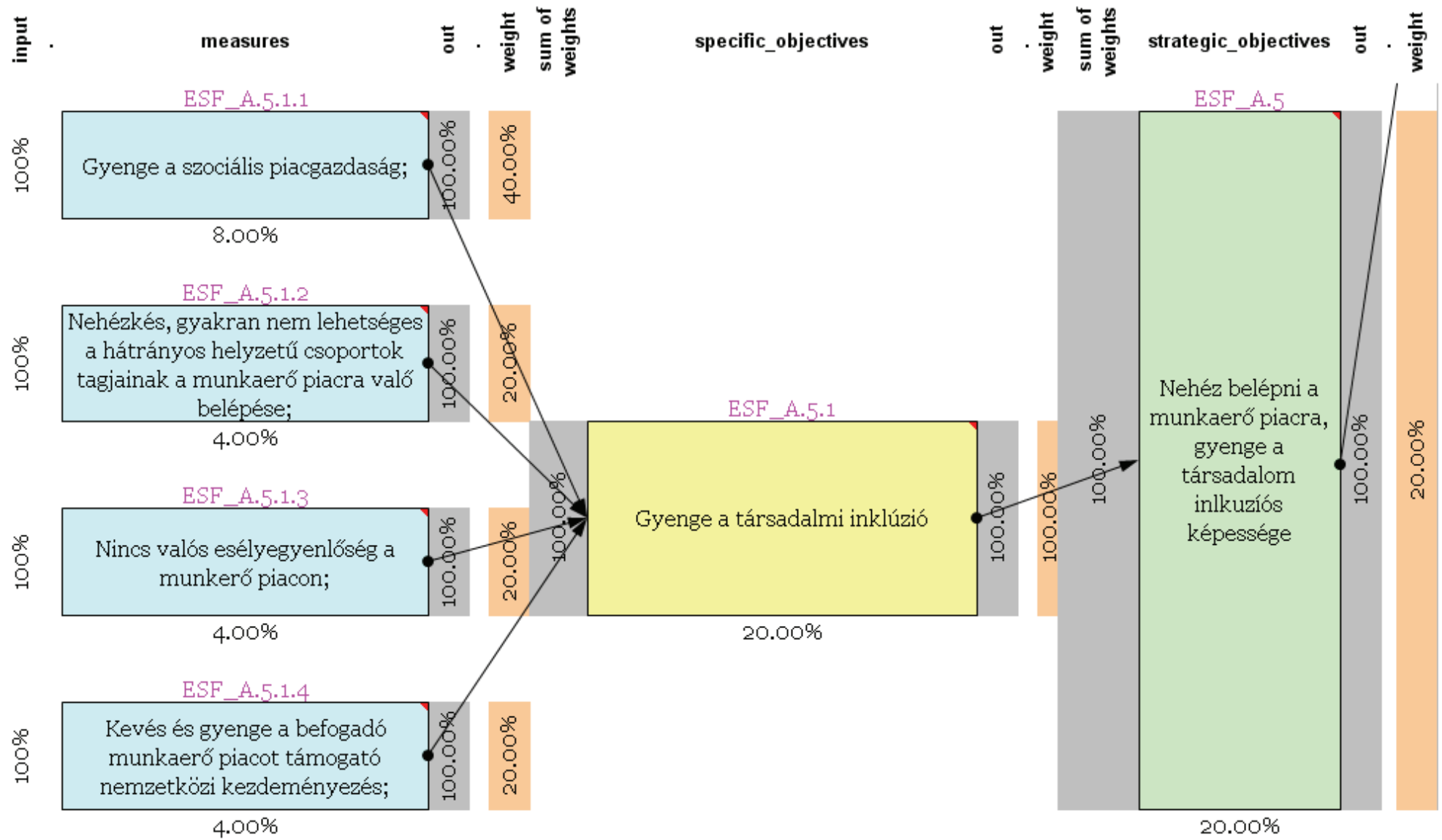

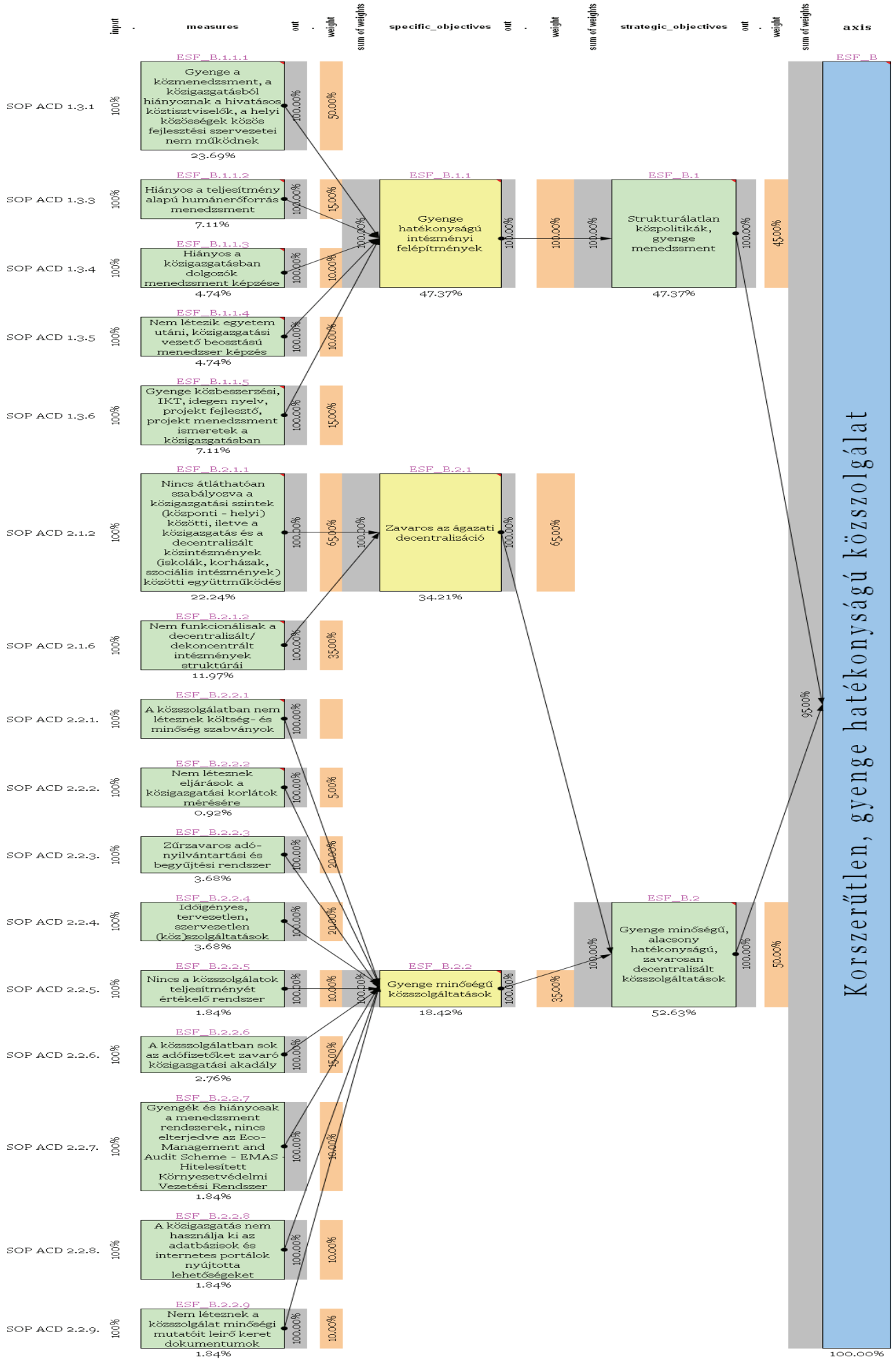

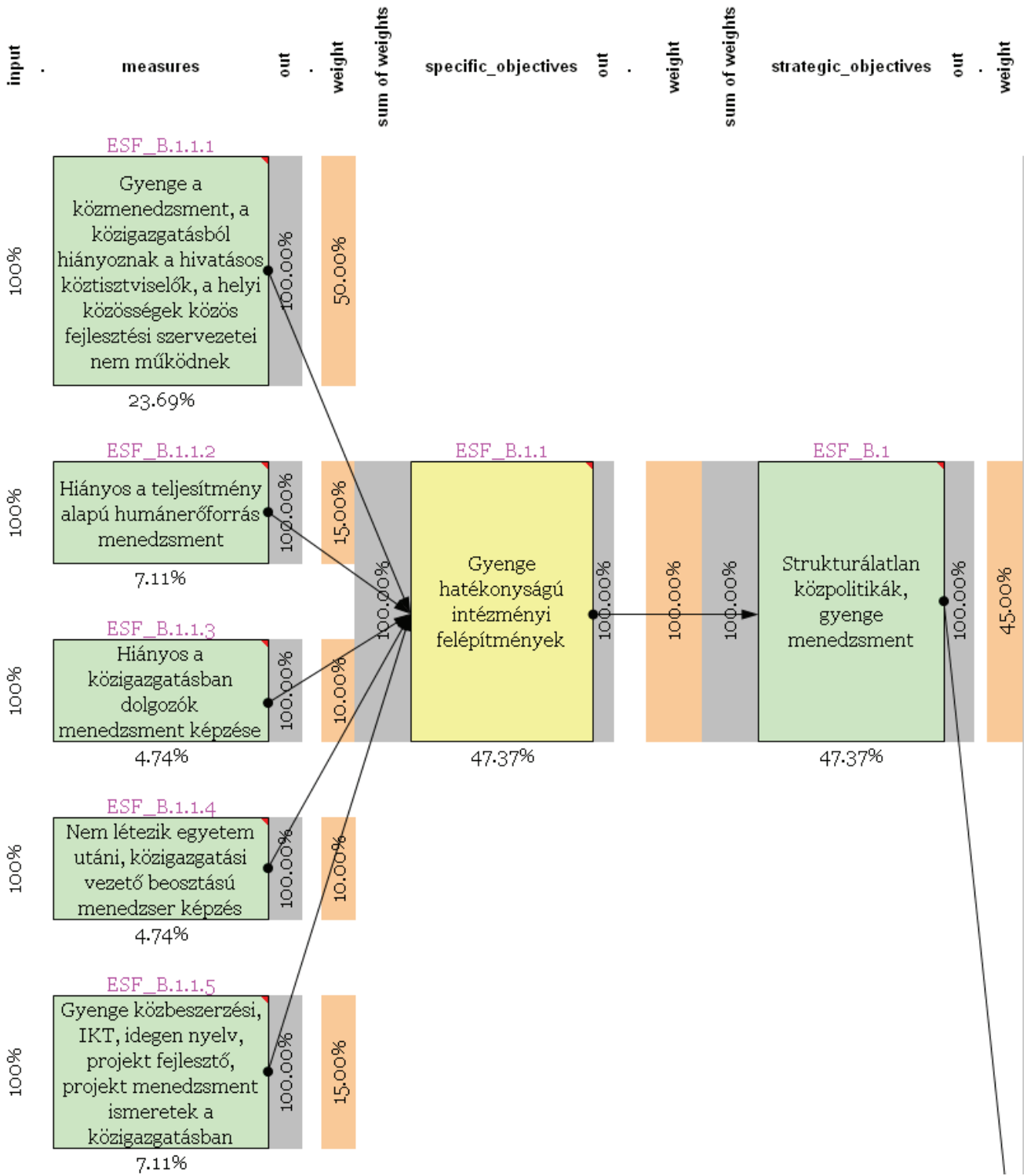

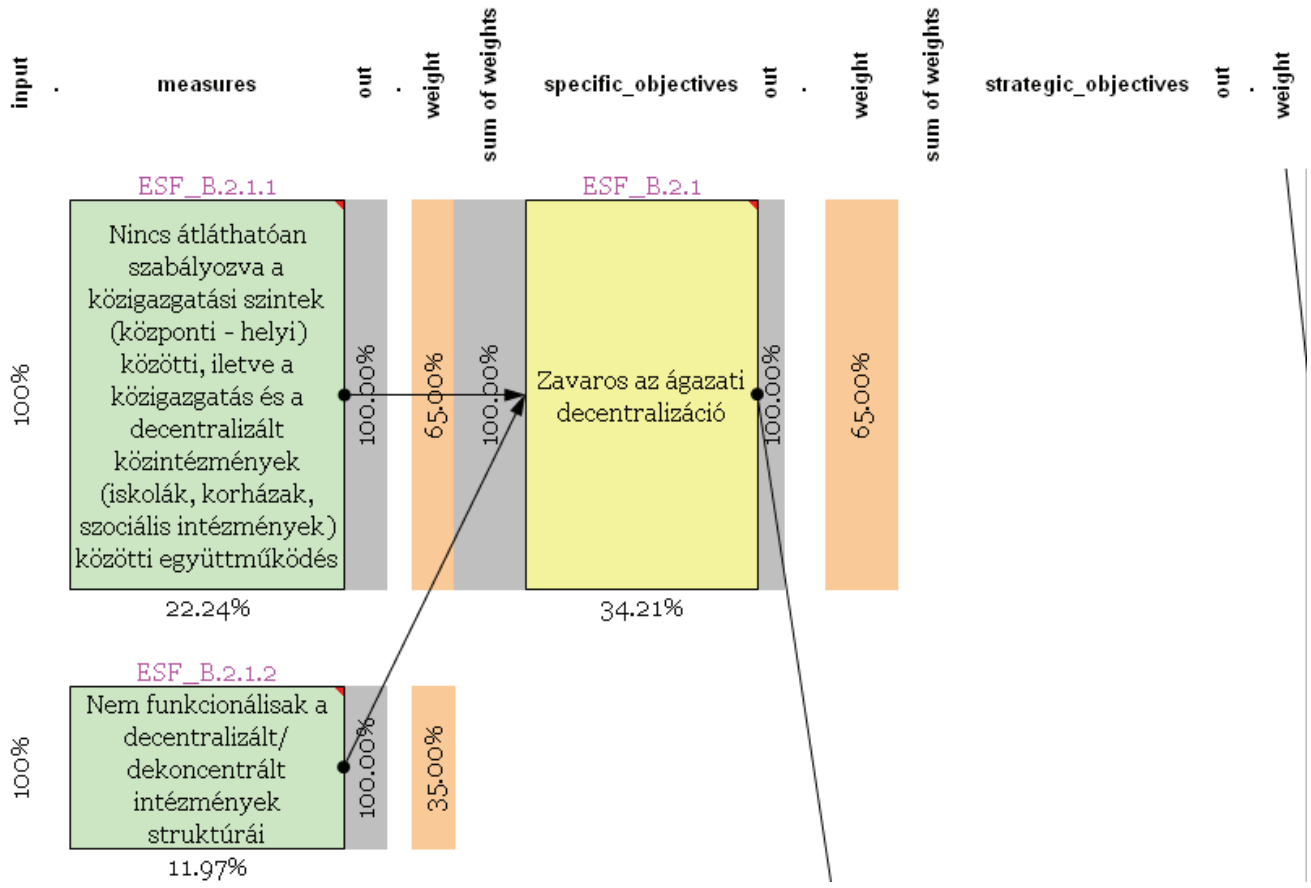

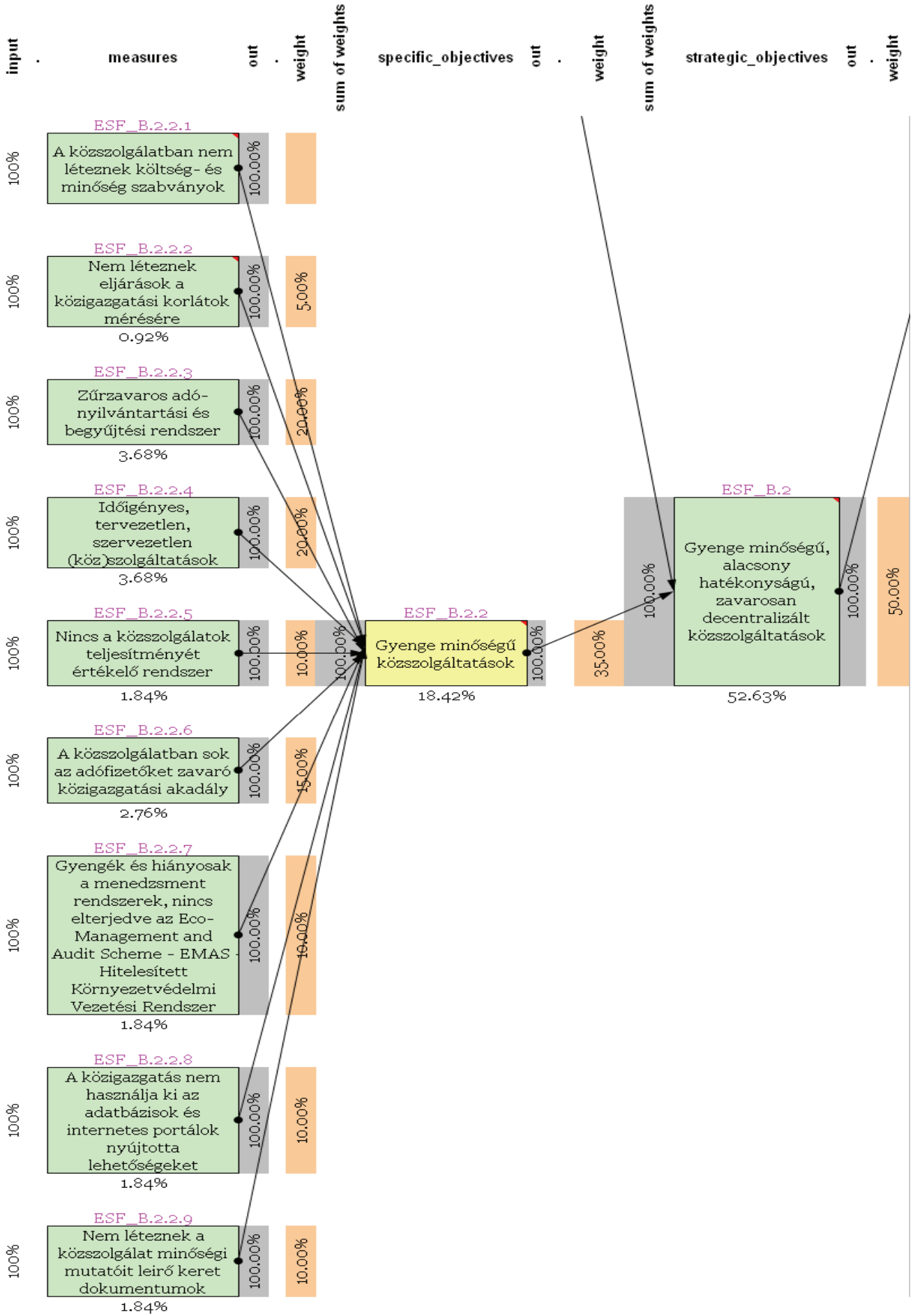

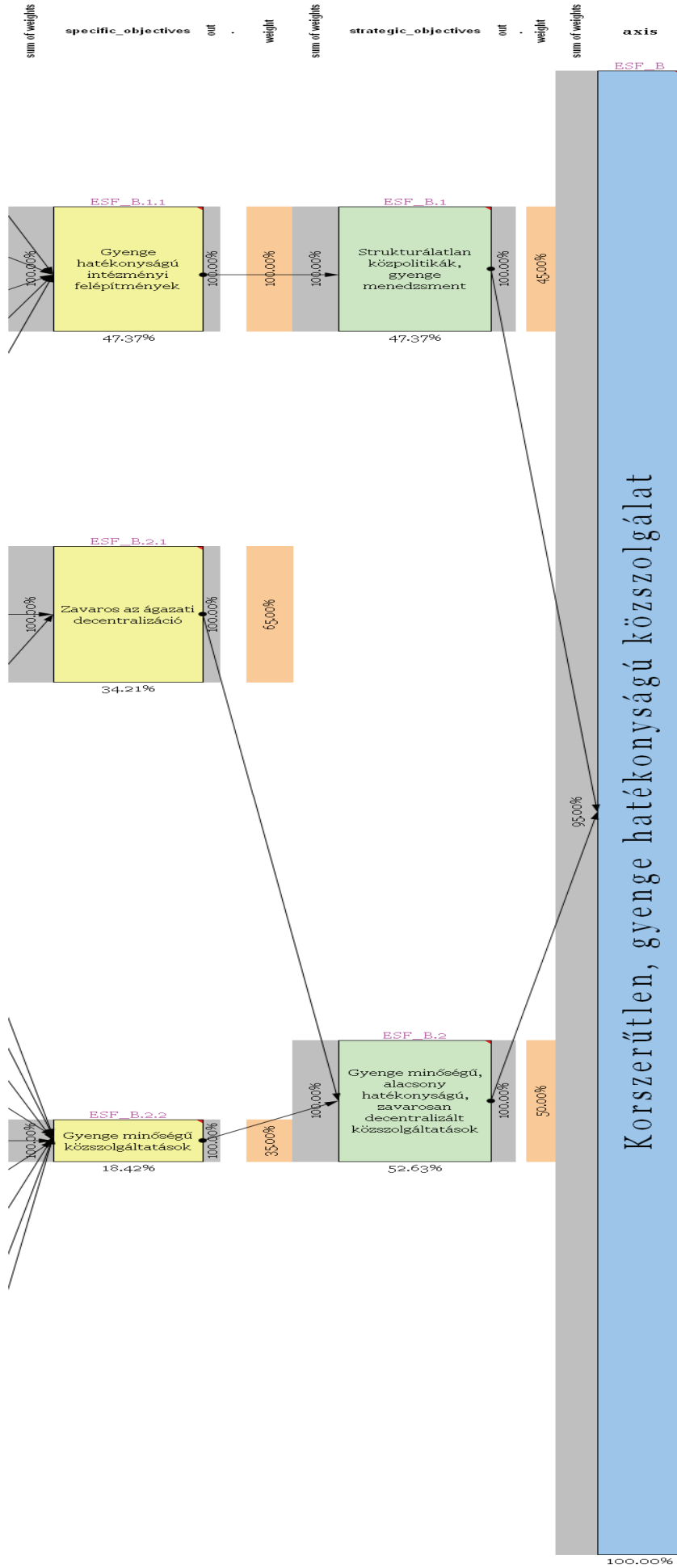

VI. Cél fák – ágazati megoldások (kezelések) – jövőkép – Arborii obiectivelor – Goal Trees

A kedvezőtlen állapotok okainak és az állapotok egymás közötti ok – okozati összefüggéseinek (a diagnózis) megállapítása után (V. Probléma fák 88. old) következik egy, a Probléma fával megegyező felépítésű, négy szintes ok – okozati kapcsolatban levő fa, a Cél fa. Ez a struktúra az alkalmazott eszközök – várható eredmények útvonalakat tervezi meg.

A cél fa az [eszköz-bement] → [kimenet - eszköz] → [eredmény - eszköz] → [hatás] „útvonalon”

- a Probléma fában feltárt logikai összefüggések alapján,
- a kívánt kedvezőbb/kedvező állapotokat írja le és számszerűsíti az összefüggéseket/befolyásokat. (százalékos arányok és intézkedésekre lebontott támogatási összeg formájában)

A végső „hatás” nem más, mint az adott ágazatra vonatkozó „jövőkép”. (A kimenetek természetesen számszerűsítettek.) A Cél fa pedig a jelenlegi állapotból a kívánt jövőképhez vezető „útvonal”.

VI.1. Egy cél fa felépítése

A Cél fa felépítése azonos az őt generáló Probléma fa felépítésével.

[eszköz-bement] → [kimenet - eszköz] → [eredmény - eszköz] → [hatás]

[measures] → [specific_objectives] → [strategic_objectives] → [axis]

[intézkedések] → [specifikus célkitűzések] → [stratégiai célkitűzések] → [tengely]

VI.2. A hatások számszerű meghatározása

A Cél fa felülete 3 logikai részből (szint/level) áll:

1. [sum of weights] [strategic_objectives] [out] [weight] [sum of weights] [axis]
2. [sum of weights] [specific_objectives] [out] [weight] [sum of weights]
3. [input] [measures] [out] [weight] [weight] [sum of weights] [specific_objectives]

$$[\text{sum of weights}] = \sum_{i=1}^n [\text{out}]_i * [\text{weight}]_i / [\text{out}] = [\text{input}], [\text{out}] = [\text{sum of weights}]$$

$$[\%]_{\text{LEVEL}_i} = [\%]_{\text{LEVEL}_{i-1}} * [\text{out}]_{\text{LEVEL}_i} * [\text{weight}]_{\text{LEVEL}_i} / [\text{sum of weights}]_{\text{LEVEL}_{i-1}}$$

$$[\text{euro}]_{i+1} = \sum_{i=1}^n [\text{euro}]_i, [\text{weight}]_i = [\text{euro}]_{i+1} / [\text{euro}]_i$$

A Probléma fa módosítható paraméterei:

[input]: 0% - 100% között, egy adott intézkedésre fordítható támogatás sikeres felhasználásának mutatója.

VI.3. Egy tengely/program pénzügyi terve

Az intézkedésekre fordítható keretösszeget a kapcsolódó források 2007 – 2013 – as tervidőszakra előirányzott összegének 6% -ában állapítottuk meg.

Indoklás: a fejlesztési terv által lefedett térség lakossága mintegy 3% -a Románia összlakosságának. Figyelembe véve, hogy az adott térség fejlettségi foka jóval az országos átlag alatti, ezért az országos allokációk legalább 6% -nak ide irányítása indokolt.

A rendelkezésre álló összegek a teljes közösségi támogatást tartalmazzák, vagyis az EU forrás és a nemzeti önrész hozzájárulásainak összegét. Meg kell jegyezni, hogy a vidékfejlesztés esetében az EMVÁ –n (EAFRD) kívül az „Az európai gazdasági fellendülés terve”³¹ is hozzájárul a támogatásokhoz³².

³¹ Brussels, 26.11.2008, COM(2008) 800 final, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN COUNCIL, A European Economic Recovery Plan

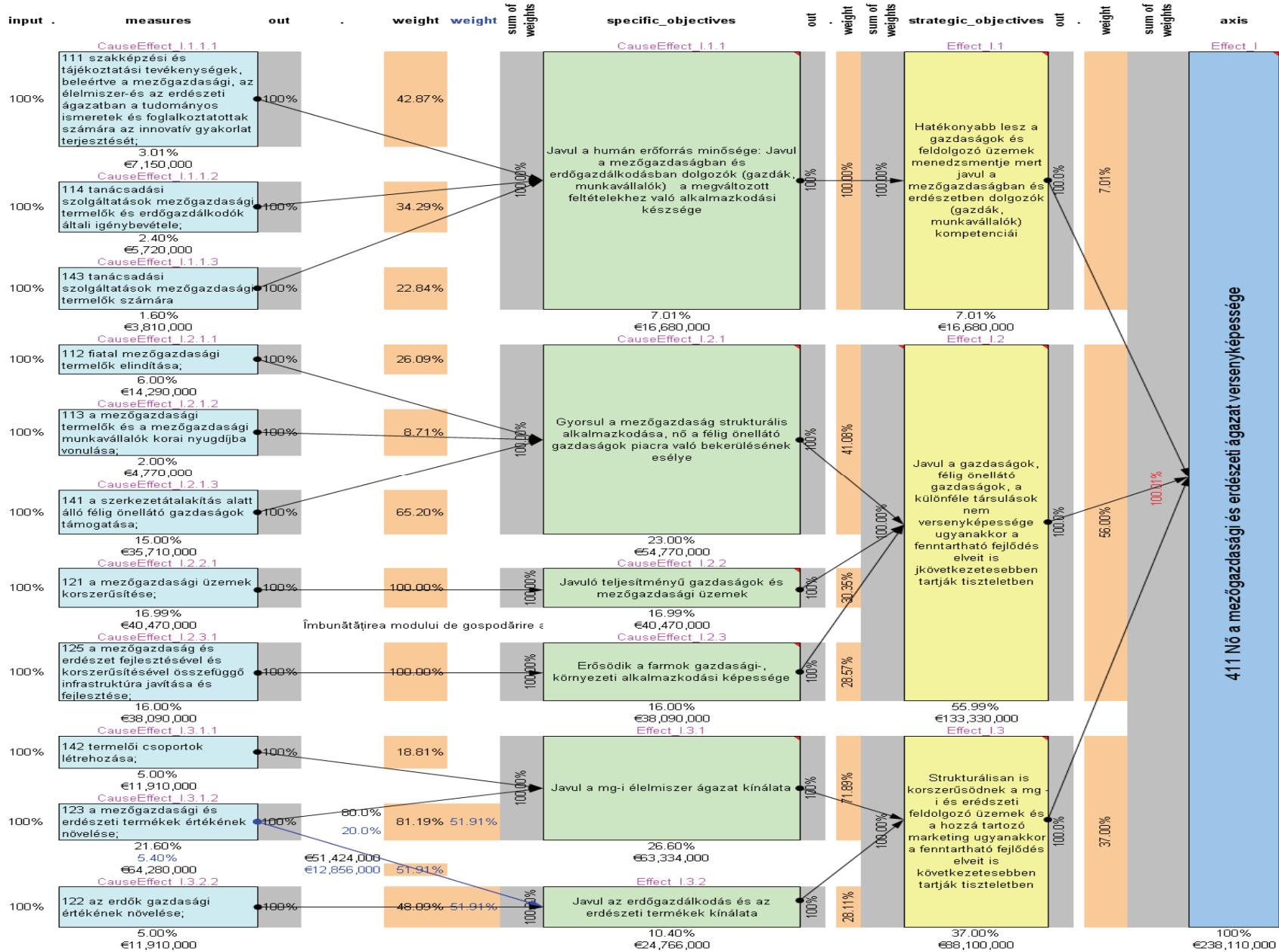
³² Programul Național de Dezvoltare Rurală, 2007 – 2013, versiunea consolidată decembrie 2009, Număr CCI: 2007RO06RPO001

Megj. A Cél fa súlyozásai [weight] és ennek következtében az intézkedések százalékos arányai [%] eltérnek a probléma fában meghatározott értékektől.

A Probléma fa esetében az elemzés eredményeként születtek meg a súlyozások. Természetes, hogy ezek súlyozások eltérnek az intézkedésekre országosan előírányzott összegektől.

A Cél fa esetében az intézkedésekre előírányzott összegekből indultunk ki.

VI.4. EAFRD (EMVA) I. tengely Cél fája

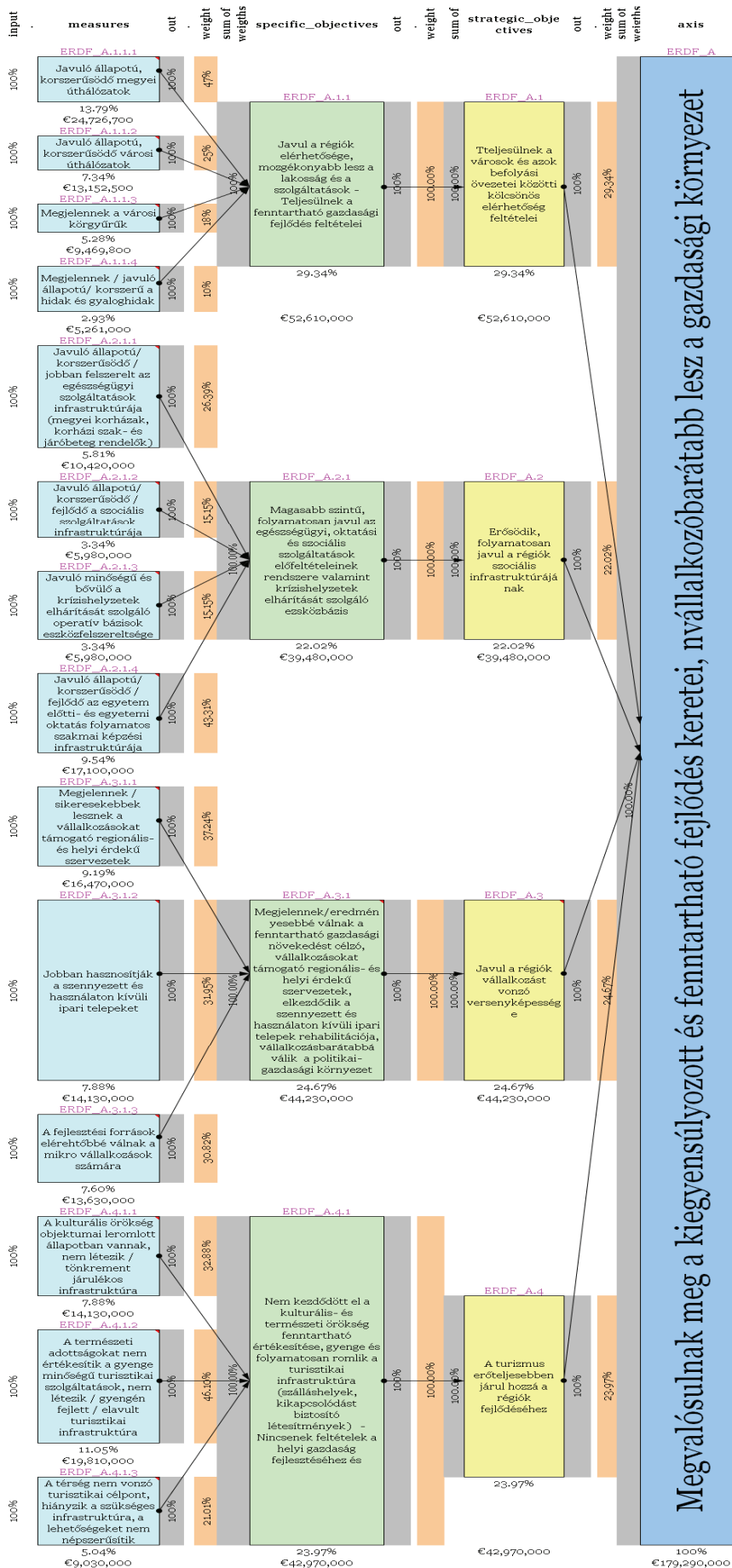

VI.5. EAFRD (EMVA) II. tengely Cél fája

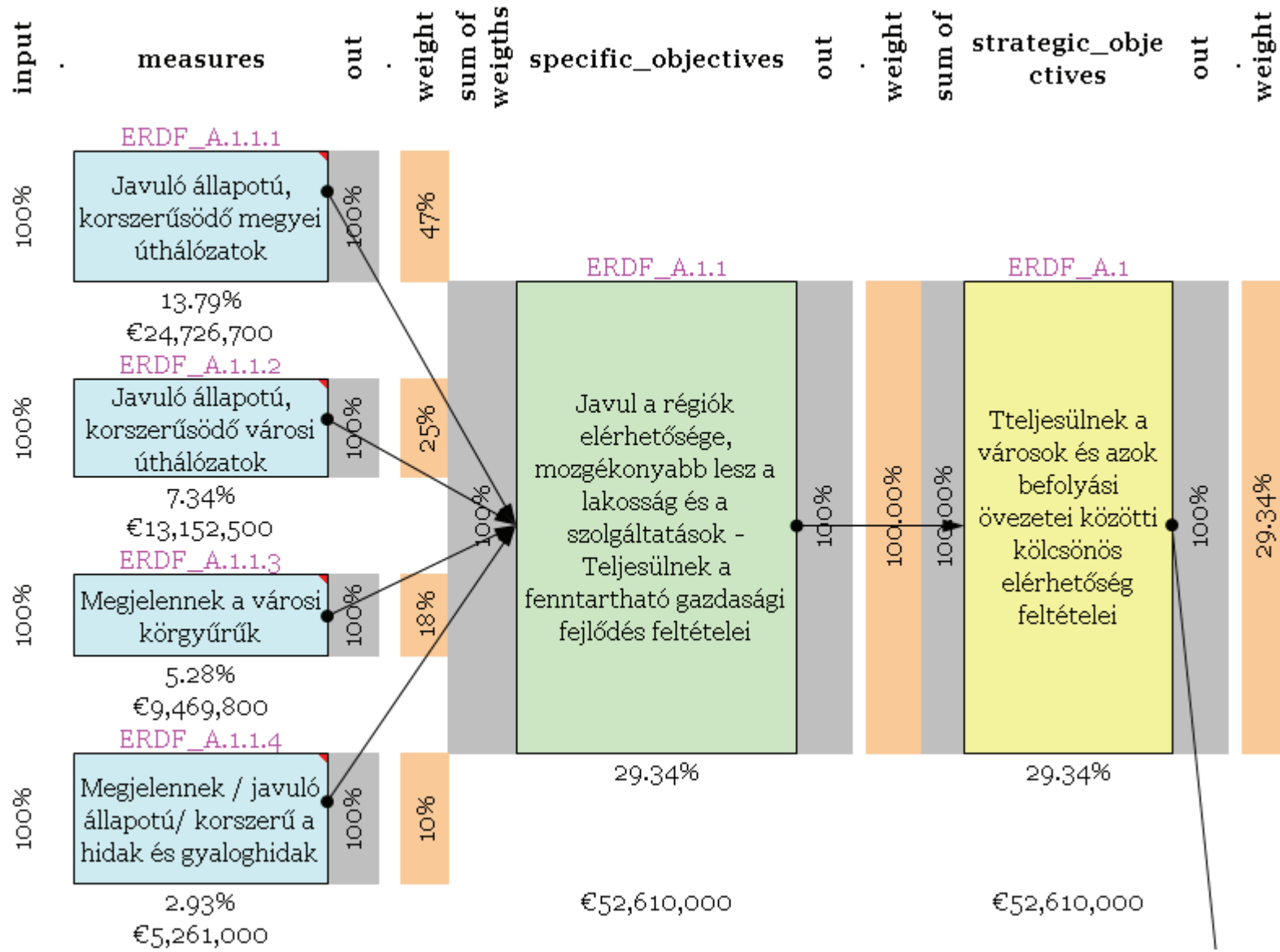
input	measures	out	weight	sum of weights	specific_objectives	out	weight	sum of weights	strategic_objectives	out	weight	sum of weights	axis
	EffectCause II 1.1.1				EffectCause II 1.1				Effect.1				Effect
100%	211 a hegyvidéki mezőgazdasági termelőknek a természeti hátrány miatt nyújtott kifizetések; 30.49% €41,970,000	100%	100.00%	100.00%	A tulajdonosok/gazdák: * nem hagyják el a hegyvidéki KAT-ben a mg-i területek et folytonos használat, * felkarolják a fenntartható gazdálkodás gyakorlatát ennek köszönhetően javul a vidéki térségek életképessége 30.49% €41,970,000	100%	50.83%	100.00%	Csökken a KAT-ben elhagyott mg-i területek mértéke, javul a vidéki térségek életképessége, felkarolják a fenntartható gazdálkodás gyakorlatát	100%	59.99%	59.99% €32,570,000	412 Javul a környezetés a vidék minősége
100%	212 a hegyvidéki területeken kívüli hátrányos helyzetű területek mezőgazdasági termelőinek nyújtott kifizetések; 29.50% €40,600,000	100%	100.00%	100.00%	A tulajdonosok/gazdák: * nem hagyják el a nem hegyvidéki KAT-ben a mg-i területek et folytonos használat, * felkarolják a fenntartható gazdálkodás gyakorlatát ennek köszönhetően javul a vidéki térségek életképessége 29.50% €40,600,000	100%	49.17%	59.99% €32,570,000	100%	30.00%	30.00%		
100%	213 Natura 2000-kifizetések és a 2000/60/EK irányelvhez kapcsolódó kifizetések; mg-i területek 0.71% €970,000	100%	100.00%	100.00%	Csökkennek a gazdasági veszteségek, melyeket Natura_2000 területeken kötelező irányelvek tiszteletben tartása okoz a mg-i területek tulajdonosainak 0.71% €970,000	100%	2.35%	Javul a természeti erőforrások állaga, megmaradnak a természetes élőhelyek	100%	100.00%	100.00%		
100%	214 agrár-környezetvédelmi kifizetések; 29.30% €40,320,000	100%	100.00%	100.00%	A gazdálkodók érdekelté válnak a természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló mezőgazdasági gyakorlatban, a környezettudatos gazdálkodásban, a fenntartható tájhasználatban 29.30% €40,320,000	100%	97.65%	30.00% €41,290,000	100%	10.01%	10.01%		
100%	221 mezőgazdasági földterület első erdősítése; 6.00% €3,260,000	100%	100.00%	100.00%	Nő az erdők területe, erősödik az erdők környezetvédelmi, társadalmi, közjóléti és gazdasági szerepe, csökken az elhagyott mg-i területek mértéke 6.00% €3,260,000	100%	59.94%	Az erdészeti területeken jobban érvényesülnek a fenntartható gazdálkodás elvei	100%	10.01%	10.01%		
100%	223 nem mezőgazdasági földterületek első erdősítése; 3.31% €4,550,000	100%	100.00%	100.00%	Nő az erdők területe, erősödik az erdők környezetvédelmi, társadalmi, közjóléti és gazdasági szerepe, csökken az elhagyott mg-i területek mértéke 3.31% €4,550,000	100%	33.02%	10.01% €13,780,000	100%	10.01%	10.01%		
100%	224 Natura 2000-kifizetések; erdőgazdálkodás 0.70% €970,000	100%	100.00%	100.00%	Csökkennek a gazdasági veszteségek, melyeket Natura_2000 területeken kötelező irányelvek tiszteletben tartása okoz az erdészeti területek tulajdonosainak 0.70% €970,000	100%	7.04%	100%	100%	100%	100%		

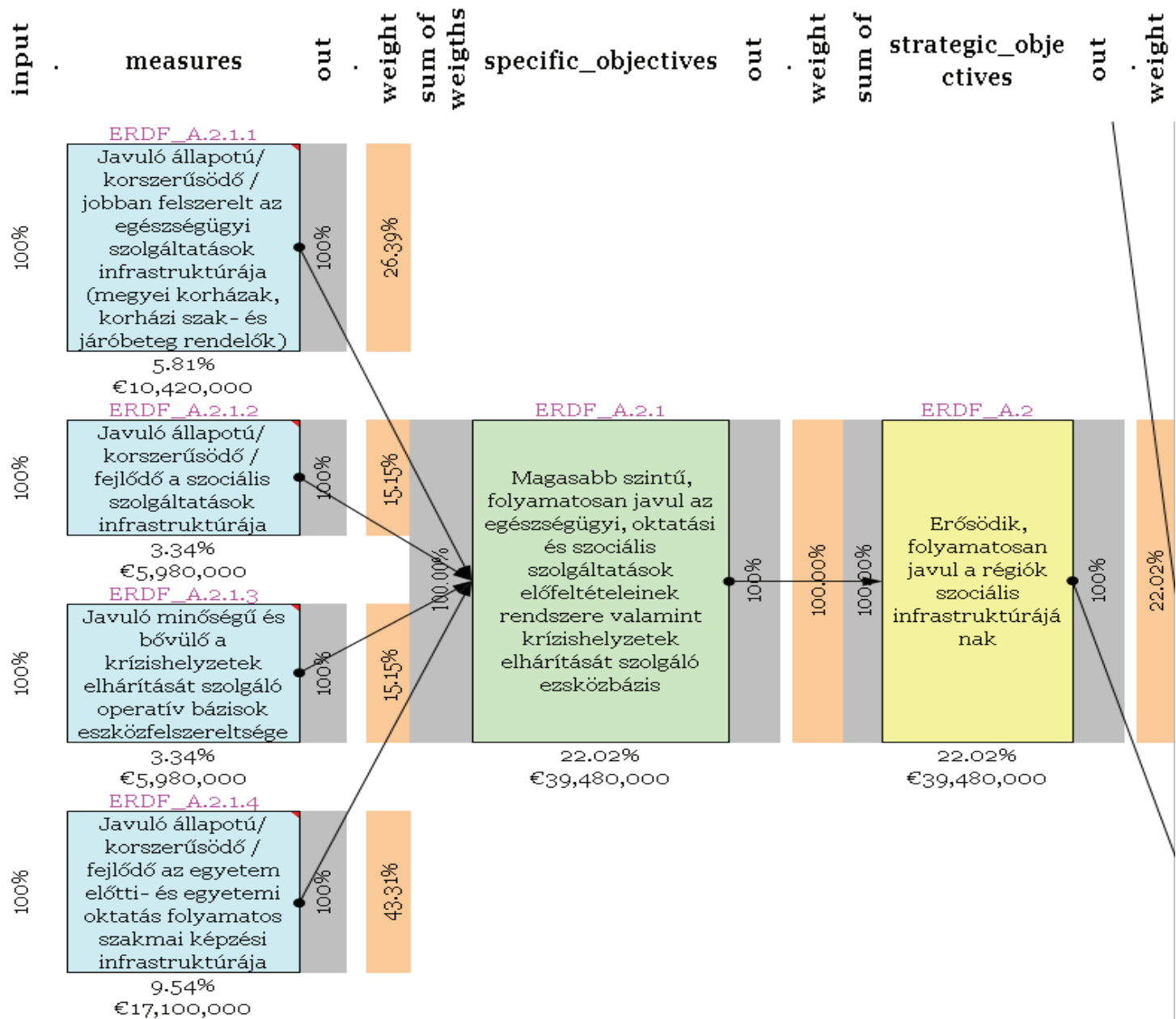
VI.7. EFRD (ERFA) és CF (KA) Cél fája

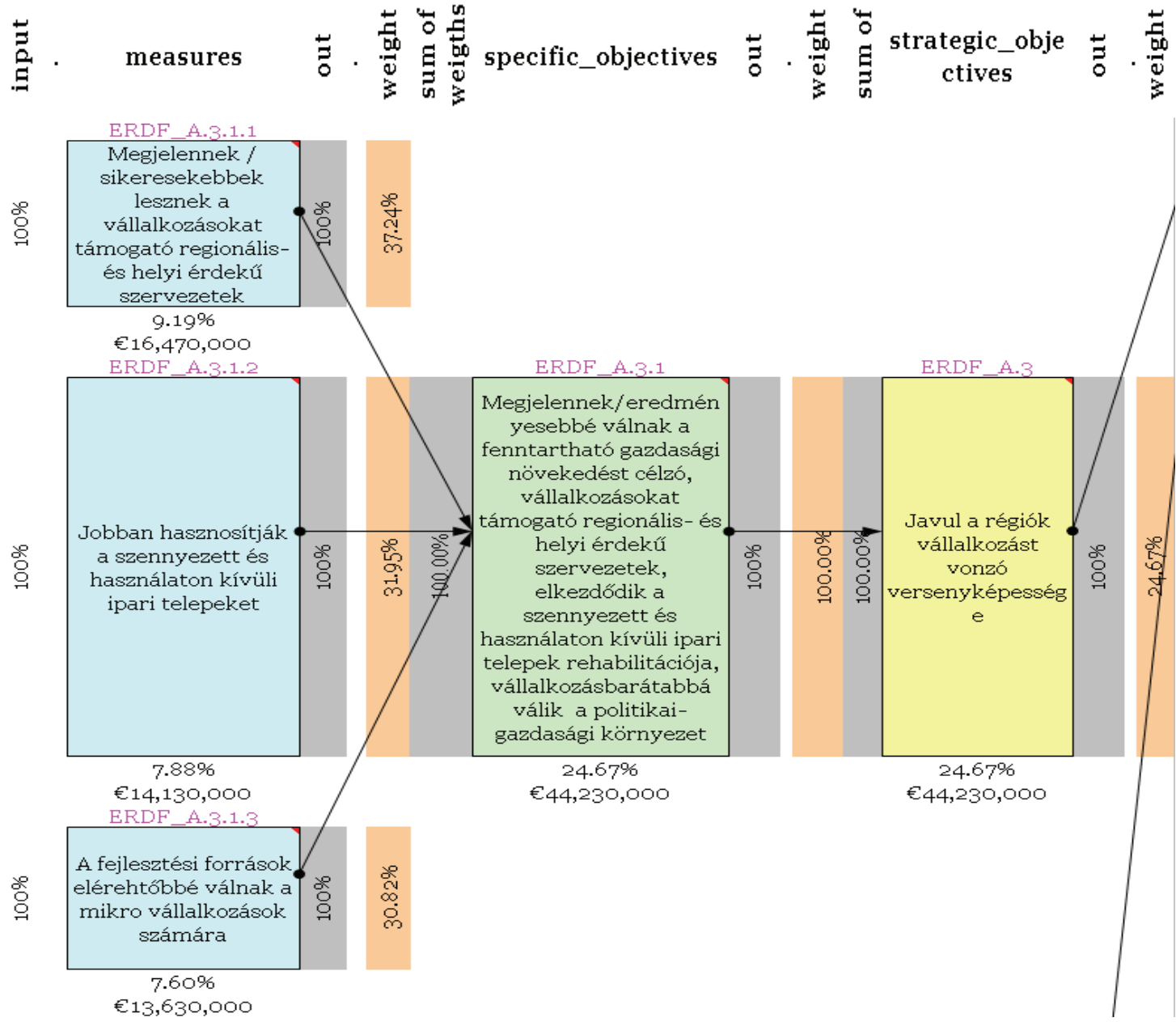
VI.7.1 EFRD (ERFA) Cél fája – A

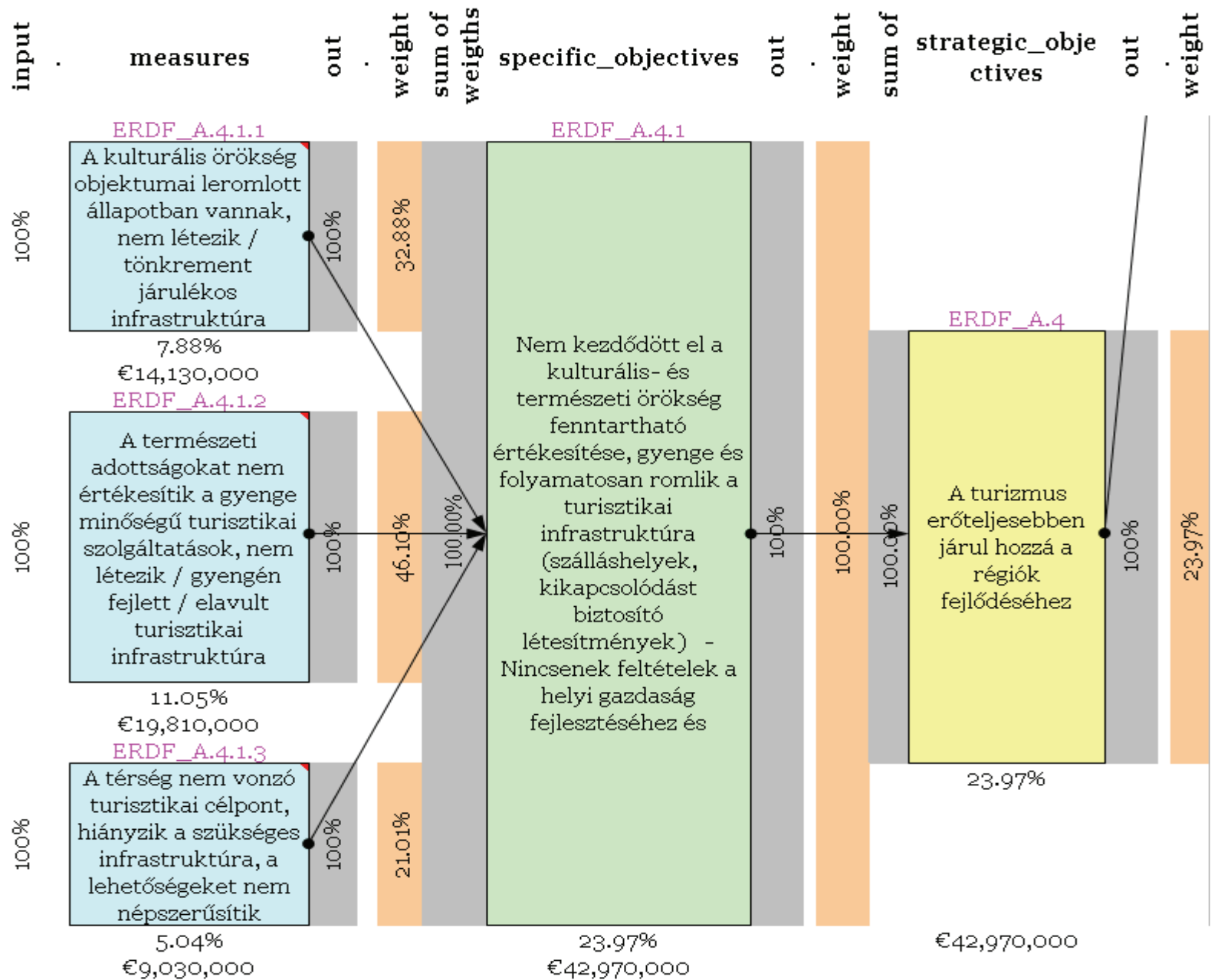

A Cél fa intézkedéseire alakított összegek adottak lévén, a százalékpontos súlyozás eltér a Probléma fa súlyozásától. Ez egyben jelzi azt is, hogy a céltérség esetében a fontossági sorrend eltér az országosan megállapítottól.

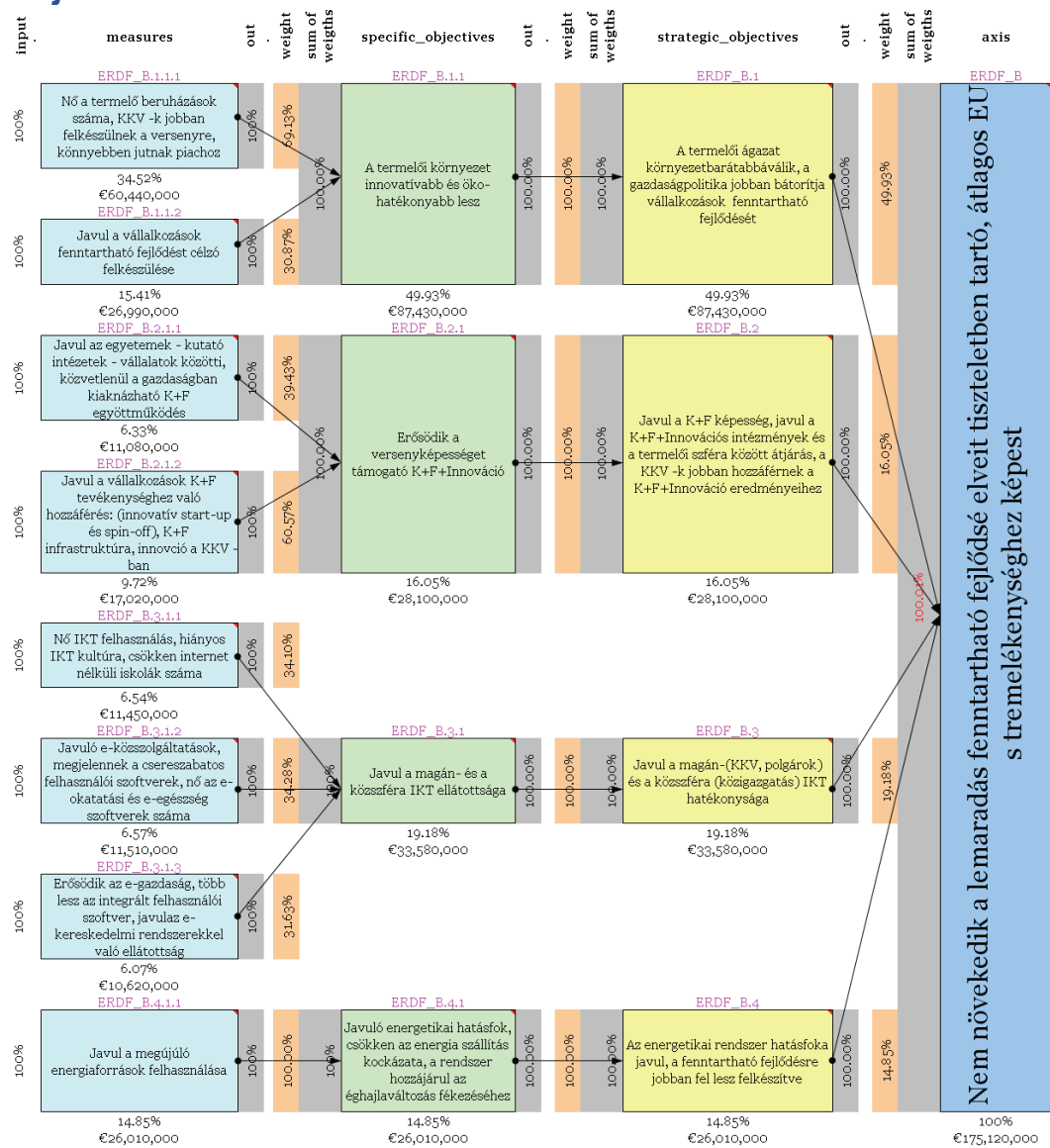

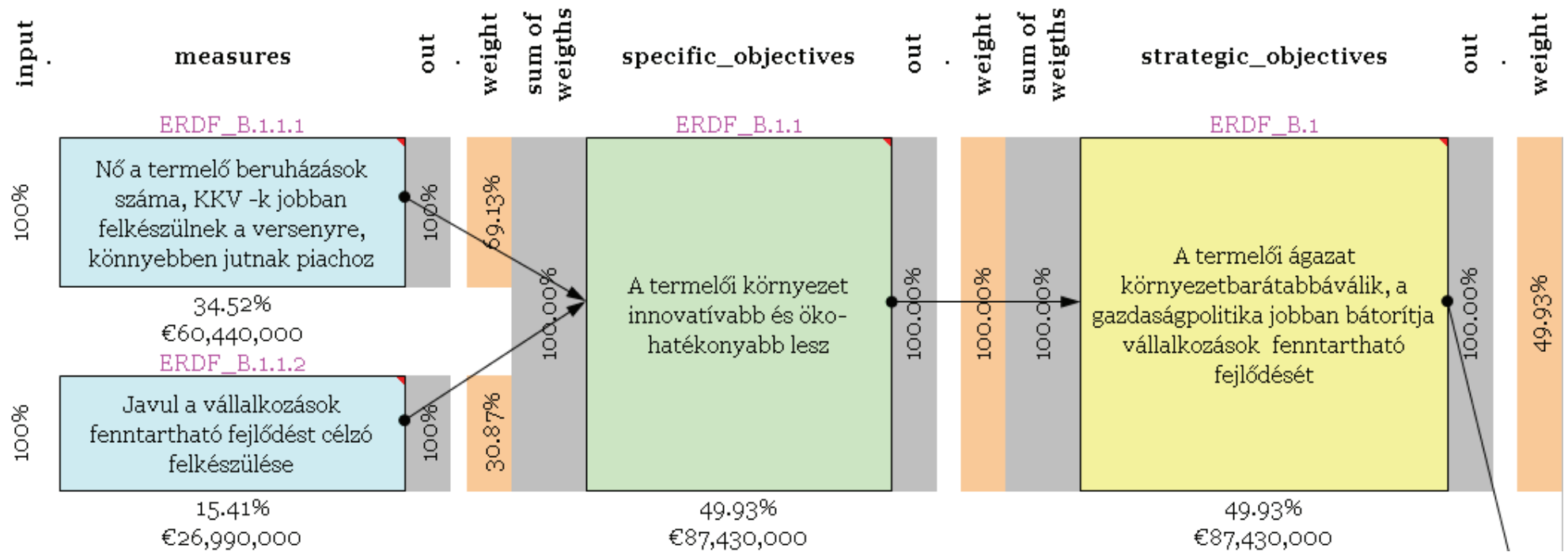

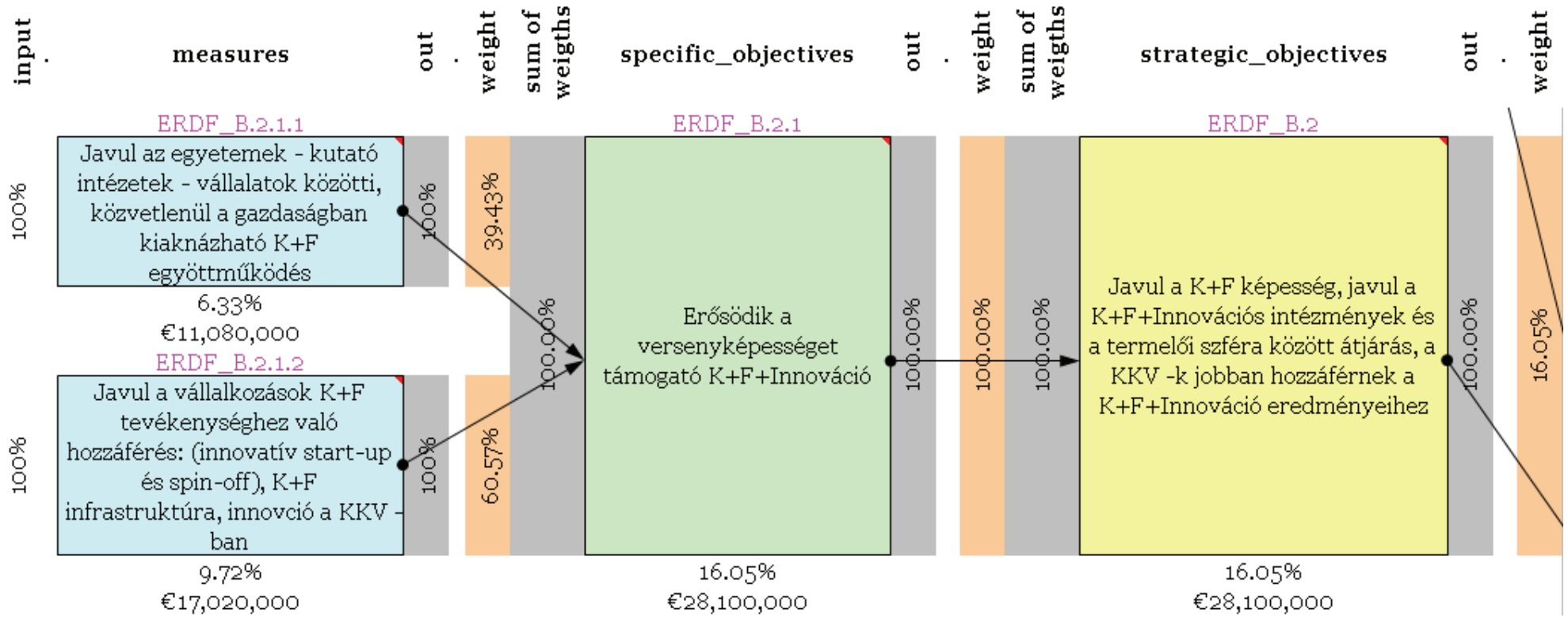

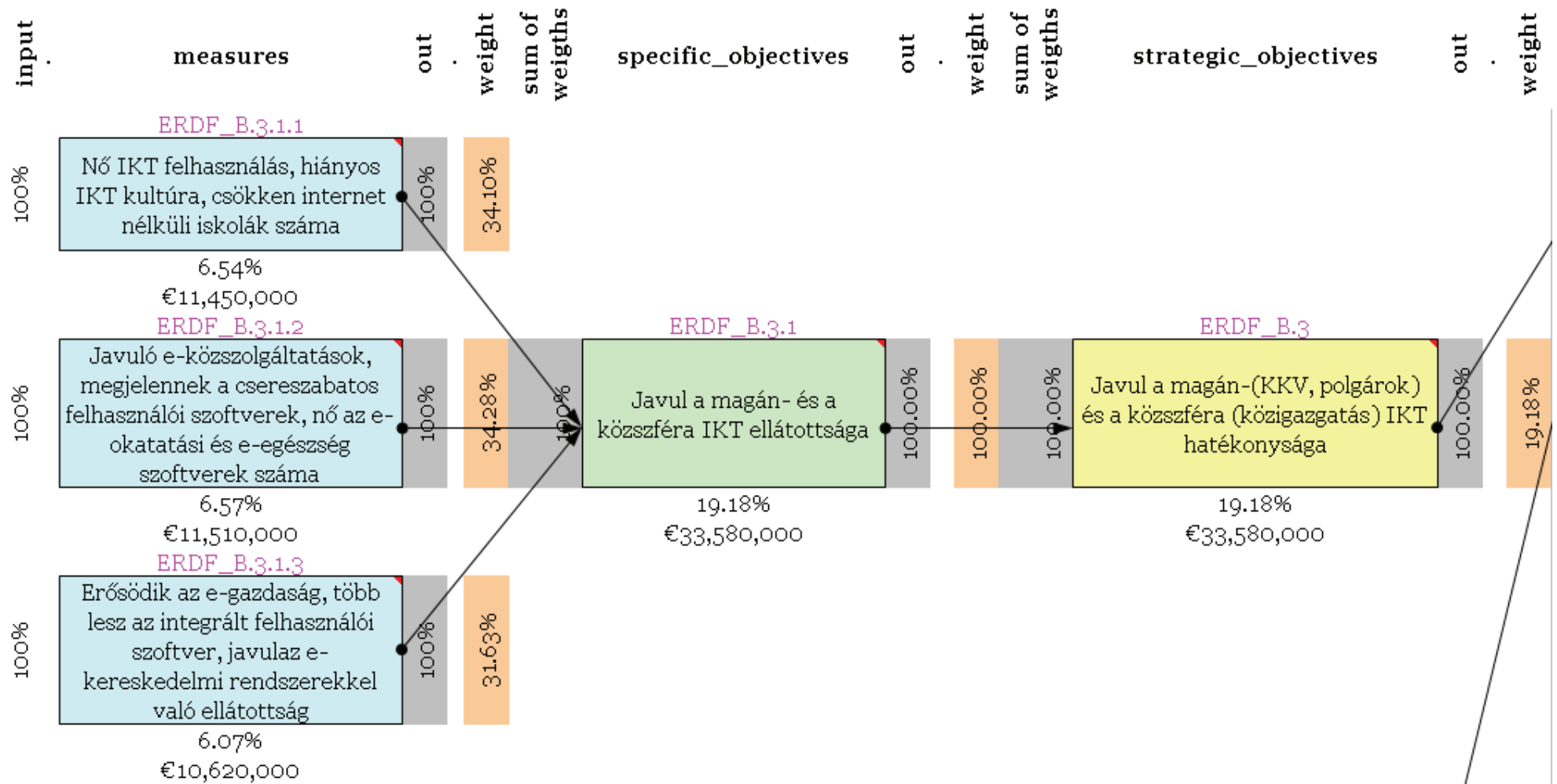

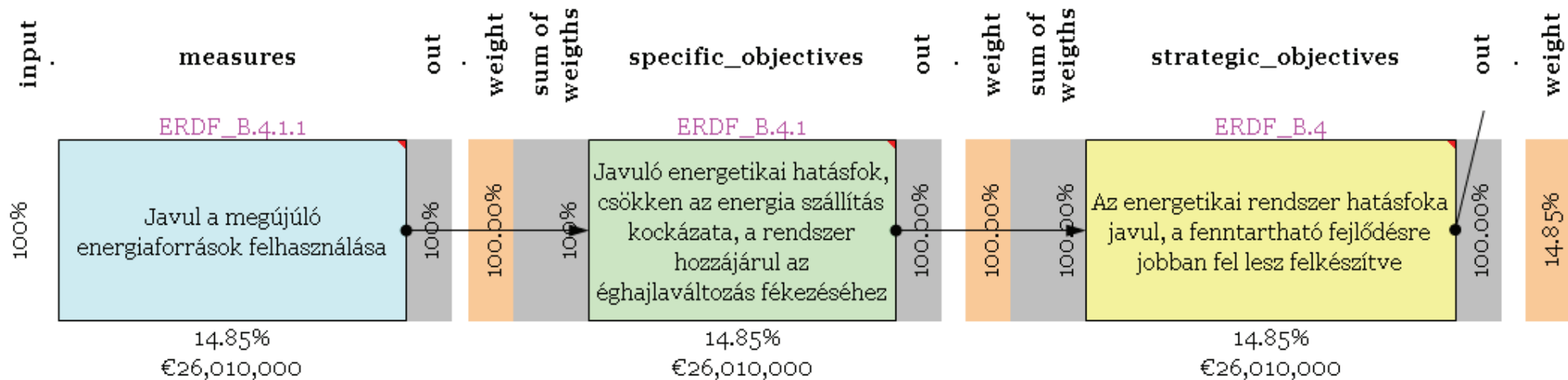
VI.7.2 EFRD (ERFA) Cél fája – B

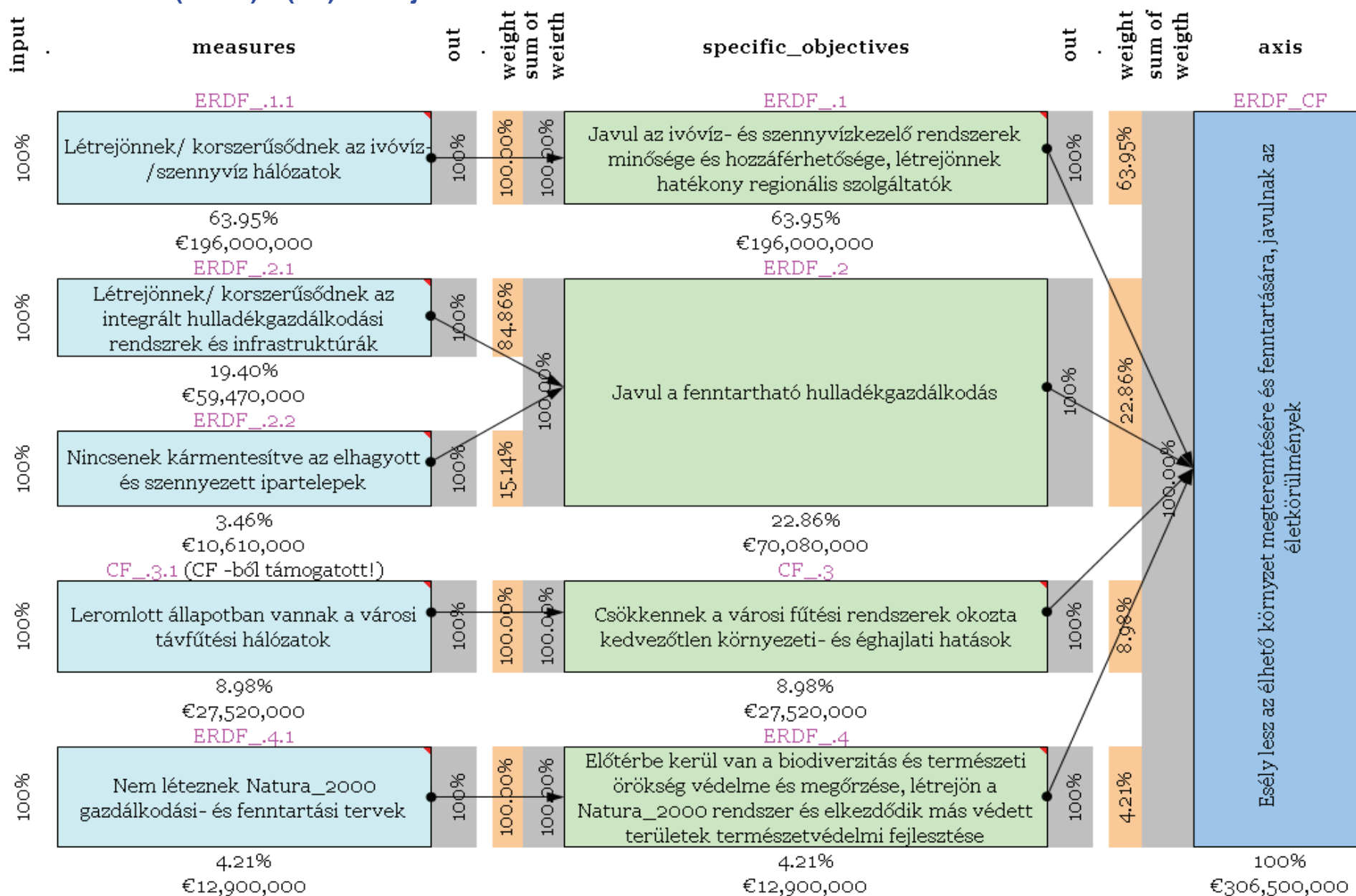

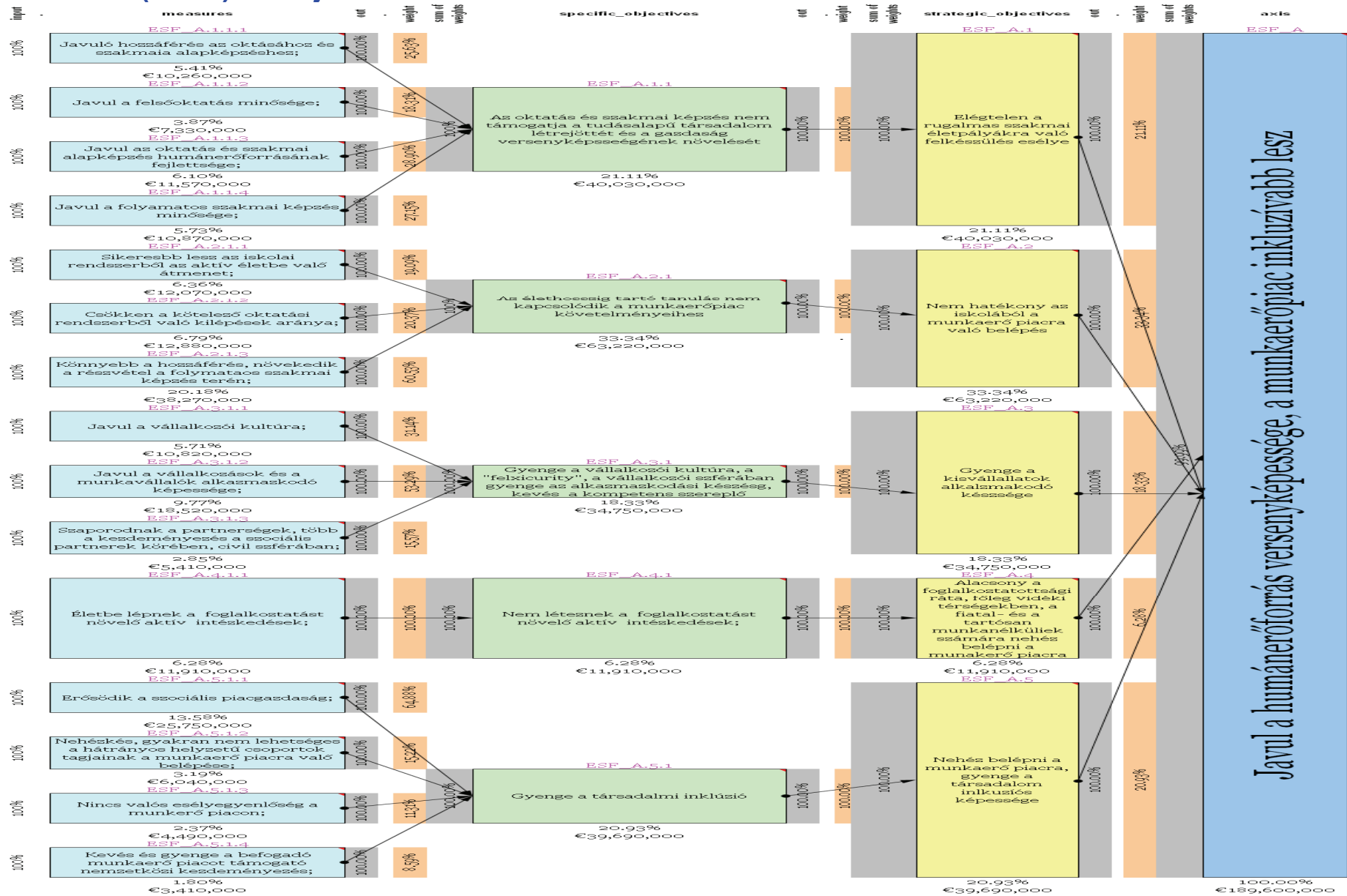

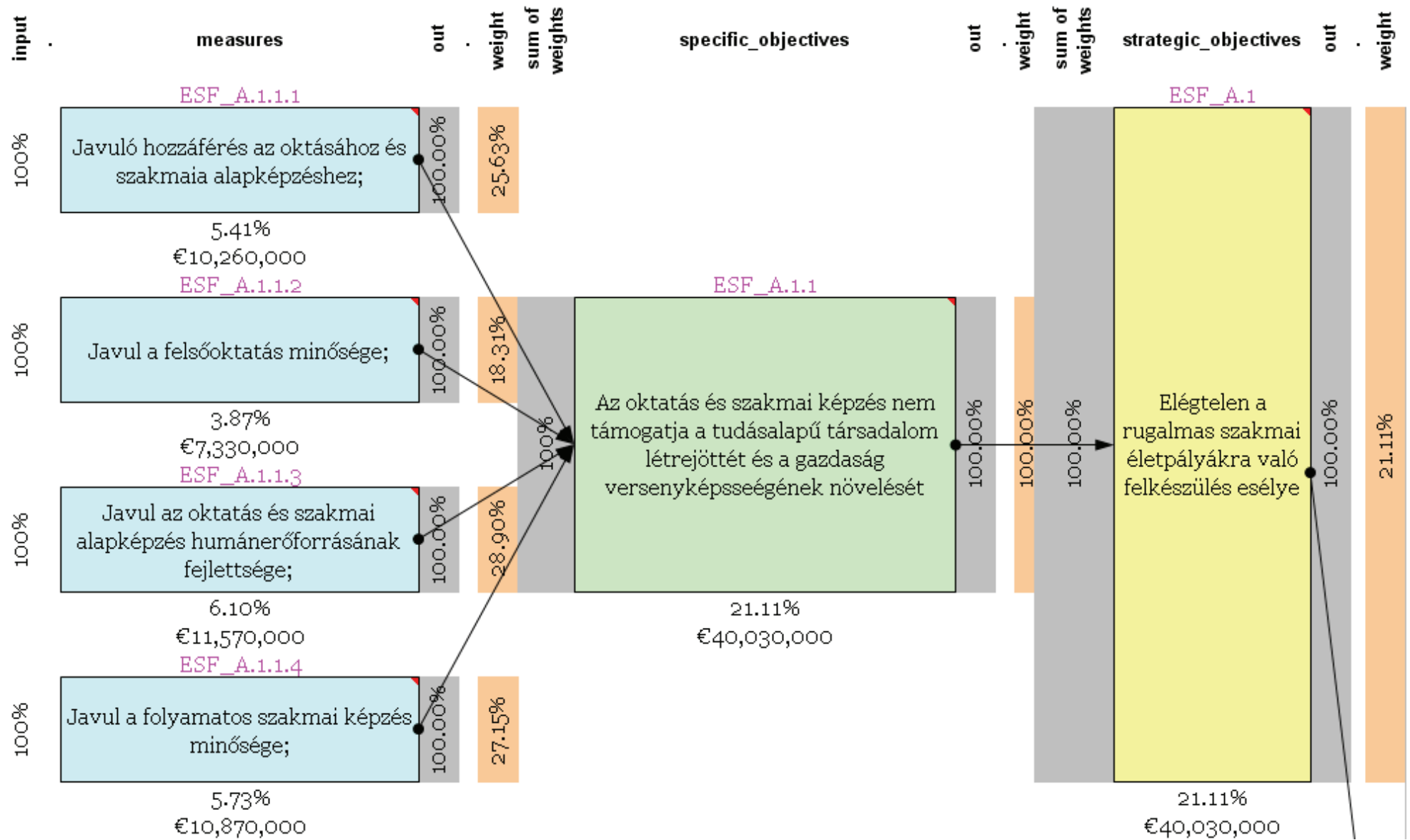
VI.7.3 ERDF (ERFA) – (FC) Cél fája

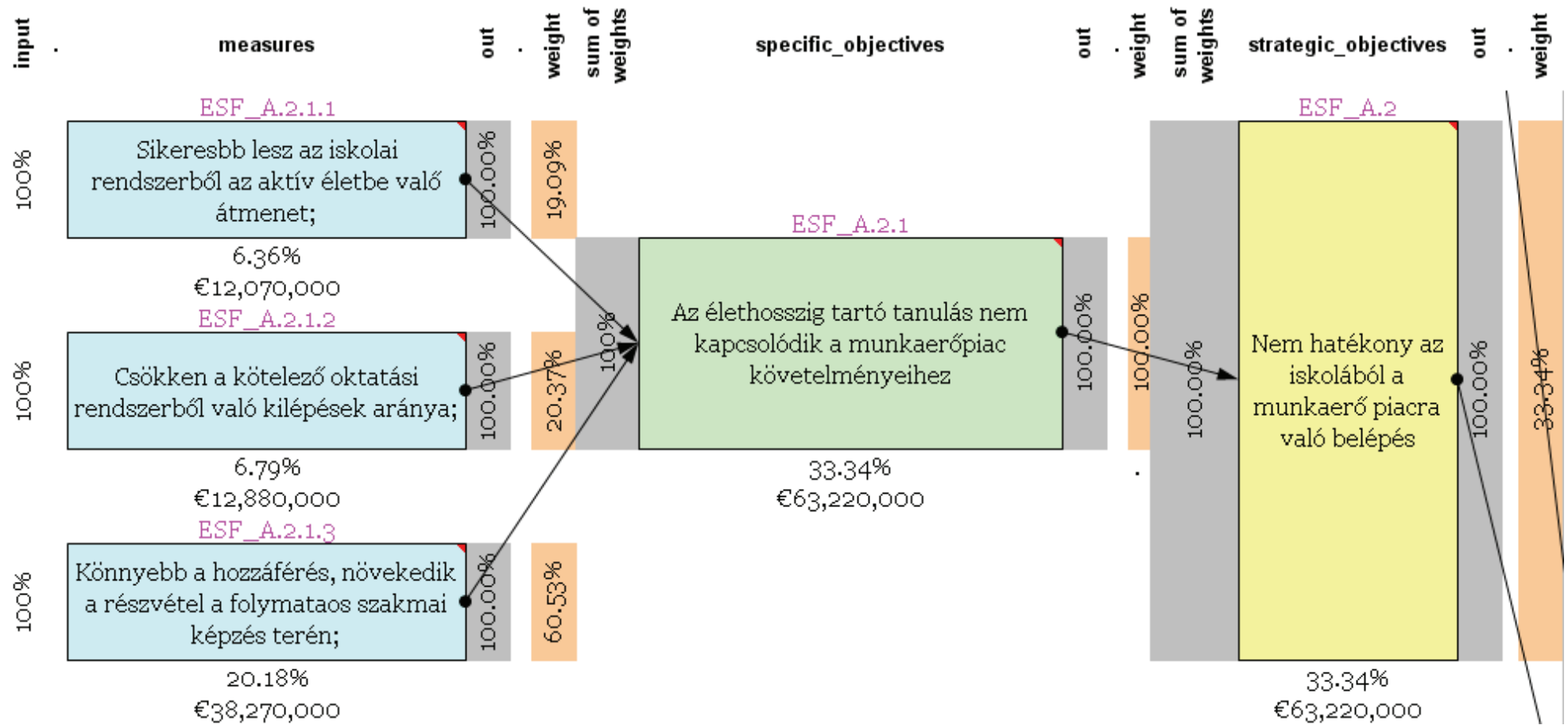

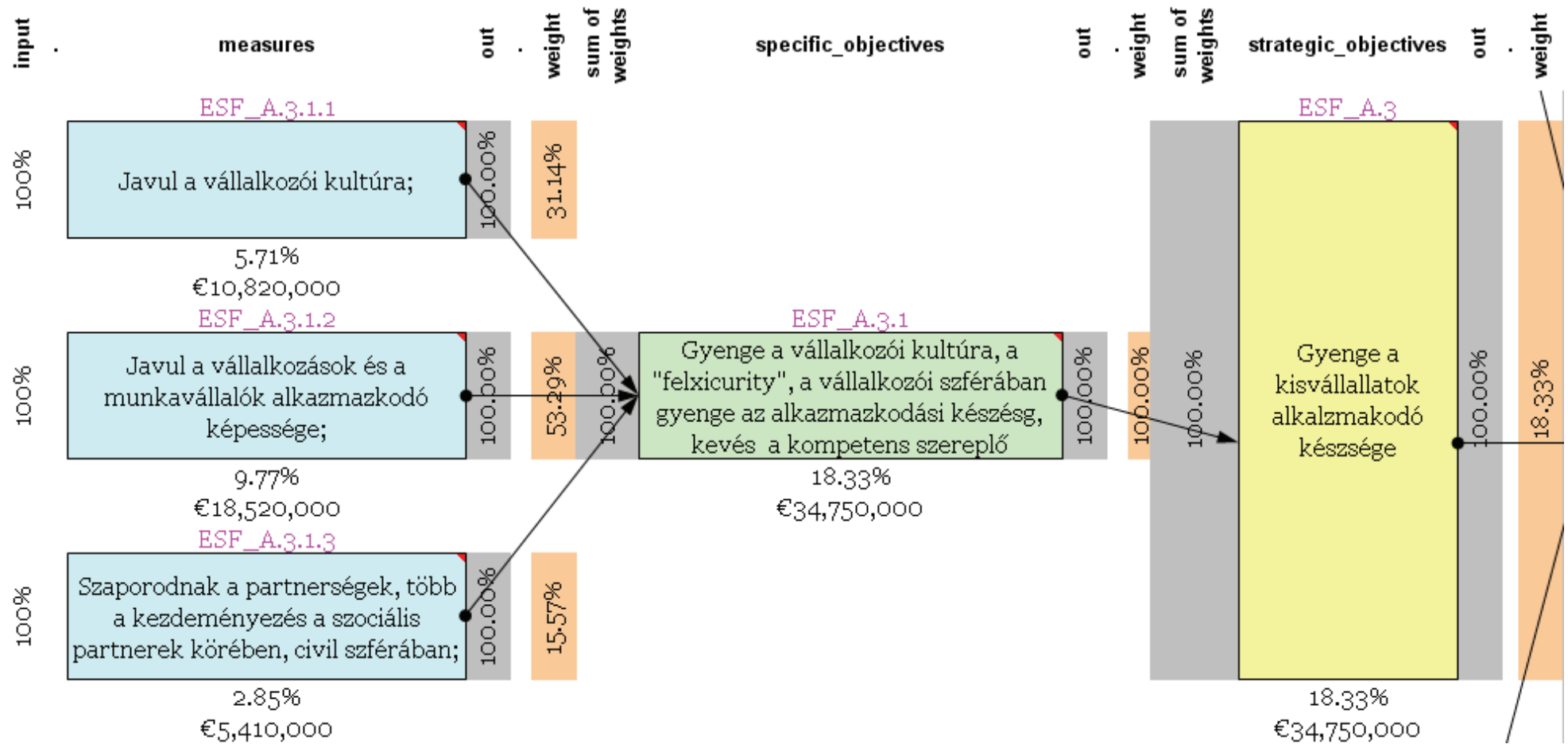
VI.8. ESF (ESZA) Cél fája

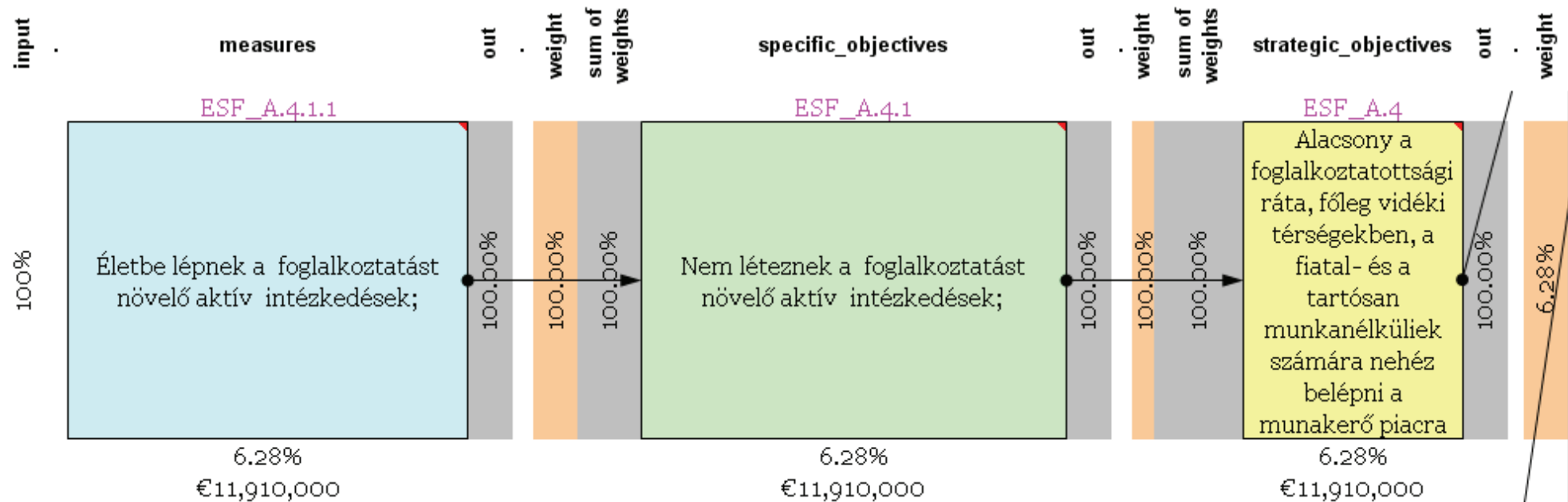

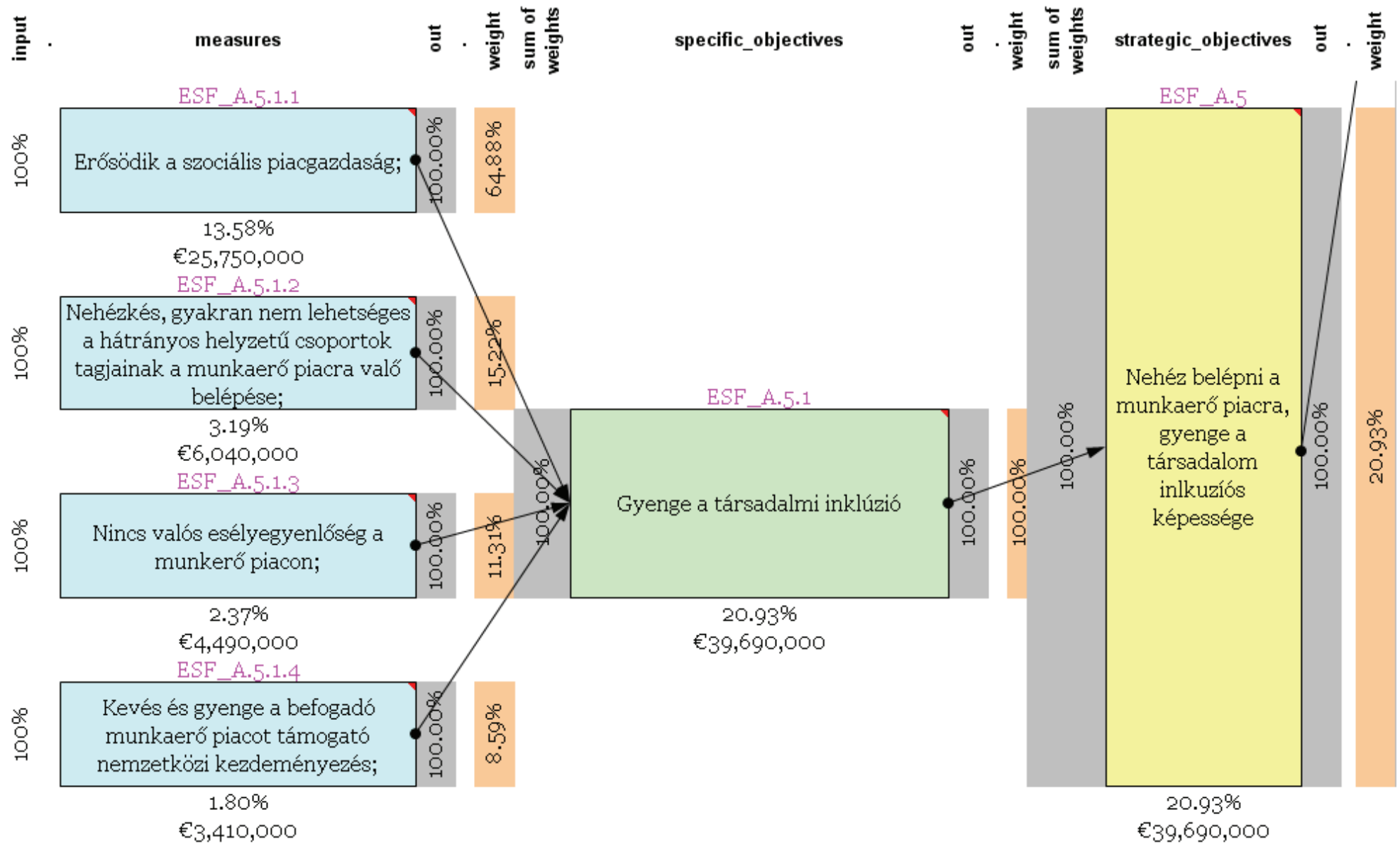
Javul a humán erőforrás versenyképessége, a munkaerőpiac inkluzívabb lesz

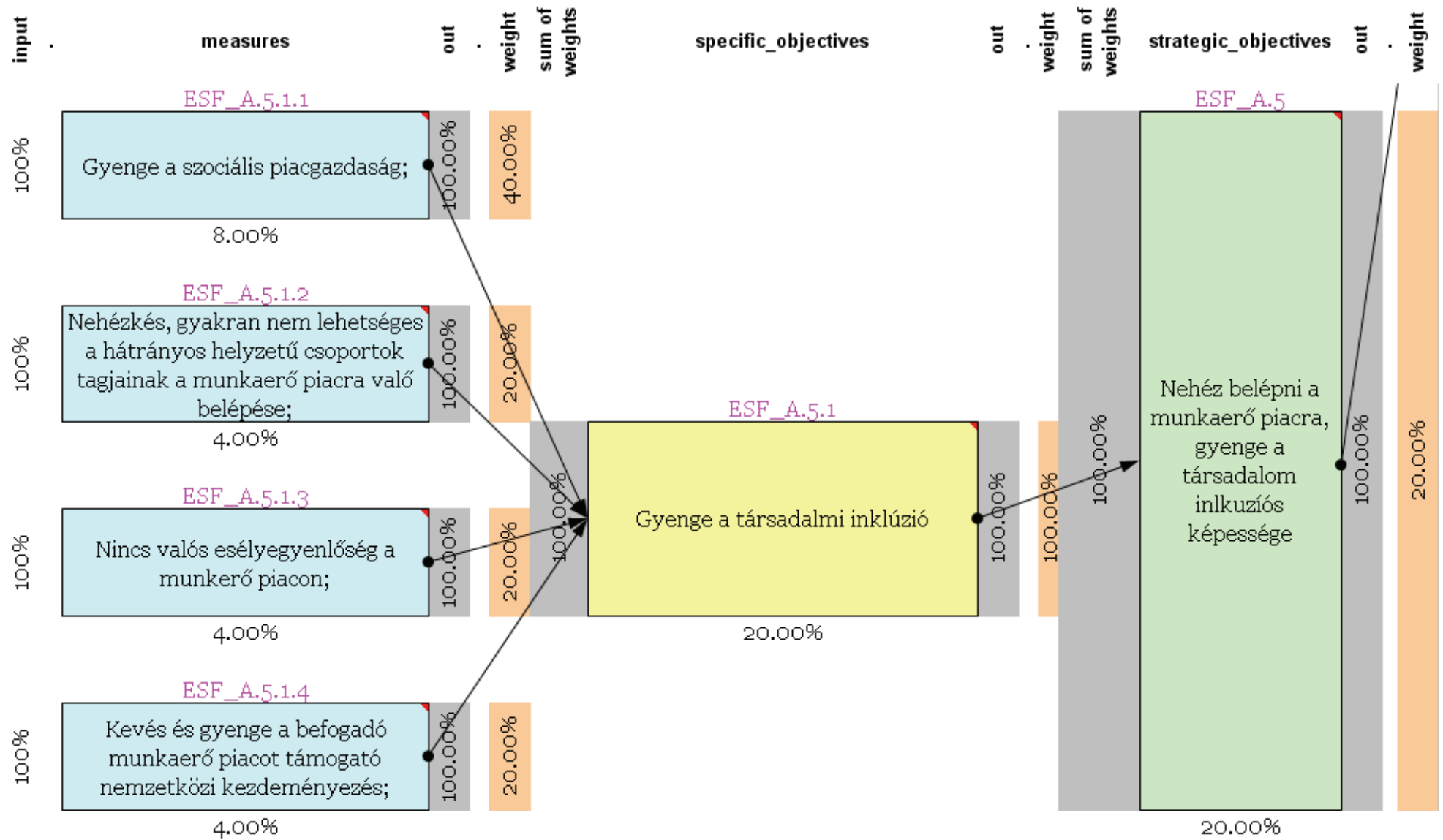

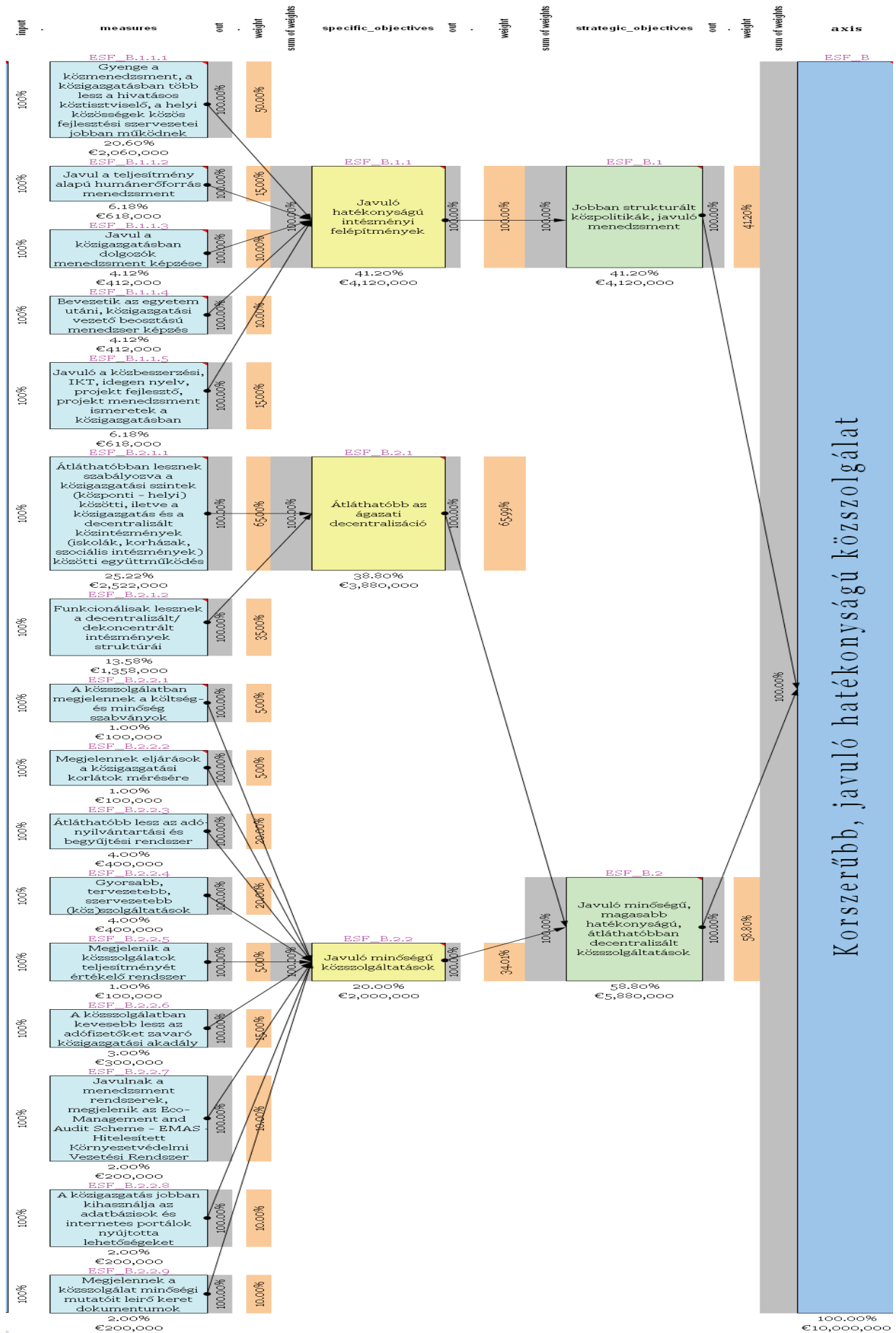

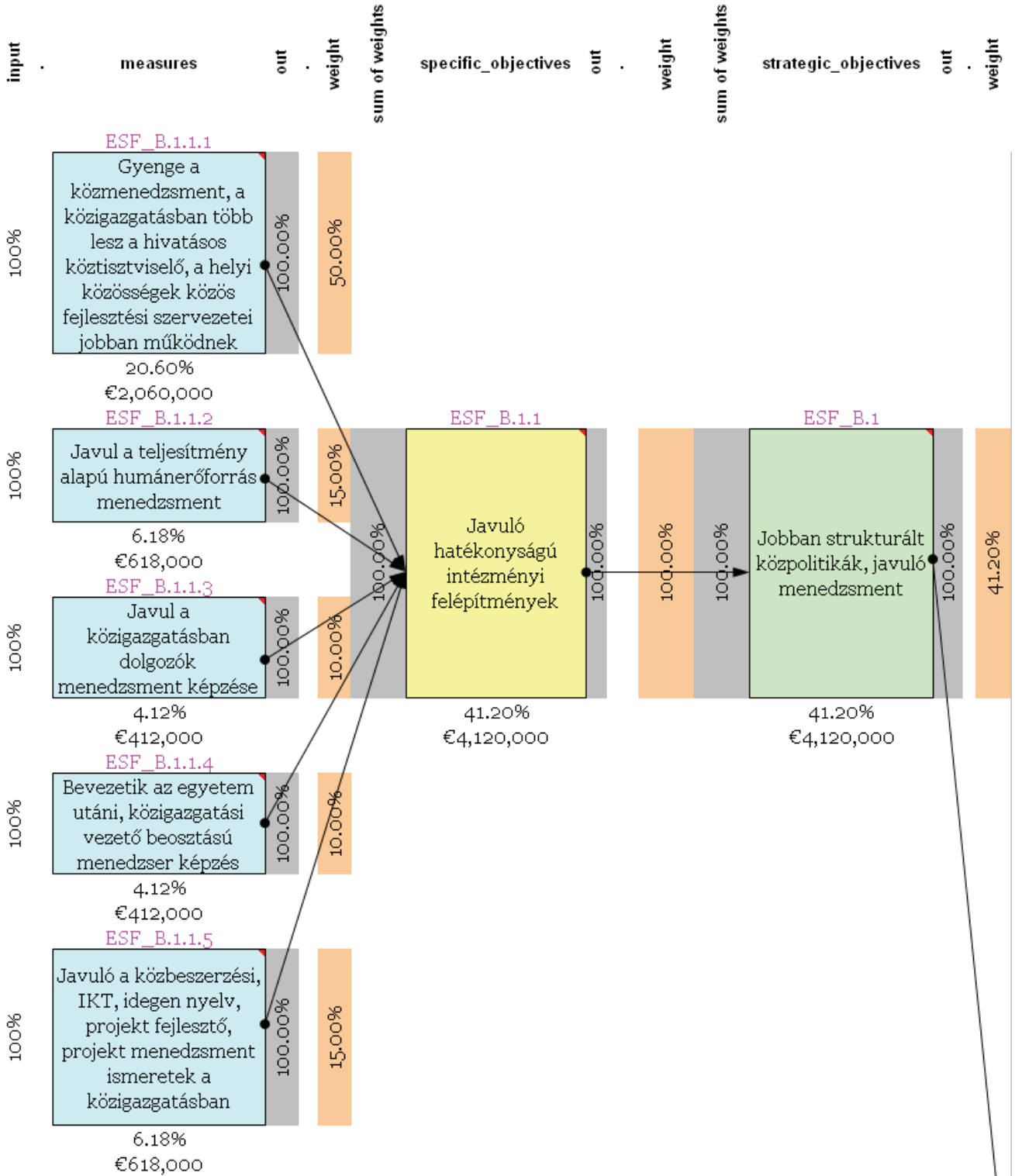

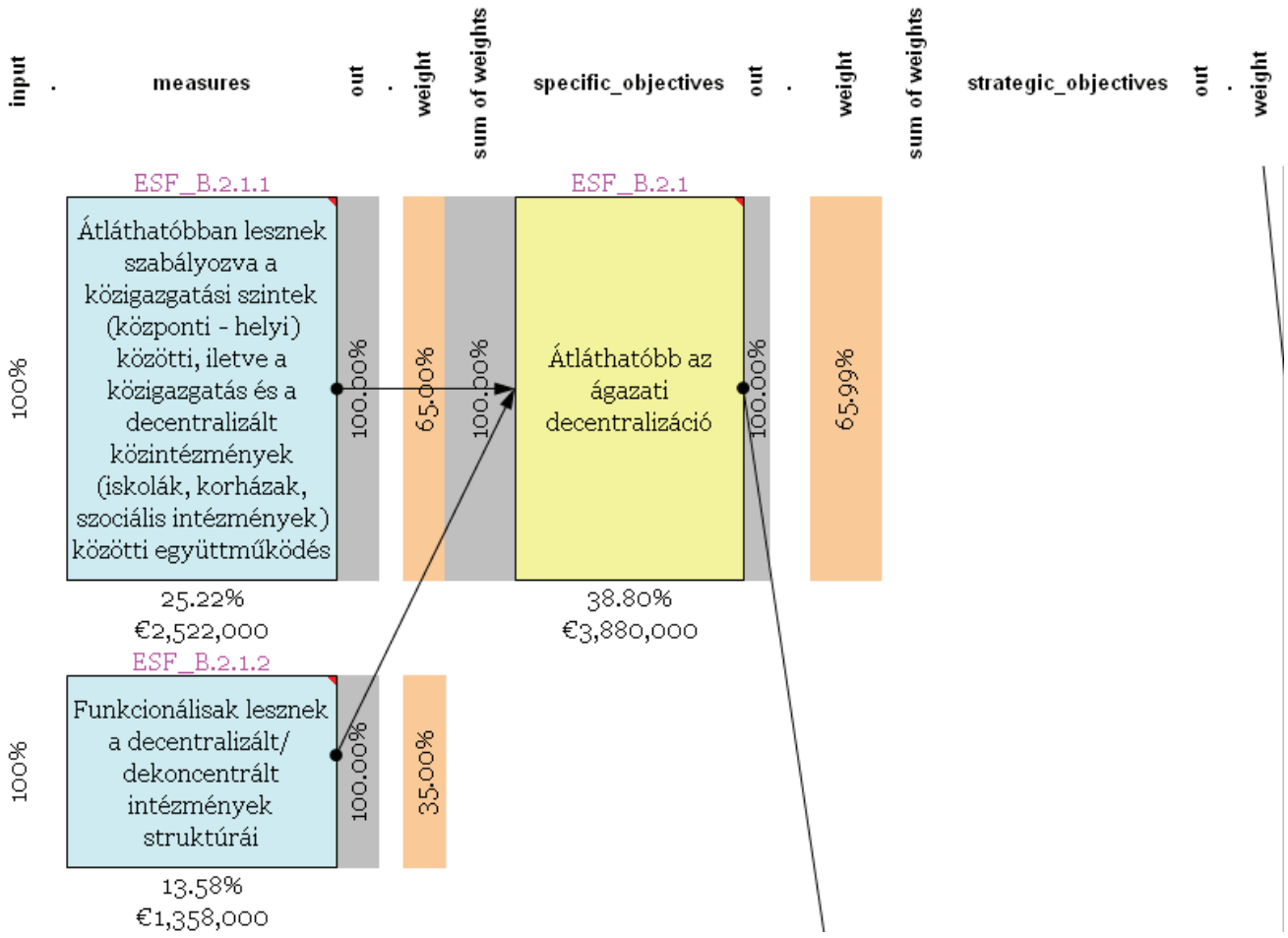

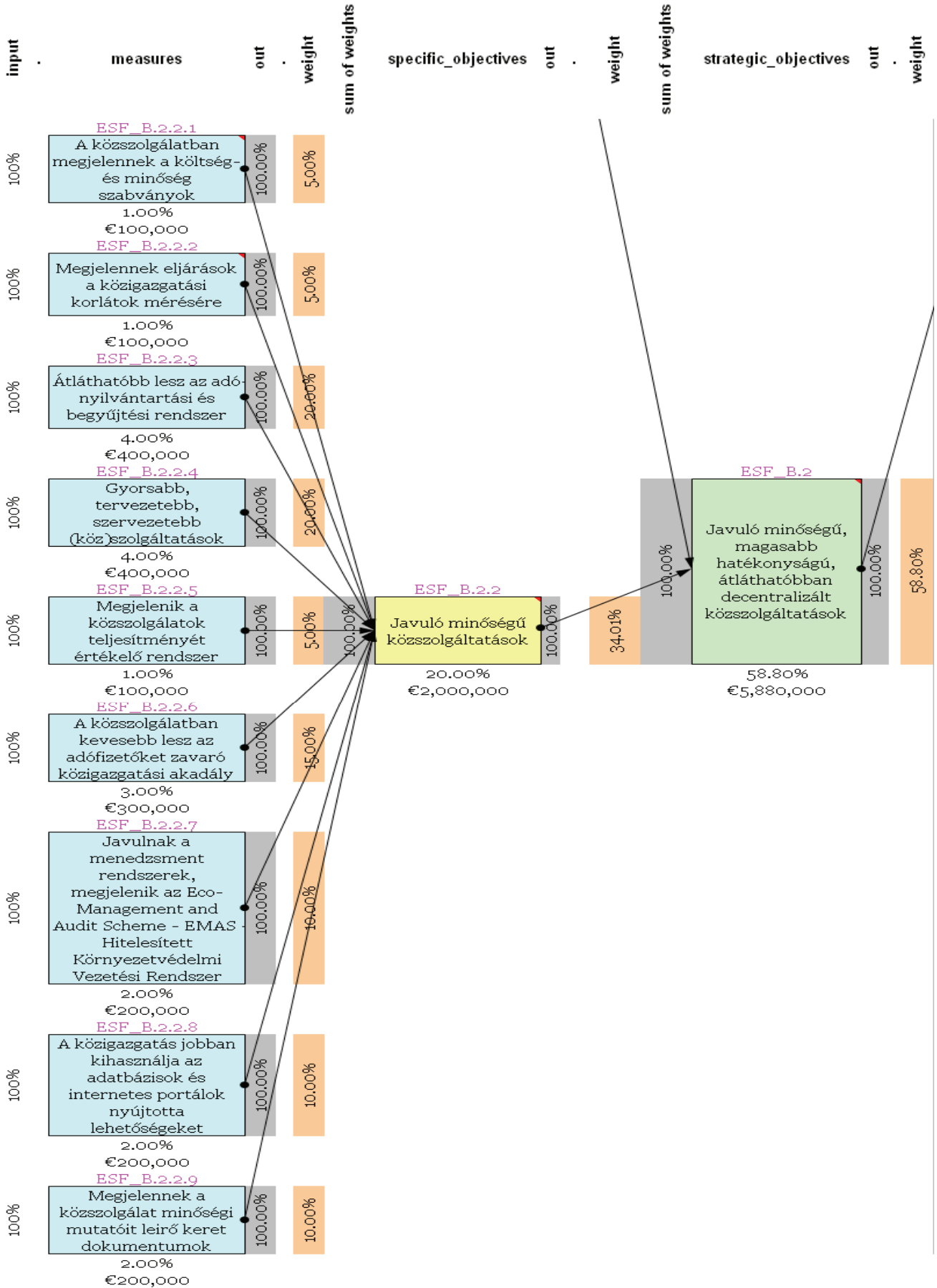

VII. Pénzügyi terv, mutatók – jövőkép számokban – Plan financier, indicatori – Financial Allocation, Indicators

VII.1. EMVA (EAFRD)

VII.1.1 EMVA (EAFRD) pénzügyi terv

Intézkedések	Támogatás mértéke	Közkidadás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
111	100%	€7,150,000	€0	€7,150,000
112	100%	€14,290,000	€0	€14,290,000
113	100%	€4,770,000	€0	€4,770,000
114	100%	€5,720,000	€0	€5,720,000
121	52%	€40,470,000	€19,425,600	€59,895,600
122	55%	€11,910,000	€5,359,500	€17,269,500
123	39%	€64,280,000	€39,210,800	€103,490,800
125	79%	€38,090,000	€7,998,900	€46,088,900
141	100%	€35,710,000	€0	€35,710,000
142	100%	€11,910,000	€0	€11,910,000
143	100%	€3,810,000	€0	€3,810,000
211	100%	€41,970,000	€0	€41,970,000
212	100%	€40,600,000	€0	€40,600,000
213	100%	€970,000	€0	€970,000
214	100%	€40,320,000	€0	€40,320,000
221	87%	€8,260,000	€1,073,800	€9,333,800
223	100%	€4,550,000	€0	€4,550,000
224	100%	€970,000	€0	€970,000
312	63%	€44,540,000	€16,479,800	€61,019,800
313	65%	€10,400,000	€3,640,000	€14,040,000
322	98%	€92,780,000	€1,855,600	€94,635,600
341	100%	€750,000	€0	€750,000
41	70%	€10,300,000	€3,090,000	€13,390,000
411	52%	€3,460,000	€1,660,800	€5,120,800
412	94%	€1,340,000	€80,400	€1,420,400
413	82%	€5,510,000	€991,800	€6,501,800
421	85%	€290,000	€43,500	€333,500
4312	100%	€2,830,000	€0	€2,830,000

Az önrész az önkormányzatokat, közintézményeket terheli a legkisebb mértékben.

A teljes EMVA költségvetéshez még hozzá kell adni a Közvetlen kifizetéseket is, így az EMVA pénzügyi tervének összesítése a következő lesz.

Tengelyek	Támogatás mértéke	Közkidadás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
Axis I	77%	€238,110,000	€71,994,800	€310,104,800
Axis II	99%	€137,640,000	€1,073,800	€138,713,800
Axis III	87%	€148,470,000	€21,975,400	€170,445,400
Axis IV	83%	€13,430,000	€2,776,500	€16,206,500
Közvetlen kifizetések	100%	€22,570,000	€0	€22,570,000
	EMVA (EAFRD)	€560,220,000	€97,820,500	€658,040,500

VII.1.2 A KÖZÖS KIINDULÁSI, TELJESÍTMÉNY-, EREDMÉNY- ÉS HATÁSMUTATÓK³³

A közös kiindulási mutatók számszerűsítik a Probléma fa által megjelenített, adott állapot „diagnózisát”.

A közös teljesítmény-, eredmény- és hatásmutatók számszerűsítik a Cél fa által megjelenített „kezelés” eredményeit. A közös teljesítmény-, eredmény- és hatásmutatók számszerűsítik a kívánt állapotot, vagyis a jövőképet.

A Cél fa által megjelenített célok megvalósításának (a „kezelésnek”) az eszköze a költségvetés.

A fejlesztési koncepció végrehajtásának (az adott, kedvezőtlen állapotból meghatározott idő alatt, meghatározott források bevonásával, a kívánt állapotba való megérkezés) sikerességét a közös teljesítmény-, eredmény- és hatásmutatóknak a közös kiindulási mutatókhoz való viszonya határozza meg. (< 100%, = 100%, > 100%).

VII.1.2.1 EMVA (EAFRD) Kiindulási mutatók

Kiindulási mutatók³⁴ – (és egyéb lényeges kiegészítő) mutatók írják le az adott földrajzi térség aktuális helyzetét számszerűsített adatokkal, kiemelve a vidékfejlesztés erősségeit és gyengeségeit, egyenlőtlenségeit, szükségleteit és hiányosságait, valamint lehetőségeit.

Jelen dolgozat keretei nem teszik lehetővé az összes statisztikai adat begyűjtését, rendszerezését és feldolgozását.

A továbbiakban bemutatásra kerülő elemzések a térség 35 helységének adatai alapján készültek el.

I. KÖZÖS KIINDULÁSI MUTATÓK

1. A célkitűzésekkel kapcsolatos kiindulási mutatók

TENGELY	Mutató
Horizontális	1 Gazdasági fejlődés
	2 Foglalkoztatási ráta
	3 Munkanélküliség
1. TENGELY, A mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképességének javítása	4 Képzés és oktatás a mezőgazdaságban
	5 A mezőgazdasági népesség korszerkezete
	6 A munkaerő termelékenysége a mezőgazdaságban
	7 Bruttó állóeszköz-felhalmozás a mezőgazdaságban
	8 A foglalkoztatás fejlesztése az elsődleges ágazatban
	9 Gazdasági fejlődés az elsődleges ágazatban
	10 A munkaerő termelékenysége az élelmiszeriparban
	11 Bruttó állóeszköz-felhalmozás az élelmiszeriparban
	12 A foglalkoztatás fejlesztése az élelmiszeriparban
	13 Gazdasági fejlődés az élelmiszeriparban
	14 A munkaerő termelékenysége az erdészetben
	15 Bruttó állóeszköz-felhalmozás az erdészetben
	16 A félig önellátó gazdálkodás jelentősége az új tagállamokban

³³ COMMISSION REGULATION (EC) No 1974/2006 of 15 December 2006 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 1698/2005 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)

³⁴ Rural Development 2007-2013, HANDBOOK ON COMMON MONITORING AND EVALUATION FRAMEWORK, Guidance document, September 2006, Directorate General for Agriculture and Rural Development

TENGELY	Mutató
2. TENGELY, A környezet és a vidék fejlesztése földgazdálkodáson keresztül	
17	Biológiai sokféleség: A gazdaságban tartott madárpopulációk mezőgazdasági terület
18	Biológiai sokféleség: Magas természeti értékű mezőgazdasági terület és erdő
19	Biológiai sokféleség: Fafajok összetétele
20	Vízminőség: Bruttó tápanyagtartalom-egyensúly
21	Vízminőség: Nitrátokkal és növényvédő szerekkel történő szennyezés
22	Talaj: Talajerózióknak kitett területek
23	Talaj: Biogazdálkodás
24	Éghajlatváltozás: Megújuló energia előállítása a mezőgazdaságból és az erdészetből
25	Éghajlatváltozás: A megújuló energiának szentelt, használatban lévő mezőgazdasági terület
26	Éghajlatváltozás/levegőminőség: A mezőgazdaságból származó, üvegházhatást okozó gázkibocsátások
3. TENGELY, Az életminőség javítása a vidéki területeken és a gazdasági tevékenység diverzifikálására történő ösztönzés	
27	Más jövedelemszerző tevékenységgel rendelkező mezőgazdasági termelők
28	A foglalkoztatás fejlesztése a nem mezőgazdasági ágazatban
29	Gazdasági fejlődés a nem mezőgazdasági ágazatban
30	Az önálló vállalkozóként folytatott tevékenységek fejlesztése
31	Idegenforgalmi infrastruktúra a vidéki területen
32	Internet beüzemelése a vidéki területeken
33	A szolgáltatási ágazat fejlesztése
34	Nettó migráció
35	Élethosszig tartó tanulás a vidéki területeken
Leader	36 A helyi akciócsoportok fejlesztése

2. A kontextushoz kapcsolódó kiindulási mutatók

TENGELY	Mutató
Horizontális	
	1 A vidéki területek kijelölése
	2 A vidéki területek jelentősége
1. TENGELY, A mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképességének javítása	
	3 Mezőgazdasági földhasználat
	4 Mezőgazdasági üzemszerkezet
	5 Erdészet szerkezete
	6 Az erdő termelékenység
2. TENGELY, A környezet és a vidék fejlesztése földgazdálkodáson keresztül	
	7 A földfelszín növényzete
	8 Hátrányos helyzetű területek
	9 Külterjes gazdálkodási területek
	10 Natura 2000 terület
	11 Biológiai sokféleség: védett erdők
	12 Az erdőterületek fejlesztése
	13 Az erdei ökoszisztémák egészsége
	14 Vízhatalosság
	15 Vízfelhasználás
	16 Védelmi erdők, főként a talaj és a víz vonatkozásában

TENGELY	Mutató
3. TENGELY, Az életminőség javítása a vidéki területeken és a gazdasági tevékenység diverzifikálására történő ösztönzés	
	17 Népsűrűség
	18 Korszerkezet
	19 A gazdaság szerkezete
	20 A foglalkoztatás szerkezete
	21 Tartós munkanélküliség
	22 Oktatáshoz való hozzáférés
	23 Internetes infrastruktúra

A fenti adatok összegyűjtése és rendszerezése olyan rutinfeladat, melynek elvégzése különösebb

VII.1.2.2 EMVA (EAFRD) közös teljesítménymutatók Intézkedés leírása

Teljesítménymutató	Mutató értéke	Mértékegység
111 <i>szakképzési és tájékoztatási tevékenységek, beleértve a mezőgazdasági, az élelmiszer-és az erdészeti ágazatban a tudományos ismeretek és foglalkoztatottak számára az innovatív gyakorlat terjesztését;</i> a képzési napok száma a képzésben részt vevők száma	79,477 24,453	munkanap személy
112 <i>fiatal mezőgazdasági termelők elindítása;</i> a támogatott fiatal mezőgazdasági termelők száma a beruházások összvolumene	818 24,255,370	személy euro
113 <i>a mezőgazdasági termelők és a mezőgazdasági munkavállalók korai nyugdíjba vonulása;</i> a korai nyugdíjba vonult mezőgazdasági termelők száma a korai nyugdíjba vonult mezőgazdasági munkavállalók száma az átadott hektárok száma	600 300 1,500	személy személy ha
114 <i>tanácsadási szolgáltatások mezőgazdasági termelők és erdőgazdálkodók általi igénybevétele;</i> a támogatott mezőgazdasági termelők száma a támogatott erdőtulajdonosok száma	240 60	személy személy
121 <i>a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése;</i> a beruházási támogatásból részesülő gazdaságok száma a beruházások összvolumene	2,667 113,651,497	gazdaság euro
122 <i>az erdők gazdasági értékének növelése;</i> a beruházások összvolumene a beruházási támogatásból részesülő erdőgazdaságok száma	21,639,881 132	euro gazdaság
123 <i>a mezőgazdasági és erdészeti termékek értékének növelése;</i> a támogatott vállalkozások száma a beruházások összvolumene	192 165,697,586	vállalkozás euro
125 <i>a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás fejlesztésével és korszerűsítésével összefüggő infrastruktúra javítása és fejlesztése;</i> a támogatott műveletek száma a beruházások összvolumene	98 36,243,511	műveletek euro

Intézkedés leírása

	Teljesítménymutató	Mutató értéke	Mértékegység
141	<i>a szerkezetátalakítás alatt álló félig önellátó gazdaságok támogatása;</i> a támogatott félig önellátó gazdaságok száma	4,570	gazdaság
142	<i>termelői csoportok létrehozása;</i> a támogatott termelői csoportok száma	66	csoport
	a támogatott termelői csoportok árbevétele	299,280	euro
143	<i>tanácsadási szolgáltatások mezőgazdasági termelők számára</i> a támogatott mezőgazdasági termelők száma	4,976	személy
	a támogatott erdőtulajdonosok száma	3,000	személy
211	<i>a hegyvidéki mezőgazdasági termelőknek a természeti hátrány miatt nyújtott kifizetések;</i> a hegyvidéki területeken támogatott gazdaságok száma	25,200	gazdaság
	hegyvidéki területeken támogatott mezőgazdasági földterület	151,200	ha
212	<i>a hegyvidéki területeken kívüli hátrányos helyzetű területek mezőgazdasági termelőinek nyújtott kifizetések;</i> a hegyvidéki területeken kívüli hátrányos helyzetű területeken támogatott gazdaságok száma	17,950	gazdaság
	a hegyvidéki területeken kívüli hátrányos helyzetű területeken támogatott mezőgazdasági földterület területe	107,700	ha
213	<i>Natura 2000-kifizetések és a 2000/60/EK irányelvhez kapcsolódó kifizetések; mg-i területek</i> a Natura 2000 területeken/a 2000/60/EK irányelv alapján támogatott mezőgazdasági földterület	2,552	ha
	a Natura 2000 területeken/a 2000/60/EK irányelv alapján támogatott gazdaságok száma	2,100	gazdaság
214	<i>agrár-környezetvédelmi kifizetések;</i> a támogatásban részesülő gazdaságok és az egyéb gazdálkodók gazdaságainak száma	10,252	gazdaság
	az agrár-környezetvédelmi támogatás szerinti összes terület	179,880	ha
	az ezen intézkedés szerinti agrár-környezetvédelmi támogatás fizikai területe	153,780	ha
	a szerződések összes száma	11,992	szerződések
221	<i>mezőgazdasági földterület első erdősitése;</i> az erdősitési támogatásban részesülő kedvezményezettek száma	851	személy
	az erdősitett földterület hektárjainak száma	2,961	ha
223	<i>nem mezőgazdasági földterületek első erdősitése;</i> az erdősitési támogatásban részesülő kedvezményezettek száma	480	személy
	az erdősitett földterület hektárjainak száma	1,670	ha

Intézkedés leírása

Teljesítménymutató	Mutató értéke	Mértékegység
224 <i>Natura 2000-kifizetések; erdőgazdálkodás</i> a Natura 2000 területen támogatásban részesülő erdőgazdaságok száma a Natura 2000 területen a támogatott erdős földterület (ha)	24 34,493	gazdaság ha
312 <i>a mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása;</i> a támogatott/létrehozott mikrovállalkozások száma a beruházások összvolumene	605 36,475,166	mikrovállalkozás euro
313 <i>a turisztikai tevékenységek ösztönzése;</i> a támogatott új idegenforgalmi intézkedések száma a beruházások összvolumene	460 50,235,948	intézkedés euro
322 <i>a falvak megújítása és fejlesztése;</i> a beruházások összvolumene azon falvak száma, ahol intézkedéseket tettek	96,224,922 62	euro falu
341 <i>a készségek elsajátítására és az ösztönzésre irányuló intézkedés a helyi fejlesztési stratégia előkészítése és végrehajtása céljából;</i> a készségek elsajátítására és az ösztönzésre irányuló intézkedések számra az intézkedésekben részt vevők száma a támogatott köz- és magánszférabeli partnerségek száma	60 96 24	intézkedés szereplő partnerség
41 <i>helyi fejlesztési stratégiák;</i> a helyi akciócsoportok száma a helyi akciócsoportok tevékenységi területének teljes mérete a helyi akciócsoportok tevékenységi területén a lakosság összlétszáma a helyi akciócsoportok által finanszírozott projektek száma a támogatott kedvezményezettek száma	5 5,448 280,800 296 296	HACS ha személy projekt szereplő
421 <i>transznacionális és területek közötti együttműködés;</i> az együttműködési projektek száma az együttműködő helyi akciócsoportok száma	10 5	projekt HACS
4312 <i>a helyi akciócsoport működtetése, készségek elsajátítása, ösztönzés;</i> a támogatott intézkedések száma	130	intézkedés

VII.1.2.3 EMVA (EAFRD) közös eredménymutatók

Tengely/Célkitűzés	Mutató
A mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképességének javítása	(1) Mezőgazdasággal és/vagy erdészettel kapcsolatos képzési tevékenységet sikeresen befejező résztvevők száma
	(2) A bruttó hozzáadott érték növekedése a támogatott gazdaságokban/vállalkozásoknál
	(3) Az új termékeket és/vagy új technikákat bevezető gazdaságok/vállalkozások száma
	(4) Az elismert minőségi címkék/előírások szerinti mezőgazdasági termelés értéke
	(5) A piacra belépő gazdaságok száma
A környezet és a vidék földgazdálkodás segítségével történő fejlesztése	(6) Az alábbiakhoz hozzájáruló, sikeres földgazdálkodással érintett területek:
	(a) biológiai sokféleség és magas természeti értékű gazdaság/erdészet
	(b) vízminőség
	(c) éghajlatváltozás
	(d) talajminőség
(e) a marginalizáció és a földterület művelésből való kivonásának elkerülése	
Az életminőség javítása a vidéki területeken és a gazdasági tevékenységek diverzifikációjának előmozdítása	(7) A nem mezőgazdasági bruttó hozzáadott érték növekedése a támogatott vállalkozásoknál
	(8) A megteremtett munkahelyek bruttó száma
	(9) A turisták további száma
	(10) A javított szolgáltatásokból részesülő vidéki területeken élő népesség
	(11) Az internet térhódításának javulása a vidéki területeken
	(12) Valamely képzési tevékenységet sikeresen befejező résztvevők száma

Jelen dolgozat keretei nem teszik lehetővé a közös eredménymutatók meghatározását.

VII.1.2.4 EMVA (EAFRD) közös hatásmutatók

Mutatók

- 1 Gazdasági növekedés
- 2 Munkahelyteremtés
- 3 A munkaerő termelékenysége
- 4 A biológiai sokféleség csökkenésének visszafordítása
- 5 A magas természeti értékű mezőgazdasági és erdészeti területek fenntartása
- 6 A vízminőség javítása
- 7 Az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás

Jelen dolgozat keretei nem teszik lehetővé a közös hatásmutatók meghatározását.

VII.2. ERFA (ERDF) és KA (CF)

VII.2.1 ERFA (ERDF) pénzügyi terv

Intézkedés leírás	Támogatás mértéke	Közkiadás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
Rossz állapotban levő, elavult megyei úthálózatok	98%	€52,610,000	€1,052,200	€53,662,200
Egészségügyi szolgáltatások infrastruktúrájának rehabilitációja / korszerűsítése / felszerelése	98%	€10,420,000	€208,400	€10,628,400
Szociális szolgáltatások infrastruktúrájának rehabilitációja / korszerűsítése / fejlesztése	98%	€5,980,000	€119,600	€6,099,600
Krízishelyzetek elhárítását szolgáló operatív bázisok eszközfelszereltségének feljavítása	50%	€5,980,000	€2,990,000	€8,970,000
Egyetem előtti- és egyetemi oktatás folyamatos szakmai képzési infrastruktúrájának rehabilitációja / korszerűsítése / fejlesztés	85%	€17,100,000	€2,565,000	€19,665,000
Vállalkozásokat támogató regionális- és helyi érdekű szervezetek fenntartható fejlesztése	50%	€16,470,000	€8,235,000	€24,705,000
Szennyezett és használaton kívüli ipari telepek rehabilitációja és új tevékenységek fogadására való felkészítése	100%	€14,130,000	€0	€14,130,000
Mikro vállalkozások támogatása	85%	€13,630,000	€2,044,500	€15,674,500
A kulturális örökség restaurálása és fenntartható felhasználása valamint a járulékos infrastruktúra megteremtése / korszerűsítése	98%	€14,130,000	€282,600	€14,412,600
A természeti adottságok értékesítése és a vendéglátó szolgáltatások színvonalának emelése a turisztikai infrastruktúra megteremtése, fejlesztése, korszerűsítése által	85%	€19,810,000	€2,971,500	€22,781,500

Intézkedés leírás	Támogatás mértéke	Közkidás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
A térséget vonzóbb turisztikai célponttá tenni a szükséges infrastruktúra megteremtése és a lehetőségek népszerűsítése által	85%	€9,030,000	€1,354,500	€10,384,500
KKV -ra fókuszált termelési beruházások és piaci versenyre való felkészítés	50%	€60,440,000	€30,220,000	€90,660,000
Fenntartható vállalkozói szellem fejlesztése	70%	€26,990,000	€8,097,000	€35,087,000
K+F egyetemek/kutatóközpontok és vállalkozások részvételével a gazdaságban alkalmazható eredményekért	50%	€11,080,000	€5,540,000	€16,620,000
K+F és innováció támogatása a vállalkozások számára	50%	€17,020,000	€8,510,000	€25,530,000
Az IKT alkalmazásának támogatása	70%	€11,450,000	€3,435,000	€14,885,000
A korszerű elektronikus közszolgáltatások fejlesztése és hatékonyságának növelése	98%	€11,510,000	€230,200	€11,740,200
Az e-Gazdaság fejlesztése	50%	€10,620,000	€5,310,000	€15,930,000
Megújuló energiaforrások kihasználása	50%	€26,010,000	€13,005,000	€39,015,000
A víz- és szennyvíz hálózatok bővítése/korszerűsítése	98%	€196,000,000	€3,920,000	€199,920,000
Az integrált hulladék gazdálkodási rendszerek fejlesztése, a hulladék gazdálkodási infrastruktúra bővítése	98%	€59,470,000	€1,189,400	€60,659,400
A történelmileg szennyezett területek rehabilitálása	98%	€10,610,000	€212,200	€10,822,200
A biodiverzitás és a Natura 2000 területek infrastruktúrájának és gazdálkodási terveinek fejlesztése	80%	€12,900,000	€2,580,000	€15,480,000

Az önrész az önkormányzatokat, közintézményeket terheli a legkisebb mértékben.

VII.2.2 KA (CF) pénzügyi terv

Intézkedés leírás	Támogatás mértéke	Közkidás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
A városi távfűtési hálózatok felújítása	95%	€27,520,000	€1,376,000	€28,896,000

Az önrész az önkormányzatokat, közintézményeket terheli a legkisebb mértékben.

VII.2.3 A közös kiindulási, teljesítmény-, eredmény- és kiegészítő mutatók³⁵

A közös kiindulási mutatók számszerűsítik a Probléma fa által megjelenített, adott állapot „diagnózisát”.

A közös teljesítmény-, eredmény- és hatásmutatók számszerűsítik a Cél fa által megjelenített „kezelés” eredményeit. A közös teljesítmény-, eredmény- és hatásmutatók számszerűsítik a kívánt állapotot, vagyis a jövőképet.

A Cél fa által megjelenített célok megvalósításának (a „kezelésnek”) az eszköze a költségvetés.

A fejlesztési koncepció végrehajtásának (az adott, kedvezőtlen állapotból meghatározott idő alatt, meghatározott források bevonásával, a kívánt állapotba való megérkezés) sikerességét a közös teljesítmény-, eredmény- és hatásmutatóknak a közös kiindulási mutatókhoz való viszonya határozza meg. (< 100%, = 100%, > 100%).

VII.2.3.1 ERFA (ERFD) Kiindulási mutatók

Kiindulási mutatók – (és egyéb lényeges kiegészítő) mutatók írják le az adott földrajzi térség aktuális helyzetét számszerűsített adatokkal, kiemelve a vidékfejlesztés erősségeit és gyengeségeit, egyenlőtlenségeit, szükségleteit és hiányosságait, valamint lehetőségeit.

Jelen dolgozat keretei nem teszik lehetővé az összes statisztikai adat begyűjtését, rendszerezését és feldolgozását.

A továbbiakban bemutatásra kerülő elemzések a térség 35 helységének adatai alapján készültek el.

A kiindulási adatok összegyűjtése és rendszerezése olyan rutinfeladat, melynek elvégzése különösebb.

VII.2.3.2 ERFA (ERDF) közös teljesítmény- eredmény- és kiegészítő mutatók

Intézkedés leírása	

³⁵ EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL REGIONAL POLICY, Policy Development Evaluation, July 2009, The Programming Period 2007-2013, INDICATIVE GUIDELINES ON EVALUATION METHODS: REPORTING ON CORE INDICATORS FOR THE EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND AND THE COHESION FUND, Working Document No. 7

Intézkedés leírása	
Rossz állapotban levő, elavult megyei úthálózatok	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített megyei utak (TEN-T kivételével)	53 km
Felújított/ korszerűsített városi utak (TEN-T kivételével)	247 km
Felújított/ újonnan épített körgyűrűk (TEN-T kivételével)	13 km
Eredménymutató	
Nő az utasforgalom	10 %
Nő a teherforgalom (tranzit is)	10 %
Kiegészítő mutató	
Új közút (TEN-T kivételével) - új körgyűrűk	5 km
Felújított/korszerűsített közút (TEN-T kivételével) - körgyűrűk	8 km
Felújított/korszerűsített közút (TEN-T kivételével) - városi utak	25 km
Egészségügyi szolgáltatások infrastruktúrájának rehabilitációja / korszerűsítése / felszerelése	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ felszerelt egészségügyi intézmények	3 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt egészségügyi infrastruktúrát használó személyek	1,800 személy/nap
Szociális szolgáltatások infrastruktúrájának rehabilitációja / korszerűsítése / fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ bővített szociális intézmények	16 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt szociálisinfrastruktúrát használó személyek	600 személy
Krízishelyzetek elhárítását szolgáló operatív bázisok eszközfelszereltségének feljavítása	
Teljesítménymutató	
Felszerelt rohamegységek	31 egység
Eredménymutató	
A sürgősségi beavatkozásokat végrehajtó rohamcsapatok átlagos reakció ideje - vidéken	12 perc
A sürgősségi beavatkozásokat végrehajtó rohamcsapatok átlagos reakció ideje - városon	8 perc

Intézkedés leírása	
Egyetem előtti- és egyetemi oktatás folyamatos szakmai képzési infrastruktúrájának rehabilitációja / korszerűsítése / fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetem előtti oktatási intézmény	8 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetem előtti oktatási intézményi kampuszok	2 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt folyamatos szakoktatási központok	2 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetemi kampuszok	1 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ bővített egyetem előtti oktatást biztosító infrastruktúrát használó diákok	2,400 diák
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt/ bővített egyetem előtti oktatást biztosító infrastruktúrát használó, hátrányos helyzetű csoportokból származó diákok	300 diák
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt/ bővített folyamatos szakmai képzést támogató infrastruktúrát használó személyek	180 személy
A felújított/ korszerűsített/ bővített egyetemi kampuszokat használó diákok	120 diák
Vállalkozásokat támogató regionális- és helyi érdekű szervezetek fenntartható fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Vállalkozás támogató szervezetek	1 egység
Eredménymutató	
A vállalkozást támogató felépítmények foglaltsági aránya, a projekt lezárást követő második évében	50 %
A vállalkozást támogató felépítményekben keletkezett új munkahelyek	180 új munkahely
Szennyezett és használaton kívüli ipari telepek rehabilitációja és új tevékenységek fogadására való felkészítése	
Teljesítménymutató	
Intenzív ipari tevékenység nyomán szennyezett, használaton kívüli ipartelepek rehabilitálása és új gazdasági tevékenységre való előkészítése	30 ha
Eredménymutató	
Új munkahelyek	60 új munkahely
Mikro vállalkozások támogatása	
Teljesítménymutató	
Támogatott mikro vállalatok	90 vállalkozás
Eredménymutató	
A létrejött mikro vállalkozások által generált új munkahelyek	180 új munkahely

Intézkedés leírása	
A kulturális örökség restaurálása és fenntartható felhasználása valamint a járulékos infrastruktúra megteremtése / korszerűsítése	
Teljesítménymutató	
Idegenforgalmi projektek	6 projekt
Eredménymutató	
Új munkahelyek/ megőrzött munkahelyek	12 új/ megőrzött munkahely
A természeti adottságok értékesítése és a vendéglátó szolgáltatások színvonalának emelése a turisztikai infrastruktúra megteremtése, fejlesztése, korszerűsítése által	
Teljesítménymutató	
Turisztikai projektek	6 projekt
Támogatott KKV -k	18 KKV
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt turisztikai létesítményekbe érkező turisták	24,000 vendég
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt turisztikai létesítményekben kiaknázott	48,000 vendég-éjszaka
Új munkahelyek/ megőrzött munkahelyek	48 új/ megőrzött munkahely
A térséget vonzóbb turisztikai célponttá tenni a szükséges infrastruktúra megteremtése és a lehetőségek népszerűsítése által	
Teljesítménymutató	
Idegenforgalmi védjegyek támogatása	1 program
Országos Idegenforgalmi Tájékoztató	1 központ
Eredménymutató	
A Központok látogatói	60,000 látogató
WEB oldalak látogatói	90,000 látogató

Intézkedés leírása	
KKV -ra fókuszált termelési beruházások és piaci versenyre való felkészítés	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített megyei utak (TEN-T kivételével)	53 km
Felújított/ korszerűsített városi utak (TEN-T kivételével)	247 km
Felújított/ újonnan épített körgyűrűk (TEN-T kivételével)	13 km
Eredménymutató	
Nő az utasforgalom	10 %
Nő a teherforgalom (tranzit is)	10 %
Kiegészítő mutató	
Új közút (TEN-T kivételével) - új körgyűrűk	5 km
Felújított/korszerűsített közút (TEN-T kivételével) - körgyűrűk	8 km
Felújított/korszerűsített közút (TEN-T kivételével) - városi utak	25 km

Fenntartható vállalkozói szellem fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ felszerelt egészségügyi intézmények	3 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt egészségügyi infrastruktúrát használó személyek	1,800 személy/nap
K+F egyetemek/kutatóközpontok és vállalkozások részvételével a gazdaságban alkalmazható eredményekért	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ bővített szociális intézmények	16 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt szociális infrastruktúrát használó személyek	600 személy
K+F és innováció támogatása a vállalkozások számára	
Teljesítménymutató	
Felszerelt rohamegységek	31 egység
Eredménymutató	
A sürgősségi beavatkozásokat végrehajtó rohamcsapatok átlagos reakció ideje - vidéken	12 perc
A sürgősségi beavatkozásokat végrehajtó rohamcsapatok átlagos reakció ideje - városban	8 perc
Az IKT alkalmazásának támogatása	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetem előtti oktatási intézmény	8 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetem előtti oktatási intézményi kampuszok	2 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt folyamatos szakoktatási központok	2 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetemi kampuszok	1 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ bővített egyetem előtti oktatást biztosító infrastruktúrát használó diákok	2,400 diák
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt/ bővített egyetem előtti oktatást biztosító infrastruktúrát használó, hátrányos helyzetű csoportokból származó diákok	300 diák
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt/ bővített folyamatos szakmai képzést támogató infrastruktúrát használó személyek	180 személy
A felújított/ korszerűsített/ bővített egyetemi kampuszokat használó diákok	120 diák
A korszerű elektronikus közszolgáltatások fejlesztése és hatékonyságának növelése	
Teljesítménymutató	
Vállalkozás támogató szervezetek	1 egység
Eredménymutató	
A vállalkozást támogató felépítmények foglaltsági aránya, a projekt lezárását követően	50 %
A vállalkozást támogató felépítményekben keletkezett új munkahelyek	180 új munkahely

Az e-Gazdaság fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Intenzív ipari tevékenység nyomán szennyezett, használaton kívüli ipartelepek rehabilitálása és új gazdasági tevékenységre	30 ha
Eredménymutató	
Új munkahelyek	60 új munkahely
Megújuló energiaforrások kihasználása	
Teljesítménymutató	
Támogatott mikro vállalatok	90 vállalkozás
Eredménymutató	
A létrejött mikro vállalkozások által generált munkahelyek	180 új munkahely

Intézkedés leírása	
A víz- és szennyvíz hálózatok bővítése/korszerűsítése	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített megyei utak (TEN-T kivételével)	53 km
Felújított/ korszerűsített városi utak (TEN-T kivételével)	247 km
Felújított/ újonnan épített körgyűrűk (TEN-T kivételével)	13 km
Eredménymutató	
Nő az utasforgalom	10 %
Nő a teherforgalom (tranzit is)	10 %
Kiegészítő mutató	
Új közút (TEN-T kivételével) - új körgyűrűk	5 km
Felújított/korszerűsített közút (TEN-T kivételével) - körgyűrűk	8 km
Felújított/korszerűsített közút (TEN-T kivételével) - városi utak	25 km
Az integrált hulladék gazdálkodási rendszerek fejlesztése, a hulladék gazdálkodási infrastruktúra bővítése	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ felszerelt egészségügyi intézmények	3 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt egészségügyi infrastruktúrát használó	1,800 személy/nap
A történelmileg szennyezett területek rehabilitálása	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ bővített szociális intézmények	16 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt szociális infrastruktúrát használó személyek	600 személy

Intézkedés leírása	
A biodiverzitás és a Natura 2000 területek infrastruktúrájának és gazdálkodási terveinek fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Felszerelt rohamegységek	31 egység
Eredménymutató	
A sürgősségi beavatkozásokat végrehajtó rohamcsapatok átlagos reakció ideje - vidéken	12 perc
A sürgősségi beavatkozásokat végrehajtó rohamcsapatok átlagos reakció ideje - városban	8 perc

VII.2.3.3 KA (CF) közös teljesítmény- eredmény- és kiegészítő mutatók

Intézkedés leírása	
A kijelölt városi távfűtési rendszerek rehabilitálása	
Teljesítménymutató	
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetem előtti oktatási intézmény	8 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetem előtti oktatási intézményi kampuszok	2 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt folyamatos szakoktatási központok	2 egység
Felújított/ korszerűsített/ bővített/ felszerelt egyetemi kampuszok	1 egység
Eredménymutató	
A felújított/ korszerűsített/ bővített egyetem előtti oktatást biztosító infrastruktúrát használó diákok	2,400 diák
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt/ bővített egyetem előtti oktatást biztosító infrastruktúrát használó, hátrányos helyzetű csoportokból származó diákok	300 diák
A felújított/ korszerűsített/ felszerelt/ bővített folyamatos szakmai képzést támogató infrastruktúrát használó személyek	180 személy
A felújított/ korszerűsített/ bővített egyetemi kampuszokat használó diákok	120 diák

VII.3. ESZA (ESF)

Intézkedés leírás	Támogatás mértéke	Közkidás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
A szakmai oktatás és alapképzés elérhetősége	98%	€10,260,000	€205,200	€10,465,200
Minőségi felsőoktatás	98%	€7,330,000	€146,600	€7,476,600
Az oktatás és képzés humánerőforrásának fejlesztése	98%	€11,570,000	€231,400	€11,801,400
A folyamatos szakképzés minősége	98%	€10,870,000	€217,400	€11,087,400
Az élethosszig tartó tanulás és a munkaerőpiac összekapcsolása	98%	€12,070,000	€241,400	€12,311,400
Az oktatási rendszerből való korai kilépés megelőzése és korrigálása	98%	€12,880,000	€257,600	€13,137,600
Hozzáférés a folyamatos szakképzéshez	98%	€38,270,000	€765,400	€39,035,400
A vállalkozói kultúra terjesztése	98%	€10,820,000	€216,400	€11,036,400
A vállalkozások és vállalkozók alkalmazkodó készségének terjesztése	98%	€18,520,000	€370,400	€18,890,400
A szociális partnerek és a civil társadalom partneri kapcsolatainak és kezdeményezéseinek bátorítása	98%	€5,410,000	€108,200	€5,518,200
A foglalkoztatási intézkedések fejlesztése és gyakorlatba ültetése	98%	€11,910,000	€238,200	€12,148,200

A szociális gazdaság fejlesztése	98%	€25,750,000	€515,000	€26,265,000
A sebezhető csoportok munkaerő piaci hozzáféréseinek és részvételének javítása	98%	€6,040,000	€120,800	€6,160,800
A munkaerő piaci esélyegyenlőség támogatása	98%	€4,490,000	€89,800	€4,579,800
A befogadó munkaerő piac transz nacionális kezdeményezései	98%	€3,410,000	€68,200	€3,478,200

Intézkedés leírás	Támogatás mértéke	Közkidás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
Intézményi felépítmények felülvizsgálata, javaslatok megvalósítása, korszerű eszközök bevezetése, új struktúrák létrehozása (pl. hivatásos, jól képzett köztisztviselői kar létrehozása)	98%	€2,060,000	€41,200	€2,101,200
A teljesítmény alapú humánerőforrás menedzsment bevezetése	98%	€618,000	€12,360	€630,360
A közigazgatásban dolgozók menedzsment képzése	98%	€412,000	€8,240	€420,240
Megteremteni az egyetem utáni, közigazgatási vezető beosztású menedzser képzés tanrendjét	98%	€412,000	€8,240	€420,240
Megteremteni a közbeszerzési, IKT, idegen nyelv, projektfejlesztő, projekt menedzsment ismeretek a közigazgatásban - típusú képzési modulokat	98%	€618,000	€12,360	€630,360

Intézkedés leírás	Támogatás mértéke	Közkidás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
<i>A szervezeti hatékonyság növelése</i>	98%	€4,120,000	€82,400	€4,202,400
Megteremteni a központi és a decentralizált helyi közigazgatás közintézményei közötti együttműködés világos, egyértelmű eljárás rendszerét	98%	€2,522,000	€50,440	€2,572,440
Optimálissá és működőképessé tenni a decentralizált/ dekoncentrált közszolgáltatásokat	98%	€1,358,000	€27,160	€1,385,160

Intézkedés leírás	Támogatás mértéke	Közkidrás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
<i>A közszolgálatok ágazati decentralizációjának elősegítése</i>	98%	€3,880,000	€77,600	€3,957,600
A közszolgálatban alkalmazandó költség- és minőség szabványok létrehozása, tesztelése, gyakorlatba ültetése	98%	€100,000	€2,000	€102,000
Eljárásokat létrehozni a közigazgatási korlátok mérésére	98%	€100,000	€2,000	€102,000
A létező adatbázisokkal csereszabatos, átláthatóbb lesz az adónyilvántartási és begyűjtési rendszert létrehozó eljárás rendszer létrehozása	98%	€400,000	€8,000	€408,000
Gyorsabb, tervezettebb, szervezettebb (köz)szolgáltatások megteremtése (ideértve a hallgatólagos jóváhagyást, digitális ügyintézés, digitális dokumentum menedzsmentet)	98%	€400,000	€8,000	€408,000
A közszolgálatok teljesítményét értékelő rendszerének alkalmazását szolgáló training	98%	€100,000	€2,000	€102,000
Az adófizetőket zavaró közigazgatási akadály behatárolása és elemzése és leépítése	98%	€300,000	€6,000	€306,000
Menedzsment rendszerek bevezetése és üzemeltetése, ideértve az EMAS-t is	98%	€200,000	€4,000	€204,000
Digitális eszközök (adatbázisok, portálok) használata a közigazgatásban	98%	€200,000	€4,000	€204,000
Megteremteni és használni a közszolgálat minőségi mutatóit leíró keret dokumentumokat	98%	€200,000	€4,000	€204,000
<i>A közszolgáltatások minőségének és hatékonyságának növelése</i>	98%	€2,000,000	€40,000	€2,040,000

Az önrész az önkormányzatokat, közintézményeket terheli a legkisebb mértékben.

VII.3.1.1 ESZA (ESF) közös teljesítmény- eredmény- és kiegészítő mutatók

Intézkedés leírása	
A szakmai oktatás és alapképzés elérhetősége	
Teljesítménymutató	
Támogatott iskola	390 iskola
Oktatásban/ képzésben dolgozó (nem tanárok) képzésben részesülő személyek	90 személy
Eredménymutató	
Minőségbiztosítási akkreditációt szerzett iskolák aránya	80 %
Elismert képzéseket megszerző oktatók/képzők aránya	97 %
Kiegészítő mutató	
Allokációk	%
Stratégiai projektek	20 %
Támogatott projektek	80 %
A jó minőségű alapoktatást támogató	
a. típus szerint	
a.1. Stratégiai projektek	3 projekt
a.2. Támogatott projektek	120 projekt
b. Tartalom szerint (Stratégiai projektek)	
b.1. az alapoktatás és alapképzés tervezésének és irányításának javítása	1 projekt
b.2. minőségbiztosító rendszerek fejlesztése és alkalmazása	1 projekt
b.3. tanterv kidolgozása	1 projekt
b.4. az oktatáshoz való hozzáférés könnyítése és a járulékos szolgáltatások javítása	1 projekt
b.5. innováció az alapoktatás és alapképzés javításáért	1 projekt
b.6. más	1 projekt
Támogatott, szakmai képzést nyújtó szervezetek	390 szervezet
Oktatásban és képzésben dolgozók képzése/ ráképzése	900 képzés
- nők	495 személy
Pályaválasztási tanácsadást és járulékos szolgáltatásokat használó diákok	30,000 személy
Kifejlesztett szabványok és eljárások	15 szabvány
Havi átlagos önkéntes órák és közösségnek hasznos tevékenységek	1 program
A minőségbiztosítási követelményeknek megfelelő, szakmai képzést nyújtó szervezetek	390 szervezet
Képzésen/ ráképzésen résztvevő, oklevelet szerzett alkalmazottak	900 személy

Intézkedés leírása	
Felújított/ kezdeményezett és elfogadott/ alkalmazott szabványok és eljárások	6 szabvány
Javuló teljesítményű, pályaválasztási tanácsadást és járulékos szolgáltatásokat használó diákok aránya	75 %
Minőségi felsőoktatás	
Teljesítménymutató	
Támogatott egyetem	4 egyetem
Eredménymutató	
Minőségbiztosítási akkreditációt szerzett egyetemek aránya	90 %
Kiegészítő mutató	
Támogatás értéke	
a. Stratégiai projektek	20 %
b. Támogatott projektek	80 %
Támogatott projektek	12 projekt
a. Stratégiai projektek	2 projekt
b. Támogatott projektek	11 projekt
Felsőoktatásban kifejlesztett/ megújított	4 képzés
Képzést nyert személyek	30 személy
Az országos képzési nyilvántartó által elismert egyetemi/ mesteri program	26 képzés
Elismert képzés	4 képzés
Az országos képzési nyilvántartó által elismert egyetemi/ mesteri programok aránya	100 %
Az egyetemeken keresztül támogatott programokban résztvevő diákok	12,000 személy

Intézkedés leírása	
Az oktatás és képzés humánerőforrásának fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Oktatásban/ képzésben dolgozó képzésben részesülő személyek	3,600 személy
Eredménymutató	
Elismert képzéseket megszerző oktatók/képzők aránya	97 %
Kiegészítő mutató	
Támogatás értéke	
Stratégiai projektek (%)	20 %
Támogatott projektek (%)	80 %
EU forrásokból támogatott projektek	18 projekt
a. Stratégiai projektek	3 projekt
b. Támogatott projektek	15 projekt
Elismert képzéseket megszerző oktatók/képzők	3,600 személy
a. nők	1,980 személy
b. vidéki térség	1,440 személy
Oktatásban/ képzésben dolgozók pályakezdési támogatása	300 személy
a. nők	165 személy
b. vidéki térség	120 személy
Oktatásban/ képzésben dolgozó, képzési/ ráképzési oklevelet szerző személyek	3,492 személy
a. nők	1,921 személy
b. vidéki térség	1,397 személy

Intézkedés leírása	
A folyamatos szakképzés minősége	
Teljesítménymutató	
Minőségbiztosítást bevezető, támogatott, élethosszig tartó képzést kínáló szolgáltató	300 szolgáltató
Élethosszig tartó képzések	42 képzés
Eredménymutató	
Minőségbiztosítási akkreditációt szerzett élethosszig tartó képzést biztosító intézmények aránya	80 %
Kiegészítő mutató	
Támogatás értéke	
a. Stratégiai projektek	20 %
b. Támogatott projektek	80 %
EU forrásokból támogatott projektek	304 projekt
a. Stratégiai projektek	1 projekt
b. Támogatott projektek	303 projekt
Képzést nyert személyek (ágazati bizottságokból is)	450 személy
- nők	248 személy
Az élethosszig tartó tanulási rendszer javítását támogató felmérések, tanulmányok	4 tanulmány
Képzést nyert személyek (ágazati bizottságokból is) aránya	90 %
Az élethosszig tartó tanulás és a munkaerőpiac összekapcsolása	
Teljesítménymutató	
Az iskolából a munkaerőpiacra belépő, támogatott személyek	9,000 személy
Szakmai pályafutási tanácsadásban részesülők	24,000 személy
Eredménymutató	
Az iskolából a munkaerő piacra belépők illetve az utólag képzésen résztvevők aránya	4 %
Kiegészítő mutató	
Az oktatásból a munkaerő piacra való belépést támogató projektek	33 projekt
Tevékenységükkel az oktatásból a munkaerő piacra való belépést támogató inaskodást felügyelő mesterek, tutorok	570 személy
Tevékenységükkel az oktatásból a munkaerő piacra való belépést támogató inaskodást felügyelő mentorok	57 személy
Kiképzett pályaválasztási tanácsadó	150 személy
Iskolák, egyetemek, vállalkozások és más intézmények közötti, az oktatásból a munkaerő piacra való belépést támogató partnerségek	180 partnerség
Az oktatásból a munkaerő piacra belépő, támogatott személyek aránya	65 %

Intézkedés leírása	
Az oktatási rendszerből való korai kilépés megelőzése és korrigálása	
Teljesítménymutató	
"Második esély" típusú programokban résztvevő személyek	2,100 személy
- nők	720 személy
Eredménymutató	
A "második esély" típusú programokban résztvevők aránya	75 %
Kiegészítő mutató	
Az oktatási rendszer korai elhagyását csökkentő projektek	40 projekt
a. típus szerint	1 projekt
a.1. Stratégiai projektek	1 projekt
a.2. Támogatott projektek	39 projekt
b. hatás szerint	1 projekt
a. megelőző	32 projekt
b. korrekciós	8 projekt
Az oktatási rendszer korai elhagyását csökkentő tevékenységek során tanácsadásban részesített diákok	24,000 személy
"Második esély" típusú programokban	2,100 személy
- nők	720 személy
Hozzáférés a folyamatos szakképzéshez	
Teljesítménymutató	
Élethosszig tartó képzésekben résztvevők	21,600 személy
- nők	9,600 személy
Eredménymutató	
A saját személyzetüknek élethosszig tartó képzést biztosító vállalatok aránya	20 %
Az élethosszig tartó képzéseken résztvevők	90 %
Kiegészítő mutató	
Saját alkalmazottaik élethosszig tartó képzésben való részvételét támogató	381 vállalkozás
Az élethosszig tartó (át)képzésben részvevő alkalmazottak	21,600 személy
Az élethosszig tartó képzés eléréshez segítséget nyújtó projekteken megszólított személyek	21,600 személy
Az élethosszig tartó elismert képzésben résztvevők aránya	90 %
Saját alkalmazottaik élethosszig tartó képzésben való részvételét támogató	20 %

Intézkedés leírása	
A vállalkozói kultúra terjesztése	
Teljesítménymutató	
Vállalkozás indítási képzésen résztvevők	1,800 személy
- nők	900 személy
Eredménymutató	
A képzéseken résztvevő és új vállalkozásba kezdő hallgatók aránya	35 %
Kiegészítő mutató	
Vál lakozói kultúrát fejlesztő és vállalkozás indításához képzést nyújtó projektek	22 projekt
A vállalkozások és vállalkozók alkalmazkodó készségének terjesztése	
Teljesítménymutató	
A munka- menedzsment és szervezés képzésben résztvevő hallgatók	900 személy
- nők	300 személy
A kompetenciák megújítása/ javítása képzéseken résztvevő hallgatók	16,800 személy
- orvos	600 személy
- orvos asszisztens	3,600 személy
Eredménymutató	
A munka- menedzsment és szervezés képzést nyert hallgatók aránya	80 %
A kompetenciák megújításában/ javításában képzést nyert hallgatók aránya	80 %
A szociális partnerek és a civil társadalom partneri kapcsolatainak és kezdeményezéseinek bátorítása	
Teljesítménymutató	
A közösség számára szolgáltatást nyújtó, támogatott szociális partnerek, szervezetek	30 személy
Eredménymutató	
A közösség számára szolgáltatást nyújtó, támogatott szociális partnerek, szervezetek	50 %

Intézkedés leírása	
A foglalkoztatási intézkedések fejlesztése és gyakorlatba ültetése	
Teljesítménymutató	
Az integrált programokban részvevő és minősítést nyert tartósan munkanélküliek	3,900 személy
- nők	780 személy
- fiatalok	960 személy
Eredménymutató	
Az integrált programokban részvevő és minősítést nyert tartósan munkanélküliek	60 %
Kiegészítő mutató	
Az integrációs programokban résztvevő, a befejezéstől számított 6 hónapon belül munkapiacra belépő vagy újabb étképzést vállaló személyek aránya	25 %
A szociális gazdaság fejlesztése	
Teljesítménymutató	
Létrehozott szociális gazdaság intézmény	50 intézmény
A társadalmi befogadás terén tartott képzéseken oklevelet nyert hallgatók	600 személy
Eredménymutató	
Létrehozott új munkahelyek	300 új munkahely
A társadalmi befogadás terén tartott képzéseken oklevelet nyert hallgatók aránya	85 %
Kiegészítő mutató	
Tájékoztató tevékenységek/kampányok	3 program
A szociális inklúzióval foglalkozó szakértőket képző tanfolyamok résztvevői	600 személy
A szociális inklúzióval foglalkozó szakértőket képző tanfolyamok oklevelet nyerő résztvevőinek aránya	85 %

Intézkedés leírása	
A sebezhető csoportok munkaerő piaci hozzáféréseinek és részvételének javítása	
Teljesítménymutató	
A hátrányos helyzetű csoportoknak szervezett képző/ átképző programokon oklevelet	7,800 személy
- romák	3,900 személy
- fogyatékkal élők	1,230 személy
- állami gondozásból kilépő fiatalok	324 személy
Függőségi viszonyban élő támogatottak	2,400 személy
Eredménymutató	
A hátrányos helyzetű csoportoknak szervezett képző/ átképző programokon oklevelet szerzők aránya	55 %
- romák	60 %
- fogyatékkal élők	60 %
- állami gondozásból kilépő fiatalok	50 %
Kiegészítő mutató	
Az integrációs programokban résztvevő, a befejezéstől számított 6 hónapon belül munkapiacra belépő vagy újabb étképzést vállaló személyek aránya	15 %
A munkaerő piaci esélyegyenlőség támogatása	
Teljesítménymutató	
A képző/ átképző programokon résztvevő nők	1,200 személy
Eredménymutató	
A képző/ átképző programokon oklevelet szerzők aránya	55 %
Kiegészítő mutató	
Tájékoztató tevékenységek/kampányok	2 program
Vállalkozási/ pályafutási tanácsadás vállalkozást indító/ pályájukat alakító nőknek	300
Az (át)képző tanfolyamokon oklevelet nyerő résztvevőinek nők aránya	75 %
Karrierjükbe fejlődő, pályafutási tanácsadásban részt vevő	15 %
Vállalkozást indító, vállalkozási tanácsadásban részt vevő	10 %

Intézkedés leírása	
A befogadó munkaerő piac transz nacionális kezdeményezései	
Teljesítménymutató	
Nemzetközi együttműködések	7 projektek
Kiegészítő mutató	
Foglalkoztatást és inklúziót elősegítő közös programok	2 program
Transznacionális összehasonlító tanulmányok	1 tanulmány
Tapasztalat cserét támogató partnerségek	4 partnerség
A tartósan munkanélküliek inklúzióját és foglalkoztatását érintő tudástranszfer	2 %

Intézkedés leírása	
A szervezeti hatékonyság növelése	
Teljesítménymutató	
Felülvizsgált ágazati (egészségügy, egyetem előtti oktatás, szociális tevékenységek)	2 struktúra
Felülvizsgált ágazati struktúrák - központi szint	54 struktúra
Felülvizsgált ágazati struktúrák - helyi szint	24 struktúra
Képzési nap(/ résztvevő)	12,432 nap
Képzési modulok	1 modul
Új/ átszervezett működő struktúra	17 struktúra
ESZA támogatott képzéseken oklevelet szerzett személyzet	4,500 személy

Intézkedés leírása	
A közszolgáltatások minőségének és hatékonyságának növelése	
Teljesítménymutató	
Kiemelt ágazatra vonatkozó minőségi és költség szabvány	1 tanulmány
Az adó eredményesebb begyűjtésének segédkönyve	1 kiadvány
Képzési nap(/ résztvevő)	630 nap
A közigazgatás egyszerűsítését célzó	15 kiadvány
Eredménymutató	
Kiemelt ágazatok melyekben minőségi és költség szabványokat alkalmaznak	1 ágazat
A helyi adók és illetékek begyűjtési rátája	95 %
A közszolgálatok ágazati decentralizációjának elősegítése	
Teljesítménymutató	
Városi önkormányzatokban felülvizsgált struktúrák	6 struktúra
Megyei önkormányzatokban felülvizsgált struktúrák	3 struktúra
A decentralizációt támogató segédkönyv/ tanulmány/ jelentés	2 kiadvány
Képzési nap(/ résztvevő)	1,878 nap
Eredménymutató	
Városi önkormányzatokban működő, decentralizált struktúrák	6 struktúra
Megyei önkormányzatokban működő, decentralizált struktúrák	3 struktúra

A térség tehát minimum 700,000€, de akár 1,422,000€ támogatást is megszerezhet, ami az önrésszel együtt több mint 1,630,000€ beruházást jelent.

	Közkiadás	Magánkiadás (Önrész)	Összes költség
EAFRD	€560,220,000	€97,985,171	€658,205,171
ERDF	€633,390,000	€104,072,100	€737,462,100
CF	€27,520,000	€1,376,000	€28,896,000
ESF	€201,660,000	€4,033,200	€205,693,200
TOTAL	€1,422,790,000	€207,466,471	€1,630,256,471

Ez bizony évi több mint 232,000,000€ beruházást jelent.

VIII. Logikai Keretmátrixok – Matrice Cadru Logic – Logical Framework Matrix

Logikai Keretmátrixot kell készíteni minden ágazat számára és ágazatonként kell elvégezni a kockázat elemzést is.

Jelen dolgozat keretei között a piramis csúcsának, a Közös Stratégiai Keret logikai mátrixának és a vonatkozó kockázatelemzésnek (probabilisztikus érzékenység elemzés nélkül) bemutatását teszi lehetővé.

VIII.1. Közös Stratégiai Keret (KSK) Logikai Keretmátrixa

Támogatási logika		Objektíven igazolható eredményességi mutatók	Ellenőrzés forrásai és eszközei	Feltételezések
Átfogó célkitűzések	I. A fenntartható vidékfejlesztés elősegítése a Közösségen belül, a közös agrárpolitika piac- és jövedelemtámogatási politikáit, a kohéziós politikát és a közös halászati politikát kiegészítő jelleggel ³⁶	DG EUROSTAT mutatók	DG AGRI: A KAP –ról készült átfogó jelentések: Videkfejlesztés az EU –ban, statisztikai-gazdasági információk	
	II. A kibővített Európai Unió gazdasági és társadalmi kohéziójának erősítése, hogy ez által támogassa a Közösség harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődését: Konvergencia és Európai Területi Együttműködés megvalósítása ³⁷		DG Regional Policy: Helyzetjelentések a gazdasági és társadalmi kohézióról	

³⁶ COUNCIL REGULATION (EC) No 1698/2005 of 20 September 2005 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)

³⁷ COUNCIL REGULATION (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006 laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1260/1999

Támogatási logika		Objektív en igazolható eredményességi mutatók	Ellenőrzés forrásai és eszközei	Feltételezések
A projekt célja	I. Fenntartható vidékfejlesztés: élelmiszergazdaság, környezet, valamint a szélesebb értelemben vett vidéki gazdaság és vidéki népesség - hogy a vidéki területek ki tudják használni a bennük rejlő lehetőségeket mint befektetésre, munkára és életre alkalmas helyek ³⁸	KÖZÖS HATÁS MUTATÓK ³⁹	A fejlesztési terv forrásallokációihoz csatolt, az elszámolt pályázatok jelentéseinek adataiból adódó HTÁSMUTATÓK	A központi kormányzat gazdasági- és pénzügyi politikái stabilná és kiszámíthatóvá válnak.
	II. 1. Konvergencia: felgyorsítja a konvergencia folyamatát azáltal, hogy a fizikai és emberi tőkébe való jobb minőségű beruházással javítja a növekedés és a foglalkoztatás feltételeit, fokozza az innováció és a tudásalapú társadalom fejlődését, a gazdasági és társadalmi változásokhoz való alkalmazkodóképességet, a környezet védelmét és állapotának javítását, és a közigazgatás hatékonyságát II. 2. Európai Területi Együttműködés: erősíti a határokon átnyúló együttműködést közös helyi és regionális kezdeményezések útján, a transznacionális együttműködést az integrált területi fejlődéshez vezető, a közösségi prioritásokhoz kapcsolódó intézkedések révén, valamint az interregionális együttműködést és tapasztalatcserét a megfelelő területi szinten	KÖZÖS HATÁSMUTATÓK ⁴⁰		

³⁸ COUNCIL DECISION of 20 February 2006 on Community strategic guidelines for rural development (programming period 2007 to 2013), (2006/144/EC)

³⁹ COMMISSION REGULATION (EC) No 1974/2006 of 15 December 2006 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 1698/2005 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)

⁴⁰ EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL REGIONAL POLICY, Thematic development , impact, evaluation and innovative actions, Evaluation and additionality, August 2006

Támogatási logika		Objektíven igazolható eredményességi mutatók	Ellenőrzés forrásai és eszközei	Feltételezések
Várt eredmény	I. 1. Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége I. 2. Javul a környezet és a vidék minősége I. 3. A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása I. 4. LEADER I. 5. Közvetlen mezőgazdasági kifizetések	KÖZÖS KIINDULÁSI, TELJESÍTMÉNY- és EREDMÉNYMUTATÓK ⁴¹	INSSE adatok	• A térségben az országos átlaghoz közelít a 100 km² -re jutó közút- és vasúthálózat sűrűsége, a telekommunikációs infrastruktúra, a lakásállomány ellátottsága • A Natura 2000 térségeknek lesznek gazdálkodási tervei, infrastruktúrája, a védett övezetekben több lesz a szakember • Nem égetik a tarlókat és a legelőket • Csökken a menedzsment és szakmai kompetenciák hiánya az épített örökség védelmezés hasznosítás terén • A kézműipar termékei könnyebben jutnak piachoz • Csökken az előregedés üteme • Az aktív lakosság összetétele javul - csökken az aktív lakosság körében tapasztalható munkanélküliség • Csökken az 1,000 személyre számított függőségi index • A kisvárosok szolgáltató- és kereskedelmi ágazatai, fizetőképes kereslet miatt, fejlődni kezdenek • A vidéki településeken nő a gazdasági aktivitás, csökken a kényszervállalkozások száma • Javulnak a lakosság népegészségügyi mutatói • Javul az oktatás minősége • Javul az egészségügy finanszírozása • A termelők kevésbé elutasítóak vagy érdektelenek a társulási formákkal szemben • Csökken az elszegényedés üteme • Nő az egészségesebb életvitel előfordulása • Javul a vidéki lakosság vállalkozási képessége, innovációs készsége, gazdasági aktivitása • Javul a partnerségeket létrehozó képesség
	II. 1. Megvalósulnak a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei, vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet II. 2. Nem növekedik a lemaradás fenntartható fejlődés elveit tiszteletben tartó, átlagos EU -s termelékenységhez képest II. 3. Korszerűbb, javuló hatékonyságú közszolgálat II. 4. Javul a humán erőforrás versenyképessége, a munkaerőpiac inkluzívabb lesz II. 5. Esély lesz az élhető környezet megteremtésére és fenntartására, javulnak az életkörülmények	KÖZÖS KIINDULÁSI, TELJESÍTMÉNY- és EREDMÉNYMUTATÓK ⁴²		

⁴¹ COMMISSION REGULATION (EC) No 1974/2006 of 15 December 2006 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 1698/2005 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)

⁴² EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL REGIONAL POLICY, Thematic development , impact, evaluation and innovative actions, Evaluation and additionality, August 2006

Támogatási logika Tevékenységek	Objektíven igazolható eredményességi mutatók Eszközök:	Ellenőrzés forrásai és eszközei Források:	Feltételezések
Támogatások menedzsmentje	A pénzügyi tervekhez mellékelt mutatók: Szakemberek, berendezések, képzés, tanulmányok, anyagok, üzemeltetési eszközök, stb. az EU Bizottsága vonatkozó Rendeleteinek értelmében	A pénzügyi tervek végrehajtási mutatói: megkötött szerződések, elszámolt támogatások, lezárt pályázatok	A térségben sikerül támogatható projektek megtervezni és jó pályázatokat generálni. <i>Külső feltételek:</i> Létezik áttekinthető, kiszámítható, számon kérhető, meritokratikus pályáztatási rendszer <i>Kockázatok:</i> Nem javul a központi közigazgatás kiszámíthatósága és következetessége Önerő előteremthető
	EAFRD: €560,220,000	Költségek €658,205,171	
	ERDF: €633,390,000	€737,462,100	
	ESF: €201,660,000	€205,693,200	
	CF: €27,520,000	€28,896,000	
			Léteznek EU források. Létezik a térségben működő, kellően felkészült, megfelelő igazgatási képességgel rendelkező intézményrendszer. A térség szereplőiben létezik projekt generáló képesség.

IX. Kockázat elemzés – Analiza riscurilor – Risk Analysis

A Logikai Keretmátrix alapján a következő feladatokat kell a fejlesztési terv végrehajtása:

		Feladat	€ x 1,000
1	I.	I.Fenntartható vidékfejlesztés	€658,205
2	<i>I.1</i>	<i>A vidéki területek mint befektetésre, munkára és életre alkalmas helyek</i>	<i>€658,205</i>
3	I.1.1	Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége	€310,166
4	I.1.2	Javul a környezet és a vidék minősége	€138,714
5	I.1.3	A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása	€170,550
6	I.1.4	LEADER	€16,205
7	I.1.5	Közvetlen mezőgazdasági kifizetések	€22,570
8	II.	A kibővített Európai Unió gazdasági és társadalmi kohéziójának erősítése	€967,849
9	<i>II.1</i>	<i>Konvergencia</i>	<i>€967,849</i>
10	II.1.1	A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei, vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet	€201,113
11	II.1.2	Nem növekedik a lemaradás fenntartható fejlődés elveit tiszteletben tartó, átlagos EU -s termelékenységhez képest	€249,467
12	II.1.3	Korszerűbb, javuló hatékonyságú közszolgálat	€8,099
13	II.1.4	Javul a humán erőforrás versenyképessége, a munkaerőpiac inkluzívabb lesz	€193,392
14	II.1.5	Esély lesz az élhető környezet megteremtésére és fenntartására, javulnak az életkörülmények	€315,778
15	<i>II.2</i>	<i>Európai Területi Együttműködés</i>	<i>€0</i>

IX.1. Kockázatok listája

A SWOT elemzés alapján a Átfogó (Globális) és Helyi (Lokális) kockázatokkal számoltunk.

Kockázat: Gyengülnek a lakosság népegészségügyi mutatói

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		1%	Csökken a termelékenység	Nagy: 65.0

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Átfogó kockázat	0%	0%	1%	Trianguláris

Kockázat: Gyengülnek a lakosság népegészségügyi mutatói

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		1%	Csökken a termelékenység	Nagy: 65.0

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Átfogó kockázat	0%	0%	1%	Trianguláris

Kockázat: Elsorvadnak a kisvárosok szolgáltató- és kereskedelmi ágazatai; fizetőképes kereslet hiánya miatt

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonsága

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 10: A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei; vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet	Yes		75%	Csökken a minőség	Közepes: 60.0

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Feladat 10: A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei; vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet	0%		100%	Uniform

Kockázat: Elsorvadnak a kisvárosok szolgáltató- és kereskedelmi ágazatai; fizetőképes kereslet hiánya miatt

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 10: A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei; vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet	Yes		75%	Csökken a minőség	Közepes: 60.0

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Feladat 10: A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei; vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet	0%		100%	Uniform

Kockázat: Nő az elszegényedés üteme

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		55%	Késve alkalmaznak új technológiákat	Nagy: 65.0

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Átfogó kockázat	0%	15%	100%	Trianguláris

Kockázat: Nem csökken az 1;000 személyre számított függőségi index

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		85%	Relatív késés	25

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Átfogó kockázat	0%	15%	100%	Trianguláris

Kockázat: A kézműipar termékei nehezen jutnak piachoz

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 5: A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása	Yes		80%	Relatív költségnövekedés	65

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Feladat 5: A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása	0%	15%	75%	Trianguláris

Kockázat: Csökken a lakosság vállalkozási képessége; innovációs készsége; gazdasági aktivitása

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 11: Nem növekedik a lemaradás fenntartható fejlődés elveit tiszteletben tartó; átlagos EU -s termelékenységhez képest	Yes		55%	Relatív késés	60

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Feladat 11: Nem növekedik a lemaradás fenntartható fejlődés elveit tiszteletben tartó; átlagos EU -s termelékenységhez képest	0%	25%	100%	Trianguláris

Kockázat: Romlik a központi közigazgatás kiszámíthatósága és következetessége

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		65%	Relatív késés	60

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Átfogó kockázat	0%	15%	100%	Trianguláris

Kockázat: A térségben marad az országos átlag alatti 100 km² -re jutó közút- és vasúthálózat sűrűsége; a telekommunikációs infrastruktúra; a lakásállomány ellátottsága

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 5: A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása	Yes		95%	Relatív költségnövekedés	50
<u>Feladat</u>	Feladat 10: A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei; vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet	Yes		95%	Relatív költségnövekedés	50
<u>A kockázat időpontjai:</u>						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Feladat 5: A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása	0%		100%	Uniform	
Feladat	Feladat 10: A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei; vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet	0%		100%	Uniform	

Kockázat: A Natura 2000 térségeknek nem lesznek gazdálkodási tervei; infrastruktúrája; a védett övezetekben nem lesz több a szakember

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 4: Javul a környezet és a vidék minősége	Yes		65%	Környezeti károk	Közepes: 60.0
A kockázat időpontjai:						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Feladat 4: Javul a környezet és a vidék minősége	0%		100%	Uniform	

Kockázat: A térségben nem sikerül támogatható projektek megtervezni és jó pályázatokat generálni

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2002. július 11.
Regisztrálás dátuma	2002. július 11.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		45%	Feladat vége	
A kockázat időpontjai:						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Átfogó kockázat	0%	15%	75%	Trianguláris	

Kockázat: Gyengül az oktatás minősége

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 13: Javul a humánerőforrás versenyképessége; a munkaerőpiac inkluzívabb lesz	Yes		45%	Csökken a minőség	Gyenge: 30.0
A kockázat időpontjai:						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Feladat 13: Javul a humánerőforrás versenyképessége; a munkaerőpiac inkluzívabb lesz	0%	15%	100%	Trianguláris	

Kockázat: Csökken a lakosság vállalászási képessége; innovációs készsége; gazdasági aktivitása

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 3: Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége	Yes		65%	Csökken a termelékenység	Nagy: 80.0
A kockázat időpontjai:						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Feladat 3: Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége	0%	10%	100%	Trianguláris	

Kockázat: Csökken az egészségesebb életvitel előfordulása

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 13: Javul a humánerőforrás versenyképessége; a munkaerőpiac inkluzívabb lesz	Yes		55%	Csökken a minőség	Közepes: 45.0
A kockázat időpontjai:						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Feladat 13: Javul a humánerőforrás versenyképessége; a munkaerőpiac inkluzívabb lesz	0%	0%	100%	Trianguláris	

Kockázat: Tovább égetik a tarlókat és a legelőket

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 4: Javul a környezet és a vidék minősége	Yes		85%	Környezeti károk	Nagy: 80.0

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Feladat 4: Javul a környezet és a vidék minősége	0%		100%	Uniform

Kockázat: Marad a menedzsment és szakmai kompetenciák hiánya az épített örökség védelmezés hasznosítás terén

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 5: A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása	Yes		80%	Csökken a minőség	Nagy: 75.0
<u>A kockázat időpontjai:</u>						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Feladat 5: A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása	0%	25%	75%	Trianguláris	

Kockázat: Az aktív lakosság összetétele marad - no az aktív lakosság körében tapasztalható munkanélküliség

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		85%	Csökken a termelékenység	Nagy: 75.0
<u>A kockázat időpontjai:</u>						
Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás	
Feladat	Átfogó kockázat	0%	15%	100%	Trianguláris	

Kockázat: A termelők elutasítóak vagy érdektelenek a társulási formákkal szemben

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 3: Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége	Yes		75%	Relatív költségnövekedés	55
Feladat	Feladat 6: LEADER	Yes		75%	Relatív költségnövekedés	55

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Feladat 3: Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége	0%	10%	100%	Trianguláris
Feladat	Feladat 6: LEADER	0%		100%	Trianguláris

Kockázat: Csökken a partnerségeket létrehozó képesség

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Feladat 6: LEADER	Yes		15%	Relatív költségnövekedés	25

A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Feladat 6: LEADER	0%		100%	Trianguláris

Kockázat: Továbbra sem létezik áttekinthető; kiszámítható; számon kérhető; meritokratikus pályázattási rendszer

Valós kockázat; fenyegetés

Kockázat tulajdonságai:

Tulajdonság neve	Tulajdonság értéke
Azonosítás dátuma	2011. július 1.
Regisztrálás dátuma	2011. július 1.

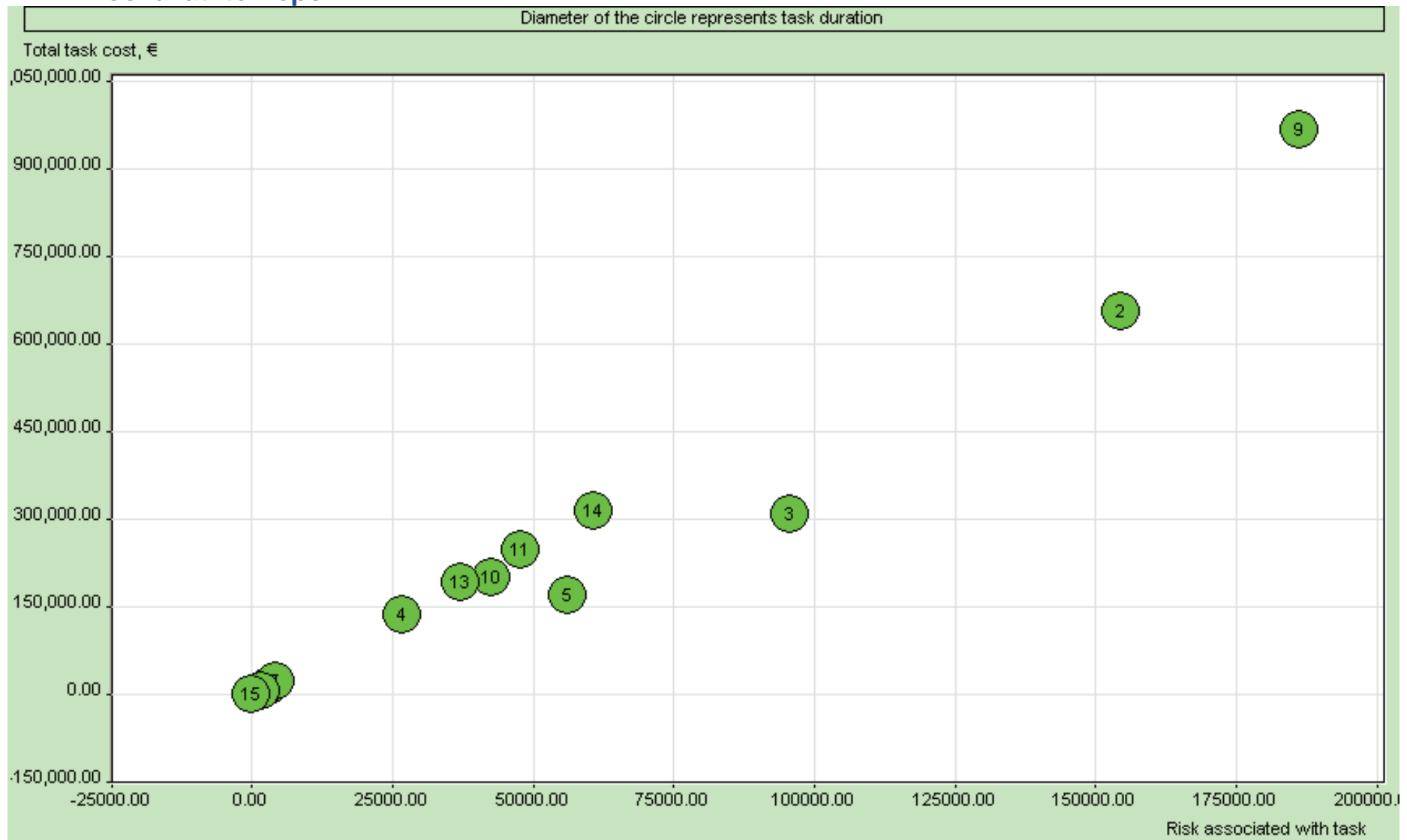
Kockázat hozzárendelés:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Engedélyezve	Altern.	Bekövetkezés valószínűsége	Eredmény	Hatás
Feladat	Átfogó kockázat	Yes		65%	Relatív költségnövekedés	40

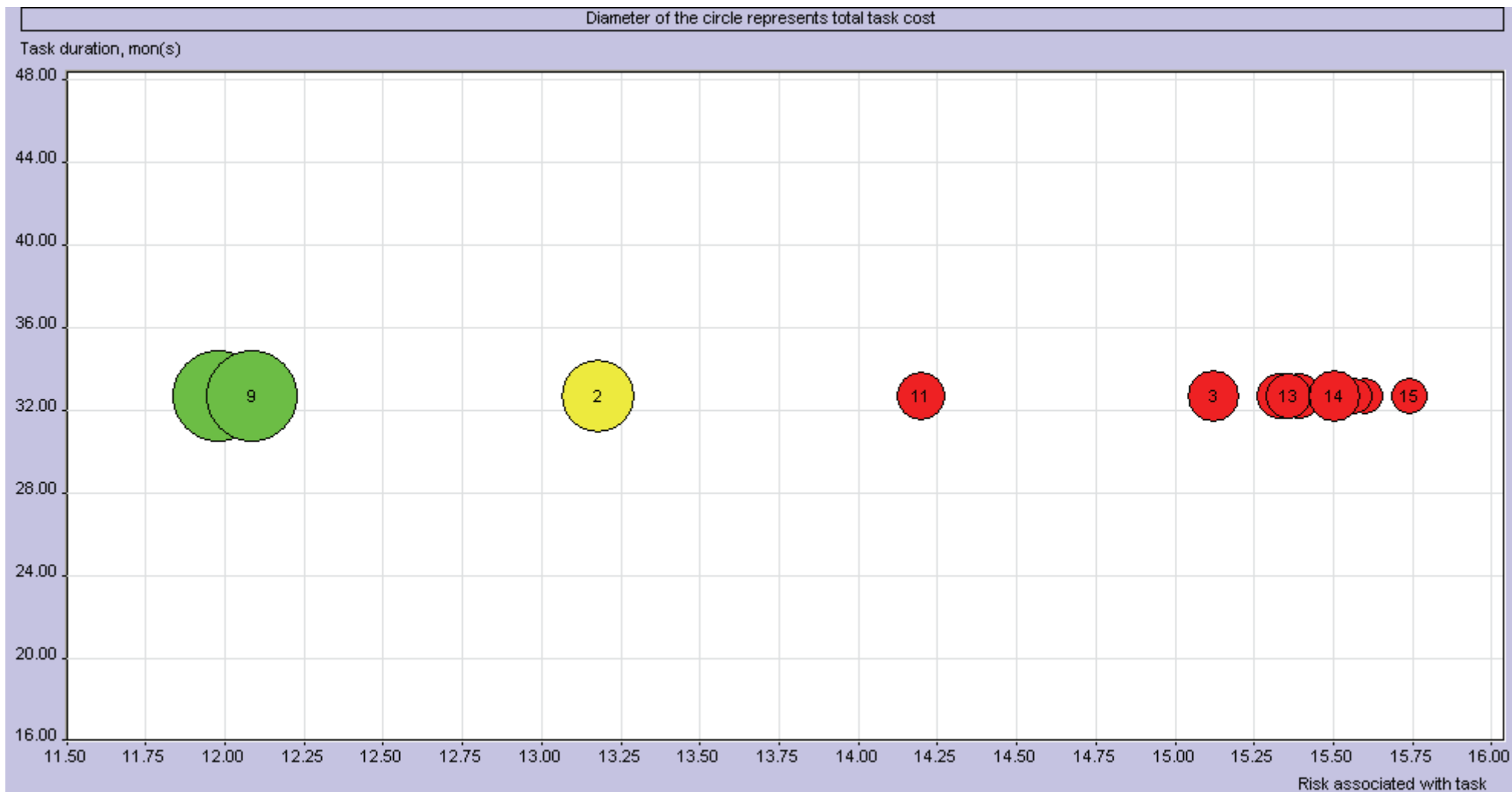
A kockázat időpontjai:

Hozzárendelve:	Feladat vagy erőforrás	Kezdődik	Legvalószínűbb	Véget ér	Eloszlás
Feladat	Átfogó kockázat	0%	5000%	100%	Trianguláris

IX.2. Kockázati térképek

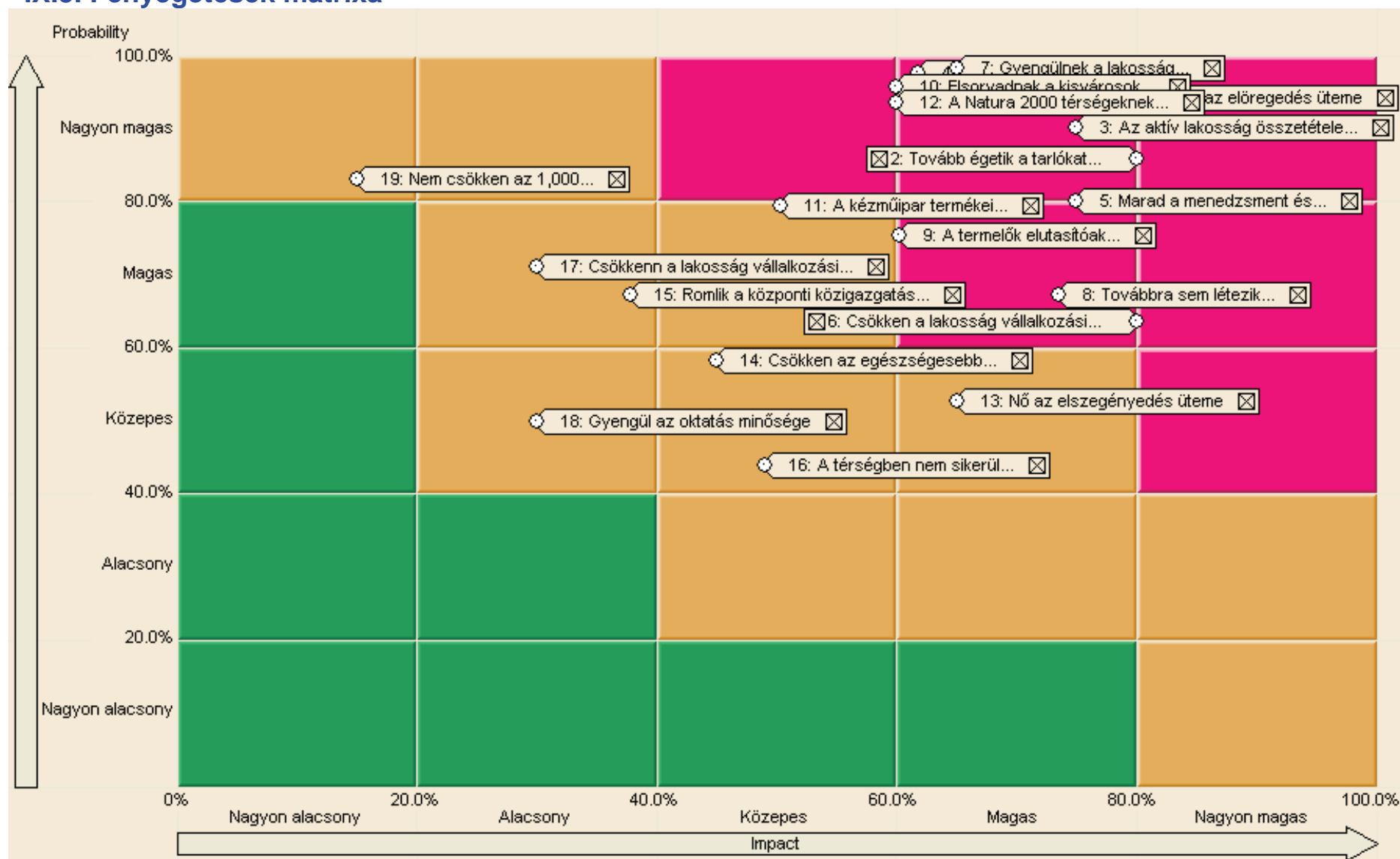

A Monte Carlo módszerrel kiszámolt kockázati térkép szerint a költség-kockázatok az elfogadható sávban maradnak.

A szintén Monte Carlo módszerrel kiszámolt idő-kockázati térkép szerint a két fő célkitűzés – 5 éves végrehajtási idővel számolva – valójában nincs veszélyben. Ezzel szemben az egyedi tevékenységek egy kivételével nagy valószínűséggel átlagosan 15 hónapot késnek. Az eddigi gyakorlatot tekintve ez az előrejelzés nem irreális.

IX.3. Fenyegetések mátrixa

Erről a térképről látható, hogy mekkora a valószínűsége annak, hogy a kockázatok fenyegetéssé váljanak, és az is látható, hogy a kockázatok valószínűsíthető érvényesülése mekkora hatást válthat ki.

IX.4. A fejlesztési terv végrehajtásának fő paraméterei a kockázatelemzés tükrében

Megszorításként 3 éves végrehajtási időt és 5% diszkontálási rátát vettünk.

Az *összköltségek*, a kockázati tényezők függvényében, legrosszabb esetben mintegy 50% -kal nőnek.

A *végrehajtási idő*: a tervezett 2013. december 31. –hez képest, a legrosszabb esetben 2015. május 22. Ez azt jelenti, hogy az n+2 szabály értelmében a terv végrehajtható.

Kritikus tevékenységek:

13 - Nem növekedik a lemaradás fenntartható fejlődés elveit tiszteletben tartó, átlagos EU -s termelékenységhez képest

3 - Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége

5 - A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása

Költség - kritikus kockázatok:

Átfogó - Továbbra sem létezik áttekinthető, kiszámítható, számon kérhető, meritokratikus pályáztatási rendszer

Helyi - A térségben marad az országos átlag alatti 100 km² -re jutó közút- és vasúthálózat sűrűsége, a telekommunikációs infrastruktúra, a lakásállomány ellátottsága -> 5. feladat (A vidéki élet minőségének javítása és a vidéki gazdaság diverzifikálása), 10. feladat (A kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés keretei, vállalkozó - barátiabb lesz a gazdasági környezet)

Helyi - A termelők elutasítóak vagy érdektelenek a társulási formákkal szemben -> 3. feladat (Nő a mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképessége), 6. feladat (LEADER)

Idő – kritikus kockázatok:

Átfogó - A térségben nem sikerül támogatható projektek megtervezni és jó pályázatokat generálni

Átfogó - Romlik a központi közigazgatás kiszámíthatósága és következetesség

Helyi - Csökken a lakosság vállalkozási képessége, innovációs készsége, gazdasági aktivitása -> 11. feladat (Nem növekedik a lemaradás fenntartható fejlődés elveit tiszteletben tartó, átlagos EU -s termelékenységhez képest)

A. Melléklet - Célterület részletes adatai – Anexa A – Date detaliate despre teritoriu – Appendix A – Area's Data

	SIRUTA	Localitate	Helység	Megye	Kedvezőtlen Adottságú Hegyvidéki Térség	Magas Természeti Értékű terület	Gazdaságok száma	Személy / Gazdaság	Szegénységi mutató	Fogyasztási deficit indexe	Szegénységi rés - index	Szegény személyek	Lakosság
1	40526	Apața	Apáca	BV	TRUE	TRUE	943	2,980	49.5%	17.9%	8.9%	1,476	2,745
2	63394	Municipiul Sfântu Gheorghe	Sepsiszentgyörgy	CV	FALSE	FALSE							68,359
3	63447	Baraolt	Barót	CV	FALSE	TRUE							10,493
4	63526	Covasna	Kovászna	CV	TRUE	FALSE							12,515
5	63553	Comandău	Kommandó	CV	TRUE	FALSE	366	1,035	43.8%	13.7%	6.2%	453	1,120
6	63633	Barcani	Zágonbárkány	CV	TRUE	TRUE	1,087	3,829	34.2%	10.6%	4.9%	131	3,819
7	63740	Târgu Secuiesc	Kézdivásárhely	CV	FALSE	TRUE							22,912
8	63777	Aita Mare	Nagyajta	CV	TRUE	TRUE	680	1,768	34.0%	10.0%	4.4%	600	1,824
9	63802	Bățani	Bacon	CV	TRUE	TRUE	1,578	4,490	40.5%	13.3%	6.2%	182	4,405
10	63866	Belin	Bölon	CV	TRUE	TRUE	860	2,629	52.7%	18.6%	9.1%	1,386	2,495
11	63893	Bodoc	Bodok	CV	TRUE	TRUE	814	2,382	41.0%	13.1%	6.1%	976	2,566
12	63937	Boroșneu Mare	Nagyborosnyó	CV	FALSE	FALSE	990	3,070	48.5%	16.5%	8.0%	149	2,925
13	64005	Brateș	Barátos	CV	FALSE	FALSE	599	1,548	31.2%	9.2%	4.1%	483	1,617
14	64041	Brăduț	Bardóc	CV	TRUE	TRUE	1,533	4,682	40.8%	14.8%	7.5%	1,909	4,486
15	64096	Brețcu	Bereck	CV	TRUE	TRUE	1,352	3,907	31.4%	9.7%	4.4%	1,227	4,087
16	64130	Cătălina	Szentkatolna	CV	FALSE	FALSE	1,182	3,539	37.4%	12.4%	5.9%	1,325	3,405
17	64194	Cernat	Csernáton	CV	TRUE	FALSE	1,389	4,025	35.8%	10.8%	4.8%	144	4,143
18	64238	Chichiș	Kökös	CV	FALSE	FALSE	633	1,695	29.8%	8.8%	3.9%	505	1,727
19	64265	Dobârlău	Dobolló	CV	TRUE	TRUE	746	2,322	31.1%	9.1%	4.0%	721	2,376
20	64318	Ghelința	Gelence	CV	TRUE	FALSE	1,551	4,772	31.6%	9.3%	4.1%	1,509	4,654
21	64345	Ghidfalău	Gidófalva	CV	TRUE	FALSE	855	2,605	40.0%	12.6%	5.8%	1,041	2,554
22	64390	Hăghig	Hídvég	CV	TRUE	TRUE	711	2,103	49.5%	17.8%	8.7%	1,042	2,102

	SIRUTA	Localitate	Helység	Megye	Kedvezőtlen Adottságú Hegyvidéki Térség	Magas Természeti Értékű terület	Gazdaságok száma	Személy / Gazdaság	Szegénységi mutató	Fogyasztási deficit indexe	Szegénységi rés - index	Szegény személyek	Lakosság
23	64425	Ilieni	Illyefalva	CV	FALSE	FALSE	682	1,842	27.6%	8.1%	3.6%	508	1,849
24	64461	Lemnia	Lemhény	CV	TRUE	TRUE	1,255	3,446	26.3%	7.8%	3.5%	905	2,145
25	64504	Malnaș	Málnás	CV	TRUE	TRUE	1,732	4,877	35.2%	10.7%	4.8%	1,717	1,275
26	64568	Moacșa	Maksa	CV	TRUE	FALSE	768	2,296	42.6%	13.2%	6.0%	978	1,274
27	64602	Ojdula	Ozsdola	CV	TRUE	TRUE	1,185	3,513	37.1%	11.2%	5.0%	1,304	3,579
28	64639	Ozun	Uzon	CV	FALSE	FALSE	1,669	4,570	34.4%	10.4%	4.7%	1,573	4,833
29	64719	Poian	Kézdiszentkereszt	CV	TRUE	TRUE	1,048	2,931	32.1%	9.9%	4.5%	939	1,845
30	64773	Reci	Réty	CV	FALSE	FALSE	797	2,229	43.2%	13.6%	6.2%	962	2,285
31	64826	Sânzieni	Kézdiszentlélek	CV	TRUE	TRUE	1,653	4,656	35.5%	11.4%	5.3%	1,654	4,820
32	64871	Turia	Torja	CV	TRUE	TRUE	1,386	3,911	34.7%	10.4%	4.7%	1,359	4,062
33	64906	Valea Crișului	Sepsiköröspatak	CV	TRUE	TRUE	1,102	3,442	39.8%	13.3%	6.4%	1,369	2,059
34	64942	Vâlcele	Előpatak	CV	TRUE	FALSE	1,062	3,604	64.3%	28.7%	16.0%	2,317	3,027
35	64997	Vârghiș	Vargyas	CV	TRUE	TRUE	658	1,902	31.1%	9.6%	4.3%	592	1,983
36	65011	Zagon	Zágon	CV	TRUE	FALSE	1,956	5,475	39.3%	12.1%	5.5%	2,154	5,413
37	65048	Zăbala	Zabola	CV	TRUE	FALSE	1,735	4,814	35.9%	11.1%	5.1%	1,726	4,925
38	65099	Valea Mare	Nagypatak	CV	TRUE	TRUE	356	1,165	34.3%	10.0%	4.4%	399	1,132
39	65105	Mereni	Kézdialmás	CV	TRUE	TRUE							1,482
40	65113	Arcuș	Árkos	CV	TRUE	FALSE							1,248
41	65121	Bixad	Sepsibükszád	CV	TRUE	TRUE							1,883
42	65139	Micfalău	Mikóújfalva	CV	TRUE	TRUE							1,975
43	65147	Dalnic	Dálnok	CV	TRUE	FALSE							1,045
44	65154	Estelnic	Esztelnek	CV	TRUE	TRUE							1,089
45	83133	Odorheiu Secuiesc	Székelyudvarhely	HR	TRUE	FALSE							39,959
46	83151	Brădești	Fenyéd	HR	TRUE	TRUE	1,154	3,515	28.0%	8.7%	4.0%	984	1,603
47	83197	Felicești	Felsőboldogfalva	HR	TRUE	TRUE	1,092	3,014	26.8%	8.3%	3.8%	807	3,007
48	83320	Miercurea-Ciuc	Csík Szereda	HR	TRUE	FALSE							46,228
49	83375	Păuleni-Ciuc	Csík palfalva	HR	TRUE	FALSE	615	1,734	22.3%	6.5%	2.9%	387	1,681

	SIRUTA	Localitate	Helység	Megye	Kedvezőtlen Adottságú Hegyi vidéki Térség	Magas Természeti Értékű terület	Gazdaságok száma	Személy / Gazdaság	Szegénységi mutató	Fogyasztási deficit indexe	Szegénységi rés - index	Szegény személyek	Lakosság
50	83428	Băile Tușnad	Tusnádfürdő	HR	TRUE	TRUE							1,969
51	83464	Bălan	Balánbánya	HR	TRUE	TRUE							10,937
52	83491	Borsec	Borszék	HR	TRUE	TRUE							3,074
53	83525	Cristuru Secuiesc	Székelykeresztúr	HR	FALSE	TRUE							11,270
54	83561	Gheorgheni	Gyergyószentmiklós	HR	TRUE	TRUE							21,433
55	83632	Toplița	Maroshévíz	HR	TRUE	FALSE							17,212
56	83749	Vlăhița	Szentegyháza	HR	TRUE	FALSE							7,667
57	83785	Atid	Etéd	HR	FALSE	TRUE	1,021	2,837	46.9%	15.9%	7.6%	1,331	3,147
58	83847	Avrămești	Szentábrahám	HR	TRUE	TRUE	825	2,512	44.0%	14.9%	7.1%	1,106	2,574
59	83936	Bilbor	Bélbor	HR	TRUE	TRUE	826	2,779	33.9%	10.0%	4.5%	942	2,930
60	83963	Căpâlnița	Kápolnásfalva	HR	TRUE	TRUE	698	1,983	31.2%	9.4%	4.2%	618	2,120
61	83981	Ciucșângeorgiu	Csíkszetngyörgy	HR	TRUE	TRUE	1,587	4,889	34.6%	11.1%	5.2%	1,691	5,061
62	84086	Ciumani	Gyergyócsónafalva	HR	TRUE	TRUE	1,573	4,489	22.1%	6.3%	2.8%	993	4,817
63	84102	Cârța	Csikkarcfalva	HR	TRUE	TRUE	2,005	5,482	26.3%	7.6%	3.4%	1,444	3,013
64	84175	Corund	Korond	HR	TRUE	TRUE	1,878	6,165	43.3%	14.7%	7.1%	2,669	6,340
65	84237	Dănești	Csikdánfalva	HR	TRUE	TRUE	850	2,304	22.6%	6.4%	2.8%	520	2,403
66	84264	Dealu	Oroszhegy	HR	TRUE	TRUE	1,258	3,904	26.5%	7.9%	3.5%	1,034	3,895
67	84344	Ditrău	Gyergyóditró	HR	TRUE	TRUE	2,159	5,914	30.0%	8.7%	3.8%	1,774	6,772
68	84380	Dârjiu	Székelyderzs	HR	TRUE	TRUE	457	1,177	37.2%	11.6%	5.3%	438	1,334
69	84415	Frumoasa	Csíkszépvíz	HR	TRUE	TRUE	1,181	3,480	27.1%	8.2%	3.7%	942	3,748
70	84460	Gălăuțaș	Galócás	HR	TRUE	TRUE	885	2,641	31.0%	9.6%	4.4%	819	2,771
71	84558	Joseni	Gyergyóalfalu	HR	TRUE	TRUE	1,971	5,716	29.4%	8.6%	3.8%	168	6,247
72	84594	Lăzarea	Gyergyószárhegy	HR	TRUE	TRUE	1,341	3,596	27.0%	7.9%	3.5%	971	3,727
73	84629	Lueta	Lövete	HR	TRUE	TRUE	1,243	3,525	30.2%	8.7%	3.8%	1,065	3,841
74	84656	Lunca de Jos	Gyimesközéplek	HR	TRUE	TRUE	1,790	5,218	32.7%	9.7%	4.3%	1,706	5,299
75	84754	Lunca de Sus	Gyimesfelsőlok	HR	TRUE	TRUE	1,232	3,422	31.7%	9.2%	4.0%	1,086	3,424
76	84825	Lupeni	Farkaslaka	HR	TRUE	TRUE	1,527	4,432	23.7%	6.9%	3.0%	1,051	4,513

	SIRUTA	Localitate	Helység	Megye	Kedvezőtlen Adottságú Hegyvidéki Térség	Magas Természeti Értékű terület	Gazdaságok száma	Személy / Gazdaság	Szegénységi mutató	Fogyasztási deficit indexe	Szegénységi rés - index	Szegény személyek	Lakosság
77	84923	Mărtiniș	Homoródszentmárton	HR	TRUE	FALSE	1,139	2,987	34.5%	10.4%	4.7%	1,031	3,101
78	85056	Merești	Homoródalmás	HR	TRUE	FALSE	535	1,415	33.8%	10.4%	4.7%	478	1,534
79	85074	Mihăileni	Csíksetenmihály	HR	TRUE	FALSE	968	2,641	26.3%	7.5%	3.3%	694	2,785
80	85127	Mugeni	Bögöz	HR	FALSE	FALSE	1,872	5,860	29.5%	9.7%	4.6%	1,729	3,504
81	85243	Ocland	Óklánd	HR	TRUE	FALSE	480	1,251	36.5%	11.3%	5.1%	456	1,392
82	85289	Plăieșii de Jos	Kászonaltíz	HR	TRUE	FALSE	1,036	2,851	35.3%	11.3%	5.2%	1,006	3,135
83	85341	Praid	Parajd	HR	TRUE	FALSE	2,272	6,818	37.3%	12.4%	5.9%	2,541	7,064
84	85412	Remetea	Gyergyóremete	HR	TRUE	FALSE	2,293	6,316	23.4%	6.7%	2.9%	148	6,582
85	85467	Săcel	Románandrásfalva	HR	TRUE	FALSE	504	1,320	41.6%	13.5%	6.3%	549	1,460
86	85582	Secuieni	Újszékely	HR	FALSE	FALSE	888	2,659	42.6%	14.5%	7.0%	1,133	2,509
87	85626	Siculescu	Csikmadéfalva	HR	TRUE	FALSE	2,342	6,905	25.9%	7.6%	3.3%	179	2,811
88	85680	Sâncrăieni	Csíkcsanak	HR	TRUE	FALSE	2,123	6,189	28.5%	8.8%	4.0%	1,763	2,423
89	85760	Sândominic	Csíkcsanak	HR	TRUE	FALSE	2,164	6,365	25.8%	7.6%	3.4%	1,641	6,676
90	85788	Sânmartin	Csíkcsanak	HR	TRUE	FALSE	728	2,325	31.1%	10.1%	4.8%	724	2,446
91	85840	Sânsimion	Csíkcsanak	HR	TRUE	FALSE	1,196	3,443	31.3%	9.5%	4.3%	1,079	3,407
92	85920	Suseni	Gyergyóújfalu	HR	TRUE	FALSE	1,928	5,138	30.8%	9.1%	4.0%	1,582	5,619
93	85984	Șimonești	Siménfalva	HR	FALSE	FALSE	1,329	3,723	40.6%	13.0%	6.0%	1,513	3,903
94	86188	Tușnad	Tusnád	HR	TRUE	FALSE	735	2,114	37.1%	12.7%	6.1%	785	2,159
95	86222	Ulieș	Kányád	HR	TRUE	FALSE	520	1,273	36.7%	11.5%	5.2%	468	1,314
96	86311	Vârșag	Székelyvarság	HR	TRUE	FALSE	528	1,515	39.2%	11.8%	5.3%	594	1,560
97	86339	Voșlăbeni	Vasláb	HR	TRUE	FALSE	728	2,030	26.0%	7.7%	3.4%	527	2,053
98	86366	Zetea	Zetelaka	HR	TRUE	FALSE	1,810	5,748	31.9%	9.9%	4.5%	1,833	5,979
99	86438	Mădăraș	Csikmadaras	HR	TRUE	TRUE	775	2,205	27.0%	7.9%	3.5%	596	2,297
100	86446	Cozmeni	Csíkcsanak	HR	TRUE	TRUE	614	1,971	39.8%	13.7%	6.6%	785	2,027
101	86453	Tomesti	Csíkcsanak	HR	TRUE	FALSE							2,773
102	86461	Ciceu	Csikcsanak	HR	TRUE	TRUE							2,684
103	86479	Leliceni	Csíkcsanak	HR	TRUE	TRUE							1,699

